

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

ΤΙΤΛΟΣ:

**«Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών ξένων γλωσσών
στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.)»**

**“Training needs analysis of FL teachers in public Vocational
Training Institutes in Greece (IEK)”**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΛΩΡΟΣ, Α.Μ.: 11s20029

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

ΒΑΛΚΑΝΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ (ΕΠΟΠΤΗΣ)

ΔΑΓΔΙΛΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΣΤΑΜΠΟΥΛΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2022

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας:

«Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.)»

Δημήτριος Φλώρος

Εκπαιδευτικός ΠΕ06, ΠΕ07 (Αγγλικής και Γερμανικής Φιλολογίας) και
πρώην Υποδιευθυντής ΔΙΕΚ Νεάπολης Θεσσαλονίκης

Master Thesis title:

“Training needs analysis of FL teachers in public Vocational Training Institutes in Greece (IEK)”

Dimitrios Floros

FL Secondary teacher PE06, PE07 (English and German as Foreign Languages) and ex-assistant Director of the Public Vocational Training Institute (IEK) of Neapolis in Thessaloniki

Ο συγγραφέας βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στην εργασία τρίτων, όπου και ήταν τέτοιο απαραίτητο, σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Δημήτριος Φλύρος

Αφιερωμένη στην οικογένειά μου και στους φίλους μου.

Ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους μου στο ΔΙΕΚ Νεάπολης, το οποίο στάθηκε η αφορμή για τη συμμετοχή μου σ 'αυτό το Μεταπτυχιακό. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους καθηγητές και στους συμφοιτητές μου στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, και ειδικά στον κ. Βαλκάνο Ευθύμιο, για την έμπνευση και την εμπιστοσύνη.

Περίληψη

Η παρούσα Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία ερευνά τις ιδιαίτερες επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, (ΔΙΕΚ). Συγκεκριμένα διερευνά τις ανάγκες καθηγητών που διδάσκουν μία από τις τρεις παρακάτω γλώσσες που προσφέρονται στα προγράμματα σπουδών διαφόρων ειδικοτήτων ΔΙΕΚ, δηλαδή την αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική. Η έρευνα αφορά σε δείγμα 112 εκπαιδευτών που διδάσκουν ή έχουν διδάξει σε ΔΙΕΚ αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αλλά και Υπουργείου Τουρισμού, από διάφορα μέρη της Ελλάδας. Μέσω της ποσοτικής μεθόδου καταγράφονται οι ανάγκες των εκπαιδευτών, σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή των ΔΙΕΚ, καθώς και οι απόψεις τους σχετικά με τον βαθμό που αξιοποιούν διάφορες μεθόδους διδασκαλίας. Διερευνώνται οι επιμορφωτικές ανάγκες και προτιμήσεις τους, όσον αφορά στα αντικείμενα επιμόρφωσης αλλά και σχετικά με τη μέθοδο, τη μορφή και τη διάρκεια της. Τέλος αναδεικνύονται οι προσδοκίες τους και επισημαίνονται οι διαφοροποιήσεις που προκύπτουν από τις στατιστικές αναλύσεις, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η ανάγκη για επιμόρφωση δεν αποτελεί τη μονοδιάστατη συνειδητοποίηση μιας έλλειψης ή μιας ανάγκης για γνώση, αλλά μια γενικότερη ανάγκη για επικοινωνία και αλληλεπίδραση.

Λέξεις κλειδιά: Επιμόρφωση εκπαιδευτών, επιμορφωτική ανάγκη, Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ), ξένες γλώσσες (ΞΓ), διδασκαλία ΞΓ, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ).

Abstract:

The main object of the research that was conducted for the sake of this Master thesis is the training needs analysis (TNA) of foreign language (FL) teachers, working in public vocational training Institutes (DIEK) in Greece. In particular, it tries to investigate the training needs of English, French and German language teachers. The selected sample consists of 112 VET teachers that teach or have taught in one of the VET Institutes of the Ministry of Education and Religious Affairs, or those of the Ministry of Tourism, all around Greece. The quantitative method was selected to list and record the FL teachers' needs, regarding the technical infrastructure of the DIEK system, as well as their beliefs in respect to what extent they use various teaching methods. Their training needs and preferences are investigated, concerning the modules, the method, and the duration of the intended training program. Finally, their expectations are highlighted and the differentiations that have emerged from the statistical analyses are pointed out, leading to the conclusion that a teacher's training need is not just a mere realization of an incompetence or even a learning need. It is a greater need for communication and interaction.

Keywords: Teachers and trainers' training, training need, Vocational Education and Training (VET), foreign languages (FL), teaching FL, adult education, Public Vocational Training Institute (DIEK).

Περιεχόμενα

Περίληψη	4
Abstract:	5
Κατάλογος Πινάκων	9
Κατάλογος Γραφημάτων	10
Συντομογραφίες και Ακρωνύμια	11
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	14
1. Πρόλογος	14
1.1. Αναγκαιότητα διερεύνησης του αντικειμένου	17
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	19
2. Επιμορφωτικές Ανάγκες	19
2.1. Η έννοια του όρου «ανάγκη»	19
2.2. Η έννοια του όρου «επιμόρφωση»	22
2.3. Διερεύνηση Επιμορφωτικών Αναγκών	25
2.4. Μέθοδοι διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών	27
3. Ξένες γλώσσες, Εκπαίδευση Ενηλίκων και Επαγγελματική Εκπαίδευση	30
3.1. Ο εκπαιδευτής Ενηλίκων ξένων γλωσσών.....	30
3.2. Κατάρτιση και Επιμόρφωση εκπαιδευτών ξένων γλωσσών	35
3.2.1. Βασικές σπουδές του Εκπαιδευτή ξένης γλώσσας	35
3.2.2. Επιμόρφωση του Εκπαιδευτή ξένης γλώσσας σε θέματα ΕΕΚ	38
3.3. Η ξένη γλώσσα και η ειδική γλώσσα ορολογίας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση	42
3.4. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες.....	44
4. Ξένες Γλώσσες στα ΔΙΕΚ	49
4.1. Τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.)	49
4.1.1. Θεσμικό πλαίσιο των ΔΙΕΚ.....	50
4.1.2. Κατάρτιση, αποφοίτηση και επαγγελματικά δικαιώματα	51

4.1.3. Νέα δεδομένα για τα ΔΙΕΚ	53
4.1.4. Φορείς εποπτείας των ΙΕΚ και Ευρωπαϊκά Προγράμματα	55
4.2. Διδασκαλία ξένων γλωσσών στα Δ.Ι.Ε.Κ.	56
4.2.1. Η Αγγλική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.	57
4.2.2. Η Γαλλική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.	64
4.2.3. Η Γερμανική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.	67
4.2.4. Άλλες γλώσσες	70
4.3. Ο εκπαιδευτής ξένης γλώσσας στα Δ.Ι.Ε.Κ.	72
5. Βιβλιογραφική ανασκόπηση προηγούμενων ερευνών	78
5.1. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών.....	79
5.2. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών σε ΔΙΕΚ	81
5.3. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών στην ΕΕΚ...	83
ΜΕΡΟΣ Β' ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	85
6. Μεθοδολογία της έρευνας	85
6.1. Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα.....	85
6.2. Ερευνητικό εργαλείο	87
6.3. Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας	89
6.4. Διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας	91
6.5. Περιορισμοί και δυσκολίες της έρευνας	93
7. Ανάλυση αποτελεσμάτων	96
7.1. Δείκτης αξιοπιστίας.....	96
7.2. 1 ^{ος} άξονας: Προσωπικά στοιχεία συμμετεχόντων.....	97
7.2.1. Ειδικότητα	97
7.2.2. Καθεστώς εργασίας	98
7.2.3. Πιστοποίηση Ενηλίκων	99
7.2.4. Διδακτική υπηρεσία.....	100
7.2.5. Ηλικία	101

7.2.6. Σπουδές.....	102
7.2.7. Ξένες γλώσσες.....	103
7.2.8. Γνώσεις/ πιστοποίηση Τ.Π.Ε.....	104
7.2.9. Περιφέρεια εργασίας	105
7.2.10. Αρμόδια Υπουργεία.....	107
7.3. 2 ^{ος} άξονας: Συνθήκες εργασίας και επιμορφωτική εμπειρία.....	108
7.3.1. Απάντηση 1 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	108
7.3.2. Απάντηση 2 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	110
7.3.3. Απάντηση 3 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	111
7.4. 3 ^{ος} άξονας: Επιμορφωτικές ανάγκες και προτιμήσεις.....	114
7.4.1. Απάντηση 4 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	114
7.4.2. Απάντηση 5 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	117
7.5. Στατιστικά σημαντικές διαφορές	120
7.5.1. Ως προς την ειδικότητα	121
7.5.2. Ως προς την ηλικία	125
7.5.3. Ως προς τα έτη υπηρεσίας	127
7.6. Απάντηση 6 ^{ου} ερευνητικού ερωτήματος	132
ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	134
8. Συμπεράσματα.....	134
8.1. Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες και συγκρίσεις	141
Βιβλιογραφία	143
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.4.1. Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ)

Πίνακες 4.2.1.1.- 4.2.1.2. Η Αγγλική γλώσσα στα ΔΙΕΚ

Πίνακες 4.2.2.1.- 4.2.2.2. Η Γαλλική γλώσσα στα ΔΙΕΚ

Πίνακας 4.2.3.1. Η Γερμανική γλώσσα στα ΔΙΕΚ

Πίνακας 4.2.4.1. Άλλες γλώσσες στα ΔΙΕΚ

Πίνακες 7.1.1.- 7.1.2. Αναλύσεις αξιοπιστίας ερωτηματολογίου

Πίνακας 7.2.1.1. Ειδικότητα

Πίνακας 7.2.2.1. Καθεστώς εργασίας

Πίνακας 7.2.3.1. Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων

Πίνακας 7.2.5.1. Ηλικία

Πίνακας 7.2.6.1. Σπουδές

Πίνακας 7.2.8.1. Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.

Πίνακας 7.2.9.1. Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ.

Πίνακας 7.2.10.1. Αρμόδια Υπουργεία

Πίνακες 7.5.1.1.-7.5.1.6. Στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την ειδικότητα

Πίνακες 7.5.2.1.-7.5.2.4. Στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς την ηλικία

Πίνακες 7.5.3.1.-7.5.3.6. Στατιστικά σημαντικές διαφορές ως προς τα έτη υπηρεσίας

Κατάλογος Γραφημάτων

Γράφημα 7.2.1.1. Κατανομή της ειδικότητας του δείγματος

Γράφημα 7.2.2.1. Καθεστώς εργασίας εκπαιδευτών

Γράφημα 7.2.3.1. Πιστοποιημένοι Εκπαιδευτές

Γράφημα 7.2.4.1. Διδακτική Υπηρεσία (σε έτη)

Γράφημα 7.2.5.1. Ηλικία

Γράφημα 7.2.6.1. Σπουδές

Γράφημα 7.2.7.1. Ξένες γλώσσες

Γράφημα 7.2.8.1. Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.

Γράφημα 7.2.9.1. Περιφέρεια εργασίας

Γράφημα 7.2.10.1. Αρμόδια Υπουργεία

Γράφημα 7.3.3.1. Βαθμός ικανοποίησης από επιμορφώσεις που έχουν παρακολουθήσει

Γράφημα 7.3.3.2. Αντικείμενα επιμόρφωσης που έχουν παρακολουθήσει

Συντομογραφίες και Ακρωνύμια

APF - FU	Σύνδεσμος Καθηγητών Γαλλικής Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
APLF	Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας Πτυχιούχων Πανεπιστημίου
ESP	English for Specific Purposes (Αγγλικά για Ειδικούς σκοπούς)
CEDEFOP	Centre Européen pour le Développement de la Formation Professionnelle (Ευρωπαϊκό Κέντρο για την προώθηση της Επαγγελματικής Κατάρτισης)
DIEK	Ορθογραφική μεταγραφή της λέξης ΔΙΕΚ στα αγγλικά
FL	Foreign Language (-s) Ξένη (-ες) Γλώσσα (-ες)
IATA	International Air Transport Association
ISO	International Organization for Standardization
MIS	Management Information System (Σύστημα διαχείρισης πληροφορίας)
TNA	Training needs analysis (Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών)
VET	Vocational Education and Training (Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση)
V.I.C.T. Travel	Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Πληροφοριών στην Ταξιδιωτική Βιομηχανία
A.E.I.	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
A/θμια	Πρωτοβάθμια
A.Π.Θ.	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
αναφ.	Αναφορά
άρθρ.	Άρθρο
αριθμ.	Αριθμό (v)
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΑΣΠΑΙΤΕ	Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
B.E.K.	Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης

B/θμια	Δευτεροβάθμια
Βλ.	βλέπε
Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.	Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης Δία Βίου Μάθησης & Νεολαίας
Γ.Μ.Ο.Β.	Γενικός μέσος όρος βαθμολογίας
Δ.Ι.Ε.Κ. και ΔΙΕΚ	Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Δ.Π.Θ.	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Ε.Α.Π.	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
Ε.Κ.Π.Α.	Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΕΟΠΠΕΠ	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων & Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Ε.Π.Π.	Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων
ΕΠΑΛ	Επαγγελματικό Λύκειο
ΕΠΑΣ	Επαγγελματική Σχολή
Ε.Π.Λ.	Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
Θ	Θεωρία, θεωρητικό μάθημα
Η/Υ	Ηλεκτρονικός (-οί) Υπολογιστής (-ές)
ΙΕΠ	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Ι.Ι.Ε.Κ.	Ιδιωτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΚΥ	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
ΙΝΕ-ΓΣΕΕ	Ινστιτούτο Εργασίας-Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας
ΙΝΕΔΙΒΙΜ	Ίδρυμα Νεολαίας & Δια Βίου Μάθησης
κ.ά.	Και άλλα (-οι, -ες)
ΚΔΒΜ	Κέντρα Διά Βίου Μάθησης
ΚΕΔΙΒΙΜ	Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης
ΚΕΠΑ	Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες
κεφ.	Κεφάλαιο
κλπ.	Και τα λοιπά

ΚΕΓ	Κέντρο (-α) Ξένων Γλωσσών
ΞΓ	Ξένη (-ες) Γλώσσα (-ες)
ΜΔΕ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
Μ.Ο.	Μέσος όρος
Ν.	Νόμος
ΟΕΕΚ	Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
ΟΕΠΕΚ	Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών
Ό.π.	Όπως παραπάνω
ΟΠΑ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
παρ.	παράγραφος
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕΚ	Περιφερειακό Επιμορφωτικό Κέντρο
ΠΕΚΑΓΕΠΕ	Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Γερμανικής Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
ΠΕΚΑΔΕ	Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Αγγλικής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
πρωτ.	Πρωτοκόλλου
π.χ.	Παραδείγματος χάριν
Σ.Ε.Κ.	Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης
σελ., σσ.	Σελίδα, σελίδες
Τ.Α.	Τυπική απόκλιση
Τ.Α.Γ.Φ.	Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Τ.Ε.Ε.	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Ε.Λ.	Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
ΥΠΑΙΘ	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Φ.Ε.Κ. και ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
Ω/ε.	Ωρες/εβδομαδιαίως

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Πρόλογος

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) συγγράφηκε στα πλαίσια των Μεταπτυχιακών Σπουδών του ερευνητή στις Επιστήμες της Αγωγής, στην ειδίκευση της εκπαίδευσης Ενηλίκων. Όπως επισημαίνει ο Rogers (1999), η εκπαίδευση Ενηλίκων πρωτίστως στηρίζεται, αλλά και αναδεικνύει τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες των ενηλίκων. Η εκπαίδευση αυτή αποτελεί ένα πεδίο δραστηριοτήτων, αλλά και έναν επιστημονικό τομέα, σαφώς περιγεγραμμένο εντός του πλαισίου της Διά Βίου μάθησης και εκπαίδευσης, τουλάχιστον στον επιστημονικό λόγο (Κόκκος, 2001 & 2007). Ο όρος Εκπαίδευση Ενηλίκων, παραπέμπει σε οποιαδήποτε οργανωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα, εκτός της τυπικής εκπαίδευσης, στην οποία συμμετέχουν ενήλικοι¹.

Σύμφωνα με τον Rogers (1999) η Εκπαίδευση Ενηλίκων οφείλει να οδηγεί πάντοτε τους ενήλικες προς την ενδυνάμωση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και οργανώνεται για διάφορους σκοπούς: για την απόκτηση νέων προσόντων, για την αλλαγή προσωπικών στάσεων, ή την ανάπτυξη μιας κοινωνικής ομάδας, προκειμένου να αποκτηθούν νέες επαγγελματικές ή προσωπικές δεξιότητες, ή για τη βελτίωση βασικών δεξιοτήτων, ή για να ανοίξουν νέοι δρόμοι για περαιτέρω μόρφωση. Η Εκπαίδευση Ενηλίκων συνήθως διακρίνεται σε δύο επιμέρους πεδία: α) στην αρχική (και συνεχιζόμενη) επαγγελματική κατάρτιση, που αφορά εκείνες τις δραστηριότητες που το περιεχόμενό τους συνδέεται άμεσα με το επάγγελμα και την εργασία (όπως είναι τα ΔΙΕΚ), και β) στη γενική εκπαίδευση ενηλίκων, που περιλαμβάνει όλες τις άλλες δραστηριότητες της εκπαίδευσης ενηλίκων (π.χ. γραμματισμοί, εκπαίδευση γονέων, εκπαίδευση εθελοντών, κ.ά.) (Καραλής, 2013). Ειδικά για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ), που αφορά στην παρούσα έρευνα, αξίζει να αναφερθεί ο ορισμός του Δημουλά (2002), σύμφωνα με τον οποίο ορίζεται ως:

«Η οργανωμένη διαδικασία εκπαίδευσης, η οποία απευθύνεται σε ενήλικα άτομα που εργάζονται ή/και επιδιώκουν να εργαστούν, με σκοπό τη συντήρηση, ανανέωση,

¹ . Όπως σημειώνει ο Καραλής (2013), η ενηλικιότητα δεν ταυτίζεται με το ηλικιακό ή νομικό όριο, είναι μια έννοια ρευστή και ευμετάβλητη, μορφοποιούμενη ανάλογα με το κοινωνικό και ιστορικό πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιείται. Ο Κόκκος αναφέρει (αναφ. σε Καραλή, 2013), ότι χαρακτηριστικό της είναι, ότι το άτομο αναγνωρίζει στον εαυτό του τα στοιχεία της ωριμότητας και της τάσης αυτοπροσδιορισμού, ενώ ταυτόχρονα αναγνωρίζεται από τους άλλους με τον ίδιο τρόπο.

αναβάθμιση ή και την αναμόρφωση των επαγγελματιών τους γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων» Δημουλάς (2002, αναφ. σε Καραλή, 2013).

Η έρευνα που διεξήχθη για την παρούσα ΜΔΕ έχει σκοπό να διερευνήσει τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών (ΞΓ) στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) και ειδικότερα αφορά σε δείγμα εκπαιδευτών Αγγλικής, Γαλλικής και Γερμανικής γλώσσας που διδάσκουν κατά την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας ή έχουν διδάξει στο παρελθόν σε κάποια από τις ειδικότητες, στο πρόγραμμα σπουδών των οποίων προσφέρεται μάθημα ΞΓ. Αφενός λοιπόν το θέμα της ΜΔΕ άπτεται των ακαδημαϊκών γνώσεων που αποκόμισε ο ερευνητής στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών που παρακολούθησε, δηλαδή της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, και αφετέρου των επιστημονικών του ενδιαφερόντων που αφορούν στην διδασκαλία ΞΓ, και της επαγγελματικής του ιδιότητας ως στελέχους ΔΙΕΚ.

Η διδασκαλία ξένων γλωσσών σε ενήλικες όπως επισημαίνει η Smith (2009) διαφέρει παρασάγγας από τη διδακτική μεθοδολογία απόκτησης ξένης ή δεύτερης γλώσσας σε παιδιά. Οι ενήλικες έχουν ήδη διαμορφωμένο γλωσσικό ιστορικό στο σύστημά τους και η εκμάθηση μια άλλης, ξένης γλώσσας πραγματοποιείται επάνω στις ήδη γνωστικές τους εμπειρίες και δυνατότητες. Οι ενήλικες είναι περισσότερο πολύπλοκοι και σύνθετοι από ότι οι μικροί μαθητές μιας ΞΓ. Οι μαθησιακές τους εμπειρίες και τα βιώματά τους, αλλά και η καθημερινότητά τους είναι παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και την απόκτηση της γλώσσας.

Όπως σημειώνει και ο Rogers (1999): *«Ο ενήλικος εκπαιδευόμενος έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά καθώς φέρει ένα σύνολο εμπειριών και αξιών, έχει διαμορφώσει τα δικά του μοντέλα μάθησης και έχει ανταγωνιστικά ενδιαφέροντα μεγαλύτερης σημασίας από την εκπαίδευσή του, δεδομένου ότι προέρχεται από ένα σύνθετο κοινωνικό περιβάλλον με παράγοντες που κάποιες φορές αντιστρατεύονται τις μαθησιακές του προσπάθειες».*

Είναι ευρέως γνωστό ότι παράγοντες όπως ο φόβος και η ντροπή, συντελούν αποτρεπτικά στην εκμάθηση μιας ΞΓ, όπως για παράδειγμα στην προφορά της. Ο ενήλικας φοβάται να εκτεθεί ή να γελοιοποιηθεί, πιο συχνά από ότι ένα μικρό παιδί που μαθαίνει κυρίως από τη μίμηση. Ο ξενόγλωσσος εκπαιδευτής ενηλίκων πρέπει να λάβει όλα αυτά υπόψιν του, καθώς και το γεγονός ότι οι ενήλικες θέλουν να μάθουν ό,τι τους είναι χρήσιμο και περιμένουν άμεσα αποτελέσματα, διαφορετικά απογοητεύονται εύκολα. Ο εκπαιδευτής πρέπει να προσαρμόζει το εκπαιδευτικό υλικό

και τις μεθόδους διδασκαλίας, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των ενήλικων μαθητών, στα δικά τους ιδιαίτερα πλαίσια (π.χ. αν θέλουν την ΞΓ για επαγγελματικούς λόγους, ή για ένα ταξίδι ή για λήψη κάποιου πιστοποιητικού). Θα πρέπει οι στόχοι και το πρόγραμμα σπουδών να ελίσσονται και να αναδιαμορφώνονται συνεχώς, μέσα από την επιτυχή επικοινωνία μεταξύ του εκπαιδευτή και των ενήλικων εκπαιδευομένων. Ο εκπαιδευτής θα πρέπει να λειτουργεί ως εμπνευστής (Τσακίριδης, 2012) και να διατηρεί ένα ήρεμο και ελκυστικό κλίμα στην τάξη, όπου οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι θα μπορούν να νιώθουν άνετα και ασφαλείς, ώστε να αποκτήσουν την προθυμία και τη διάθεση να συμμετέχουν, να αλληλοεπιδράσουν και να συνεργαστούν (Smith & Strong, 2009).

Η ξενόγλωσση διδασκαλία σε ενήλικες έχει απασχολήσει σε πολύ μικρότερο βαθμό την επιστημονική κοινότητα, από ότι η διδασκαλία ΞΓ σε παιδιά. Στην Ελλάδα, ελάχιστες έρευνες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών σε ενήλικες έχουν δημοσιοποιηθεί, και ειδικότερα όσον αφορά στη βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα της παρούσας ΜΔΕ, η εν λόγω προσπάθεια είναι η δεύτερη, σύμφωνα με ό,τι μπόρεσε να εντοπίσει ερευνητής, μετά την έρευνα του Τσακίριδη (2012), ο οποίος διερεύνησε τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ΞΓ στα ΔΙΕΚ του Νομού Θεσσαλονίκης.

Στην εν λόγω λοιπόν Διπλωματική εργασία θα διεξαχθεί έρευνα σε 112 εκπαιδευτές ΞΓ που εργάζονται ή έχουν εργαστεί σε κάποιο ΔΙΕΚ της χώρας, αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας ή Υπουργείου Τουρισμού. Η εργασία διαρθρώνεται σε δύο μέρη, τα οποία προσεγγίζουν το θέμα της, το μεν πρώτο θεωρητικά, και το δεύτερο ερευνητικά. Στο πρώτο μέρος, γίνεται εκτενής και λεπτομερής αναφορά σε όλους τους όρους και έννοιες που είναι απαραίτητοι για την σφαιρική κάλυψη των θεωρητικών βάσεων στις οποίες βασίστηκε το παρόν εγχείρημα. Αναλύονται οι όροι «ανάγκη» και «επιμόρφωση» και αποσαφηνίζεται η διαδικασία της διερεύνησης αναγκών. Κατόπιν, περιγράφεται το θεσμικό πλαίσιο των ΔΙΕΚ και γίνεται λεπτομερής καταγραφή της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης σε αυτά, για κάθε ΞΓ ξεχωριστά, όπως ισχύει βάσει της νομοθεσίας και του Κανονισμού λειτουργίας των ΔΙΕΚ. Να σημειωθεί ότι η συγγραφή της εργασίας συνέπεσε με την εφαρμογή του Νέου Κανονισμού λειτουργίας των ΔΙΕΚ σύμφωνα με τον Ν. 4763/2020 που άρχισε να ισχύει από το εαρινό εξάμηνο 2022Α.

Μετά από την παρουσίαση της βιβλιογραφικής ανασκόπησης ερευνών σχετικά με τη διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών, αλλά και

εκπαιδευτών ΔΙΕΚ, οι οποίες βοήθησαν τον ερευνητή στον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση της παρούσας έρευνας, γίνεται το πέρασμα στο δεύτερο μέρος της ΜΔΕ, την ερευνητική προσέγγιση του θέματος. Αρχικά παρουσιάζεται αναλυτικά η μεθοδολογία της έρευνας που επέλεξε ο ερευνητής για την διεξαγωγή της. Περιγράφεται το ερευνητικό εργαλείο, το οποίο βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο έρευνας του ΙΕΠ σχετικά με την διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών των δημόσιων σχολείων². Κατόπιν, προσδιορίζονται οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα και γίνεται αναφορά στο δείγμα του πληθυσμού-στόχου που προέκυψε, στη διαδικασία της διεξαγωγής της έρευνας και στους περιορισμούς που αντιμετώπισε ο ερευνητής. Το έβδομο κεφάλαιο της ΜΔΕ αποτελεί ενδελεχή περιγραφή και ανάλυση των αποτελεσμάτων, όπως αυτά προέκυψαν μετά από τις στατιστικές αναλύσεις κατά την επεξεργασία των ερωτηματολογίων που συλλέχθηκαν. Την κατανόηση των αριθμητικών δεδομένων επικουρούν πίνακες, γραφήματα και επεξηγήσεις του ερευνητή.

Κλείνοντας, στο τελευταίο μέρος της ΜΔΕ ακολουθεί η συζήτηση, όπου αποτιμάται το παρόν ερευνητικό έργο ολιστικά, και ο ερευνητής καταθέτει τα συμπεράσματα της έρευνας που διεξήχθη, θέτοντας προτάσεις για μελλοντικές μελέτες και συγκρίσεις.

1.1. Αναγκαιότητα διερεύνησης του αντικειμένου

Τα ΔΙΕΚ αποτελούν νευραλγικό κομμάτι της Δημόσιας Εκπαίδευσης και ιδιαίτερος τα τελευταία χρόνια, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, όπου πολλοί είναι αυτοί που στρέφονται σε αυτές τις δομές για αλλαγή επαγγέλματος, στοχεύοντας σε ένα καλύτερο μέλλον. Πολλοί μάλιστα αποφασίζουν να μεταβούν στο εξωτερικό, για ακόμα καλύτερες επαγγελματικές ευκαιρίες. Η γνώση μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών καθίσταται πλέον επιτακτική, αναγκάζοντας πολλούς σπουδαστές να στρέφονται προς την ιδιωτική εκπαίδευση (ιδιαίτερα μαθήματα, ΚΞΓ) για να αποκτήσουν έναν τίτλο γλωσσομάθειας ή για να είναι σε θέση να κάνουν χρήση μιας ξένης γλώσσας. Εκτός από τα αγγλικά, μεγάλη ζήτηση παρουσιάζουν τα γερμανικά, λόγω πληθώρας ευκαιριών σε γερμανόφωνες χώρες. Σύμφωνα με μελέτη των

² Η άδεια χρήσης του εν λόγω ερωτηματολογίου ζητήθηκε από τον ερευνητή από το ΙΕΠ γραπτώς, και η απάντηση, με την οποία του επετράπη η χρήση του υπό προϋποθέσεις, παρατίθεται στο παράρτημα (σελ. 12), καθώς και η δομή του (σελ. 14-20).

Νεκτάριος, Καραλάκος, Πλέσσα-Παπαδάκη και άλλων (2020), η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ) είναι η πλέον αποδοτική παράμετρος της εκπαίδευσης, διότι εκτός του να προετοιμάζει τα άτομα για την εργασία, διδάσκοντάς τους δεξιότητες και ικανότητες, εκ παραλλήλου συμβάλλει στην προσωπική ανάπτυξη των μαθητευομένων και την αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το εκπαιδευτικό προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ, είναι αναγκασμένο να ακολουθεί τις εξελίξεις και να επιμορφώνεται διαρκώς στις ειδικές συνθήκες της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι ειδικές αυτές συνθήκες, όπως η μέθοδος διδασκαλίας και εκμάθησης ξένης γλώσσας, οι αρχές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η ειδική ορολογία της ειδικότητας, αλλά και η διαχείριση έκτακτων εκπαιδευτικών αναγκών (π.χ. ειδικές γνώσεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα της ειδικότητας σε μια χώρα όπου μιλιέται η γλώσσα-στόχος, σύνταξη βιογραφικού στην ξένη γλώσσα κ.ά.) αποτελούν σημαντικές πτυχές του πολύπλοκου έργου του εκπαιδευτή ξένης γλώσσας στα ΔΙΕΚ και καθιστούν επιτακτική την διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών του, με στόχο την βέλτιστη και δια βίου εκπαίδευση και επιμόρφωσή του.

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

2. Επιμορφωτικές Ανάγκες

Ξεκινώντας την έρευνα για την διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών που απασχολούνται στην επαγγελματική εκπαίδευση ενηλίκων, και συγκεκριμένα στα ΔΙΕΚ, θα πρέπει αρχικά να αποσαφηνιστούν οι όροι και οι έννοιες που αφορούν στο θέμα και αποτελούν τις θεωρητικές βάσεις του εγχειρήματος.

Αρχικά, θα γίνει η αποσαφήνιση των όρων «ανάγκη», «εκπαιδευτική ανάγκη» και «επιμόρφωση» ώστε να καταστούν σαφείς όλες οι θεωρητικές έννοιες με τις οποίες θα ασχοληθεί η παρούσα έρευνα. Κατόπιν θα αναλυθεί ενδελεχώς η διαδικασία της διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών και θα παρουσιαστούν οι διαθέσιμες μέθοδοι που επικρατούν στην επιστημονική κοινότητα, μέσα από την πλούσια βιβλιογραφία. Είναι σημαντικό, κατά την ερευνητική προσέγγιση του θέματος που θα ακολουθήσει στα επόμενα κεφάλαια, να έχουν γίνει κατανοητοί όλοι οι όροι και οι έννοιες που θα αναφέρονται, και να αποδεικνύεται η εγκυρότητά τους επιστημονικά.

2.1. Η έννοια του όρου «ανάγκη»

Προσεγγίζοντας τον όρο εννοιολογικά, σύμφωνα με το λεξικό της ελληνικής του Μπαμπινιώτη (2012) ορίζεται ως η *«έντονη και ζωηρή επιθυμία για κάτι το οποίο θεωρείται απαραίτητο»* και συχνά ταυτίζεται και συγχέεται με παρεμφερείς έννοιες, όπως α) η *αναγκαιότητα*, που διαφοροποιείται ως προς την αυστηρότητα της έννοιας, οδηγώντας κάποιες φορές στο αποτέλεσμα αποδοχής αναγκών ως «αναγκαιότητες» που δεν χωρούν διαπραγμάτευση, β) η *επιθυμία*, που σχετίζεται με την υποκειμενικότητα (όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Rogers (1999): *«η ανάγκη προσδιορίζεται εξωτερικά ενώ οι επιθυμίες εσωτερικά»*) και γ) η *ζήτηση*, που έχει να κάνει με την Οικονομική επιστήμη (νόμος της προσφοράς και της ζήτησης). Όπως διευκρινίζει ο Βεργίδης (2003), ο όρος «ανάγκη» ορίζεται πάντα στο πλαίσιο των θεωρητικών προσεγγίσεων και επομένως μπορεί να οριστεί διαφορετικά κάθε φορά. Στο ίδιο πλαίσιο, η Χατζηπαναγιώτου (2001) επισημαίνει ότι η «ανάγκη» είναι μια πολυσυζητημένη και σύνθετη έννοια, καθώς ο ορισμός του όρου σχετίζεται κάθε φορά

με το κοινωνικοπολιτικό και επιστημονικό πλαίσιο στο οποίο εμπεριέχεται και ερμηνεύεται.

Ο Maslow (1954, αναφ. σε Καραλής, 2012), σε μια ψυχολογική προσέγγιση, ορίζοντας τις «ανάγκες» ως κίνητρο για την ανθρώπινη συμπεριφορά, ταξινόμησε τις ανάγκες ιεραρχικά στη διάσημη πυραμίδα του. Υποστήριξε τη συνεχή, σταδιακή ικανοποίηση των αναγκών του ατόμου, όπου η ικανοποίηση των υψηλότερων αναγκών προϋποθέτει την ικανοποίηση των χαμηλότερων πρωτίστως. Ως εκ τούτου, θεωρώντας τις βιολογικές και τις ουσιαστικές για επιβίωση ανάγκες ως βάση της πυραμίδας, συνεχίζει με τις ανάγκες για ασφάλεια, κοινωνική ένταξη και αποδοχή και βάζει την ανάγκη για αυτοεκπλήρωση και αυτοπραγμάτωση στην κορυφή της πυραμίδας.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παραπάνω ιεράρχηση των αναγκών του Maslow, οι γνωστικές ανάγκες, έπονται των αναγκών αυτοεκτίμησης, των κοινωνικών αναγκών και των αναγκών για ασφάλεια. Σύμφωνα επίσης με τη Σιακόβελι (2011), η εκπλήρωσή τους είναι απαραίτητη προϋπόθεση για ανάγκες της αυτοπραγμάτωσης, γεγονός που μπορεί να είναι και ο στόχος όσων ασκούν το λειτούργημα του εκπαιδευτικού ή του εκπαιδευτή στα Δ.Ι.Ε.Κ. Επομένως, οι γνωστικές και μαθησιακές ανάγκες των εκπαιδευτικών θα πρέπει να διερευνηθούν στο βαθμό που έχουν ικανοποιηθεί οι βασικές τους ανάγκες. Οι «εκπαιδευτικές ανάγκες» προκύπτουν όταν λείπει η γνώση, που σημαίνει ότι η διαδικασία της διερεύνησης οδηγεί στην κατανόηση των θεωρητικών εννοιών και στην απόκτηση των γνώσεων, καθώς και στην απόκτηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων και στάσεων για την εκτέλεση μιας σειράς συγκεκριμένων εργασιών (Καραλής, 2005 και Χασάπης, 2000). Σύμφωνα με τον Rogers (1999), η ανάγκη αυτή για μάθηση νέων γνώσεων, δεξιοτήτων ή στάσεων εμφανίζεται όταν η ζωή ενός ατόμου ή ο ρόλος που αναλαμβάνει, αλλάζουν ξαφνικά (όπως π.χ. οι βιοποριστικές ή οι επαγγελματικές του δραστηριότητες ή η ανάγκη του για αυτοπραγμάτωση). Σύμφωνα με τους Wilson και Easen (1995) οι εκπαιδευτικές ανάγκες υποδηλώνουν την ύπαρξη στόχων και επομένως αποτελούν την ιδανική «τελική κατάσταση» της διδακτικής πράξης. Ο Knowles, ένας από τους πρώτους θεωρητικούς της Εκπαίδευσης Ενηλίκων που ασχολήθηκε με τις εκπαιδευτικές ανάγκες έδωσε τον παρακάτω ορισμό (1970, σε Καραλής & Παπαγεωργίου, 2012): *«Μια εκπαιδευτική ανάγκη είναι αυτό που ένας άνθρωπος πρέπει να μάθει προς όφελος δικό του, ενός οργανισμού ή της κοινωνίας. Είναι το χάσμα μεταξύ του υφιστάμενου επιπέδου προσόντων και ενός ανώτερου επιπέδου προσόντων, που απαιτούνται για την*

αποτελεσματική του απόδοσης, όπως αυτή ορίζεται από τον ίδιο ή στο πλαίσιο του οργανισμού ή της κοινωνίας που ανήκει».

Όπως προαναφέρθηκε, οι εκπαιδευτικές ανάγκες εκφράζονται σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων, ανάλογα με το περιεχόμενο του εκάστοτε εκπαιδευτικού προγράμματος και τις ελλείψεις που αυτό καλείται να καλύψει (Καραλής, 2012). Η γνώση είναι το αποτέλεσμα της κατανόησης μιας έννοιας, φαινομένου ή κατάστασης που βασίζεται σε προσωπική εμπειρία και επεξεργασία. Οι δεξιότητες αναφέρονται στην ικανότητα ενός ατόμου να εκτελεί μία ή μια σειρά από εργασίες νοητικής και κινητικής φύσης (Χασάπης, 2000) καθώς και «την ευκολία, την ακρίβεια και την ταχύτητα με την οποία μπορεί να εκτελεστεί μια σειρά σύνθετων κινητικών κινήσεων και νοητικών δραστηριοτήτων, με τις οποίες μπορούν να επιλυθούν ή να αντιμετωπιστούν καταστάσεις και προβλήματα». εκτελείται η διαδικασία. «Και η κατάσταση και το πρόβλημα επιλύθηκαν» (Riechs, Singer και van Nord 1992, αναφ. σε Καραλής, 2012). Τέλος, οι στάσεις περιλαμβάνουν τις αξίες και τις αντιλήψεις ενός ατόμου που καθορίζουν τη συμπεριφορά του (Κόκκος, 1999).

Ο Βεργίδης (2003) βλέπει τις εκπαιδευτικές ανάγκες ως την «απάντηση» ενός ατόμου, η οποία έρχεται να τον βοηθήσει να προσαρμοστεί σε οποιεσδήποτε αλλαγές συμβαίνουν στη ζωή ή στο περιβάλλον του. Μελέτησε περαιτέρω τις εκπαιδευτικές ανάγκες με τον Καραλή, ταξινομώντας τις ως εξής (Βεργίδης και Καραλής, 1999):

- *Συνειδητές και ρητές* εκπαιδευτικές ανάγκες (expressed needs) ονομάζονται οι ανάγκες τις οποίες τα άτομα γνωρίζουν ότι τις έχουν, και τις εκφράζουν σε μια διαδικασία διερεύνησης αναγκών.
- *Συνειδητές και μη ρητές* εκπαιδευτικές ανάγκες (felt needs) ονομάζονται οι ανάγκες τις οποίες τα άτομα αναγνωρίζουν ότι τις έχουν, αλλά δεν μιλούν γι' αυτές. Σε αυτή την κατηγορία είναι πιθανό να ανήκουν οι ανάγκες οι οποίες δεν έχουν ακόμα σχηματοποιηθεί από τα άτομα έτσι ώστε να μπορούν να εκφραστούν ξεκάθαρα, όπως επίσης και οι ανάγκες για τις οποίες τα άτομα νιώθουν ντροπή ή απειλή εάν τις εκφράσουν (Quenney, 1995, αναφ. σε Πατσός, 2015).
- *Λανθάνουσες* εκπαιδευτικές ανάγκες ονομάζονται οι ανάγκες τις οποίες τα άτομα δεν τις έχουν συνειδητοποιήσει, δεν τις αναγνωρίζουν και επομένως δεν τις εκφράζουν καν.

Επίσης, εφόσον η παρούσα έρευνα αφορά σε εκπαιδευτές στα ΔΙΕΚ, χρήζει αναφοράς και η κατηγοριοποίηση που προτείνει ο Hewton (1989, αναφ. σε Σπανού, 2017), ο οποίος τις διακρίνει σε:

- διδακτικές ανάγκες, δηλαδή αυτές που έχουν άμεση σχέση με τη διδασκαλία ως καθημερινή πρακτική,
- επαγγελματικές ανάγκες που αφορούν την απόκτηση ή αναβάθμιση δεξιοτήτων και οι οποίες δημιουργούνται στην προσπάθεια του εκπαιδευτή να αναπτυχθεί επαγγελματικά, και
- προσωπικές ανάγκες οι οποίες εκφράζουν την επιθυμία για προσωπική ανάπτυξη ικανοποιώντας διαφορετικών ειδών ατομικές επιθυμίες ή ενδιαφέροντα.

Κατά τη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών είναι σκόπιμο να διερευνηθούν οι ρητές και οι άρρητες εκπαιδευτικές ανάγκες, αλλά και οι διδακτικές, οι επαγγελματικές και οι προσωπικές ανάγκες των εκπαιδευτών, ούτως ώστε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα να μπορεί να επιδιώξει τόσο τους στόχους του οργανισμού/ φορέα ή εργοδότη, όσο και την επαγγελματική ανάπτυξη των ατόμων/ εργαζομένων/ υπαλλήλων (Quenney, 1995, αναφ. σε Πατσός, 2015). Επίσης, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό και χρήσιμο, τα ίδια άτομα να συνειδητοποιήσουν τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες, διότι αυτό θα οδηγήσει στην άμεση υποκίνησή τους σε εκπαιδευτικές διαδικασίες (Monette, 1977, αναφ. σε Λαζαρίδου, 2018) και σε διαδικασίες αυτοκατευθυνόμενης μάθησης (Knowles, 1986, αναφ. σε ό.π.).

2.2. Η έννοια του όρου «επιμόρφωση»

Ο εκπαιδευτής ενηλίκων διαδραματίζει βασικό ρόλο και αποτελεί συν-διαμορφωτή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στις εκπαιδευτικές δομές, κατά συνέπεια και στα ΔΙΕΚ. Ως εκ τούτου, η πολυεπίπεδη ανάπτυξή του (προσωπική, επιστημονική και επαγγελματική) συνδράμει ιδιαίτερα στην καλυτέρευση των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού έργου εν γένει. Το γεγονός αυτό, καταναδεικνύει την επιμόρφωση ως ουσιαστική προϋπόθεση για την υποστήριξη, την ανατροφοδότηση και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου, εκσυγχρονίζοντας έτσι το εκπαιδευτικό σύστημα (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2009).

Ο Ξωχέλης (2005) υποστηρίζει ότι ο εκπαιδευτικός δε γεννιέται αλλά γίνεται, μέσω μιας διαδικασίας εξέλιξης σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο, η οποία περιλαμβάνει τρεις φάσεις: α) τις βασικές σπουδές του εκπαιδευτικού και τη βιογραφία του β) την επαγγελματική κοινωνικοποίησή του μέσα στο σχολείο και την τάξη και γ) όλες τις δράσεις της συνεχιζόμενης εκπαίδευσής του. Η επιμόρφωση έχει σκοπό να καλύψει τις γενικότερες ανάγκες για βελτίωση των προσωπικών και των επαγγελματικών δεξιοτήτων του (Χατζηπαναγιώτου, 2001). Με αυτό τον τρόπο οι γνώσεις που απέκτησε κατά τις βασικές σπουδές του, μπορούν να εμπλουτιστούν και να εκσυγχρονιστούν, ενώ οι εμπειρικές του γνώσεις να συστηματοποιηθούν και να τεκμηριωθούν (Βεργίδης, 1999).

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ειδικότερα, η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών έχει άμεση σχέση με την ανάπτυξη της εκπαίδευσης ολιστικά, όπως υποδεικνύεται και στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Μάιος '00, Ιούνιος '02, Ιούλιος '03), όπου η επιμόρφωση του εκπαιδευτικού προσωπικού προτείνεται ως ο βασικός δείκτης ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης, της Δια Βίου Εκπαίδευσης και της επίτευξης των στρατηγικών στόχων για το πρόγραμμα εργασίας *«Εκπαίδευση και Επιμόρφωση 2010»* (European Commission, 2003). Σύμφωνα με τη CEDEFOP (1996), η επιμόρφωση ορίζεται ως οποιαδήποτε εξωσχολική εκπαιδευτική διαδικασία που πραγματοποιείται με στόχο την κάλυψη των κενών των βασικών σπουδών, την ενημέρωση για τις νέες εξελίξεις αλλά και την βελτίωση της συμπεριφοράς και της επαγγελματικής απόδοσης του ατόμου στο χώρο εργασίας του. Υπό την έννοια της κατάρτισης, δηλαδή της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής δραστηριότητας, η επιμόρφωση καλείται να προετοιμάσει το άτομο να επιτελέσει ένα συγκεκριμένο έργο ή να υλοποιήσει μια δραστηριότητα (η οποία έχει ως προϋπόθεση την εξειδικευμένη γνώση ή δεξιότητα) σχετικά με το επάγγελμά του (Κόκκος, 1999).

Ο Μαυρογιώργος (1999, σ. 105) ορίζει την επιμόρφωση ως *«την συστηματική βελτίωση, την απόκτηση και αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ατόμου, συμπεριλαμβανομένων επαγγελματικών και προσωπικών ενδιαφερόντων και ικανοτήτων των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας»* και ειδικότερα τονίζει ότι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών συνδέεται άρρηκτα με την ποιότητα του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου. Με αυτόν τον τρόπο αντιμετωπίζονται και αναβαθμίζονται τυχόν ελλείψεις και αδυναμίες της βασικής εκπαίδευσης και κατάρτισής τους (Βεργίδης & Καραλής, 2008). Σύμφωνα με τον

Νάσαινα (2006), η επιμόρφωση εμπεριέχει την πρόσθετη μόρφωση του εκπαιδευτικού, σε συνέχεια των βασικών σπουδών του και δεν θα πρέπει να ταυτίζεται με τη «μετεκπαίδευση», η οποία αφορά στην εκπαίδευση που στοχεύει στην ανάληψη ενός διαφορετικού ρόλου στον ίδιο χώρο εργασίας ή στην εκτέλεση μίας εξειδικευμένης λειτουργίας. Καθώς πρόκειται για μια μορφή εκπαίδευσης που απευθύνεται σε ενήλικες με σκοπό την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξή τους, εντάσσεται στην Εκπαίδευση Ενηλίκων (Βασιλόγιαννης, 2011). Η επιστημονική γνώση που παρέχεται από την επιμόρφωση είναι αναμφισβήτητα πολύτιμη για τους εκπαιδευτικούς, γιατί «τους παρέχει την υποστήριξη εκείνη που χρειάζονται για να επιδείξουν μεγαλύτερη διάθεση και κλίση για αυτομόρφωση» (βλ. Σιάνου, 1992).

Ως εκ τούτου, η επιμόρφωση των εκπαιδευτών δε δύναται πλέον να είναι ένα προϊόν μαζικής παραγωγής, καθώς οι επιμορφωτικές ανάγκες τους ποικίλουν. Ήδη παρατηρώντας τη βασική εκπαίδευση των εκπαιδευτών, είναι εμφανές ότι καλύπτει μόνο το μέρος της επιστημονικής κατάρτισης που είναι απαραίτητη, μη δίνοντας την πρέπουσα σημασία, ενίοτε στην παιδαγωγική κατάρτιση, στην πρακτική άσκηση, στην επαγγελματική εκπαίδευση ή σε άλλες εξειδικευμένες ανάγκες που τυχόν θα προκύψουν στο μέλλον (για παράδειγμα, εφόσον γίνεται λόγος για εκπαιδευτές ξένης γλώσσας, ενδεχομένως να παρουσιαστούν ανάγκες επιμόρφωσης στη μετάφραση, τη διερμηνεία κ.ά.). Η έλλειψη επαρκούς κατάρτισης κατά τη διάρκεια των βασικών σπουδών των εκπαιδευτών ενισχύεται από την ανομοιογένεια των προγραμμάτων σπουδών και των διαφορετικών εκπαιδευτικών δομών (ΔΙΕΚ, ΚΞΓ, ΚΔΒΜ, κ.ά.) που καλούνται να εργαστούν οι υποψήφιοι εκπαιδευτές ξένης γλώσσας. Επίσης η απόσταση ανάμεσα στα χρονικά σημεία που πραγματοποιήθηκε η εκπαίδευση και στο χρόνο που υφίσταται η εκπαιδευτική πράξη, εντείνει την αναγκαιότητα αλλά και την ανάγκη διαφοροποίησης και ποικιλομορφίας των προγραμμάτων επιμόρφωσης που προσφέρονται στους εκπαιδευτικούς (Κωστίκα, 2004).

Αλλά ακόμη μετά την είσοδό τους στον επαγγελματικό στίβο της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να έχουν διαφορετικές και ποικίλες επιμορφωτικές ανάγκες αφού, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας περνούν από διάφορες φάσεις προσωπικής και επαγγελματικής εξέλιξης και από διαφορετικές εκπαιδευτικές δομές (κάποιες φορές και κατά την ίδια χρονική περίοδο). Για όλους τους παραπάνω λόγους η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών αντιμετωπίζεται σήμερα ως μια αναπτυξιακή, εξελικτική συνέχεια, ένα κομμάτι της δια

βίου συμμετοχικής μάθησης, το οποίο είναι συνδεδεμένο με τη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα, η οποία προϋποθέτει έναν συνδυασμό θεωρίας, πράξης και έρευνας, αλλά και την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς (βλ. Κατσαφούρος, 2009).

Η έννοια της *επιμόρφωσης* για τη συγκεκριμένη εργασία ορίζεται ως η σύντομη εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία εντάσσεται στο πεδίο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και έχει στόχο να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ της τυπικής μόρφωσης που αποκτήθηκε κατά την αρχική εκπαίδευση των επαγγελματιών ξένων γλωσσών, και των απαιτήσεων της καθημερινής εργασίας τους σε δομές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ανάπτυξη των ειδικών εκείνων γνώσεων, των δεξιοτήτων, αλλά και των αξιών, των αντιλήψεων και των στάσεων, που θα οδηγήσουν το άτομο σε μια αποτελεσματική συμπεριφορά και στην εκτέλεση του έργου τους με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα για τον οργανισμό όπου εργάζονται, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο (βλ. Πετρίδου, 1992, αναφ. σε Κατσαφούρος, 2009).

2.3. Διερεύνηση Επιμορφωτικών Αναγκών

Η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών μπορεί να οριστεί ως μία «διαδικασία συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, η οποία καταλήγει στην εύρεση των μαθησιακών αναγκών ατόμων και ομάδων» (Καψάλης & Παπασταμάτης, 2000) και «αποτελεί πάντα το πρώτο βήμα στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων για ενήλικες» (ό.π., 2000). Η διερεύνηση αναγκών σχετίζεται άμεσα με τον προσδιορισμό στόχων και με την αναγνώριση της διαφοράς μεταξύ των στόχων αυτών και της επικρατούσας κατάστασης. Η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών αποτελεί λοιπόν, τη διαδικασία εντοπισμού της απόστασης μεταξύ του «*τι είναι*» και του «*τι θα έπρεπε να είναι*» (Βεργίδης & Κόκκος, 2010).

Για να είναι αποτελεσματική η Εκπαίδευση Ενηλίκων, προϋποτίθεται το περιεχόμενό της να σχετίζεται άμεσα με τις ανάγκες και τις εμπειρίες, αλλά και τις απόψεις των εκπαιδευόμενων (βλ. Βεργίδης, 1998 και Κόκκος, 2005). Ωστόσο πολλές φορές, ακόμα και σε περιπτώσεις που ο πληθυσμός-στόχος έχει συνειδητοποιήσει βαθύτατα τις εκπαιδευτικές του ανάγκες, δεν τις εκφράζει ρητά ή τις εκφράζει με έμμεσο και

υπαινικτικό τρόπο³. Όσον αφορά στις εμπειρίες των εκπαιδευομένων, αξιοσημείωτη είναι η παρατήρηση του Mezirow (2007), ο οποίος τονίζει ότι οι «απόψεις» (*points of view*) διατυπώνουν τις νοητικές συνήθειες (*habits of mind*), δηλαδή τις παραδοχές για τα μαθησιακά πρότυπα. Επομένως, οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τις επιμορφωτικές τους ανάγκες αποτελούν την έκφραση των γενικευμένων και προσανατολιστικών προδιαθέσεών τους, ενόσω επιτελούν το εκπαιδευτικό τους έργο.

Η διερεύνηση αναγκών αποτελεί κατά κύριο λόγο μία διαδικασία αξιολόγησης, που αποδεικνύεται απαραίτητη για κάθε οργανισμό ή φορέα που φιλοδοξεί να ολοκληρώσει ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα, διότι έτσι θα καθορίσει για λογαριασμό του τις σωστές προτεραιότητες και τους σωστούς στόχους. Με άλλα λόγια, αυτή η βασική λειτουργία της διερεύνησης αναγκών, «η λειτουργία ρύθμισης», εξασφαλίζει ότι δεν θα γίνει επιλογή της λανθασμένης επιμόρφωσης και του λανθασμένου τύπου δράσης εν γένει. Επιπροσθέτως, η διερεύνηση αναγκών έχει άλλη μία σημαντική λειτουργία: τη «λειτουργία πρόβλεψης» της εξέλιξης του συστήματος, με βάση με τα αναμενόμενα αποτελέσματα της εκπαίδευσης (Roegiers et al., 1992). Η σημασία της διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών πρέπει να αναδειχθεί, καθώς αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευομένων, αφού το πρόγραμμα επιμόρφωσης έχει άμεση σχέση με τις ανάγκες τους και ως απώτερο στόχο την ικανοποίησή τους: «[...]Όλοι προσέρχονται με κάποιο σκοπό-και αν δεν τον επιτύχουν, αργά ή γρήγορα θα διακόψουν την παρακολούθηση [...]» (Rogers A. , 1999, σ. 25). Η διαδικασία της διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών, κρίνεται απαραίτητη, γιατί καθορίζει το περιεχόμενο μιας εκπαιδευτικής παρέμβασης, για να ανταποκρίνεται στους στόχους της, οι οποίες προκύπτουν από το πλαίσιο αναφοράς, δηλ. όλες εκείνες οι κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές δραστηριότητες και συνθήκες που διαμορφώνουν το πρόβλημα που επιχειρεί να λύσει η παρέμβαση (Καραλής, 2012).

Συμπερασματικά, η αυξανόμενη ζήτηση για μαθήματα ξένης γλώσσας και οι σύγχρονες προκλήσεις και απαιτήσεις της εκπαιδευτικής πραγματικότητας, όπως η ταχεία ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, η οικονομική παγκοσμιοποίηση και όλοι οι άλλοι τομείς της κοινωνικής ζωής (σπουδές, μετανάστευση για εργασία, ανθρώπινες σχέσεις, κοινωνικά δίκτυα κ.ά.), η μετάβαση σε μια κοινωνία της πληροφορίας, η πολυπολιτισμική και η πολυγλωσσική της

³ Βλ. «Η έννοια του όρου ανάγκη» στο κεφ. 2.1. της παρούσας εργασίας.

σύγχρονης κοινωνίας, καθιστούν «απαραίτητο τον επαναπροσδιορισμό των μεθόδων και των τεχνικών στην εργασία» και θέτουν «σε νέα βάση το ζήτημα της απόκτησης της γνώσης», καθώς ο τομέας της εκπαίδευσης, και ειδικά της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης, δεν μπορεί και δεν πρέπει να μείνει ανεπηρέαστος (βλ. Μλεκάνης, 2005, σσ. 39-41, αναφ. σε Τσακαγιάννης, 2018).

2.4. Μέθοδοι διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών αποτελεί μια διαρκή διαδικασία. Η άποψη αυτή ενισχύεται αν αναλογιστεί κανείς ότι στον χώρο της εκπαίδευσης οι αλλαγές και οι μεταρρυθμίσεις αποτελούν συχνό φαινόμενο. Σαφώς, ανάλογα με τις επιμορφωτικές ανάγκες που επιδιώκεται να διερευνηθούν, θα πρέπει να γίνει χρήση των κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και τεχνικών (Βεργίδης, 2003).

Σύμφωνα με την υπάρχουσα βιβλιογραφία (βλ. Καραλής, 2005, Βεργίδης, 2008, και Καραλής & Παπαγεωργίου, 2012), για να είναι αποτελεσματική η διαδικασία της διερεύνησης αναγκών θα πρέπει να βασίζεται σε σωστή και ενδεδειγμένη συλλογή και καταγραφή όλων αυτών των πληροφοριών, «στοιχείων και κρίσιμων παραγόντων» που έχουν σχέση με το πλαίσιο αναφοράς και τον πληθυσμό-στόχο. Όπως αναφέρθηκε ήδη, το πλαίσιο αναφοράς ορίζεται ως «το σύνολο των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών συνθηκών και δραστηριοτήτων που έχουν άμεση σχέση με την προβληματική κατάσταση που καλείται να επιλύσει η εκπαιδευτική παρέμβαση, και που αποτελούν τις προϋποθέσεις επάρκειας του πληθυσμού-στόχου» (βλ. Καραλής & Παπαγεωργίου, 2012, σελ. 66).

Αρχικά, σημαντική παράμετρος στην διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών αποτελεί η διάκριση των αναγκών σε επίπεδα:

- Μικρο-επίπεδο: Αφορά σε ανάγκες που αφορούν ένα άτομο ή μια μικρή ομάδα ατόμων, όπως π.χ. την ομάδα εκπαιδευομένων ενός προγράμματος.
- Μεσο-επίπεδο: Εδώ περιλαμβάνονται ανάγκες που σχετίζονται με οργανισμούς και φορείς (π.χ. οι εκπαιδευτικές ανάγκες μιας εταιρίας, επιχείρησης ή ενός οργανισμού).

- Μακρο-επίπεδο: Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει ανάγκες που έχουν να κάνουν με μεγάλα τμήματα πληθυσμού ή συστήματα (π.χ. εκπαιδευτικές ανάγκες γονέων ενός ολόκληρου νομού, ανάγκες σε επίπεδο κλάδου οικονομίας, κ.ά.). (Καραλής & Παπαγεωργίου, 2012, αναφ. σε Δημητριάδου, 2020).

Μία άλλη παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψιν κατά τη διερεύνηση και ανάλυση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών είναι ο ιδιαίτερος τρόπος με τον οποίο μαθαίνουν οι ενήλικες. Η μορφή της επιμόρφωσης (εξ αποστάσεως, σύγχρονη, ασύγχρονη, κλπ.), ο τόπος, η μέθοδος και η διάρκεια της επιμόρφωσης, η ποικιλία επιμορφωτικών πλαισίων, η αξιοποίηση των εμπειριών ζωής στην επιμορφωτική-εκπαιδευτική διαδικασία, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, είναι όλα τους σημαντικά στοιχεία της «*ενήλικης μάθησης*» και ορισμένοι μόνο από τους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψιν κατά τη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών. Είναι σημαντικό να γίνει σαφές ότι το κατάλληλο εργαλείο που διερευνά τις επιμορφωτικές ανάγκες μιας ομάδας εκπαιδευτών δεν αφορά μόνο στο «*τι;*» της επιμόρφωσης, αλλά και στο «*πού;*» ή στο «*πώς;*» της εκπαίδευσης, ερωτήματα που απαντώνται από τις θεωρίες μάθησης ενηλίκων. (Πατσός, 2015, σελ. 42).

Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνει με τυπικό τρόπο δηλαδή με τη χρήση ερωτηματολογίων ή συνεντεύξεων, ή με άτυπο τρόπο όπως είναι με μία άτυπη, ημιδομημένη συνέντευξη ή με μία απλή υποβολή ερωτήσεων στον πληθυσμό-στόχο. Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών βρίσκεται στο κέντρο του σχεδιασμού των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Απτελεί αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση, με την απουσία της οποίας δεν δύναται ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός να καθίσταται αποτελεσματικός. Συνοπτικά, τα βασικά εργαλεία διερεύνησης είναι τα εξής:

- Ερωτηματολόγιο (διερεύνηση συνειδητών και ρητών εκπαιδευτικών αναγκών), ποσοτική μέθοδος διερεύνησης αναγκών.
- Συνέντευξη (ανώνυμη) ή εκπαιδευτική βιογραφία (διερεύνηση υπόρρητων, λανθανουσών αναγκών), ποιοτική μέθοδος.
(Ατομική: μπορεί να είναι κατευθυνόμενη, ημι-κατευθυνόμενη, με ερωτήσεις-κλειδιά σε μια ελεύθερη συζήτηση, και μη κατευθυνόμενη-με ελάχιστες παρεμβάσεις).

(Ομαδική: συνέντευξη που εφαρμόζεται σε ομάδες ανθρώπων με κοινά χαρακτηριστικά).

- Ιστορίες ζωής (είτε αναδρομικές ή συγχρονικές), ποιοτική μέθοδος.
- Μελέτες περίπτωσης (βασίζονται στην παρατήρηση: συμμετοχική και μη συμμετοχική), ποιοτική μέθοδος (Πατσός, 2015).

Από όλα τα παραπάνω, διαπιστώνει κανείς ότι η διερεύνηση και καταγραφή των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών, αποτελεί μια σύνθετη και δημιουργική διαδικασία, η οποία θα πρέπει να προσεγγίζεται με διάφορες μεθόδους, τεχνικές και μέσα, ώστε να εξασφαλίζεται η επιστημονικότητά της και κυρίως η εγκυρότητά της. Χωρίς να εντοπιστούν οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευομένων, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με επιτυχία το εκπαιδευτικό περιεχόμενο μιας επιμόρφωσης και επομένως να επιτύχει τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις προσδοκίες των επιμορφούμενων (βλ. Πατσός, 2015).

3. Ξένες γλώσσες, Εκπαίδευση Ενηλίκων και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Στο δεύτερο μέρος της θεωρητικής προσέγγισης του θέματος θα γίνει λεπτομερής αναφορά στο θεωρητικό πλαίσιο που διέπει την διδασκαλία των ξένων γλωσσών σε ενήλικες εκπαιδευόμενους στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Αρχικά θα γίνει λόγος για τον πρωταγωνιστή του όλου εγχειρήματος, τον εκπαιδευτή ξένης γλώσσας σε ενήλικες. Θα σκιαγραφηθεί το προφίλ του, σύμφωνα με βιβλιογραφικές αναφορές που υπάρχουν στην επιστημονική κοινότητα, και θα παρουσιαστεί η διαδρομή του, από την αρχική ακαδημαϊκή του κατάρτιση έως την εμπλοκή του στα ΔΙΕΚ ως εκπαιδευτή. Κατόπιν θα γίνει λόγος για την ειδική γλώσσα και την ορολογία της ξένης γλώσσας, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της επαγγελματικής εκπαίδευσης, και το κεφάλαιο θα κλείσει με την αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες, το οποίο είναι απαραίτητο για την κατανόηση του διαχωρισμού της ξένης γλώσσας σε επίπεδα.

3.1. Ο εκπαιδευτής Ενηλίκων ξένων γλωσσών

Ο Rogers (1999), υποστηρίζει ότι υπάρχουν τουλάχιστον τέσσερις βασικοί ρόλοι για τον εκπαιδευτή ενηλίκων: ως αρχηγός της ομάδας, ως εκπαιδευτής, ως μέλος της ομάδας και ως «κοινό» (αγγλικά: audience), με βασικό χαρακτηριστικό κατά τον τελευταίο ρόλο την αξιολόγηση. Ανεξάρτητα από τον ρόλο που θα αναλάβει ο εκπαιδευτής ενηλίκων, κοινός σκοπός όλων είναι να ενθαρρύνουν τους εκπαιδευόμενους, ώστε να οδηγούνται σε περαιτέρω μάθηση, διατηρώντας μια μεγαλύτερη ελευθερία και αυτονομία στις μαθησιακές διεργασίες, διότι γίνεται λόγος για ενήλικες μαθητευόμενους. Οι εκπαιδευτικές διεργασίες όμως δεν επηρεάζονται μόνο από τον ρόλο του εκπαιδευτή, αλλά και από τους ρόλους των ίδιων των εκπαιδευομένων που αναδύονται.

Σύμφωνα με την Πολέμη-Τοδούλου (2005, αναφ. σε Τέγου 2018), οι πιο συχνοί ρόλοι που καλείται να αναλάβει ο εκπαιδευτής ενηλίκων σχετίζονται με την «ηγεσία» και κατανέμονται σε ηγέτες *«του έργου, της ομάδας, του συναισθηματικά υπεύθυνου, του αμφισβητία, του ιδιαίτερου και του αποδιοπομπαίου»*. Ο εκπαιδευτής ενηλίκων λοιπόν έχει από τη μια μεριά να αντιμετωπίσει την επιλογή του δικού του ρόλου και από την άλλη αυτή του ρόλου των εκπαιδευομένων. Σημαντικό είναι επίσης, ότι οι σχηματισμοί των ρόλων, όπως εμφανίζονται, αναμεταδίδουν τις *«εσωτερικές φωνές»*, αλλά και

αντιπροσωπεύουν διεργασίες που μοιάζουν με αυτές της κοινωνίας όπου ζουν και εργάζονται οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι. Γι' αυτό ο εκπαιδευτής ενηλίκων θα πρέπει να έχει την ικανότητα να αναδειξεί τους ρόλους κάθε εκπαιδευόμενου ξεχωριστά, χωρίς να τους παγιώνει και να τους διαιωνίζει, καθώς αυτό θα οδηγούσε σε μια δυσλειτουργική ομάδα. Οι ρόλοι θα πρέπει να εναλλάσσονται, τα μεν μη δημοφιλή μέλη να ενισχύονται και τα δε δημοφιλή να ελέγχονται. Όλοι οι ρόλοι θα πρέπει να είναι αποδεκτοί από την ομάδα, ειδάλλως όπως τονίζει ο Rogers (1999) «η απόρριψη του ρόλου ερμηνεύεται ως απόρριψη του ίδιου του ατόμου» (ό.π., σελ. 218).

Ο Κόκκος (2005, σσ. 122-123) αναφέρει ότι ο εκπαιδευτής ενηλίκων χρειάζεται να διαθέτει οκτώ (8) ικανότητες:

1. Να αποδέχεται και να νοιάζεται τους εκπαιδευόμενους,
2. Να έχει ουσιαστική επικοινωνία μαζί τους,
3. Να μπορεί να συντονίζει και να οργανώνει την ομάδα,
4. Να είναι σε θέση να προσδιορίζει καταλλήλως το διδακτικό περιεχόμενο και το διδακτικό υλικό,
5. Να αξιοποιεί μεγάλο φάσμα εκπαιδευτικών τεχνικών με ευελιξία,
6. Να κάνει σύνδεση της κατάρτισης με τις συνθήκες της τοπικής κοινωνίας και της τοπικής αγοράς εργασίας,
7. Να έχει αυτοεπίγνωση και
8. Να είναι ικανός για αυτοαξιολόγηση και αυτοανέλιξη.

Όλες οι παραπάνω ικανότητες αποτελούν απαραίτητα προσόντα για τον εκπαιδευτή ενηλίκων ΞΓ, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στους ρόλους που αναφέρθηκαν παραπάνω, και να είναι σε θέση να οργανώνει και να συντονίζει την εκπαιδευτική διαδικασία και να ενθαρρύνει συνεχώς τους εκπαιδευόμενους προς μία διαρκή αναζήτηση νέων πηγών γνώσης (βλ. Κόκκος, 2005).

Στην ξενόγλωσση εκπαίδευση ενηλίκων συγκεκριμένα, όπως αναφέρει σε έρευνά του ο Sifakis (2004), οι γενικές θεωρητικές βάσεις της Εκπαίδευσης Ενηλίκων μπορούν να συνεισφέρουν πολλά χρήσιμα στοιχεία στη διδασκαλία ξένων γλωσσών, όπου η σφαιρική κατανόηση των χαρακτηριστικών των ενηλίκων, φανερώνει τις πραγματικές τους ανάγκες και βλέψεις με αποτέλεσμα ο εκπαιδευτής ενηλίκων ΞΓ να μπορεί να υποστηρίξει τους εκπαιδευόμενους στις μαθησιακές διεργασίες, βρίσκοντας τρόπους και μεθόδους διδασκαλίας, που είναι κατάλληλοι για κάθε ειδική μαθησιακή

πρόκληση. Γενικότερα είναι κοινώς αποδεκτό ότι όσον αφορά στη διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας, η συμπεριφορά του εκπαιδευτή θα πρέπει να εστιάζει στην πρόοδο του εκπαιδευόμενου και στην ανάπτυξη του ενδιαφέροντος του προς την γλώσσα-στόχο, αλλά και προς στην κουλτούρα της χώρας, στην οποία μιλιέται η γλώσσα που μαθαίνεται. Σύμφωνα με την βιβλιογραφία αναδύονται συγκεκριμένες θεμελιώδεις αρχές που διέπουν την ξενόγλωσση εκπαίδευση ενηλίκων καθώς και την απόκτηση ξένης γλώσσας σε ενήλικες, οι οποίες θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα παρακάτω οχτώ (8) σημεία:

1) Η αποτελεσματική διδασκαλία στους ενήλικες θα πρέπει να «χτίζεται» πάνω στις υπάρχουσες γνώσεις τους.

Οι ενήλικες μαθητευόμενοι έχουν ήδη εμπειρίες μάθησης και γνώσεις από την παιδική, εφηβική ή νεότερη ηλικία τους, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τον εκπαιδευτή ως «θεμέλιο» για να χτίσει τον σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η αποτελεσματική μάθηση στις ξένες γλώσσες ξεκινάει ανακαλύπτοντας και δίνοντας βάση και σημασία στις πρότερες γλωσσικές εμπειρίες, γνώσεις και ενδιαφέροντα του εκπαιδευόμενου, χτίζοντας μια γέφυρα που θα τους οδηγήσει στη νέα γνώση (Condelli, Wrigley, et al, 2009, Gonzalez, Moll, et al, 2005, Marshall & Di Capua, 2013).

2) Θα πρέπει να είναι ξεκάθαρα σχετική με τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων.

Είναι γεγονός ότι οι ενήλικες μαθητευόμενοι θέλουν η μάθησή τους να είναι άμεσα εμφανής και εφαρμόσιμη στις ανάγκες και στην πραγματικότητα της καθημερινότητάς τους, είτε είναι επαγγελματική ή προσωπική. Η διδασκαλία της ξένης γλώσσας μεταχειρίζεται την γλώσσα-στόχο ως εργαλείο, το οποίο μαθαίνοντας το, θα τους επιτρέψει να πραγματοποιήσουν απαιτούμενες λειτουργίες (functions) και να επικοινωνήσουν επιτυχώς στα πλαίσια που χρειάζεται. Τέτοιες λειτουργίες μπορεί να είναι για παράδειγμα η λήψη και παροχή οδηγιών, η συνεργασία σε χώρο εργασίας, η συμπλήρωση αίτησης, κ.ά.) και θα πρέπει να ενσωματωθούν μέσα στην εκπαιδευτική διαδικασία σαν βιωματικές δραστηριότητες (Condelli, Wrigley, et al, 2009, Miller, 2010, Peyton, Moore, et al, 2010, Wiggins & McTighe, 2005).

3) Θα πρέπει να έχει άμεση σχέση με τους στόχους των εκπαιδευόμενων.

Η διδασκαλία στους ενήλικες θα πρέπει να έχει ξεκάθαρους στόχους για κάθε δραστηριότητα, θεωρία ή άσκηση που θα διδάσκεται ή θα εκτελείται μέσα στο μάθημα.

Ο σκοπός, οι επιμέρους στόχοι αλλά και ο λόγος που επιλέγεται η κάθε δραστηριότητα θα πρέπει να αιτιολογείται και να εξηγείται από την αρχή και να διαφαίνεται η σύνδεσή του και η χρησιμότητα που θα έχει στον τελικό στόχο όλης της μάθησης, δηλαδή την επιτυχή επικοινωνία στην ξένη γλώσσα. Εκτός από τους στόχους, οι ενήλικες θέλουν να είναι σε θέση να γνωρίζουν και αν πέτυχαν τους σκοπούς που έχουν τεθεί για κάθε άσκηση ή εργασία (Johns & Price-Machado, 2001, Miller, 2010, Peyton, Moore, et al, 2010, Vella, Berardinelli, et al, 1998).

4) Θα πρέπει να ενσωματώνει όλες τις δεξιότητες επικοινωνίας.

Η αυθεντική επικοινωνία σε μια ξένη γλώσσα απαιτεί ενσωμάτωση και των τεσσάρων επικοινωνιακών δεξιοτήτων, δηλαδή την κατανόηση γραπτού λόγου, την παραγωγή γραπτού λόγου, την κατανόηση του προφορικού λόγου και την παραγωγή του προφορικού λόγου (όπως αναφέρονται συχνά και είναι γνωστά στα αγγλικά ως *reading, writing, listening, speaking*). Η αποτελεσματική διδασκαλία σε ενήλικες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει δραστηριότητες που προάγουν την επικοινωνιακή ικανότητα του ενήλικα μαθητή, αλλά και να του προσφέρει τις απαραίτητες τεχνικές που θα τον βοηθήσουν να εναλλάσσεται επικοινωνιακά στη γλώσσα-στόχο, βασιζόμενος στις δεξιότητες που είναι καλύτερος, ενισχύοντας έτσι την ανάπτυξη των υπολοίπων (Burt, Peyton, et al, 2005, Vinogradov & Bigelow, 2010).

5) Η διδακτική ύλη (input) θα πρέπει να είναι ελάχιστα πάνω από το επίπεδο των εκπαιδευόμενων.

Για να υπάρχει αλληλεπίδραση και ενεργή συμμετοχή κατά τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε ενήλικες εκπαιδευόμενους, το υλικό που χρησιμοποιείται θα πρέπει να τους είναι όσο το δυνατόν πιο κατανοητό, για να μην χάνεται το ενδιαφέρον τους και για να υπάρχει όσο το δυνατόν περισσότερο επιτυχημένη επικοινωνία και διάδραση, στοιχεία που είναι απαραίτητα για την απόκτηση ξένης γλώσσας. Για μια αποτελεσματική διδασκαλία σε ενήλικες μαθητές θα πρέπει να υπάρχει πληθώρα επεξηγήσεων, οπτικών αναπαραστάσεων, οδηγιών και παραδειγμάτων, ώστε να διευκολύνεται η κατανόηση τους (Krashen, 1985, McLeod, 2010).

6) Άμεση διδασκαλία συγκεκριμένων στοιχείων της γλώσσας-στόχου.

Οι ενήλικες χρειάζονται, και το θέλουν και οι ίδιοι, να αναπτύξουν μια μεταγνωστική αντίληψη όταν μαθαίνουν. Είναι σημαντικό να μπορούν να κατανοούν δομή της

γλώσσας που μαθαίνουν-αλλά και της μητρικής τους ταυτόχρονα, αναλύοντας την ίδια τη γλώσσα στα στοιχεία που την αποτελούν (γραμματικά, συντακτικά, μορφολογικά, φωνολογικά, κ.ά.), καθώς τη μαθαίνουν. Γι' αυτό ο εκπαιδευτής θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει σαφείς ορισμούς φαινομένων με άμεσο τρόπο, ώστε να διαφαίνεται το γλωσσικό φαινόμενο ξεκάθαρα, συνοδεύοντάς το με επεξηγήσεις και πληθώρα παραδειγμάτων (Burt, Peyton, et al, 2008, Kruidenier, 2002, Larsen-Freeman, 2003).

7) Δημιουργία και διατήρηση υποστηρικτικού κλίματος.

Η μάθηση στους ενήλικες επηρεάζεται πολύ συχνά από συναισθηματικούς παράγοντες, όπως η αυτοπεποίθηση, η ύπαρξη κινήτρων, το άγχος, οι οποίοι είτε ενισχύουν ή διακόπτουν την μάθηση μιας ξένης γλώσσας. Επιπρόσθετα, λόγω της μη γραμμικής πορείας της μάθησης, επειδή πολλοί είναι οι ενήλικες που είχαν ήδη σταματήσει μία φορά (ή και παραπάνω) την προσπάθεια να μάθουν μια ξένη γλώσσα, οι εκπαιδευόμενοι κουβαλάνε συχνά το συναισθηματικό φορτίο της αποτυχίας ή της παραίτησης. Ο αποτελεσματικός εκπαιδευτής ενηλίκων της ξένης γλώσσας λοιπόν θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατηρεί και να αξιολογεί ποιος τρόπος είναι προτιμότερος για να προσεγγίσει τον κάθε εκπαιδευόμενο διαφορετικά, διατηρώντας συνάμα ένα υποστηρικτικό κλίμα όπου οι εκπαιδευόμενοι νιώθουν ασφάλεια να πάρουν ρίσκα, να θέσουν ερωτήσεις, να κάνουν λάθη, να «τσαλακωθούν» (π.χ. κατά την μίμηση της προφοράς της ξένης γλώσσας) και να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις της εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας (Knowles, 1973, Lightbown & Spada, 2006).

8) Ενθάρρυνση και προώθηση της Δια Βίου Μάθησης.

Στον 21^ο αιώνα που διανύουμε, οι ευκαιρίες που προσφέρονται μέσω διαδικτύου, επαγγελματικές και ακαδημαϊκές, αλλά και η πληθώρα των εργαλείων που δίνουν την δυνατότητα στον οποιοδήποτε να έρθει σε επικοινωνία και να αναζητήσει εργασία στο εξωτερικό, να παραστεί σε ένα ακαδημαϊκό συνέδριο στην άλλη άκρη του κόσμου, να παρακολουθήσει ένα σεμινάριο ή μια επιμόρφωση σε μια άλλη γλώσσα από ένα ξένο φορέα ή πανεπιστήμιο, κ.ά. αποδεικνύουν την αναγκαιότητα επιτυχούς επικοινωνίας σε μια ξένη γλώσσα. Η αποτελεσματική διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε ενήλικες θα πρέπει να είναι συνυφασμένη με την ενίσχυση και προώθηση της κριτικής σκέψης των εκπαιδευόμενων, αλλά και των στρατηγικών εκείνων που θα προωθούν την επικοινωνία και έξω από την τάξη (είτε με συναδέλφους, εργοδότες, εργαζόμενους, φίλους κ.ά. στο εξωτερικό) καθώς και την προς όφελός τους χρήση όλων των

γλωσσικών εργαλείων και του διαδικτυακού αυθεντικού υλικού (online εφημερίδες και περιοδικά, online λεξικά, mail, chat, online meetings, οδηγίες συσκευών/ προϊόντων σε ξενόγλωσσες ιστοσελίδες κ.ά.) που είναι διαθέσιμα. Με αυτόν τον τρόπο παγιώνεται μια «Δια Βίου Μάθηση», διότι ο ενδιαφερόμενος μαθαίνει να ενημερώνεται προς όφελος της δικής του επικοινωνίας, γνωρίζοντας και ανακαλύπτοντας συνεχώς καινούργια εργαλεία, «μαθαίνοντας» έτσι πώς να «μαθαίνει» σε όλη του τη ζωή (Leaver, Ehrman, et al, 2005, Peyton, Moore, et al, 2010, Wenden, 1991).

3.2. Κατάρτιση και Επιμόρφωση εκπαιδευτών ξένων γλωσσών

Για να καταστεί απόλυτα σαφής ο ρόλος του εκπαιδευτή ξένης γλώσσας, ώστε να διερευνηθούν οι επιμορφωτικές του ανάγκες, που προκύπτουν ενώ υπηρετεί σε δομές επαγγελματικής κατάρτισης, και οι οποίες αποτελούν το κεντρικό ζήτημα της παρούσας έρευνας, θα πρέπει να γίνει μια αναφορά στην ακαδημαϊκή του πορεία, στην αρχική του εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά και στις υποχρεωτικές και μη επιμορφώσεις που του/της προσφέρονται τόσο σε εθνικό και συντονισμένο επίπεδο, όσο και σε προσωπικό επίπεδο.

3.2.1. Βασικές σπουδές του Εκπαιδευτή ξένης γλώσσας

Για να μπορεί λοιπόν κάποιος να ασκεί το επάγγελμα του εκπαιδευτή ξένης γλώσσας θα πρέπει πρώτα απ' όλα να είναι πτυχιούχος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ενός από τα ξενόγλωσσα τμήματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, ή να έχει αναγνωρισμένο πτυχίο ή ισότιμο πτυχίο αντίστοιχης ειδικότητας της αλλοδαπής⁴. Τα τμήματα ξένων γλωσσών και φιλολογιών των ελληνικών πανεπιστημίων είναι δέκα (10) και βρίσκονται στα Πανεπιστήμια Ε.Κ.Π.Α. της Αθήνας και στο Α.Π.Θ. της Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα υπάρχουν δύο τμήματα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, δύο τμήματα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, δύο τμήματα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας και δύο τμήματα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας (Ε.Κ.Π.Α. και Α.Π.Θ. αντίστοιχα). Στο

⁴ Μία από τις εξαιρέσεις είναι το μάθημα «ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ» της ειδικότητας ΙΕΚ «Διασώστης-Πλήρωμα Ασθενοφόρου (Ν. 4186/2013)», στο οποίο δύνανται να διδάξουν και κάτοχοι πτυχίου επιπέδου Proficiency (Γ2) με άδεια διδασκαλίας, με διδακτική εμπειρία κατά προτίμηση σε παρεμφερείς ειδικότητες (π.χ. νοσηλεύτες). Βλέπε Οδηγό Σπουδών «Διασώστης-Πλήρωμα Ασθενοφόρου, Ν. 4186/2013», ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoi-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Ε.Κ.Π.Α. λειτουργεί επίσης και Τμήμα Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας και το Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών. Τέλος, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) προσφέρει το πρόγραμμα Σπουδών «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός» και το Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου στην Κέρκυρα την ειδίκευση «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός και η Διδακτική της ως Ξένη», που οδηγούν σε πτυχίο αντίστοιχο της Ισπανικής Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι λειτουργούν και τα τμήματα «Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών» του Δ.Π.Θ. στην Κομοτηνή, καθώς και το Τμήμα «Τουρκικών Σπουδών» στο Ε.Κ.Π.Α. το πρώτο με αποφοίτους πτυχιούχους εκπαιδευτές βαλκανικών γλωσσών (ρωσικά, βουλγάρικά κ.ά.) και το δεύτερο της τούρκικης αντίστοιχα⁵.

Σε μια σύντομη έρευνα στους οδηγούς Σπουδών των παραπάνω τμημάτων βρέθηκαν μόνο δύο αναφορές προσφοράς μαθήματος κατά την αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών, δηλαδή σε προπτυχιακό και όχι σε μεταπτυχιακό επίπεδο, που να αφορά στην Εκπαίδευση Ενηλίκων, στην Επαγγελματική Εκπαίδευση ή σε διδασκαλία της γλώσσας για «ειδικούς», π.χ. επαγγελματικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα πρόκειται για το μάθημα με τίτλο «Διδασκαλία της Αγγλικής για Ειδικούς Σκοπούς» που προσφέρεται και στα δύο τμήματα και του Ε.Κ.Π.Α. και του Α.Π.Θ. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημανθεί ότι πρόκειται για μάθημα υποχρεωτικό-επιλογής, δηλαδή ο φοιτητής/ η φοιτήτρια μπορεί να το επιλέξει μεν, ή μπορεί να επιλέξει κάποιο άλλο μάθημα της ίδιας ομάδας μαθημάτων. Σύμφωνα με τους οδηγούς σπουδών των τμημάτων Αγγλικής Φιλολογίας:

«Στόχος του μαθήματος είναι η εμπειριστατωμένη εισαγωγή των φοιτητών στις αρχές και τις πρακτικές της διδακτικής της αγγλικής για ειδικούς σκοπούς. Βασικός προσανατολισμός του συγκεκριμένου πεδίου είναι η διδασκαλία της αγγλικής σε ενήλικες. Συνεπώς, μέρος του μαθήματος θα αναφερθεί στους τρόπους μάθησης των ενηλίκων εκπαιδευομένων και στις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά διαφορετικών διδακτικών πλαισίων (π.χ. αγγλικά για ακαδημαϊκούς σκοπούς, αγγλικά για επιχειρηματικούς σκοπούς, κ.ά.), όπως επίσης

⁵ Το Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου της Κέρκυρας παραλείπεται σε αυτό το σημείο, παρόλο που οι απόφοιτοι του μπορούν να διδάξουν μαθήματα Μετάφρασης στα Αγγλικά και στα Γαλλικά σε ΙΕΚ, στην ειδικότητα «Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων (Ν. 4186/2013), διότι ο ρόλος τους είναι αυτός του επαγγελματία Μεταφραστή και όχι του εκπαιδευτικού διδάσκοντα της ξένης γλώσσας.

και τρόπους ανίχνευσης των διαφόρων δεδομένων και αναγκών που χαρακτηρίζουν τα πλαίσια αυτά—σε αυτό το πλαίσιο, θα παρουσιάσουμε διάφορες μεθόδους έρευνας αναγκών (ερωτηματολόγιο, δομημένη συνέντευξη, focus group). Επίσης, στο μάθημα θα παρουσιάσουμε τρόπους ανάλυσης κειμενικών τύπων και ενσωμάτωσής τους στη διδακτική μεθοδολογία. Θα αναφερθούμε επίσης στο πεδίο της διδασκαλίας της αγγλικής ως διεθνούς γλώσσας (*English as a lingua franca*) που αποτελεί έναν ισχυρό αναδυόμενο χώρο του συγκεκριμένου πεδίου, καθώς επίσης και στον σχεδιασμό προγραμμάτων σπουδών σε διαφορετικά περιβάλλοντα» (Οδηγός Σπουδών Τ.Α.Γ.Φ., Ε.Κ.Π.Α., 2021)⁶.

«Το μάθημα επιδιώκει να καταστήσει ικανούς τους συμμετέχοντες να αντιμετωπίσουν την συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση για προγράμματα εκμάθησης της αγγλικής που αφορούν εξειδικευμένους ακαδημαϊκούς/επαγγελματικούς σκοπούς, π.χ. για πανεπιστημιακές σπουδές, για επιχειρήσεις, για ιατρικά επαγγέλματα, για τουριστικά επαγγέλματα. Συζητούνται τα παρακάτω:

1. Ορισμός Αγγλικής για ειδικούς σκοπούς (*English for Specific Purposes - ESP*)
2. Ιστορική αναδρομή και αίτια ανάπτυξης της *ESP*
3. Οι πολλαπλοί ρόλοι των διδασκόντων *ESP*
4. Γλωσσικά χαρακτηριστικά εξειδικευμένων κειμένων: Ανάλυση επιπέδου ύφους, λεξιλόγιο, γραμματική, ανάλυση συνεχούς λόγου, κειμενική ανάλυση
5. Ρόλος της εξειδικευμένης γνώσης του ακαδημαϊκού/επιστημονικού γνωστικού αντικείμενου των διδασκόμενων
6. Μοντέλα ανάλυσης αναγκών
7. Μοντέλα αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών
8. Αξιολόγηση/Δημιουργία διδακτικού υλικού.

Τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα είναι τα εξής:

A. Γνώση των κεντρικών ζητημάτων που αφορούν τη διδασκαλία *ESP*

B. Εξοικείωση με: προγράμματα διδασκαλίας *ESP*, ειδικά γλωσσικά χαρακτηριστικά αγγλικών ακαδημαϊκών/τεχνικών κειμένων, μοντέλα ανίχνευσης αναγκών για εφαρμογή

⁶ Διδάσκων του μαθήματος στο Ε.Κ.Π.Α. κατά τη συγγραφή της παρούσας εργασίας είναι ο καθηγητής κ. Σηφάκης Νικόλαος.

προγραμμάτων ESP, μοντέλα αναλυτικών προγραμμάτων ESP, διδακτικό υλικό διδασκαλίας ESP.

Γ. Ικανότητα σχεδιασμού μικρού προγράμματος διδασκαλίας ESP.» (Οδηγός Σπουδών Τ.Α.Γ.Φ., Α.Π.Θ., 2021)⁷.

3.2.2. Επιμόρφωση του Εκπαιδευτή ξένης γλώσσας σε θέματα ΕΕΚ

Με την μη υποχρεωτική ή ακόμα και την ανύπαρκτη αρχική κατάρτιση λοιπόν σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης ή γενικής θεωρίας περί της εκπαίδευσης ενηλίκων, ο πτυχιούχος ξενόγλωσσος εκπαιδευτής που εισέρχεται στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, είναι μάλλον ανεπαρκώς προετοιμασμένος για το τι θα συναντήσει. Στη συγκριτική έρευνα της CEDEFOP (2010)⁸ για την εκπαίδευση των εκπαιδευτών που εργάζονται στην επαγγελματική εκπαίδευση στην Ευρώπη, η Ελλάδα παρουσιάζεται ως μια χώρα όπου το πτυχίο Α.Ε.Ι. είναι αρκετό για την απασχόληση των πτυχιούχων στην επαγγελματική εκπαίδευση (έκθεση 060201 και 060202) και κάνει διαχωρισμό μόνο για τους πτυχιούχους των τεχνικών ειδικοτήτων (πρώην Τ.Ε.Ι. και κάποια Α.Ε.Ι. π.χ. Μηχανικοί και απόφοιτοι Πληροφορικής), που προτίθενται να εργαστούν στη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση, δηλαδή στα ΕΠΑΛ, για τους οποίους αναφέρεται ότι υποχρεούνται να επιμορφωθούν στα Παιδαγωγικά (δηλαδή να αποκτήσουν το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας από την ΑΣΠΑΙΤΕ).

Συνεχίζοντας η έρευνα της CEDEFOP (2010) αποκαλεί τα προγράμματα επιμόρφωσης στην Ελλάδα ανεπαρκή, τα οποία χαρακτηρίζει η έλλειψη ευελιξίας και καινοτομίας, με ένα ρυθμιστικό σύστημα κατακερματισμένο, και με εμπλοκές στο θεσμικό πλαίσιο που καθιστούν δύσκολες τις αλλαγές. Επίσης πολύ μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα ακαδημαϊκά προσόντα, παρά στην κατάρτιση των εκπαιδευτών (έκθεση 060205). Η μόνη επίσημη θεσμοθετημένη επιμόρφωση που έχει υπάρξει, την οποία μπορούσαν να κάνουν όλοι οι νεοδιόριστοι και οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί (όλων των ειδικοτήτων από Δασκάλους, ξενόγλωσσους, νηπιαγωγούς μέχρι και Καθηγητές Αισθητικής κ.ά.) που απασχολούνταν στο δημόσιο, ήταν η «Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών

⁷ Διδάσκουσα του μαθήματος στο Α.Π.Θ. κατά τη συγγραφή της παρούσας εργασίας είναι η Καθηγήτρια κ. Αγαθοπούλου Ελένη.

⁸ https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2015/eknowvet_comp_tt_006.pdf

Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης» από τον Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΟΕΠΕΚ)⁹ μέχρι και το 2010. Σύμφωνα με τη CEDEFOP (2010, έκθεση 060204), η επιμόρφωση δεν ήταν υποχρεωτική¹⁰ για όλους τους εκπαιδευτικούς, και διαρκούσε περίπου 40 ώρες. Πραγματοποιούνταν σε περιφερειακά επιμορφωτικά κέντρα (ΠΕΚ) ανά την επικράτεια και περιλάμβανε γενική επιμόρφωση σε θέματα δημοσιouπαλληλικά, διοίκησης, γενικής παιδαγωγικής και σπάνια εμβάθυνε σε ειδικά θέματα διδακτικής των αντικειμένων, διότι συνήθως στο ίδιο τμήμα επιμόρφωσης ήταν ευρισκόμενοι εκπαιδευτικοί από διαφορετικές ειδικότητες.

Με το ΦΕΚ 372 Β'/20-02-2012 παύτηκε η λειτουργία του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών και ξεκίνησε η λειτουργία του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) από 24-02-2012. Το Ι.Ε.Π. αποτελεί έναν «επιτελικό επιστημονικό φορέα που υποστηρίζει το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και τους εποπτευόμενους φορείς του στα θέματα που αφορούν την Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση, τη μεταλυκειακή εκπαίδευση, τη μετάβαση από τη Β/θμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών [...]. Σκοπός του Ι.Ε.Π. είναι εκτός άλλων [...], η διαρκής επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής στα θέματα αυτά» (Ιστοσελίδα Ι.Ε.Π., 2022)¹¹.

Η Μονάδα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του Ι.Ε.Π., σχεδιάζει την εθνική στρατηγική για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και παρακολουθεί την υλοποίησή της, συνεργάζεται με τις λοιπές υπηρεσίες και φορείς του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και άλλων Υπουργείων, καθώς και άλλους ελληνικούς ή διεθνείς οργανισμούς για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων επιμόρφωσης, γνωμοδοτεί για την κατανομή των εθνικών και κοινοτικών πόρων που διατίθενται για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και για τις προτάσεις επιμόρφωσης εκπαιδευτικών που υποβάλλονται στον/στην εκάστοτε Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, [...], συντονίζει και παρακολουθεί τις διαδικασίες υλοποίησης, πιστοποίησης και αποτίμησης της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, [...] συγκροτεί, τηρεί και

⁹ Με την αριθμ. Φ.908/18254/Η (ΦΕΚ 372 Β'/20-02-2012) πράξη της Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων διαπιστώνεται η παύση λειτουργίας του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών και η έναρξη λειτουργίας του ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (Ι.Ε.Π.) από 24-02-2012, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 33 του άρθρου 20 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 3966 (ΦΕΚ 118 Α'/24-05-2011).

¹⁰ Δεν ήταν υποχρεωτική για τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς, αλλά ο νεοδιόριστος εκπαιδευτικός ή ο αναπληρωτής εφόσον διοριζόταν ως μόνιμος, υποχρεούταν να πραγματοποιήσει την επιμόρφωση, ούτως ώστε να μονιμοποιηθεί.

¹¹ <http://iep.edu.gr/el/dioikisi/ti-einai-to-iep/genika>

επικαιροποιεί τα μητρώα επιμορφωτών, καταρτίζει και υλοποιεί επιμορφωτικά προγράμματα και δράσεις επιμόρφωσης, εκπονεί ή και προτείνει μελέτες και έρευνες για θέματα που αφορούν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, οργανώνει εκδηλώσεις δημοσιότητας και διάχυσης των αποτελεσμάτων των δράσεων επιμόρφωσης και μεριμνά για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα των δράσεων επιμόρφωσης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων που καταρτίζει το Ι.Ε.Π.. (Ν. 4763/2020, κεφ. Γ' / άρθρ. 96)¹².

Όσον αφορά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση υπεύθυνος φορέας είναι η Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης Δια Βίου Μάθησης & Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Το Τμήμα Γ' Προσωπικού και Υποστήριξης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι αρμόδιο, εκτός άλλων, για τη στελέχωση των δημοσίων Ι.Ε.Κ. με το πάσης φύσεως προσωπικό και την υπηρεσιακή κατάσταση του μόνιμου εκπαιδευτικού προσωπικού των ως άνω μονάδων, τη ρύθμιση κάθε θέματος, που αφορά στην *εκπαίδευση και επιμόρφωση* πάσης φύσης προσωπικού επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και την τήρηση και λειτουργία του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2022).

Παρόλα τα παραπάνω και όπως επισημαίνεται και στις εκθέσεις της CEDEFOP (2010, έκθεση 060301 και 060302), θεσμοθετημένη επιμόρφωση εκπαιδευτών που πρόκειται να διδάξουν ή διδάσκουν στα ΔΙΕΚ είτε σε άλλες δομές της επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, δεν υπάρχει. Το Ι.Ε.Π. από το σχολικό έτος 2020-2021, υλοποιεί την Πράξη με τίτλο «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Λ./ εκπαιδευτών Δ.Ι.Ε.Κ. σε θέματα μαθητείας» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5008057, που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθησης 2014-2020». Αντικείμενο της Πράξης αποτελεί η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών/εκπαιδευτών σε θέματα μαθητείας, με στόχο την ενίσχυση και αποτελεσματική υλοποίηση του θεσμού. Στο πλαίσιο της Πράξης προβλέπεται η πραγματοποίηση προγράμματος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ΕΠΑ.Λ. και των εκπαιδευτών/τριών Δ.Ι.Ε.Κ., το οποίο θα πραγματοποιηθεί εξ αποστάσεως, μέσω τηλεδιασκέψεων με χρήση του εργαλείου Big Blue Button (BBB), της υφιστάμενης

¹² https://diek.it.minedu.gov.gr/docs/n4763_2020.pdf

ηλεκτρονικής πλατφόρμας του I.E.Π. (Moodle) ή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας πλατφόρμας και εργαλείου τηλεδιασκέψεων διατεθούν από τον Φορέα. Βασική επιδίωξη της Πράξης, αποτελεί η αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης μέσω της ενίσχυσης του ανθρώπινου παράγοντα και ιδιαιτέρως, των εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Λ. και των εκπαιδευτών/τριών των Δ.Ι.Ε.Κ. που εμπλέκονται στην υλοποίηση της μαθητείας.

Ωστόσο πολλοί εκπαιδευτές έχουν την επιλογή να συμμετέχουν σε προγράμματα επιμόρφωσης από ξένους φορείς (π.χ. Βρετανικό Συμβούλιο, Ινστιτούτο Γκράιτε, Γαλλικό Ινστιτούτο, κ.ά.), από ξενόγλωσσους εκδοτικούς οίκους ή από ημερίδες που διοργανώνονται από τα Σωματεία Καθηγητών (π.χ. ΠΕΚΑΓΕΠΕ (Γερμανικής), ΠΕΚΑΔΕ (Αγγλικής), APF και APLF (Γαλλικής) κ.ά.). Επίσης δημοφιλής επιλογή είναι η επιμόρφωση σε ιδιωτικούς φορείς ή πανεπιστήμια, στα λεγόμενα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ). Μέσω του ΚΕΔΙΒΙΜ υλοποιείται και πιστοποιείται κάθε δράση μη-τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης, η οποία περιλαμβάνει την επιμόρφωση, τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση, την κατάρτιση και την εν γένει διά βίου μάθηση, με βάση το εθνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τη διά βίου μάθηση. Τα επιμορφωτικά προγράμματα είναι επί πληρωμή, καλύπτοντας αντικείμενα γενικής διδακτικής φύσεως, όπως για παράδειγμα «Εκπαίδευση Ενηλίκων», «Διοίκηση της Εκπαίδευσης», «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση», «Ειδική Αγωγή» κ.ά. και αποτελούν προσωπική επιλογή του κάθε εκπαιδευτικού, ακόμα και όσον αφορά στην επιλογή του αντικειμένου της επιμόρφωσης. Ένας εκπαιδευτής δηλαδή που θα εργαστεί σε ένα ΔΙΕΚ μπορεί να έχει μια επιμόρφωση, π.χ. στα Ψυχοπαιδαγωγικά.

Με λίγα λόγια ο υποψήφιος εκπαιδευτής που εργάζεται σε ένα ΔΙΕΚ εισέρχεται χωρίς κάποια υποχρεωτική επιμόρφωση στις δομές της επαγγελματικής εκπαίδευσης, παρόλο που ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), ο οποίος είναι ο υπεύθυνος φορέας που πιστοποιεί την Εκπαιδευτική Επάρκεια Εκπαιδευτών Ενηλίκων¹³, έχει ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις εξετάσεις πιστοποίησης, για τους υποψήφιους που δεν έχουν τουλάχιστον 150 ώρες διδακτική εμπειρία σε ενήλικες, την παρακολούθηση πιστοποιημένου προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτών ενηλίκων. Το γεγονός αυτό οδηγεί πολλούς υποψηφίους εκπαιδευτές στα ΚΕΔΙΒΙΜ, όπως αναφέρθηκε παραπάνω,

¹³ Βλέπε κεφ. 4.3. της παρούσας Διπλωματικής εργασίας για περισσότερες πληροφορίες.

για την λήψη ενός πιστοποιητικού επιμόρφωσης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Ωστόσο, πρέπει να αναφερθεί ότι και η ίδια η πιστοποίηση του ΕΟΠΠΕΠ για την Εκπαιδευτική Επάρκεια Εκπαιδευτών Ενηλίκων δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να εργαστεί κάποιος σε ΔΙΕΚ, παρά μόνο μοριοδοτείται με περισσότερες μονάδες στο Μητρώο Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ¹⁴.

Κλείνοντας το κεφάλαιο και υπογραμμίζοντας τη σημασία της επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς, θα πρέπει να γίνει λόγος για την ειδική πρόσκληση που εξέδωσε η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για υποβολή προτάσεων έργων στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» με τίτλο «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών/Εκπαιδευτών Ειδικοτήτων ΕΠΑΛ και Κατάρτισης ΙΕΚ», προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Ι.Ε.Π., Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ., ΕΟΠΠΕΠ, Πανεπιστήμια και Θεσμικούς Κοινωνικούς Εταίρους, μέσω των επιστημονικών τους φορέων). Η πρόταση που έγινε το 2021, αφορά σε Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών/ εκπαιδευτών ειδικοτήτων που εμπλέκονται στα ΕΠΑΛ και στα ΙΕΚ για την επίτευξη της σύνδεσης με την αγορά εργασίας και της αναβάθμισης ποιότητας της ΕΕΚ. Η επιμόρφωση διάρκειας 35 ωρών, στοχεύει στην αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των επιστημονικών γνώσεων των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων των ΕΠΑΛ και των εκπαιδευτών κατάρτισης των ΙΕΚ, σύμφωνα με τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της ειδικότητας τους. Επίσης αποσκοπεί στην ενίσχυσή τους σε οριζόντιες δεξιότητες¹⁵.

3.3. Η ξένη γλώσσα και η ειδική γλώσσα ορολογίας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση

Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών, έχει κάθε φορά ως απώτερο σκοπό την επικοινωνία. Η Επαγγελματική Εκπαίδευση όμως, έχει περισσότερες και πολύ πιο σύνθετες απαιτήσεις στο θέμα της επικοινωνίας σε μια ξένη γλώσσα. Κάθε επάγγελμα έρχεται με τη δική του ειδική γλώσσα και ορολογία, ακόμα και στην μητρική γλώσσα του καταρτιζόμενου. Οι προκλήσεις ενός εκπαιδευτή ξένης γλώσσας στην

¹⁴ Σύμφωνα με το Κ5/124304/04-10-2021 έγγραφο του ΥΠΑΙΘ «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. Κ1/104717/10-08-2020 Απόφασης «Κανονισμός Διαχείρισης Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Δ.Ι.Ε.Κ.».

¹⁵ https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/5335/epanadbm_210729_Prosklisi_4912.pdf

επαγγελματική εκπαίδευση είναι πολύ μεγαλύτερες, διότι η δουλειά του δεν είναι μόνο η διδασκαλία της ξένης γλώσσας, αλλά και της ειδικής γλώσσας (στην ξένη γλώσσα) του επαγγέλματος κατάρτισης. Στο σημείο αυτό είναι πολύ σημαντικό να γίνει εμφανής η διάκριση ανάμεσα στην κοινή και στην ειδική γλώσσα ορολογίας, με την τελευταία να αποτελεί αντικείμενο ειδικής επιμόρφωσης και εξειδίκευσης.

Από γλωσσολογική σκοπιά, όπως επισημαίνει και η Χατζηαργυρίου (2020), οι ειδικές γλώσσες αποτελούν παράγωγο και σύμφυτο κομμάτι της γενικής γλώσσας. Συγκεκριμένα σύμφωνα με τον Lerat, ο όρος «ειδική γλώσσα» δεν αποτελεί διακριτή διαφοροποίηση της φυσικής γλώσσας: *«Μία εξειδικευμένη γλώσσα δεν περιορίζεται σε μια ορολογία: χρησιμοποιεί εξειδικευμένες ονομασίες (τους όρους), συμπεριλαμβανομένων των μη γλωσσολογικών συμβόλων, σε μία εκφορά λόγου που κινητοποιεί συνήθειες πόρους μιας δεδομένης γλώσσας. Μπορούμε επομένως να την ορίσουμε ως μια φυσική γλώσσα που χρησιμοποιείται για να αποδώσει με τεχνικό τρόπο εξειδικευμένες γνώσεις»* (Lerat, 1995, σελ. 21, αναφ. σε Χατζηαργυρίου, 2020).

Σύμφωνα με τον Σαριδάκη (2016), η έννοια της ειδικής γλώσσας είναι το φυσικό επακόλουθο της διαφοροποίησης μεταξύ της «γενικής» και της «ειδικής» επικοινωνίας. Ως «ειδική» μπορεί να οριστεί η επικοινωνία μεταξύ φυσικών ομιλητών που βασίζεται σε μία σειρά από περιορισμούς. Οι περιορισμοί αυτοί άπτονται των σκοπών του κάθε ομιλητή που συμμετέχει στην επικοινωνιακή πράξη. Στην ειδική επικοινωνία τα μέρη της επικοινωνίας είναι σε κάποιο βαθμό ειδικό σε κάποιο συγκεκριμένο πεδίο, και επιπροσθέτως, η μεταξύ τους επικοινωνία περιορίζεται στα πλαίσια αυτού του ειδικού θεματικού πεδίου. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το επικοινωνιακό σύστημα περιλαμβάνει τη γενική γλώσσα, ως το σύστημα που παρέχει τη σύνταξη, τη μορφολογία και ένα σημαντικό μέρος του λεξιλογίου. Επομένως, η ειδική επικοινωνία διαφέρει από τη γενική στη χρήση συγκεκριμένου και ειδικού λεξιλογίου-ορολογίας. Η χρήση, κατά το δυνατόν, «τυποποιημένης» ορολογίας (δηλαδή, ορολογίας που γίνεται αποδεκτή στο επίπεδο της νόρμας από έναν διεθνή οργανισμό, όπως π.χ. η IATA ή ο ISO, αντιστοίχως)¹⁶ καθιστά την επικοινωνία μεταξύ των ειδικών περισσότερο αποτελεσματική. Τα γλωσσικά σημεία (οι όροι) που χρησιμοποιούνται πρέπει να διακρίνονται από ακρίβεια. Ο Sager (1990)¹⁷ προσδιορίζει τους «όρους» ως λεξιλογικά

¹⁶ Παραδείγματα που αφορούν σε ειδική γλώσσα «ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ» σε καταρτιζόμενους ΙΕΚ ειδικότητων όπως «Επιμελητής πτήσεων», Ταξιδιωτική Βιομηχανία (V.I.C.T. TRAVEL) και ειδικότητες Τεχνικών Τεχνολογίας Τροφίμων, Εστίασης κ.ά.

¹⁷ Σε: Σαριδάκης, (2016).

στοιχεία που έχουν το χαρακτηριστικό ότι αναφέρονται σε ένα ειδικό επιστημονικό πεδίο και αποτελούν στο σύνολό τους το (ειδικό) λεξιλόγιο του πεδίου αυτού. Σταχυολογώντας λοιπόν τους ορισμούς, *ορολογία* είναι κατά τον Rondeau (1984)¹⁸ το σύνολο των όρων μιας επιστήμης όπως είναι, για παράδειγμα, η Φυσική, η Γλωσσολογία, η Νομική, ή ενός κλάδου, όπως είναι για παράδειγμα η Κομμωτική, η Αισθητική, η εστίαση, ο κλάδος των τουριστικών επαγγελμάτων. Παρομοίως ο Sager (1990)¹⁹ θεωρεί την ορολογία ως το λεξιλόγιο ενός συγκεκριμένου πεδίου χρήσης μιας φυσικής γλώσσας (Σαριδάκης, 2016).

Κατά τον ίδιο τρόπο η Παριανού (2003) σημειώνει ότι η ορολογία υποδηλώνει ειδική επικοινωνία, καθώς η γνώση και η ορθή χρήση της (κάθε) ορολογίας επιτρέπει την επικοινωνία μεταξύ ομιλητών που χρησιμοποιούν μία ενδογλωσσική ποικιλία (μέσα στην ίδια γλώσσα), συχνά μη κατανοητή στους υπόλοιπους ομιλητές της ίδιας γλώσσας. Σε κάθε επαγγελματική ομάδα λοιπόν αντιστοιχεί μια συγκεκριμένη ορολογία, εμποδίζοντας έτσι ένα μεγάλο μέρος ομιλητών της ίδιας γλώσσας από την επικοινωνία μαζί της και από τη συμμετοχή στις γνώσεις αυτές. Είναι ξεκάθαρο, ότι οι ειδικές γνώσεις και η ειδική ορολογία δεν μπορούν να γίνουν κατανοητές από όλους τους ομιλητές της ίδιας γλώσσας, διότι κάθε ειδική γλώσσα έχει τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στο λεξιλόγιο, τη μορφολογία, τη σύνταξη, το περιεχόμενο, το ύφος κλπ. Η ειδική γλώσσα αποτελεί το μέσο επικοινωνίας που διευκολύνει τους ειδικούς επιστήμονες και τους επαγγελματίες ενός κλάδου να πετυχαίνουν μία απρόσκοπτη συνεργασία και να απολαμβάνουν ανεμπόδιστα την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων γύρω από το αντικείμενό τους (βλ. Παριανού, 2003).

3.4. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες

Συζητώντας για θέματα διδασκαλίας και εκμάθησης ξένων γλωσσών, είναι απαραίτητο να γίνει αναφορά στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για της γλώσσες, για να μπορεί ο αναγνώστης να κατανοήσει πλήρως το θεσμικό πλαίσιο και τα επίπεδα γλωσσομάθειας που αφορούν στα προσφερόμενα μαθήματα ξένης γλώσσας στα ΔΙΕΚ, για τα οποία θα γίνει λόγος στο επόμενο κεφάλαιο.

¹⁸ Σε: Σαριδάκης, (2016)

¹⁹ Ο.π.

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ) αναπτύχθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης για να παρέχει ενότητα σε εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ζητήματα μεταξύ των κρατών μελών ως προς την εκμάθηση ξένων γλωσσών, να προωθήσει τη διαφάνεια και τη συνοχή στην εκμάθηση και τη διδασκαλία σύγχρονων γλωσσών στην Ευρώπη. Δημοσιεύτηκε επισήμως το 2001 και παρέχει ένα γενικό πλαίσιο για τον προσδιορισμό των απαραίτητων γνώσεων που πρέπει να έχουν οι σπουδαστές γλωσσών, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά μια ξένη γλώσσα στην πράξη. Έτσι, το πλαίσιο δημιουργεί μια κοινή βάση για τη διδακτέα ύλη ή τις κατευθυντήριες γραμμές, τα προσόντα, τα εκπαιδευτικά βιβλία, τις εξετάσεις και τα προγράμματα σπουδών για την εκμάθηση γλωσσών στα ευρωπαϊκά κράτη. Το ΚΕΠΑ βασίζεται σε μια προσέγγιση στην εκμάθηση και τη χρήση γλωσσών, προσανατολισμένη στην ανάληψη δράσης (Broek & Van den Ende, 2013)²⁰.

Σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης (2001)²¹:

«Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες παρέχει μια κοινή βάση για την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας γλωσσικών μαθημάτων, οδηγιών για τη σύνταξη σχετικών προγραμμάτων σπουδών, εξετάσεων, διδακτικών εγχειριδίων, κτλ. για ολόκληρη την Ευρώπη.»

«Περιγράφει με περιεκτικό τρόπο τι πρέπει να μάθει να κάνει ο μαθητής μιας ξένης γλώσσας για να χρησιμοποιήσει μια γλώσσα για επικοινωνία, καθώς και ποιες γνώσεις και δεξιότητες πρέπει να αναπτύξει ώστε να μπορεί να λειτουργεί αποτελεσματικά. Η περιγραφή καλύπτει επίσης και το πολιτισμικό περιεχόμενο, στο οποίο εντάσσεται η γλώσσα.»

«Το Πλαίσιο επίσης καθορίζει επίπεδα γλωσσομάθειας τα οποία καθιστούν δυνατή τη μέτρηση της προόδου των μαθητών σε κάθε στάδιο της εκμάθησης και σε όλη τους τη ζωή [...]».

Περιλαμβάνει έξι επίπεδα γλωσσομάθειας για την εκμάθηση ξένων γλωσσών, όπως ορίζονται στον παρακάτω πίνακα (βλ. πίνακα 3.4.1.), σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης²²:

²⁰ Διαθέσιμο στο διαδίκτυο: <http://www.europarl.europa.eu/studies>

²¹ Ελληνική έκδοση: ανακτήθηκε από: http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf

²² Στην ιστοσελίδα του ΚΕΠΑ (CEFR): <https://www.coe.int/web/common-european-framework-reference-languages/official-translations-of-the-cefr-global-scale>

ΑΥΤΑΡΚΗΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	C2	Μπορεί να κατανοεί, δίχως προσπάθεια, σχεδόν ό,τι διαβάζει ή ακούει. Μπορεί να αναμεταδίδει γεγονότα και επιχειρήματα διάφορων γραπτών και προφορικών πηγών, συνοψίζοντάς τα με τρόπο συγκροτημένο. Μπορεί να εκφράζεται αυθόρμητα, άνετα και με ακρίβεια και να χειρίζεται τις λεπτές νοηματικές αποχρώσεις, όταν αναφέρεται σε πολύπλοκα θέματα.
	C1	Μπορεί να κατανοεί μια μεγάλη ποικιλία μακροσκελών και απαιτητικών κειμένων, καθώς και των έμμεσων νοημάτων τους. Μπορεί να εκφράζεται αυθόρμητα και άνετα, δίχως να δίνει την εντύπωση ότι ψάχνει να βρει τις λέξεις. Μπορεί να χρησιμοποιεί τη γλώσσα με τρόπο αποτελεσματικό και ευέλικτο στην κοινωνική, επαγγελματική ή ακαδημαϊκή του ζωή. Μπορεί να εκφράζεται για πολύπλοκα θέματα με τρόπο άνετο και λόγο ορθά δομημένο, πράγμα που φανερώνει ότι ο χρήστης έχει τον έλεγχο των εργαλείων οργάνωσης, εκφοράς και συνοχής του λόγου του.
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	B2	Μπορεί να κατανοεί το ουσιαστικό περιεχόμενο συγκεκριμένων ή αφηρημένων θεμάτων ενός πολύπλοκου κειμένου, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών όρων που σχετίζονται με την ειδικότητά του. Μπορεί να επικοινωνεί με αυθορμητισμό και άνεση, σε βαθμό που να συζητά με ομιλητή της γλώσσας-στόχου χωρίς προσκόμματα. Μπορεί να εκφράζεται με σαφήνεια και λεπτομέρειες για μια μεγάλη ποικιλία θεμάτων, να εκφέρει άποψη για θέματα επικαιρότητας και να παρουσιάζει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα διάφορων δυνατοτήτων.
	B1	Μπορεί να κατανοεί τα σημαντικά σημεία θεμάτων οικείων σχετικά με την εργασία, το σχολείο, την αναψυχή, κτλ, όταν ο ομιλητής χρησιμοποιεί με σαφήνεια την καθιερωμένη γλώσσα. Μπορεί να τα καταφέρει στις περισσότερες καταστάσεις που θα συναντήσει σε ένα ταξίδι σε περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα-στόχος. Μπορεί να εκφέρει ένα λόγο απλό και συγκροτημένο σε θέματα οικεία και σε θέματα του ενδιαφέροντός του. Μπορεί να διηγηθεί ένα γεγονός, μια εμπειρία ή ένα όνειρο, να περιγράψει μια προσδοκία ή ένα στόχο και να παραθέσει με συντομία τους λόγους ή τις διευκρινίσεις ενός σχεδίου ή μιας ιδέας.
ΑΡΧΑΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ	A2	Μπορεί να κατανοεί μεμονωμένες λέξεις και φράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά για καθημερινά και οικεία θέματα (π.χ., απλές ατομικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορές, στενό περιβάλλον, εργασία). Μπορεί να επικοινωνεί κατά τη διεκπεραίωση απλών και συνηθισμένων εργασιών που απαιτούν μόνο μια απλή ανταλλαγή πληροφοριών σε θέματα οικεία και καθημερινά. Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια την κατάρτισή του και το στενό του περιβάλλον και να αναφέρεται σε θέματα που αφορούν στις άμεσες ανάγκες του.
	A1	Μπορεί να κατανοεί και να χρησιμοποιεί οικείες και καθημερινές εκφράσεις και να διατυπώνει με απλό τρόπο συγκεκριμένες ανάγκες του. Μπορεί να αυτοσυστήνεται ή να συστήνει άλλο πρόσωπο, να θέτει προσωπικές ερωτήσεις σε κάποιον (π.χ., για τον τόπο κατοικίας του, τις σχέσεις του, πράγματα που του ανήκουν) και να απαντά σε ανάλογες ερωτήσεις. Μπορεί να επικοινωνεί με απλά λόγια, αν ο συνομιλητής του μιλά αργά και καθαρά και δείχνει συνεργάσιμος.

Πίνακας 3.4.1. Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ)

Επίσης, σε συνέχεια του ορισμού του ΚΕΠΑ από το Συμβούλιο της Ευρώπης (2001): *«Παρέχει στους υπεύθυνους εκπαίδευσης, στους σχεδιαστές μαθημάτων, στους διδάσκοντες, στους επιμορφωτές των διδασκόντων και στις εξεταστικές αρχές τα μέσα για να αναλογιστούν την τρέχουσα πρακτική προσέγγισή τους, με σκοπό να καθορίσουν και να συντονίσουν τις προσπάθειές τους και με σκοπό να εξασφαλιστεί η ανταπόκρισή τους στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών για τους οποίους είναι υπεύθυνοι [...]. Η θέσπιση αντικειμενικών κριτηρίων για την περιγραφή της γλωσσικής επάρκειας θα διευκολύνει την αμοιβαία αναγνώριση των τίτλων γλωσσομάθειας που απονέμονται σε διαφορετικά εκπαιδευτικά πλαίσια και συνακόλουθα θα βοηθήσει την κινητικότητα στην Ευρώπη»* (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2001).

Το ΚΕΠΑ περιλαμβάνει επίσης και την περιγραφή διαφόρων περιπτώσεων «επιμέρους» γλωσσομάθειας, που είναι κατάλληλη όταν απαιτείται μόνο μια πιο περιορισμένη γνώση της γλώσσας (π.χ. μόνο για κατανόηση και όχι για παραγωγή λόγου). Η επίσημη αναγνώριση τέτοιων ικανοτήτων θα βοηθήσει στην προώθηση της «πολλαπλογλωσσίας» μέσω της εκμάθησης μιας μεγαλύτερης ποικιλίας ευρωπαϊκών γλωσσών. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε πολλές διαφορετικές γλώσσες και η χρήση τους στην επικοινωνία αποτελεί πλέον τη βάση για τον διαπολιτισμικό διάλογο, την κοινωνική συνοχή, την ενίσχυση της δημοκρατίας και την οικονομική πρόοδο (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2001). Ο ΕΟΠΠΕΠ λειτουργεί ήδη το Εθνικό Κέντρο Europass²³, κάνοντας χρήση του πιο αξιόπιστου και έγκριτου ευρωπαϊκού εργαλείου διαχείρισης σταδιοδρομίας, μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να υποστηρίξει την κατανόηση και διαφάνεια των δεξιοτήτων και των προσόντων. Στην ιστοσελίδα μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος που έχει δίπλωμα ή πιστοποιητικό επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να εκδώσει «Συμπλήρωμα Πιστοποιητικού» (Certificate Supplement)²⁴, το οποίο παρέχει πληροφορίες στην αγγλική γλώσσα, για τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτήθηκαν από το δίπλωμα ή το πιστοποιητικό, ώστε να γίνεται πιο κατανοητό, ιδιαίτερα στους εργοδότες και στα ιδρύματα των άλλων χωρών. Στην ίδια ιστοσελίδα υπάρχει σύνδεσμος, όπου οι απόφοιτοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να συμπληρώσουν το ειδικό βιογραφικό Europass²⁵, όπου θα κληθούν να αυτοαξιολογήσουν την γλωσσική τους επάρκεια στις ξένες γλώσσες που ομιλούν,

²³ <https://europass.eoppep.gr/>

²⁴ <https://europass.eoppep.gr/certificate-supplement/>

²⁵ <https://europa.eu/europass/el>

σύμφωνα με τα επίπεδα του ΚΕΠΑ, και μάλιστα σύμφωνα με τις αρχές της «πολλαπλογλωσσίας», που αναφέρθηκε πιο πάνω. Διότι, στην επαγγελματική εκπαίδευση πολλές φορές ζητείται από τους υποψήφιους εργαζόμενους καλή χρήση μιας γλώσσας π.χ. στο προφορικό λόγο (επίπεδα B1+) και δεν τους ενδιαφέρει το ενδεχομένως χαμηλότερο επίπεδο (A2-) στον γραπτό λόγο, αλλά για μια άλλη γλώσσα μπορεί να συμβαίνει και το αντίθετο. Πολλές είναι οι περιπτώσεις όπου ζητείται για παράδειγμα επαγγελματίας στον τομέα του Τουρισμού, να μιλάει καλά αγγλικά (επίπεδο B2+), αλλά να μπορεί να διαβάζει επαρκώς και γερμανικά (επίπεδο A2). Κάθε επάγγελμα και κάθε εργοδότης μπορεί να έχει τις δικές του απαιτήσεις και για τους λόγους αυτούς κάθε εκπαιδευτής ξένης γλώσσας και κάθε καταρτιζόμενος που ενδιαφέρεται για τη γλωσσομάθεια, ή την επαγγελματική του εξέλιξη στο εξωτερικό, θα πρέπει να είναι ενημερωμένος για τα επίπεδα ΚΕΠΑ.

4. Ξένες Γλώσσες στα ΔΙΕΚ

Το κεφάλαιο αυτό επικεντρώνεται στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ), αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υπουργείου Τουρισμού. Θα γίνει αναφορά στην οργάνωση και τη λειτουργία τους, καταδεικνύοντας παράλληλα τον σκοπό τους, τη φιλοσοφία και τους στόχους του προγράμματος σπουδών τους, όπως έχουν θεσμοθετηθεί βάσει νόμων, ΦΕΚ και εγκυκλίων, καταλήγοντας στην ισχύουσα νομοθεσία. Κατόπιν θα ακολουθήσει λεπτομερής παρουσίαση και περιγραφή των ειδικοτήτων ΔΙΕΚ που συμπεριλαμβάνουν μάθημα ξένης γλώσσας στο ωρολόγιο πρόγραμμά τους, σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών της κάθε ειδικότητας. Το κεφάλαιο θα κλείσει με τον εκπαιδευτή ξένης γλώσσας, ο οποίος καλείται να διδάξει στα ΔΙΕΚ. Θα παρουσιαστούν πληροφορίες για το Μητρώο Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ και για την ένταξη των εκπαιδευτών σε αυτό, αναλύοντας τα απαιτούμενα προσόντα που χρειάζεται να έχει ο εκπαιδευτής ΞΓ ώστε να είναι σε θέση να διεκδικήσει ανάθεση ωρών σε ΔΙΕΚ. Τέλος θα γίνει περιγραφή των πραγματικών συνθηκών και των απαιτήσεων της διδασκαλίας ΞΓ στα ΔΙΕΚ.

4.1. Τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.)

Τα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.), τα οποία ιδρύθηκαν με τον Ν. 2009/1992, ανήκουν στη μη τυπική, Μεταδευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση και ως σύνολο αρμοδιοτήτων, θέσεων, προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής, συνιστούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων που υπάγονται στη Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., από την οποία και εποπτεύονται, με κύρια αρμοδιότητα τη διαμόρφωση και την εποπτεία του εκπαιδευτικού τους πλαισίου. Σύμφωνα με τον Νέο Κανονισμό Λειτουργίας των ΙΕΚ, που τέθηκε σε ισχύ από το εαρινό εξάμηνο του 2022 (Φ.Ε.Κ. Β'5837/15-12-2021 βάσει του Ν. 4763/2020) σκοπός των Ι.Ε.Κ. είναι:

- Η παροχή αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε αποφοίτους της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή των Γενικών Λυκείων (ΓΕ.Λ.) και των ΕΠΑ.Λ., καθώς και σε κατόχους ισότιμων τίτλων
- η εξασφάλιση στους καταρτιζόμενους αντίστοιχων προσόντων, με τη διδασκαλία επιστημονικών, τεχνικών, επαγγελματικών και πρακτικών

γνώσεων και την καλλιέργεια ανάλογων δεξιοτήτων, ώστε να διευκολύνεται η επαγγελματική τους ένταξη και να διασφαλίζεται η προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας.

4.1.1. Θεσμικό πλαίσιο των ΔΙΕΚ

Τα Ι.Ε.Κ. λειτουργούν ως ευέλικτα όργανα διαρκούς παροχής, αναπροσαρμογής και εκσυγχρονισμού των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού και αποστολή τους είναι η παροχή ουσιαστικών και τυπικών επαγγελματικών εφοδίων και προσόντων με σκοπό τη διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζόμενων, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομία της χώρας, με τη συμβολή τους στην αύξηση της παραγωγικότητας και την οικονομική μεγέθυνση (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2022).

Τα Ι.Ε.Κ. μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτικά. Για τη στέγαση των δημόσιων Ι.Ε.Κ. χρησιμοποιούνται κτήρια σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Ε.Κ. και σχολικών εργαστηρίων, καθώς και άλλα κτήρια, τα οποία πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, ύστερα από αποφάσεις παραχώρησης των αναγκαίων χώρων λειτουργίας από το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο. Η κατάρτιση στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. πραγματοποιείται, τόσο στους χώρους όπου αυτά στεγάζονται, όσο και σε νοσοκομεία, παιδικούς σταθμούς, τράπεζες, ιδιωτικές επιχειρήσεις και αλλού. Τα δημόσια Ι.Ε.Κ. δύναται να διαθέτουν οργανωμένα εργαστήρια για την παροχή εργαστηριακής κατάρτισης. Το σύνολο της διαχείρισης των εκπαιδευτών, της υλικοτεχνικής υποδομής των Ι.Ε.Κ. και του εκπαιδευτικού δελτίου ειδικού εισιτηρίου των καταρτιζόμενων (πάσο), έχει ανατεθεί στο Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.), από τη Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., με εθνική χρηματοδότηση (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2022 και ΦΕΚ 254 Α'/21-12-2020).

Οι κύριοι στόχοι των Ι.Ε.Κ. είναι οι εξής (Ν. 4763/2020):

- να παρέχουν στους καταρτιζόμενους αρχική επαγγελματική κατάρτιση
- να τους εξασφαλίζουν τα κατάλληλα προσόντα (ανάλογα με την επιλεγόμενη ειδικότητα) μέσω της παροχής επιστημονικών, τεχνικών, επαγγελματικών και πρακτικών γνώσεων
- να τους παρέχουν τη δυνατότητα να αναπτύσσουν τις αντίστοιχες με την ειδικότητα τους δεξιότητες

- να διευκολύνουν την επαγγελματική ένταξή τους στην κοινωνία
- να εξασφαλίζουν την προσαρμογή τους στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας

Κύριο έργο των Δημοσίων ΙΕΚ είναι η παροχή υψηλού επιπέδου προσόντων, με απώτερο σκοπό την απορρόφηση των καταρτιζόμενων από την αγορά εργασίας. Αυτό επιτυγχάνεται με την επιλογή και τη διαμόρφωση πιστοποιημένων προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα επαγγελματικά περιγράμματα, στα πλαίσια των ειδικοτήτων που έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας, την επιλογή εκπαιδευτών με ανάλογες γνώσεις ή και εμπειρία, προκειμένου να παρέχουν υψηλής ποιότητας κατάρτιση, τη φιλοξενία σε πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια των δομών της τυπικής εκπαίδευσης, εξασφαλίζοντας το κατάλληλο περιβάλλον για την ολοκληρωμένη κατάρτισή τους (Κανονισμός Λειτουργίας ΙΕΚ, 2021).

4.1.2. Κατάρτιση, αποφοίτηση και επαγγελματικά δικαιώματα

Στα ΔΙΕΚ εγγράφονται οι απόφοιτοι της μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και οι κάτοχοι ισότιμων τίτλων, δηλαδή απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΓΕΛ, ΕΠΑΛ), Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου (Τ.Ε.Ε.) Β' κύκλου σπουδών, Επαγγελματικής Σχολής (ΕΠΑΣ), Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ), καθώς και απόφοιτοι παλαιότερων τύπων Λυκείου (π.χ. Τ.Ε.Λ. και Ε.Π.Λ.). Επίσης δικαίωμα εγγραφής έχουν και πτυχιούχοι ΑΕΙ/ ΤΕΙ, αλλά και απόφοιτοι άλλων ειδικοτήτων ΙΕΚ (με κατάταξη). Η κατάρτιση των από κατάταξη αποφοίτων της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.), καθώς και των κατόχων ισότιμων τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαρκεί σε Ι.Ε.Κ. από δύο (2) μέχρι τρία (3) εξάμηνα, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας, εφόσον πρόκειται για τίτλο σε συναφή/ αντίστοιχη ειδικότητα του επαγγελματικού τομέα από τον οποίο αποφοίτησαν από το ΕΠΑ.Λ. ή ισότιμη δομή δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., σύμφωνα με την παρ. 18 του άρθρου 34, δύναται να καθορίζεται για την εγγραφή σε Ι.Ε.Κ. από ΕΠΑ.Λ. αντιστοιχία ειδικοτήτων των ΕΠΑ.Λ. με ειδικότητες Ι.Ε.Κ. Οι απόφοιτοι των δημοσίων και ιδιωτικών Ι.Ε.Κ και οι απόφοιτοι του Μεταλυκειακού Έτους - Τάξης Μαθητείας των

ΕΠΑ.Λ. δύνανται να κατατάσσονται σε συναφείς ειδικότητες των Ι.Ε.Κ., με απαλλαγή από τα μαθήματα τα οποία ήδη έχουν διδαχθεί, ή κατατάσσονται σε εξάμηνο πέραν του Α΄ και σε συναφείς ειδικότητες Ι.Ε.Κ., σύμφωνα με τα προγράμματα σπουδών και ύστερα από έγκριση του Προϊσταμένου Διεύθυνσης Εφαρμογής Επαγγελματικής Κατάρτισης της Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (Κανονισμός Λειτουργίας ΙΕΚ, 2021).

Για καταρτιζόμενους χωρών της Ε.Ε. ή τρίτων χωρών απαιτείται γνώση ελληνικής γλώσσας κατ' ελάχιστον επιπέδου Β1. Άξιο αναφοράς είναι επίσης το γεγονός, ότι τα δημόσια και ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. μπορούν να οργανώνουν και να λειτουργούν, όπως ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 34 του Ν. 4763/2020, ξενόγλωσσα τμήματα που απευθύνονται σε αλλοδαπούς πολίτες χωρών εντός ή εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και είναι κάτοχοι τίτλων ισότιμων προς εκείνους των αποφοίτων μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η φοίτηση στα δημόσια Ι.Ε.Κ. παρέχεται δωρεάν. Τα δημόσια και ιδιωτικά Ι.Ε.Κ. είναι δυνατόν να παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, εκπαίδευση-κατάρτιση σύγχρονη ή ασύγχρονη ή μικτή, με βάση τους Οδηγούς Κατάρτισης των ειδικοτήτων κατάρτισης. Στους Οδηγούς Κατάρτισης μπορεί να περιλαμβάνονται η χρήση νέων τεχνολογιών, η αξιοποίηση ψηφιακού περιβάλλοντος, κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για εξ αποστάσεως μάθηση και η κατανομή μεταξύ της διά ζώσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και κατάρτισης (Κανονισμός Λειτουργίας ΙΕΚ, 2021).

Στα Ι.Ε.Κ. η επαγγελματική κατάρτιση ξεκινά κατά το χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο, διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα, σύμφωνα με τους Οδηγούς Κατάρτισης της ειδικότητας, συμπεριλαμβανομένης σ' αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει 14 πλήρεις εβδομάδες κατάρτισης. Το χειμερινό εξάμηνο κατάρτισης αρχίζει τον Οκτώβριο και τελειώνει το Φεβρουάριο, ενώ το εαρινό εξάμηνο κατάρτισης αρχίζει το Φεβρουάριο και τελειώνει τον Ιούνιο. Η κατάρτιση πραγματοποιείται, κυρίως, τις απογευματινές ώρες. Οι καταρτιζόμενοι παρακολουθούν υποχρεωτικά θεωρητικά, εργαστηριακά και μικτά μαθήματα. Κατά τη διάρκεια της κατάρτισης, η αξιολόγηση των καταρτιζόμενων γίνεται τόσο με τη διενέργεια εξετάσεων προόδου και με εκπόνηση ατομικής ή ομαδικής εργασίας (από το Εαρινό εξάμηνο 2022Α και έπειτα) κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, όσο και με τη διενέργεια

τελικών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι καταρτιζόμενοι δικαιούνται αναβολής στράτευσης (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2022).

Οι καταρτιζόμενοι που ολοκληρώνουν επιτυχώς την κατάρτισή τους στα Δημόσια ΙΕΚ, λαμβάνουν Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης (Β.Ε.Κ.). Η Βεβαίωση αυτή, τους δίνει το δικαίωμα να συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ΕΠΠΕΔΟΥ 5 – Ι.Ε.Κ. , σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων (Ε.Π.Π.)²⁶. Οι κάτοχοι προσόντων που ανήκουν σε αυτόν τον τύπο (και σύμφωνα με την παρ. β΄ Οδηγίας 2005/36ΕΚ) δύνανται να απασχοληθούν είτε ως αυτοαπασχολούμενοι είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας σε τομείς του γνωστικού τους αντικειμένου, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Σε διαγωνισμούς του δημόσιου τομέα, μοριοδοτούνται με 150 μονάδες επιπλέον (ΕΟΠΠΕΠ, 2022). Το σύστημα πιστοποίησης της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των Ι.Ε.Κ. εφαρμόζεται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π). Στην αρμοδιότητα του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ανήκει, επίσης, ο καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Ι.Ε.Κ. Το Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι αναγνωρισμένο, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Π.Δ. 231/29-7-98, με το οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η οδηγία 92/51/ΕΟΚ) (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2022).

4.1.3. Νέα δεδομένα για τα ΔΙΕΚ

Η πλειονότητα των εγγεγραμμένων σπουδαστών απαρτίζεται από αποφοίτους Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που δεν πέτυχαν την εισαγωγή τους στο επιθυμητό Πανεπιστημιακό τμήμα μέσω των πανελληνίων εξετάσεων. Τα τελευταία χρόνια όμως αρχίζει να διαφαίνεται μια «στροφή» προς την επαγγελματική κατάρτιση και από ήδη πτυχιούχους της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, οι οποίοι μέσα στην οικονομική κρίση ψάχνουν νέες επαγγελματικές διεξόδους. Για πρώτη φορά μάλιστα, το σχολικό έτος 2020-2021 δόθηκε στους υποψήφιους των Πανελλαδικών (2021) η δυνατότητα υποβολής παράλληλου μηχανογραφικού δελτίου για την εισαγωγή και φοίτησή τους

²⁶ <https://proson.eoppep.gr/el>

σε δημόσιο ΙΕΚ, μέσω των πανελληνίων εξετάσεων Στο παράλληλο μηχανογραφικό του έτους 2020-2021 συμπεριλαμβάνονται 52 επιλεγμένες, σύγχρονες ειδικότητες υψηλής ζήτησης από την αγορά εργασίας, καθώς και από τους υποψηφίους καταρτιζόμενους. Σημειώνεται ότι οι ειδικότητες και ο αριθμός των εισακτέων στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) για τους υποψηφίους των Πανελλαδικών Εξετάσεων που υποβάλλουν παράλληλο μηχανογραφικό καθορίζονται με την Απόφαση Κ5/62224/ ΦΕΚ 2428 Β’/7-6-2021 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Αναλυτικότερα, οι πάνω από 22.000 υποψήφιοι που υπέβαλαν παράλληλο μηχανογραφικό για εγγραφή σε ΔΙΕΚ επέλεξαν ειδικότητες όπως: «Τεχνικός εφαρμογών πληροφορικής (πολυμέσα/web designer – developer/video games)», «Τεχνικός εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ενέργειας», «Τεχνικός τουριστικών μονάδων & επιχειρήσεων φιλοξενίας», «Στέλεχος διατροφής και διαιτολογίας», «Τεχνικός τεχνολογίας ενδύματος και υποδήματος - σχεδιαστής μόδας», «Στέλεχος δημοσίων σχέσεων και επικοινωνίας», «Εσωτερική αρχιτεκτονική διακόσμηση και σχεδιασμός αντικειμένων» κ.ά. Σύμφωνα με δημοσιεύματα (2021)²⁷, το Υπουργείο Παιδείας διακηρύττει πως τα Δημόσια ΙΕΚ αναβαθμίζονται και συνιστούν πλέον αξιόλογη επιλογή και σοβαρή εναλλακτική διαδρομή για τις νέες και τους νέους, ενώ ενισχύονται σημαντικά και μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης και το ΕΣΠΑ.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί η απόφαση της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων εν έτει 2022, να δώσει το δικαίωμα στους αποφοίτους ΔΙΕΚ, ύστερα από πολλά χρόνια διεκδίκησης του, να κατατάσσονται σε Πανεπιστημιακά τμήματα συναφούς ειδικότητας. Συγκεκριμένα σύμφωνα με το ΦΕΚ 2031 Β’ /21-04-2022²⁸, οι απόφοιτοι των Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), καθώς και του Μεταλυκειακού έτους Τάξης Μαθητείας, ύστερα από επιτυχή εξέταση πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης από τον ΕΟΠΠΕΠ, κατατάσσονται σε Τμήματα ή Μονομηματικές Σχολές Α.Ε.Ι. συναφούς ειδικότητας. Οι ως άνω κάτοχοι Διπλώματος Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης επιπέδου 5 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, προ της εγγραφής τους στο ΙΕΚ. πρέπει απαραίτητως να είναι και κάτοχοι Απολυτηρίου Λυκείου. Η Σύγκλητος του κάθε Α.Ε.Ι. αποφασίζει τις ειδικότητες που θεωρούνται συναφείς με τα αντικείμενα του εκάστοτε τμήματος

²⁷ <https://www.iefimerida.gr/panellinies/baseis-2021-13780-perissoteroi-ypopsifioi-ektos-aei>

²⁸ https://www.esos.gr/sites/default/files/articles-legacy/document_25.pdf

υποδοχής του Α.Ε.Ι., καθώς και τον ανώτατο αριθμό αποφοίτων ΙΕΚ που μπορούν να καταταχθούν, σε ποσοστό επί του ετήσιου αριθμού των εισακτέων των τμημάτων υποδοχής, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5%. Οι πρώτες κατατακτήριες εξετάσεις αποφοίτων ΙΕΚ για εισαγωγή στα Α.Ε.Ι. της χώρας αναμένονται να διενεργηθούν το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

4.1.4. Φορείς εποπτείας των ΙΕΚ και Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Κλείνοντας το κεφάλαιο για τα ΙΕΚ, θα πρέπει να σημειωθεί ότι εκτός από τα Δημόσια ΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας, λειτουργούν στην Ελλάδα και τα ΙΕΚ του ΟΑΕΔ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, τα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού, τα ΙΕΚ του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το ΙΕΚ της Σιβιτανιδείου Σχολής, καθώς και πολλά ιδιωτικά ΙΕΚ (Ι.Ι.Ε.Κ.). Για την έρευνα που επιχειρείται στην παρούσα Διπλωματική Εργασία, αυτά που άπτονται του ενδιαφέροντος του ερευνητή ήταν τα 123 ΔΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Παιδείας (σε όλη την επικράτεια) και τα οκτώ (8) ΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Τουρισμού που βρίσκονται στην Ανάβυσσο Αττικής, την Περαία Θεσσαλονίκης, το Ηράκλειο Κρήτης, τη Ρόδο, το Άργος, την Κέρκυρα, το Γαλαξίδι και την Αλεξανδρούπολη.

Τέλος και σε άμεση σχέση με τις ανάγκες των καταρτιζόμενων των ΔΙΕΚ σε ξενόγλωσση εκπαίδευση, αξίζει να αναφερθεί, ότι από το 2014 έως σήμερα, το ΙΝΕΔΙΒΙΜ υλοποιεί σχέδια Μαθησιακής Κινητικότητας (Τομέας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης και Τομέας Εκπαίδευσης Ενηλίκων), στο πλαίσιο της Βασικής Δράσης 1 του προγράμματος Erasmus+. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ). Ειδικότερα στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, η υλοποίηση σχεδίων από τα ΔΙΕΚ αναδεικνύει ευκαιρίες και δυνατότητες βελτίωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων που εργάζονται ή μαθητεύουν στον τομέα αυτό. Τα σχέδια προωθούν δραστηριότητες διακρατικής κινητικότητας με σκοπό την τεχνική εκπαίδευση, κατάρτιση, μαθητεία, πρακτική άσκηση, job shadowing σε φορείς υποδοχής που εδρεύουν σε χώρες της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που μετέχουν στο πρόγραμμα. Μέσω των σχεδίων κινητικότητας, οι ωφελούμενοι μπορούν να αποκτήσουν νέες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες με στόχο την προσωπική τους

ανάπτυξη, να βελτιώσουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, να έρθουν σε επαφή με μια νέα κουλτούρα και πολιτισμό και να αναπτύξουν το αίσθημα της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Παράλληλα, ενισχύεται η συνέργεια και διασύνδεση των δομών της τυπικής, άτυπης εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης, απασχόλησης και επιχειρηματικότητας και προωθείται η αναγνώριση και πιστοποίηση των δεξιοτήτων που αποκτώνται στις περιόδους κατάρτισης στο εξωτερικό (INEΔΙΒΙΜ, 2022)²⁹. Κατά τον ίδιο τρόπο και για τα ΔΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Τουρισμού, το Υπουργείο συμμετέχει ως εταίρος με συντονιστή φορέα το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, στο πρόγραμμα ERASMUS+, δράση «Κινητικότητα εκπαιδευομένων και προσωπικού επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στον τουρισμό» που αφορά την πρακτική άσκηση αποφοίτων ΙΕΚ σε τουριστικές επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλύπτεται από Κοινοτικούς πόρους (Υπουργείο Τουρισμού, 2022)³⁰.

4.2. Διδασκαλία ξένων γλωσσών στα Δ.Ι.Ε.Κ.

Στο σημείο αυτό θα γίνει παρουσίαση των ξένων γλωσσών που προσφέρονται σε ειδικότητες των ΔΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υπουργείου Τουρισμού, όπως αποτυπώνονται στους αντίστοιχους οδηγούς σπουδών κάθε ειδικότητας. Κάθε οδηγός σπουδών περιλαμβάνει, εκτός από το σαφές επαγγελματικό προφίλ της ειδικότητας, και τα μαθησιακά αποτελέσματα που αναλύονται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατά μάθημα. Επίσης, περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα με διδακτέα ύλη θεωρητικής ή εργαστηριακής ενότητας, διαμορφωμένη σύμφωνα με τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα κάθε μαθήματος, τα προσόντα των εκπαιδευτών, τις μεθόδους διδασκαλίας, τον εξοπλισμό, όπως και τα μέσα διδασκαλίας. Τα προγράμματα σπουδών, ανά ειδικότητα, της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, διαμορφώνονται και εποπτεύονται ως προς την εφαρμογή τους από τη Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (Κανονισμός Λειτουργίας ΙΕΚ, 2021). Μάλιστα στους καινούργιους οδηγούς σπουδών που συντάχθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια, όσον αφορά στο μάθημα της ξένης γλώσσας, γίνεται σαφής αναφορά στα προσδοκόμενα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας που στοχεύει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας, σύμφωνα με τα επίπεδα γλωσσομάθειας που ορίστηκαν από το ΚΕΠΑ.

²⁹ <https://www.inedivim.gr/προγράμματα-δράσεις/erasmus-για-τον-τομέα-της-νεολογίας>

³⁰ <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2018-08-29-11-20-47>

4.2.1. Η Αγγλική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.

Πριν γίνει λόγος για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στα ΔΙΕΚ, θα πρέπει να αναφερθεί ότι πριν την αναμόρφωση των προγραμμάτων Σπουδών των ειδικοτήτων ΔΙΕΚ με το Ν. 4186/2013 η αγγλική γλώσσα διδασκόταν σε όλες τις ειδικότητες των ΔΙΕΚ ως υποχρεωτικό θεωρητικό (Θ) μάθημα. Ανήκε στα Γενικά Μαθήματα, διδασκόταν για 2 ώρες την εβδομάδα και σκοπός του μαθήματος ήταν οι βασικές γνώσεις της γλώσσας και της ορολογίας της ειδικότητας (ενδεικτικά, σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών της παλαιάς ειδικότητας Ν. 2009/1992 «Ελαιοχρωματιστής»: *Βασικά στοιχεία Αγγλικής γλώσσας. Θέματα ορολογίας κατασκευών. Εκπαιδευτικό Υλικό: «Αγγλικά με εγχειρίδιο προσαρμοσμένο στις ανάγκες του επαγγέλματος και με CD Rom και VHS για πρακτική άσκηση»*). Ο ΟΕΕΚ (πρώην ΕΟΠΠΕΠ) σε δημοσιεύματα της εποχής, υπερασπίστηκε την απόφαση κατάργησης των αγγλικών ως υποχρεωτικό μάθημα από τα ΔΙΕΚ με το επιχείρημα ότι, «αν οι απόφοιτοι των Λυκείων της χώρας δεν είχαν ήδη μάθει αγγλικά έπειτα από έξι χρόνια διδασκαλίας στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο, τότε το σύστημα διδασκαλίας δεν ήταν αποδοτικό. Θεωρώντας ότι μια «εικονική» από άποψη αποτελέσματος διαδικασία δεν θα έπρεπε να αναπαράγεται ξανά στο επίπεδο των ΙΕΚ και ότι το πρόβλημα της εκμάθησης ξένης γλώσσας έπρεπε να αντιμετωπιστεί στο χώρο της μέσης εκπαίδευσης, όπου ανήκει ως μια γενική δεξιότητα που πρέπει να κατέχουν όλοι οι απόφοιτοι της μέσης εκπαίδευσης»³¹.

Μέχρι και το χειμερινό εξάμηνο 2021B που βρισκόταν σε ισχύ ο παλαιός Κανονισμός Λειτουργίας του 2014 (ΦΕΚ 1807 Β΄/02-07-2014), άρθρο 16, εδάφιο 1 και άρθρο 19, εδάφιο 8, οι καταρτιζόμενοι μπορούσαν να αιτηθούν απαλλαγή από το μάθημα της αγγλικής γλώσσας, αν ήταν κάτοχοι αναγνωρισμένου από το ΑΣΕΠ πιστοποιητικού B2: «*Σε περίπτωση που υποψήφιος καταρτιζόμενος διαθέτει πιστοποίηση στη χρήση H/Y και πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου τουλάχιστον B2, απαλλάσσεται από τα αντίστοιχου επιπέδου σχετικά μαθήματα, εκτός αν άλλως ορίζεται από τον Οδηγό Σπουδών. Ο υποψήφιος καταρτιζόμενος δεν απαλλάσσεται από την ειδική ορολογία σε ξένη γλώσσα [...]. Όπου προβλέπεται απαλλαγή από μαθήματα, το πλήθος αυτών των μαθημάτων δεν υπολογίζεται κατά τον υπολογισμό του Γ.Μ.Ο.Β.*». Από το εαρινό εξάμηνο 2022Α, ο νέος Κανονισμός Λειτουργίας των ΙΕΚ δεν προβλέπει απαλλαγή από τα αγγλικά.

³¹ <https://www.kathimerini.gr/economy/local/228521/h-didaskalia-xenis-glossas-sta-iek/>

Οι ειδικότητες στις οποίες διδάσκονται τα αγγλικά είναι αρκετές. Το μάθημα των αγγλικών θα μπορούσε να διαχωριστεί ως προς το περιεχόμενο της διδασκαλίας, σε δύο κατηγορίες: α) στη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας ως ξένης γλώσσας επικοινωνίας, δηλαδή «Βασικά Αγγλικά» και β) στην διδασκαλία ειδικής γλώσσας στα αγγλικά, δηλαδή «Αγγλική ορολογία ειδικότητας». Οι ειδικότητες που συμπεριλαμβάνουν τα αγγλικά ως μάθημα του ωρολόγιου προγράμματος κατάρτισής τους παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες (βλ. πίνακες 4.2.1.1. και 4.2.1.2.), σύμφωνα με τους οδηγούς Σπουδών των ΙΕΚ (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017-2021)³².

α) για τα «Βασικά Αγγλικά»:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.1.1. «ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ»	
<i>Ειδικότητα ΙΕΚ</i>	<i>Μάθημα/ εξάμηνο/ Ωρες/εβδ.</i>
«Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)»	ΑΓΓΛΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα της Ναυτιλίας»	ΑΓΓΛΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι (ΑΓΓΛΙΚΑ) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (Chef)»	ΑΓΓΛΙΚΑ Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής»	ΑΓΓΛΙΚΑ Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων»	ΑΓΓΛΙΚΑ (Επιλογής) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε και 3 Ω/ε το Δ' εξάμηνο
«Απομαγνητοφωνητής Συνομιλιών - Πρακτικών (άτομα με προβλήματα όρασης)»	ΑΓΓΛΙΚΑ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 3 Ω/ε το Α' εξάμηνο και 2 Ω/ε κατόπιν

³² <http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi/i-e-k-institoyta-epaggelmatikis-katartisis/odigos-aidikotiton>

β) για την «Αγγλική Ορολογία Ειδικότητας»:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.1.2. «ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ»	
<i>Ειδικότητα ΙΕΚ</i>	<i>Μάθημα/ εξάμηνο/ Ωρες/εβδ.</i>
«Στέλεχος Υπηρεσιών Αερομεταφοράς»	BUSINESS ENGLISH AND TOURISM TERMINOLOGY Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού»	ΑΓΓΛΙΚΑ, ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Τουριστικός Συνοδός»	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ) Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Πληροφοριών στην Ταξιδιωτική Βιομηχανία (V.I.C.T. Travel)»	ΑΓΓΛΙΚΑ, ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων»	ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Διασώστης - Πλήρωμα Ασθενοφόρου»	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Επιμελητής Πτήσεων»	ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Κυβερνήτης Σκαφών Αναψυχής»	ΑΓΓΛΙΚΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Α' εξάμηνο, 1 Ω/ε
«Γραμματέας Ανωτέρων και Ανωτάτων Στελεχών»	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ Δ' εξάμηνο, 2 Ω/ε
«Ραδιοφωνικός Παραγωγός»	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΡΑΔΙΟΦΩΝ. ΟΡΟΛΟΓΙΑ) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων»	ΑΓΓΛΙΚΑ (ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ) Α', Β' εξάμηνα, 2 Ω/ε ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ (ΑΓΓΛΙΚΑ) Γ', Δ' εξάμηνα, 3 Ω/ε ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ (ΑΓΓΛΙΚΑ) Γ', Δ' εξάμηνα, 3 Ω/ε

Όσον αφορά τη διδασκαλία της αγγλικής ως «βασικής γλώσσας», απώτερος σκοπός είναι η προώθηση της επικοινωνιακής ικανότητας και το προσδοκώμενο επίπεδο γλωσσομάθειας είναι σύμφωνα με το ΚΕΠΑ το B2 (Ανεξάρτητος χρήστης της γλώσσας), όπως αναφέρεται ξεκάθαρα στους νέους οδηγούς σπουδών. Ενδεικτικά, παρατίθεται απόσπασμα από τον οδηγό σπουδών της ειδικότητας «Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου»³³, που αφορά στο μάθημα «ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ Ι, ΑΓΓΛΙΚΑ» του Α' εξαμήνου (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2021):

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας:

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ξένη Γλώσσα Ι, Αγγλικά» έχει στόχο την αποτελεσματική χρήση της προφορικής επικοινωνίας, αναπτύσσοντας την ικανότητα γραφής και ανάγνωσης. Η μαθησιακή ενότητα προσανατολίζεται στην αναγνώριση της γραμματικής/σύνταξης της γλώσσας που περιλαμβάνει τις βασικές δομές (όπως χρόνοι παρόντος, παρελθόντος και μέλλοντος κ.λπ.) και στον χειρισμό βασικού και εκτεταμένου λεξιλογίου. Μετά το πέρας της μαθησιακής ενότητας «Ξένη Γλώσσα Ι, Αγγλικά» οι καταρτιζόμενοι αποκτούν τις βασικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις για την ειδικότητα του διεθνούς εμπορίου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα: Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την προφορική επικοινωνία, αναπτύσσοντας την ικανότητα γραφής και ανάγνωσης.*
- Αναγνωρίζουν τη γραμματική/σύνταξη της γλώσσας που περιλαμβάνει τις βασικές δομές (όπως χρόνοι παρόντος, παρελθόντος και μέλλοντος, κ.λπ.).
- Χειρίζονται βασικό και εκτεταμένο λεξιλόγιο.*

**(Ευρωπαϊκό χαρτοφυλάκιο γλωσσών – επίπεδο B2)*

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου», 2021, σελ. 44).

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμα και στα μαθήματα «Βασικών Αγγλικών», είναι αναπόφευκτη η διδασκαλία και της ειδικής ορολογίας που συνοδεύει το επάγγελμα.

33

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1660/8.%20CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%BF%CF%82%20CE%94%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%BF%CF%8D%CF%82%20CE%95%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85.pdf>

Μάλιστα στον ίδιο οδηγό σπουδών, κατά το Δ' εξάμηνο προστίθεται στην περιγραφή του μαθήματος η εξής διευκρίνιση:

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα: Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι ικανοί να:

- [...]
- Χρησιμοποιούν γραμματικά φαινόμενα των διεθνών οικονομικών δραστηριοτήτων, της επιχειρησιακής εθιμοτυπίας και την εξειδικευμένη οικονομική ορολογία.**

***(Στους σπουδαστές προσφέρεται η πρακτική προσέγγιση εξέτασης και επίλυσης θεμάτων που μιμούνται τις πραγματικές καταστάσεις με τις οποίες ασχολούνται τα στελέχη των επιχειρήσεων στην καθημερινή τρέχουσα διεθνή δραστηριότητά τους.)*

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου», 2021, σελ. 89).

Ακόμα και στους οδηγούς σπουδών, όπου δεν διευκρινίζεται ρητά το επιθυμητό επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με το ΚΕΠΑ, ο επαγγελματίας εκπαιδευτής ξένων γλωσσών είναι σε θέση να καταλάβει το προσδοκώμενο επίπεδο που στοχεύει το μάθημα, μελετώντας την ενότητα που περιγράφει το μάθημα των αγγλικών, στις υποενότητες «Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα» και «Περιεχόμενο του μαθήματος». Παράλληλα, ελέγχει το και χαρτοφυλάκιο του ΚΕΠΑ, το οποίο περιγράφει τα επίπεδα γλωσσικής επάρκειας³⁴. Ενδεικτικά παρατίθεται απόσπασμα από τον οδηγό σπουδών³⁵ της ειδικότητας «Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (Chef)», που αφορά στο μάθημα «ΑΓΓΛΙΚΑ» του Δ' εξαμήνου (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017):

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα: Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των γνώσεων οι οποίες επιτρέπουν την αποτελεσματική χρήση της αγγλικής γλώσσας και ορολογίας στους χώρους της επαγγελματικής κουζίνας. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι καταρτιζόμενοι θα γνωρίζουν τις βασικές γλωσσικές πράξεις, τα

³⁴ Βλέπε κεφάλαιο 3.4. της παρούσας Διπλωματικής εργασίας.

³⁵

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%20%CE%9C%CE%91%CE%93%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3%20%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%97%CE%A3%20%20%CE%91%CE%A1%CE%A7%CE%99%CE%9C%CE%91%CE%93%CE%95%CE%99%CE%A1%CE%91%CE%A3%20%28CHEF%29.pdf>

εισαγωγικά γραμματικά στοιχεία και το βασικό λεξιλόγιο της μαγειρικής στα αγγλικά. Επιπλέον θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις βασικές αυτές γνώσεις, στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων ή των οργανισμών, στους οποίους θα εργαστούν με το πέρας των σπουδών τους.

Περιεχόμενο του μαθήματος: *Introductions, Present simple, Question forms, Relative clauses, Gerund / infinitive. Prepositions, Modals: could/ would/ can [...]* (Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (Chef)», 2021, σελ. 62).

Τα επίπεδα γλωσσομάθειας που προσδοκά να πετύχει η διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στις ειδικότητες ΔΙΕΚ, μετά από μια προσεκτική ματιά στους οδηγούς σπουδών των ειδικοτήτων, είναι το B2+/- . Βέβαια αυτό εξαρτάται κάθε φορά από το επίπεδο του συγκεκριμένου τμήματος και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και βλέψεις των καταρτιζόμενων.

Στα μαθήματα της αγγλικής ορολογίας στις ειδικότητες, τα πράγματα είναι διαφορετικά, καθώς η γνώση της βασικής δομής και χρήσης της γλώσσας θεωρείται ως κάτι δεδομένο ή αντιμετωπίζεται ως έλλειψη - ως γνωστικό «κενό», και η βαρύτητα πέφτει στη διδασκαλία ειδικού λεξιλογίου ορολογίας. Ενδεικτικά παρατίθεται απόσπασμα από τον οδηγό σπουδών³⁶ της ειδικότητας «Διασώστης-Πλήρωμα Ασθενοφόρου», που αφορά στο μάθημα «ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ» του Α' εξαμήνου (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017):

Περιεχόμενο μαθήματος:

Το μάθημα περιλαμβάνει τη διδασκαλία προηγμένης ιατρικής ορολογίας σε συνδυασμό με συζήτηση θεμάτων υγείας:

- *The structure of the human body*
- *Human body systems - Basic functions of the human organism*
- *Microbiology*
- *Health systems structure*

36

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%94%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%8E%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%82%20-%20%20%CE%A0%CE%BB%CE%AE%CF%81%CF%89%CE%BC%CE%B1%20%CE%91%CF%83%CE%B8%CE%B5%CE%BD%CE%BF%CF%86%CF%8C%CF%81%CE%BF%CF%85.pdf>

- *Medical specialties*
- *Medical staff and equipment*

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Διασώστης-Πλήρωμα Ασθενοφόρου», 2017, σελ. 14).

Ένα ακόμα πιο εξειδικευμένο παράδειγμα, που δείχνει ξεκάθαρα τη διαφορά ανάμεσα στη διδασκαλία των «βασικών αγγλικών» και της «ειδικής» αγγλικής ορολογίας, καταδεικνύοντας τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ο εκπαιδευτής αγγλικών στα ΔΙΕΚ, είναι αυτό της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων», από όπου και προέρχεται το παρακάτω απόσπασμα από τον οδηγό σπουδών³⁷ της ειδικότητας, που αφορά στο μάθημα «ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ» των Α' και Β' εξαμήνων (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017):

Στο Α' εξάμηνο:

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Η εκμάθηση της Αγγλικής ειδικής ορολογίας, η οποία είναι η διεθνής γλώσσα στην αεροναυτιλία και δι' αυτής γίνεται η συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκομένων μίας πτήσης. Με την ολοκλήρωση του εξαμήνου οι καταρτιζόμενοι θα είναι σε θέση να:

- *Περιγράφουν στην Αγγλική γλώσσα (γραπτώς και προφορικώς) όλα χαρακτηριστικά των αεροσκαφών*
- *Απαριθμούν στην Αγγλική γλώσσα (γραπτώς και προφορικώς) τις βασικές αρχές της Αεροπορικής Μετεωρολογίας*
- *Ξεχωρίζουν και εκφράζουν τους εξειδικευμένους ειδικούς όρους στην Αγγλική γλώσσα, που χρησιμοποιούνται διεθνώς, από τους υπευθύνους της αεροναυτιλίας.*

Και στο Β' εξάμηνο:

- *Εκφράζει (προφορικώς και γραπτώς) στην Αγγλική την ειδική ορολογία των κανόνων εναέριας κυκλοφορίας, ως διεθνής ορολογία*
- *Παρουσιάζει και αναπαράγει ένα σχέδιο πτήσης στην Αγγλική γλώσσα*

³⁷

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%9C%CE%95%CE%9B%CE%97%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%A0%CE%A4%CE%97%CE%A3%CE%95%CE%A9%CE%9D.pdf>

Περιεχόμενο του μαθήματος: Ορολογία στην διαχείριση εναέριας κυκλοφορίας, ορολογία στη σχεδίαση πτήσης, τεχνική ορολογία στα ραδιοβοηθήματα. (Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων», 2017, σελ. 17, 25).

4.2.2. Η Γαλλική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.

Η γαλλική γλώσσα διδάσκεται στις παρακάτω ειδικότητες, είτε ως βασικό μάθημα ή ως ξένη γλώσσα επιλογής (βλ. πίνακες 4.2.2.1. και 4.2.2.2.). Στους οδηγούς σπουδών των ειδικοτήτων που προσφέρονται ξένες γλώσσες επιλογής, προτείνεται να επιλέξουν οι καταρτιζόμενοι την ξένη γλώσσα της προτίμησής τους (αγγλική, γαλλική) ανάλογα με τις γνώσεις που ήδη κατέχουν ή τις προσωπικές τους επιθυμίες, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους εκπαιδευτές από τα κατά τόπους ΙΕΚ. Η επιλογή της Ξένης Γλώσσας Επιλογής γίνεται κατόπιν συνεννόησης των καταρτιζόμενων με το ΔΙΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη και τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας σε κλαδικό επίπεδο. (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017-2021):

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.2.1. «ΓΑΛΛΙΚΑ»	
Ειδικότητα ΙΕΚ	Μάθημα/ εξάμηνο/ Ωρες/εβδ.
«Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (Chef)»	ΓΑΛΛΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής»	ΓΑΛΛΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων»	ΓΑΛΛΙΚΑ (Επιλογής) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε και 3 Ω/ε το Δ' εξάμηνο
«Τουριστικός Συνοδός»	ΓΑΛΛΙΚΑ Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού»	ΓΑΛΛΙΚΑ Α', Β' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Τεχνολογίες Επικοινωνίας και Πληροφοριών στην Ταξιδιωτική Βιομηχανία (V.I.C.T. Travel)»	ΓΑΛΛΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΙΙ (Επιλογής) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΕΠΙΛΟΓΗ) Α', Β' εξ. 4 Ω/ε, Γ', Δ' εξ., 2 Ω/ε

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.2.2. «ΓΑΛΛΙΚΑ ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΥΣ»	
«Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων»	ΓΑΛΛΙΚΑ (ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ) Α', Β' εξαμήνα, 2 Ω/ε ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ (ΓΑΛΛΙΚΑ) Γ', Δ' εξαμήνα, 3 Ω/ε ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ (ΓΑΛΛΙΚΑ) Γ', Δ' εξαμήνα, 3 Ω/ε

Όπως συμβαίνει με τα «βασικά αγγλικά», η διδασκαλία της γαλλικής γλώσσας έχει ως απώτερο σκοπό την επικοινωνία, και το προσδοκώμενο επίπεδο γλωσσομάθειας, είναι σύμφωνα με το ΚΕΠΑ το Α1+ έως Α2, αν λάβει κανείς υπόψη του τις περιγραφές του μαθήματος στους οδηγούς σπουδών. Σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών³⁸ της ειδικότητας «Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής», για τα ΓΑΛΛΙΚΑ Α' εξαμήνου (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017):

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα: Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι καταρτιζόμενοι τις απαραίτητες γνώσεις που θα τους επιτρέψουν να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τη γαλλική γλώσσα και ορολογία στους χώρους της επαγγελματικής ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας.

Οι καταρτιζόμενοι με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα γνωρίζουν βασικές γλωσσικές πράξεις, εισαγωγικά γραμματικά στοιχεία και βασικό λεξιλόγιο ζαχαροπλαστικής και αρτοποιίας και θα είναι ικανοί να αξιοποιούν τις βασικές αυτές γνώσεις στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων ή των οργανισμών στους οποίους θα εργαστούν με το πέρας των σπουδών τους.

Επιπλέον, θα μπορούν να εφαρμόσουν τις γνώσεις που απέκτησαν στη λειτουργία των επιχειρήσεων που εργάζονται και να χειρίζονται τις βασικές γλωσσικές δεξιότητες της γαλλικής γλώσσας που χρειάζονται στην ειδικότητα και το επάγγελμα.

38

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%A4%CE%95%CE%A7%CE%9D%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%20%CE%91%CE%A1%CE%A4%CE%9F%CE%A0%CE%9F%CE%99%CE%9F%CE%A3-%CE%96%CE%91%CE%A7%CE%91%CE%A1%CE%9F%CE%A0%CE%9B%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3.pdf>

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- *Localisation dans l'espace*
- *Saluer, se présenter*
- *Identifier des choses, des personnes*
- *Exprimer la relation (entre deux choses, ou deux personnes, ou un person et un chose)*
- *Localisation dans le temps*
- *Demander quelque chose - exprimer un goût*
- *Dire de faire, proposer*
- *Décrire de choses*
- *Livret d'exercices*
- *Livret de cuisine*

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής», 2017, σελ. 12).

Στο μάθημα «ΓΑΛΛΙΚΑ» της ειδικότητας «Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων» το επίπεδο της γλώσσας είναι σαφέστατα πιο προχωρημένο, φτάνοντας στο Γ1. Όπως αναφέρεται και στον οδηγό σπουδών της ειδικότητας³⁹ (σελ. 6), αν και δεν αποτελεί προϋπόθεση εισαγωγής, η πολύ καλή γνώση των γλωσσών εργασίας (Ελληνικά – Αγγλικά - Γαλλικά) θα διευκόλυνε τους καταρτιζόμενους κατά την κατάρτισή τους. Στην περιγραφή του μαθήματος στο Α' εξάμηνο, όπως μπορεί να αντιληφθεί κανείς, εκτός από το ανώτερο επίπεδο της γαλλικής γλώσσας, απαραίτητη είναι και η εξοικείωση των καταρτιζόμενων με όρους και έννοιες της περιγραφικής γραμματικής των γλωσσών (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2019):

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα: Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη της λεξιλογικής, μορφοσυντακτικής και κοινωνιογλωσσικής ικανότητας των καταρτιζομένων

39

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%9C%CE%B5%CF%84%CE%AC%CF%86%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%B7%20%CE%9A%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%94%CE%B9%CF%8C%CF%81%CE%B8%CF%89%CF%83%CE%B7.%20%CE%95%CF%80%CE%B9%CE%BC%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%B1%20%CE%9A%CE%B5%CE%B9%CE%BC%CE%AD%CE%BD%CF%89%CE%BD.pdf>

για την επιτυχή διεκπεραίωση εργασιών που άπτονται της μετάφρασης, διόρθωσης και επιμέλειας κειμένων.

Στο τέλος των μαθημάτων ο καταρτιζόμενος θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζει όλους τους χρόνους των ρημάτων της γαλλικής γλώσσας στην Οριστική και Προστακτική, να κατανοεί τη σημασία της αλληλουχίας των χρόνων και την αντίστοιχη απόδοσή τους στην ελληνική γλώσσα
- να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί ένα ευρύ φάσμα λεξιλογίου που άπτεται διαφορετικών λεκτικών πεδίων, [...].

Περιεχόμενο του Μαθήματος:

- Εμπλουτισμός του λεξιλογίου σε διάφορα λεκτικά πεδία (περιγραφή προσώπων, τοπίων, συναισθημάτων, κλπ.) μέσω επιλεγμένων αποσπασμάτων λογοτεχνικών έργων.
- Επίσης αναλύονται τα παρακάτω λεξιλογικά και μορφοσυντακτικά φαινόμενα:
- Χρήση των άρθρων (οριστικών - αόριστων - μεριστικών) σε όλες τις πτώσεις, σε κατάφαση και σε άρνηση.
- Ρήματα 1ης, 2ης και 3ης συζυγίας στην Οριστική Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αορίστου, Παρατατικού, σε κατάφαση, ερώτηση και άρνηση. Προστακτική Ενεστώτα, Αορίστου.
- Αναφορά και σύσταση προσοχής στη συχνότητα λαθών αντιστοιχίας στην Ελληνική γλώσσα σχετικά με άρθρα και χρόνους ρημάτων.
- Παθητική μετοχή και σχηματισμός σύνθετων χρόνων (*Passé Composé, Plus-que-Parfait, Futur Antérieur*).
- Συμφωνία της παθητικής μετοχής στους σύνθετους χρόνους. Αλληλουχία χρόνων.[...] (Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων», 2019, σελ. 17).

4.2.3. Η Γερμανική γλώσσα στα Δ.Ι.Ε.Κ.

Η γερμανική γλώσσα στα ΔΙΕΚ αντιμετωπίζεται ως μια ξένη γλώσσα επικοινωνίας, έχοντας ως μαθησιακό στόχο βασικές γνώσεις της γλώσσας, διότι το μαθητικό κοινό αποτελείται συνήθως από καταρτιζόμενους που είναι αρχάριοι, ή έχουν λίγες γνώσεις

γερμανικών. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω για τα «βασικά αγγλικά» και για τα γαλλικά, ακόμα και όταν δεν προβλέπεται διδασκαλία ορολογίας στην ξένη γλώσσα, στο μάθημα ενσωματώνονται αναπόφευκτα και στοιχεία της ειδικής γλώσσας ορολογίας. Δεν θα μπορούσε π.χ. ένα τμήμα Ξενοδοχοϋπαλλήλων που μαθαίνουν «Βασικά Γερμανικά» να μην ασχοληθούν με εξειδικευμένο λεξιλόγιο για τον τουρισμό. Μάλιστα, στους νέους οδηγούς σπουδών (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2021), προτείνεται συγκεκριμένη βιβλιογραφία για την διδασκαλία της ξένης γλώσσας με διδακτικά εγχειρίδια προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της ειδικότητας, π.χ. «Γερμανικά για τον τουρισμό». Η γερμανική γλώσσα λοιπόν προσφέρεται είτε ως βασικό μάθημα είτε ως μάθημα επιλογής στις παρακάτω ειδικότητες των ΙΕΚ (βλ. πίνακα 4.2.3.1.):

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.3.1. «ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ»	
<i>Ειδικότητα ΙΕΚ</i>	<i>Μάθημα/ εξάμηνο/ Ωρες/εβδ.</i>
«Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)»	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού»	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ ΙΙ (Επιλογής) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΕΠΙΛΟΓΗ) Α', Β' εξ. 4 Ω/ε, Γ', Δ' εξ., 2 Ω/ε

Η γερμανική γλώσσα ως βασικό μάθημα ειδικότητας, ομοίως όπως με τα γαλλικά, στοχεύει στην επιτυχημένη επικοινωνία στην ξένη γλώσσα και προσανατολίζεται προς στο επίπεδο A1+ έως A2, σύμφωνα με το ΚΕΠΑ. Ενδεικτικά παρατίθενται τα παρακάτω αποσπάσματα, από τις περιγραφές του μαθήματος των γερμανικών του Α' και του Γ' εξαμήνου, σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών⁴⁰ της ειδικότητας «Τεχνικός

40

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/.%20%CE%A4%CE%9F%CE%A5%CE%A1.%20%CE%9C%CE%9F%CE%9D%CE%91%CE%94.%20%CE%9A%CE%91%CE%99%20%CE%95%CE%A0%CE%99%CE%A7.%20%CE%A6%CE%99%CE%9B%CE%9F%CE%9E%CE%95%CE%9D%CE%99%CE%91%CE%A3%28%CE%A5%CE%A0.%20%CE%A5%CE%A0%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%A7%CE%97%CE%A3%20-%20%CE%A5%CE%A0.%20%CE%9F%CE%A1%CE%9F%CE%A6%CE%A9%CE%9D%20-%20%CE%95%CE%9C%CE%A0%CE%9F%CE%A1%CE%95%CE%A5%CE%9C%29~.pdf>

Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)», στην οποία τα γερμανικά διδάσκονται σε όλα τα εξάμηνα (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017):

Στο Α' εξάμηνο:

Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα: Η εκμάθηση της Γερμανικής ως γλώσσας κύριας τουριστικής αγοράς που εξυπηρετεί το ελληνικό τουριστικό προϊόν και η χρήση της στο πεδίο εργασίας. Στο τέλος των μαθημάτων οι καταρτιζόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν τη γερμανική γλώσσα για συνεννόηση και για σύνταξη εντύπων.
- Διαβάζουν τουριστικά έντυπα και να διεκπεραιώνουν εμπορική αλληλογραφία στη γερμανική.

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Ανάλυση βασικών θεμάτων της γερμανικής γραμματικής και γλώσσας.
- Αρχές συνομιλίας, γραφής και επικοινωνίας.
- Γραμματική και σύνθεση φράσεων.
- Ανάπτυξη ικανότητας γραφής και ανάγνωσης.

Και στο Γ' εξάμηνο:

[...] Στο τέλος των μαθημάτων οι καταρτιζόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να:

- Χρησιμοποιούν τη γερμανική γλώσσα για συνεννόηση και για σύνταξη εντύπων.
- Διαβάζουν τουριστικά έντυπα και διεκπεραιώνουν εμπορική αλληλογραφία στη γερμανική.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Εκμάθηση της γλώσσας με έμφαση στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.

- Ανάγνωση και σύνταξη τουριστικών & ξενοδοχειακών εντύπων.
- Εμπορική αλληλογραφία.
- Τουριστική & ξενοδοχειακή ορολογία.

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)», 2017, σελ. 20, 40).

Όπως βλέπουμε τα γερμανικά στα ΔΙΕΚ διδάσκονται κατά κύριο λόγο σε τουριστικές ειδικότητες. Τα τελευταία χρόνια όμως, λόγω της οικονομικής κρίσης και της μετοίκησης πολλών νεών επαγγελματιών στη Γερμανία, παρατηρήθηκε ένα μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τη γερμανική γλώσσα από πληθώρα επαγγελματιών ειδικοτήτων. Αυτό όμως δυστυχώς αφορά μόνο την ιδιωτική εκπαίδευση, όπου και αναζητήσαν βοήθεια οι καταρτιζόμενοι (Κέντρα Ξένων Γλωσσών, ιδιαίτερα μαθήματα κ.ά.) αφήνοντας ανεπηρέαστα τα ΔΙΕΚ που δεν προχώρησαν σε κάποια σημαντική αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών τους, προσφέροντας κάποια (έστω προαιρετικά) μαθήματα ξένης γλώσσας.

4.2.4. Άλλες γλώσσες

Σε δύο ειδικότητες ΔΙΕΚ δίνεται η δυνατότητα επιλογής 2^{ης} ξένης γλώσσας, πλέον της αγγλικής, όταν αυτή προσφέρεται ως υποχρεωτικό μάθημα (βλ. πίνακα 4.2.4.1.). Η επιλογή της 2^{ης} ξένης γλώσσας γίνεται κατόπιν συνεννόησης του τμήματος των καταρτιζόμενων με τη Διοίκηση του ΔΙΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας σε κλαδικό επίπεδο, αφετέρου την διαθεσιμότητα εκπαιδευτών της γλώσσας επιλογής. Γενικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η αποτελεσματική προφορική επικοινωνία και η ανάπτυξη της ικανότητας γραφής και ανάγνωσης στις ξένες γλώσσες (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2021).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.4.1. «ΑΛΛΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ»	
<i>Ειδικότητα ΙΕΚ</i>	<i>Μάθημα/ εξάμηνο/ Ωρες/εβδ.</i>
«Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ II (Επιλογής) Α', Β', Γ', Δ' εξάμηνα, 2 Ω/ε
«Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων»	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΕΠΙΛΟΓΗ) Α', Β' εξ. 4 Ω/ε, Γ', Δ' εξ., 2 Ω/ε

Οι γλώσσες που προσφέρονται είναι η γαλλική, η γερμανική, η ιταλική, η ισπανική, αλλά και η ρωσική, η σέρβικη, η ρουμάνικη κ.ά. Στην ειδικότητα «Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων» ειδικότερα, η επιλογή της ξένης γλώσσας σχετίζεται άμεσα με την εθνικότητα των τουριστών - προσκυνητών που πλειοψηφεί στην κάθε περιοχή, για την οποία θα πρέπει να ενημερώνονται τα κατά τόπους ΙΕΚ από τους αρμόδιους φορείς. Σήμερα, για παράδειγμα, στον τόπο μας, ως

τουρίστες - προσκυνητές με συγκεκριμένα ενδιαφέροντα, πλειοψηφούν οι ομόδοξοι Ρώσοι (Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων», 2019, σελ. 42)⁴¹. Οι καταρτιζόμενοι επιδιώκεται να αποκτήσουν, κατά την αποφοίτησή τους από την ειδικότητα, στοιχειώδη εξοικείωση και επάρκεια στην επικοινωνία σε μία δεύτερη ξένη γλώσσα και στην επιμέρους ορολογία της, που αφορά στην ειδικότητα και τις απαιτήσεις της, ώστε να είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες βασικής γλωσσικής επικοινωνίας και συνεννόησης στο μελλοντικό επαγγελματικό τους περιβάλλον. Όπως αναφέρεται στον οδηγό σπουδών της ειδικότητας (2019, σελ. 31), για λόγους συστηματικότητας και με δεδομένες τις αυξημένες χρονικές απαιτήσεις της ύλης που πρέπει να διδάχτεί, η γλώσσα που θα επιλεγεί στο πρώτο εξάμηνο θα διδάχτεί και σε όλα τα εξάμηνα κατάρτισης, χωρίς δυνατότητα αλλαγής της ή διάσπασης των ωρών του μαθήματος σε περισσότερες από μία γλώσσες. Ενδεικτικά, από την περιγραφή του μαθήματος στο Γ' εξάμηνο (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2019):

Σκοπός του μαθήματος & Μαθησιακά αποτελέσματα: Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία των βασικών λειτουργιών της ξένης γλώσσας, η κατανόηση της δομής της, η παρουσίαση των βασικών γραμματικών και συντακτικών φαινομένων της, και κυρίως το λεξιλόγιο και η ορολογία [...]

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Γραμματική: κλίση και χρόνοι ρημάτων, προθέσεις, χρήση ονομάτων, γραμματικές ιδιαιτερότητες της γλώσσας, κ.λπ.
- Συντακτικό: δομή προτάσεων, παθητική φωνή, πλάγιος λόγος, κ.λπ.
- Επικοινωνία και δημόσια ομιλία.
- Βασικό λεξιλόγιο.
- Ορολογία σχετική με:
 - Βασικές έννοιες της Θρησκευτολογίας - Θεολογίας
 - Βασικές έννοιες της Χριστιανικής Αρχαιολογίας

41

<http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/%CE%98%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%BA%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D%20%CE%A4%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%A0%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%BA%CF%85%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD%20%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CE%B7%CE%B3%CE%AE%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD.pdf>

- Βασικές έννοιες της Ιστορίας
- Τουριστική ορολογία
- Διαχείριση - Ανάδειξη Θρησκευτικής - Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Πρώτες βοήθειες

(Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων», 2019, σελ. 53).

4.3. Ο εκπαιδευτής ξένης γλώσσας στα Δ.Ι.Ε.Κ.

Στους οδηγούς σπουδών των ειδικοτήτων ΔΙΕΚ ο εκπαιδευτής ορίζεται ως ο επαγγελματίας, ο οποίος διαθέτει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματός του και την απαιτούμενη πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια για τη γενική εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης, όπως προσδιορίζεται σχετικά στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017-2019). Στο κεφάλαιο αυτό θα περιγραφούν σημαντικές πτυχές της καριέρας ενός εκπαιδευτή ξένης γλώσσας που θέλει να διδάξει στα ΔΙΕΚ, όπως είναι η εκπαιδευτική επάρκεια εκπαιδευτών ενηλίκων, οι εξετάσεις πιστοποίησης εκπαιδευτών του ΕΟΠΠΕΠ, το Μητρώο Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα για την ανάθεση ενός μαθήματος ξένης γλώσσας σε ένα ΔΙΕΚ.

Ως Εκπαιδευτική Επάρκεια ορίζεται η *«αποδεδειγμένη ανταπόκριση στις επαγγελματικές λειτουργίες καθώς και η επιβεβαίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του Εκπαιδευτή Ενηλίκων, όπως αποτυπώνονται στο εκάστοτε ισχύον πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα Εκπαιδευτή Ενηλίκων και στο αντίστοιχο Πλαίσιο Προγράμματος εκπαίδευσης Εκπαιδευτών»* (ΦΕΚ 2844 Β'/23-10-2012)⁴². Σύμφωνα με τον ΕΟΠΠΕΠ⁴³, η εκπαιδευτική επάρκεια είναι μια «οριζόντια δεξιότητα». Οι ενδιαφερόμενοι δεν πιστοποιούν την ειδικότητά τους (ξενόγλωσσος καθηγητής, γραφίστας, γεωπόνος κ.λπ.), αλλά μέσω μιας διαδικασίας που ακολουθούν, πιστοποιείται ότι διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες,

⁴² https://www.eoppep.gr/images/EKPAIDEYTES/FEK_2844_Systema_Ekp_Eparkeias.pdf

⁴³ https://www.eoppep.gr/index.php/el/trainers_certification_exams/2015-06-04-12-53-21

προκειμένου να διδάξουν σε ομάδες ενηλίκων, σε δομές της μη τυπικής εκπαίδευσης (ΙΕΚ, ΚΔΒΜ κ.λπ.).

Η εκπαιδευτική επάρκεια πιστοποιείται μέσω της συμμετοχής των δικαιούχων ενδιαφερομένων σε Εξετάσεις Πιστοποίησης. Οι εξετάσεις διενεργούνται σε επιλεγμένα Εξεταστικά Κέντρα σε όλη την επικράτεια. Περιλαμβάνουν Θεωρητικό Μέρος και Πρακτικό Μέρος. Στο Θεωρητικό Μέρος οι υποψήφιοι απαντούν σε ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης που αντλούνται από Τράπεζα Θεμάτων. Κατά τη Γραπτή Εξεταστική Δοκιμασία αξιολογούνται οι γνώσεις και ικανότητες των Εκπαιδευτών σχετικά με το σχεδιασμό, την οργάνωση και προετοιμασία της παρέμβασής τους με βάση τις θεωρίες μάθησης Ενηλίκων, τις εκπαιδευτικές πολιτικές, το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο και τις ανάγκες του πληθυσμού - στόχου καθώς και την υλοποίηση της εκπαιδευτικής τους παρέμβασης συντονίζοντας την εκπαιδευόμενη ομάδα (ΕΟΠΠΕΠ, 2013)⁴⁴. Στο πρακτικό μέρος, οι υποψήφιοι παρουσιάζουν μια μικροδιδασκαλία 20' στο θεματικό αντικείμενο εξειδίκευσής τους (ο ξενόγλωσσος εκπαιδευτής στην διδασκαλία της ξένης γλώσσας του πτυχίου του) ή και σε όποιο άλλο θεματικό αντικείμενο επιλέγουν. Στόχος της παρουσίασης της μικροδιδασκαλίας είναι η αξιολόγηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευτών σε ό,τι αφορά την υλοποίηση της εκπαιδευτικής τους παρέμβασης εφαρμόζοντας ενεργητικές μεθόδους μάθησης και ενθαρρύνοντας το διάλογο και την κριτική σκέψη καθώς και αξιολογώντας και ανατροφοδοτώντας την εκπαιδευτική τους πρακτική. Οι επιτυχόντες και στα δύο μέρη λαμβάνουν Βεβαίωση Εκπαιδευτικής Επάρκειας Εκπαιδευτή Ενηλίκων της Μη τυπικής Εκπαίδευσης (ΕΟΠΠΕΠ, 2013)⁴⁵.

Πριν την ψήφιση του Ν. 4692/2020 και την ύπαρξη του Μητρώου Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ (βλέπε παρακάτω), ο εκπαιδευτής που δεν είχε πιστοποίηση εκπαιδευτικής επάρκειας, τοποθετούνταν σε επικουρικό πίνακα υποψηφίων εκπαιδευτών για ανάθεση μαθήματος στα ΔΙΕΚ, ασχέτως με το άθροισμα των μορίων του (π.χ. κάποιος με λιγότερα μόρια που ήταν όμως πιστοποιημένος, ήταν ψηλότερα στην κατάταξη). Με το Ν. 4692/2020 και τη δημοσίευσή του στο ΦΕΚ 111 Α'/12-06-2020, όπως προβλέπεται στο άρθρο 55, «Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης - Μητρώο Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης», στα Δημόσια Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων διδάσκουν Εκπαιδευτές Επαγγελματικής Κατάρτισης, οι οποίοι

⁴⁴ https://www.eoppep.gr/images/EKPAIDEYTES/Exeidikeusi_Methodologias_DS_65.pdf

⁴⁵ Ο.π.

εντάσσονται στο «Μητρώο Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ.»⁴⁶. Μέχρι και τον χρόνο συγγραφής της παρούσας Διπλωματικής εργασίας (εξάμηνο ΔΙΕΚ 2022Β), η πιστοποιημένη επάρκεια εκπαιδευτή ενηλίκων από τον ΕΟΠΠΕΠ (Ν. 3879/2010, Α' 163), μοριοδοτείται απλά ως προσόν με 2 (δύο) μόρια, σύμφωνα με τον Κανονισμό Διαχείρισης του Μητρώου Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ⁴⁷ και με την τροποποίηση του υπ' αριθμ. Κ5/124304/04-10-2021⁴⁸ εγγράφου του ΥΠΑΙΘ, εν τέλει πέντε (5) μόρια. Στις αποκηρυσσόμενες όμως θέσεις εκπαιδευτών των ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού, όπως αναφέρεται στις προκηρύξεις (2021), οι εκπαιδευτές με πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια (ενταγμένοι σε μητρώα ή κάτοχοι Βεβαίωσης Πιστοποίησης Εκπαιδευτικής Επάρκειας Ενηλίκων της μη τυπικής εκπαίδευσης, από τον ΕΟΠΠΕΠ) επιλέγονται κατά προτεραιότητα και μόνο ελλείψει εκπαιδευτικών γίνονται δεκτοί και χωρίς πιστοποίηση, εφόσον διαθέτουν τα τυπικά προσόντα (Υπουργείο Τουρισμού, 2021)⁴⁹.

Ο εκπαιδευτής ξένων γλωσσών που πρόκειται να εργαστεί σε ένα ΔΙΕΚ λοιπόν, θα πρέπει αρχικά να ενταχθεί ως μέλος στο Μητρώο Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ⁵⁰. Μέλη του Μητρώου δύνανται να είναι ιδιώτες με εξειδικευμένη επιστημονική, τεχνική ή άλλη κατάρτιση και εμπειρία συναφή προς τη διδακτέα ύλη και τις ειδικότητες όπως περιγράφονται στους οδηγούς κατάρτισης των Ι.Ε.Κ., καταξιωμένα επαγγελματικά στελέχη που προέρχονται από την αγορά εργασίας, δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι, καθώς και ημεδαποί και αλλοδαποί εμπειρογνώμονες (Κανονισμός διαχείρισης Μητρώου Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ, 2020)⁵¹. Να σημειωθεί, ότι στα ΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Τουρισμού, οι εκπαιδευτές επιλέγονται από τριμελείς επιτροπές στα κατά τόπου ΙΕΚ, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αξιολόγηση των προσόντων των υποψηφίων, τη μοριοδότησή τους, την κατάρτιση πινάκων και την επιλογή όσων προσλαμβάνονται. Σύμφωνα πάντως με τους οδηγούς σπουδών των ειδικοτήτων των ΙΕΚ εποπτείας και των δύο Υπουργείων, ο υποψήφιος εκπαιδευτής ξένης γλώσσας θα

⁴⁶

https://mitrooiek.minedu.gov.gr/job/assets/%CE%A6%CE%95%CE%9A%20111_%20%CE%91%CE%A1%CE%98%CE%A1%CE%9F%2055_%20%CE%9C%CE%97%CE%A4%CE%A1%CE%A9%CE%9F.pdf

⁴⁷ Σε: <https://mitrooiek.minedu.gov.gr/#/JobApplication/FrmFiles>

⁴⁸ <https://www.alfavita.gr/sites/default/files/2021-10/6%CE%9C%CE%9C%CE%9B46%CE%9C%CE%A4%CE%9B%CE%97-%CE%9E%CE%9B9.pdf>

⁴⁹ <http://www.mintour.edu.gr/index.php/2018-08-29-11-21-07/anakoynoseis-gia-ekpaideftikoys/204-iek-kath-21-22>

⁵⁰ <https://mitrooiek.minedu.gov.gr/#/JobApplication/WelcomeCandidate>

⁵¹ Βλέπε: ΦΕΚ 3393 Β'/2020

πρέπει, σε γενικές γραμμές, να είναι: *Πτυχιούχος ΑΕΙ Τμήματος Γλώσσας και Φιλολογίας στην αντίστοιχη γλώσσα ή ισότιμος τίτλου σπουδών του εξωτερικού* (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017-2021 και Υπουργείο Τουρισμού, 2021).

Σε κάποιες εξαιρέσεις, οι οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΔΙΕΚ του ΥΠΑΙΘ, ορίζουν λίγο πιο ευέλικτα το βασικό προσόν πρόσληψης: *Πτυχιούχος ΑΕΙ Τμήματος Γλώσσας και Φιλολογίας στην αντίστοιχη γλώσσα ή κάτοχος επάρκειας στη συγκεκριμένη γλώσσα* (π.χ. η ειδικότητα «Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων»). Η ειδικότητα «Διασώστης – Πλήρωμα Ασθενοφόρου» επιτρέπει, ελλείψει πτυχιούχου Αγγλικής Φιλολογίας, στο μάθημα «ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ», την πρόσληψη επαγγελματία του τομέα Υγείας (π.χ. Νοσηλεύτη) με πτυχίο γλώσσας PROFICIENCY ή πιστοποιητικό C2, σύμφωνα με το ΚΕΠΑ. Σε μαθήματα ειδικής ορολογίας της γλώσσας, τα προσόντα του εκπαιδευτή μπορεί να είναι ακόμα πιο συγκεκριμένα. Για παράδειγμα, στην ειδικότητα «Στέλεχος Υπηρεσιών Αερομεταφοράς», στο μάθημα «BUSINESS ENGLISH AND TOURISM TERMINOLOGY», τα προσόντα του εκπαιδευτή, σύμφωνα με τον οδηγό σπουδών της ειδικότητας είναι τα εξής: *Επίπεδο σπουδών εκπαιδευτή/τριας κατά το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων: Κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου Ελληνικού ή Αγγλόφωνου πανεπιστημίου (Επίπεδο 7) με εξειδίκευση στη Διοίκηση Αεροδρομίων ή στην Αεροναυπηγική ή στη διοίκηση Αεροπορικής Εταιρείας και ταυτόχρονα κάτοχος πτυχίου PROFICIENCY του CAMBRIDGE ή Κάτοχος πανεπιστημιακού τίτλου σπουδών στην Αγγλική Φιλολογία (Επίπεδο 6). Τέλος, υπάρχουν και ιδιαίτερες περιπτώσεις, όπως σε αυτή της ειδικότητας «Απομαγνητοφωνητής Συνομιλιών - Πρακτικών (άτομα με προβλήματα όρασης)», στην οποία για τα μαθήματα «ΑΓΓΛΙΚΑ I-IV» ο οδηγός σπουδών προτείνει τα παρακάτω προσόντα και προϋποθέσεις: *Πτυχιούχος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αγγλικής Φιλολογίας σε συνδυασμό με διδακτική εμπειρία τουλάχιστον ενός έτους στην εκπαίδευση των ατόμων με προβλήματα όρασης. Απαραίτητη η επάρκεια στη γραφή Braille για τα άτομα με προβλήματα όρασης* (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., 2017-2021).*

Στους εκπαιδευτές που θα επιλεγούν, θα υπογραφεί σύμβαση μίσθωσης έργου, στην οποία θα καθορίζονται τα μαθήματα τα οποία τους ανατέθηκαν, οι ώρες απασχόλησης, η ωριαία αντιμισθία και οι λοιπές υποχρεώσεις τους. Μετά την ανάθεση των ωρών ξεκινάει για τον εκπαιδευτή της ξένης γλώσσας η πρόκληση της εκπαιδευτικής πραγματικότητας των ΔΙΕΚ. Ο Τσακίριδης (2012) σε έρευνα του, έκανε μια σύνοψη των σημαντικότερων δυσκολιών που καλείται να αντιμετωπίσει ο εκπαιδευτής ΞΓ στα

ΔΙΕΚ. Με την προσθήκη κάποιων επιπλέον, οι σημαντικότερες προκλήσεις για τον εκπαιδευτή ξένων γλωσσών ανακεφαλαιώνονται κάπως έτσι:

- Έλλειψη διδακτικού υλικού (συχνά χρειάζεται προσωπική προσπάθεια για παραγωγή διδακτικού υλικού, ή χρήση υλικού από εκδοτικούς οίκους που κοστίζει και οι καταρτιζόμενοι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν)
- Ανομοιογένεια εκπαιδευτικών αναγκών και επιπέδου (επίπεδο γλωσσομάθειας, ανάγκη ή έλλειψη ανάγκης εκμάθησης της ΞΓ μέσα στο ίδιο τμήμα)
- Ανομοιογένεια ιδιαίτερων χαρακτηριστικών καταρτιζόμενων (ηλικία, επάγγελμα, ταξικές διαφορές, κοινωνικοοικονομικές διαφορές)
- Απόσταση μεταξύ του επιπέδου γνώσεων και του επιπέδου γλώσσας από τα οριζόμενα στους οδηγούς σπουδών (ειδικά σε μαθήματα ορολογίας της ΞΓ)
- Ασάφεια στους οδηγούς σπουδών (ειδικά για το μάθημα της ΞΓ, όπου οι στόχοι του μαθήματος είναι πολύ γενικοί)
- Έλλειψη συνέχειας στον τρόπο διδασκαλίας (οι εκπαιδευτές συχνά αλλάζουν ανά εξάμηνο, ενώ το μάθημα ΞΓ χρειάζεται συνοχή στο διδασκαλικό στυλ/μέθοδο διδασκαλίας)
- Δυσκολία στην αξιολόγηση (απουσία ευελιξίας στον τρόπο εξέτασης, έλλειψη εξέτασης παραγωγικών και αντιληπτικών γλωσσικών δεξιοτήτων, όπως η παραγωγή και η κατανόηση προφορικού λόγου - speaking, listening)
- Έλλειψη παιδαγωγικής καθοδήγησης και απουσία Συμβούλων (ο προγραμματισμός της ύλης στην αρχή κάθε εξαμήνου συντάσσεται από τον εκπαιδευτή, εξαρτάται από την ευαισθησία και την υπευθυνότητα του ίδιου, χωρίς να υπάρχει έλεγχος επίτευξης των στόχων ή καθοδήγηση)
- Ελλείψεις σε υλικοτεχνική υποδομή (τα ΔΙΕΚ κατά κύριο λόγο «φιλοξενούνται» σε κτίρια σχολείων, όπου συνήθως υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις σε εποπτικά μέσα διδασκαλίας, απαραίτητα για το ξενόγλωσσο μάθημα)
- Ανεπαρκής αριθμός διδακτικών ωρών την εβδομάδα (η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας απαιτεί χρόνο ενασχόλησης και στα ΔΙΕΚ οι προβλεπόμενες ώρες/εβδομάδα προσφέρονται κατ' ελάχιστον)
- Απουσία της ΞΓ από τις εξετάσεις πιστοποίησης Αποφοίτων ΙΕΚ (αντιμετωπίζεται από τους καταρτιζόμενους ως δευτερεύον μάθημα, με

συνέπεια την έλλειψη του απαιτούμενου ενδιαφέροντος, λόγω της αυξημένης βαρύτητας που δίνουν στα εξεταζόμενα μαθήματα)

- Απουσία Επιμόρφωσης (έλλειψη θεσμοθετημένης επιμόρφωσης στο αντικείμενο της διδασκαλίας ΞΓ σε ΔΙΕΚ, ο εκπαιδευτής βασίζεται στην προσωπική του προσπάθεια για εύρεση επιμορφώσεων).

5. Βιβλιογραφική ανασκόπηση προηγούμενων ερευνών

Μέχρι σήμερα πολλές είναι οι έρευνες που έχουν διενεργηθεί στο θέμα της διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών στη δημόσια εκπαίδευση - και όχι μόνο. Όσον αφορά στις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών συγκεκριμένα, οι μελέτες περιορίζονται στους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κυρίως. Στο πεδίο των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών ΔΙΕΚ ο αριθμός των ερευνών που έχουν εκπονηθεί είναι αρκετά μικρός και αφορά κυρίως τεχνικές ειδικότητες, οι οποίες αποτελούν και την πλειονότητα της εκπαιδευτικής κοινότητας των ΔΙΕΚ. Ο τομέας ενδιαφέροντος στον οποίο εμπίπτει το θέμα της παρούσας έρευνας, δηλαδή η διδασκαλία των ξένων γλωσσών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση και ειδικότερα στα ΔΙΕΚ, τυγχάνει πολύ λιγότερης μελέτης.

Αρχικά θα γίνει μνεία στην Διδακτορική έρευνα του Ε. Βαλκάνου (Valkanos, 1988), η οποία αποτέλεσε έμπνευση στον σχεδιασμό του παρόντος εγχειρήματος και είχε ως αντικείμενο τις ανάγκες της ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών Δ.Ε., με δείγμα 431 καθηγητές και 36 διευθυντές στην περιοχή της Αθήνας. Βασικό σημείο της έρευνας, που λειτούργησε ως αφορμή στην σύνταξη των ερευνητικών ερωτημάτων της παρούσας έρευνας, αποτελούσε η διαφοροποίηση στις επιμορφωτικές ανάγκες σε σχέση με την ειδικότητα και έτη υπηρεσίας των εκπαιδευτικών.

Σε όλη την Ευρώπη, σύμφωνα με στοιχεία και δεδομένα που συλλέγει η CEDEFOP, η εκμάθηση ξένων γλωσσών από σπουδαστές της επαγγελματικής κατάρτισης έχει αυξηθεί κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια λόγω της κινητικότητας και της «εργατικής» μετανάστευσης. Συγκεκριμένα, σε μελέτη που διενεργήθηκε στην Εσθονία (2017)⁵² αναδεικνύεται η επιτακτική ανάγκη εκμάθησης των ξένων γλωσσών στην επαγγελματική εκπαίδευση, με διδασκαλία προσαρμοσμένη στις μελλοντικές επικοινωνιακές - επαγγελματικές ανάγκες των καταρτιζόμενων. Στο πλαίσιο αυτό, η συγκριτική έρευνα της Dziomba (2019) αναδεικνύει τις εκπαιδευτικές ανάγκες κατά την διδασκαλία και την εκμάθηση των ξένων γλωσσών στα πλαίσια της

⁵² <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/estonia-vet-schools-promote-language-skills>

επαγγελματικής κατάρτισης σε δομές επαγγελματικής εκπαίδευσης στη Γερμανία και τη Φινλανδία⁵³.

5.1. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών

Η έρευνα του Τσιτσικλή (2007), διερεύνησε τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών αγγλικής γλώσσας στις Νέες τεχνολογίες. Η έρευνα έλαβε χώρα στον Νομό Κοζάνης και αφορούσε την τυπική εκπαίδευση. Συμμετείχαν 127 εκπαιδευτικοί αγγλικής γλώσσας, οι οποίοι δίδασκαν στην Α/θμια και στη Β/θμια εκπαίδευση. Από την έρευνα διαφάνηκε ότι οι εκπαιδευτικοί προτίθενται να επιδεικνύουν ένα αρκετά μεγάλο ενδιαφέρον για την επιμόρφωση τους στις νέες τεχνολογίες. Από τα δεδομένα που προέκυψαν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων σημαντικό στοιχείο αποτελεί γεγονός ότι το επίπεδο γνώσεων των εκπαιδευτικών, γύρω από τη χρήση των Η/Υ, χαρακτηρίζεται ως μέτριο και ότι οι ίδιοι έχουν την επιθυμία να αξιοποιήσουν και να εντάξουν τις Νέες τεχνολογίες στο μάθημά τους, εφόσον όμως πρώτα αναδειχθεί η παιδαγωγική τους αξία.

Στο Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. η έρευνα των Nicolaidis και Mattheoudakis (2008) σε 139 εκπαιδευτικούς αγγλικής γλώσσας, οι οποίοι ήταν συμμετέχοντες σε επιμορφωτικά προγράμματα, τα οποία διοργανώθηκαν από το προαναφερθέν τμήμα, κατέδειξε το γεγονός, ότι οι γνώσεις που αποκτήθηκαν και οι μέθοδοι που αναδείχθηκαν, αξιοποιήθηκαν από τους επιμορφούμενους στις εκπαιδευτικές τους δραστηριότητες. Η επιτυχία των επιμορφωτικών παρεμβάσεων έγκειται σύμφωνα με τις ερευνήτριες, στην χρήση βιωματικών μαθησιακών μεθόδων και τεχνικών, στην παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών, στις ανατροφοδοτήσεις και στην εφαρμογή αναστοχαστικών τεχνικών. Ως εμπόδια στην επιμόρφωση διαφαίνονται οι βαθειά ριζωμένες και παγιωμένες απόψεις των εκπαιδευτικών και η έλλειψη συνεργασίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες.

Η έρευνα της Καλαμπούκα (2008) που διεξήχθη στην Λάρισα με δείγμα 50 εκπαιδευτικούς ενηλίκων αγγλικής γλώσσας σε Κέντρα Ξένων Γλωσσών (ΚΞΓ), εστίασε στη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών, σχετικά με την

⁵³ <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-helmikuu-2019/does-vocationally-oriented-foreign-language-teaching-meet-the-needs-of-finnish-and-german-vocational-school-students>

χρήση συμμετοχικών τεχνικών διδασκαλίας. Σύμφωνα με την εν λόγω έρευνα, οι εκπαιδευτές χρησιμοποιούν εν μέρει διαφορετικές συμμετοχικές τεχνικές, αναγνωρίζουν το ότι υπάρχουν ελλείψεις στις γνώσεις τους, και ως εκ τούτου έχουν συνειδητοποιήσει την ανάγκη τους για επιμόρφωση, η οποία θα υλοποιείται σε μορφές εκπαίδευσης με τις οποίες οι ίδιοι είναι εξοικειωμένοι.

Στην έρευνα της Μπερτζέμη την ίδια χρονιά (2008), εξετάζονται οι επιμορφωτικές ανάγκες των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το δείγμα της ποσοτικής έρευνας αποτελείτο από 96 συνολικά εκπαιδευτικούς αγγλικής, γερμανικής και γαλλικής γλώσσας σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Λαρίσης. Σύμφωνα με το πόρισμα της έρευνας αναδείχθηκε η επίγνωση των εκπαιδευτικών σε ελλείψεις και ανάγκες που αφορούν στην εκπαιδευτική πραγματικότητα, με σημαντικότερη την έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας των μερών που εμπλέκονται σε αυτή, καθώς και οι σκόπελοι στην προσωπική τους ανάπτυξη. Επιπρόσθετα διαπιστώθηκε ότι η μη ύπαρξη ξεχωριστής αίθουσας ξένων γλωσσών, γεγονός που θα μπορούσε να αποτελέσει κίνητρο για πιο ενεργό συμμετοχή των μαθητών, μέσω της χρήσης οπτικοακουστικών μέσων, αποτελεί βασικό έλλειμμα. Παράλληλα εξήχθη σαν συμπέρασμα η ανάγκη των εκπαιδευτικών για δυνατότητα παρακολούθησης σεμιναρίων και επιμορφωτικών προγραμμάτων, τα οποία θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η έρευνα της Τέγου (2018) είχε ως αντικείμενο τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών της Ισπανικής Γλώσσας που διδάσκουν σε ΚΞΓ των νομών Λάρισας και Θεσσαλονίκης. Μέσω της ποιοτικής έρευνας εξετάστηκαν οι επιμορφωτικές ανάγκες σε σχέση με το περιεχόμενο, τη μεθοδολογία, τους παράγοντες αποτροπής και τα κίνητρα ενίσχυσης της συμμετοχής των εκπαιδευτών σε επιμορφωτικά προγράμματα. Από την έρευνα εξήχθη το συμπέρασμα ότι το καταλληλότερο περιεχόμενο είναι ό,τι σχετίζεται με τη μεθοδολογία της διδακτικής της Ισπανικής ως Ξένης Γλώσσας. Παράλληλα, οι ίδιοι προτιμούν ως εκπαιδευτικό μοντέλο την δια ζώσης παρακολούθηση επιμορφωτικών προγραμμάτων. Εν κατακλείδι, τα σημαντικότερα κίνητρα συμμετοχής σε επιμορφώσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα αναδείχθηκαν ότι αφορούν σε θέματα που σχετίζονται με τη θεματολογία των εν λόγω επιμορφώσεων, η οποία αποτελεί συνάμα και παράγοντα αποτροπής για πολλούς εκπαιδευτές.

Η έρευνα του Γεροβασιλείου (2022) ασχολήθηκε με την διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Γερμανικής γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του νομού Θεσσαλονίκης, με χρήση της ποιοτικής μεθόδου μέσω συνεντεύξεων από 12 εν ενεργεία εκπαιδευτικούς. Οι ημιδομημένες συνεντεύξεις με ερωτήσεις ανοικτού τύπου, εξέδωσε τα αποτελέσματά της σε τέσσερις άξονες που αφορούσαν τη σχέση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών (βασικές σπουδές) και των επιμορφωτικών προγραμμάτων που έχουν παρακολουθήσει με τις ιδιαίτερες απαιτήσεις της διδασκαλίας ΞΓ στο δημοτικό, καθώς και τις εξειδικευμένες επιμορφωτικές τους ανάγκες και επιθυμίες. Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες συναφείς με το αντικείμενο έρευνες και αποτέλεσαν πρωτοτυπία για τον κλάδο των καθηγητών γερμανικής.

Τέλος θα πρέπει να γίνει ειδική μνεία στην έρευνα που διεξήγαγε το ΙΕΠ (2019-2020) για τη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Ξένων Γλωσσών στο Δημόσιο Σχολείο, το ερωτηματολόγιο της οποίας αποτελεί το ερευνητικό εργαλείο της έρευνας που διενεργήθηκε για τον σκοπό της παρούσας Διπλωματικής εργασίας⁵⁴. Το ΙΕΠ απεύθυνε το ερωτηματολόγιο στους εκπαιδευτικούς Ξένων Γλωσσών όλων των βαθμίδων των σχολείων της χώρας για εθελοντική συμπλήρωση, ανώνυμα και διαδικτυακά, στο πλαίσιο διερεύνησης των επιμορφωτικών τους αναγκών και προτεραιοτήτων. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην έρευνα θεωρείτο απολύτως αναγκαία, προκειμένου να συμβάλει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση μελλοντικών δράσεων και προγραμμάτων επιμόρφωσης σύμφωνα με τις επιμορφωτικές ανάγκες τους (Ιστοσελίδα ερωτηματολογίου ΙΕΠ, 2020)⁵⁵. Τα αποτελέσματα της έρευνας δεν έχουν δημοσιοποιηθεί ακόμα (Ιούνιος 2022).

5.2. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών σε ΔΙΕΚ

Η έρευνα του Βιτούλη (2007) με δείγμα 108 εκπαιδευτές Πληροφορικής και 344 καταρτιζόμενους των ΔΙΕΚ του νομού Θεσσαλονίκης, εστίασε στη διερεύνηση διδακτικών πρακτικών και μεθόδων διδασκαλίας. Στην έρευνα έγινε αναφορά στην σχέση της επαγγελματικής εμπειρίας των εκπαιδευτών Πληροφορικής και των

⁵⁴ Βλέπε κεφ. 6.2. της παρούσας Διπλωματικής Εργασίας.

⁵⁵ <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs/835-deltio-typou-erotimatologio-diareynisi-epimorfotikon-anagkon-ekpaideytikon-ksenon-glosson>

διδασκικών τεχνικών που χρησιμοποιούν στην τάξη, καθώς και στην εφαρμογή των θεωριών της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, σε σχέση με το διδακτικό αντικείμενο της Πληροφορικής. Σύμφωνα με την έρευνα εξήχθη ως συμπέρασμα, η έλλειψη ενημέρωσης των εκπαιδευτών, κυρίως στον τομέα της διδακτικής - μεθοδολογίας του γνωστικού τους αντικείμενου. Μάλιστα το δείγμα ανέδειξε, ότι το επίπεδο επιμόρφωσής τους δεν είναι ικανοποιητικό, και παράλληλα διαπιστώθηκε η ανάγκη των εκπαιδευτών για επιμόρφωση σε θέματα της ειδικότητάς τους αλλά και σε θέματα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Η έρευνα του Βασιλόγιαννη (2011), όπου εξακριβώνονται οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών του ΙΕΚ της Σιβιτανιδείου, ώστε να σχεδιαστεί ένα επιμορφωτικό πρόγραμμα για την κάλυψη των επιθυμιών και των αναγκών τους. Στην έρευνά του λαμβάνονται υπόψιν προγράμματα που έχουν ήδη παρακολουθήσει οι εκπαιδευτές στο παρελθόν, καθώς και η επιλογή τους στα επιμορφωτικά μοντέλα, σε σχέση με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους. Επίσης επισημαίνονται οι ελλείψεις στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να διαπιστωθούν οι επιθυμίες των εκπαιδευτών σε μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα.

Η έρευνα της Λεονάρδου (2012) διερευνά τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών του ΙΕΚ Κορίνθου - Λουτρακίου εστιάζοντας σε τέσσερις άξονες: α) ο πρώτος αφορά στα δημογραφικά στοιχεία, β) ο δεύτερος εξετάζει την εκπαιδευτική επάρκεια των εκπαιδευτών, την βασική τους εκπαίδευση και την ανάγκη τους για επιμόρφωση στο γνωστικό αντικείμενό τους, γ) ο τρίτος άξονας εξετάζει τις απόψεις τους ως προς τη σπουδαιότητα της χρήσης των κατάλληλων για τα ΙΕΚ εκπαιδευτικών τεχνικών, και δ) ο τέταρτος άξονας μελετά τα προσόντα, τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευτών Ι.Ε.Κ. Η έρευνα επίσης εμπεριέχει δεδομένα αναφορικά με τις γνώσεις των εκπαιδευτών σε θέματα σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων, σε θέματα λειτουργίας της ομάδας, καθώς επίσης και στοιχεία που διαμορφώνουν τον «ιδανικό» εκπαιδευτή στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του.

Η έρευνα της Θυμιοπούλου (2014) διερεύνησε τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτών του ΔΙΕΚ Χαλκίδας, μέσω της ποσοτικής έρευνας (με ερωτηματολόγιο) σε δείγμα 38 εκπαιδευτών, αλλά επιπρόσθετα και μέσω ποιοτικής έρευνας (με συνέντευξη) σε δύο από αυτούς. Ως στόχο είχε να εξετάσει τις τόσο τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτών του ΔΙΕΚ Χαλκίδας όσο και το βαθμό που αυτές σχετίζονται

με την ηλικία, το φύλο και την ειδικότητα, ερευνώντας παράλληλα τα κίνητρα παρακολούθησης επιμορφώσεων και πώς συνδέονται αυτά με την αρχική τους εκπαίδευση. Σύμφωνα με την έρευνα, οι εκπαιδευτές θεωρούν απαραίτητα α) την άριστη γνώση του αντικειμένου, β) την ικανότητα του εκπαιδευτή να προσαρμόζεται αναλόγως κατά την εκπαιδευτική διαδικασία και γ) την επίσημη επιμόρφωση και πιστοποίηση σε βασικές αρχές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Η επιμόρφωση στις Νέες Τεχνολογίες και στη χρήση νέων διδακτικών προσεγγίσεων και τεχνικών αποδεικνύεται αναγκαία από ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων. Τέλος, αναδείχθηκε η ανάγκη προώθησης της αυτοβελτίωσης και όχι της αξιολόγησης ή μοριοδότησης, ως κεντρικό πυρήνα των επιμορφωτικών δράσεων.

Η Μαγγανά (2018) στην έρευνα της για τις επιμορφωτικές ανάγκες των πιστοποιημένων εκπαιδευτών Ηλεκτρολόγων Μηχανικών στα ΔΙΕΚ στην Περιφέρεια Αττικής, εστιάζει σε θέματα γνωστικού αντικείμενου και εφαρμογής νέων μεθόδων διδασκαλίας στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Πιο συγκεκριμένα, επιχειρήθηκε η καταγραφή των επιμορφωτικών αναγκών των πιστοποιημένων εκπαιδευτών, όπως τις θέτουν οι ίδιοι. Αποτυπώθηκε η αναγκαιότητα σχεδιασμού και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στο γνωστικό αντικείμενο και στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Επίσης διερευνήθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτών για την συμβολή της πιστοποίησης της Εκπαιδευτικής Επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων από τον ΕΟΠΠΕΠ στους ίδιους. Με τον συνδυασμό της ποσοτικής και της ποιοτικής μεθόδου (τριγωνοποίηση), για μεγαλύτερη εγκυρότητα, τα δεδομένα της έρευνας έδειξαν ότι οι εκπαιδευτές θέλουν και χρειάζονται να επιμορφώνονται τόσο στο γνωστικό αντικείμενο, όσο και στις βασικές αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Όσον αφορά στη διαδικασία πιστοποίησής τους ως εκπαιδευτές ενηλίκων από τον ΕΟΠΠΕΠ οι απόψεις δίστανται. Οι εκπαιδευτές που είναι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί ελεύθεροι επαγγελματίες θεωρούν ότι τους ωφέλησε η όλη διαδικασία ενώ οι εκπαιδευτικοί Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί έχουν αντίθετη άποψη.

5.3. Έρευνες επιμορφωτικών αναγκών ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών στην ΕΕΚ

Στην Ελλάδα, η έρευνα της Χατζηαργυρίου (2020), που διεξήχθη πρόσφατα, διερεύνησε τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στα ΕΠΑΛ και στις ΕΠΑΣ, δομές της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που ανήκουν όμως στη

Δευτεροβάθμια τυπική εκπαίδευση. Όπως αναδείχτηκε, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν την επιμόρφωση πολύ σημαντική κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής τους θητείας. Η έρευνα ακολούθησε την ποιοτική μέθοδο ανάλυσης των αποτελεσμάτων και δείγμα αποτέλεσαν 10 εκπαιδευτικοί που είχαν εργαστεί στις προαναφερθείσες δομές, έπειτα από προσωπική συνέντευξη με τον καθένα.

Τέλος, μεγάλης σημασίας και θεμέλιο για την παρούσα Διπλωματική εργασία, αποτελεί η έρευνα του Τσακιρίδη (2012), με την οποία επιχειρεί να διερευνήσει τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών ΔΙΕΚ του Νομού Θεσσαλονίκης. Χρησιμοποιώντας την ποιοτική ερευνητική μέθοδο (ημιδομημένη συνέντευξη), διερεύνησε τις επιμορφωτικές ανάγκες 10 εκπαιδευτών, όπως τις αντιλαμβάνονται οι ίδιοι, αλλά επιπρόσθετα ανέχνευσε και τις αντιλήψεις 4 Διευθυντών ΔΙΕΚ πάνω στο θέμα των επιμορφωτικών αναγκών των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών. Οι αντιλήψεις και οι απόψεις πάνω σε θέματα που αφορούν σε γενικές δεξιότητες που πρέπει να έχει ο εκπαιδευτής ξένων γλωσσών, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας της διδασκαλίας στα ΙΕΚ, διερευνήθηκαν λεπτομερώς, με απώτερο σκοπό να εξεταστεί πώς διαμορφώνονται οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών Ξ.Γ. στα ΙΕΚ, πώς διαφοροποιούνται από τις άλλες ειδικότητες και ποιες είναι προτάσεις από πλευράς των εκπαιδευτών για βελτίωση της αποτελεσματικότητας του έργου τους. Σύμφωνα με την έρευνα, οι εκπαιδευτές συμφώνησαν σε μεγάλο βαθμό, ότι η γνώση του διδακτικού αντικειμένου και η προσαρμογή της διδασκαλίας στα δεδομένα των ΙΕΚ, πρέπει να βρίσκονται ψηλά στην ιεράρχηση των διδακτικών στόχων, καταλήγοντας στην αναγκαιότητα της επιμόρφωσης τόσο σε παιδαγωγικά και διδακτικά θέματα όσο και στις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, ουσιαστικά όμως, και όχι «απλά για την λήψη μιας γραπτής βεβαίωσης παρακολούθησης» (Τσακιρίδης, 2012).

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

6. Μεθοδολογία της έρευνας

Από την βιβλιογραφική ανασκόπηση έγινε σαφές ότι η έρευνα του Τσακιρίδη (2012), η οποία μνημονεύεται διαρκώς στην παρούσα Διπλωματική εργασία και που αποτέλεσε αφορμή διαρκών συγκρίσεων και αναφορών κατά τη συγγραφή της, ήταν η μόνη – μέχρι τώρα, έρευνα στο πεδίο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης σε δομές ΙΕΚ στην Ελλάδα. Η παρούσα έρευνα επιχειρεί να διερευνήσει τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ σε μεγαλύτερη κλίμακα, μέσω της ποσοτικής μεθόδου, συλλέγοντας έτσι περισσότερα δεδομένα για ανάλυση και σύγκριση.

Σκοπός της ποσοτικής έρευνας είναι η εύρεση σχέσεων μεταξύ διαφόρων παραγόντων. Η ποσοτική έρευνα αναφέρεται στη συστηματική διερεύνηση φαινομένων με στατιστικές μεθόδους, μαθηματικά μοντέλα και αριθμητικά δεδομένα. Χρησιμοποιείται συνήθως αντιπροσωπευτικό δείγμα για παρατήρηση και επιδιώκεται γενίκευση σε έναν ευρύτερο πληθυσμό. Η διαδικασία διεξαγωγής μιας ποσοτικής έρευνας ακολουθεί δύο διακριτά στάδια.:

- το στάδιο σχεδιασμού, όπου διατυπώνονται οι σκοποί της έρευνας και προσδιορίζονται τα ζητούμενα, βάσει υποθέσεων εργασίας, ενώ επιλέγεται η μέθοδος πραγματοποίησης της και τα βήματα υλοποίησής της, και
- το στάδιο υλοποίησης, όπου συλλέγονται τα στοιχεία, ακολουθεί η επεξεργασία και η ανάλυση τους που είναι απαραίτητα στοιχεία για τη διατύπωση των σχετικών συμπερασμάτων (Μεσσάρης, Δ., Κωδωνάς, κ.ά. (2011)).

Στο παρόν λοιπόν κεφάλαιο της εργασίας θα παρουσιαστεί το στάδιο σχεδιασμού της έρευνας που διεξήχθη, θα προσδιοριστούν οι στόχοι και τα ερευνητικά ερωτήματα, θα αναλυθεί το ερευνητικό εργαλείο, θα γίνει συζήτηση για το δείγμα και κατόπιν θα γίνει αναφορά στο στάδιο της υλοποίησης, στην διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας, αλλά και στους περιορισμούς που υπήρξαν.

6.1. Σκοπός και ερευνητικά ερωτήματα

Σκοπός της παρούσας Διπλωματικής Εργασίας, είναι η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών που διδάσκουν σε μια ειδικότητα που

προσφέρονται μαθήματα ξένης γλώσσας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK) και συγκεκριμένα στα ΔΙΕΚ. Όπως έχει επισημανθεί στο θεωρητικό μέρος της εργασίας, η διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών επιτυγχάνεται με την άμεση και ενεργή συμμετοχή τους στη διαδικασία (Rogers, 2003). Άρα θα διερευνηθούν οι ανάγκες τους, όπως τις καθορίζουν οι ίδιοι. Επιμέρους στόχοι της έρευνας είναι:

- να καταγραφούν οι απόψεις των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών, όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή των ΔΙΕΚ και να διερευνηθούν οι ανάγκες που προκύπτουν, σύμφωνα με τις απαντήσεις τους.
- να διερευνηθούν οι διάφοροι τρόποι διδασκαλίας και ο βαθμός αξιοποίησής τους από τους ξενόγλωσσους εκπαιδευτές στα ΔΙΕΚ.
- να διερευνηθούν οι απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ για τις επιμορφώσεις που έχουν λάβει έως τώρα και να καταγραφούν τα αντικείμενα στα οποία έχουν επιμορφωθεί.
- να διερευνηθούν οι απόψεις τους όσον αφορά στα αντικείμενα που θα ήθελαν να επιμορφωθούν, τόσο στα πλαίσια μιας γενικής επιμόρφωσης παιδαγωγικών θεμάτων αλλά και ειδικότερα σε θέματα διδακτικής του μαθήματός τους.
- να διερευνηθούν οι απόψεις τους σχετικά με τη μορφή, τη μέθοδο, τη διάρκεια και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της επιθυμητής επιμόρφωσης.
- να διαπιστωθεί αν διαφοροποιούνται οι εκπαιδευτικές ανάγκες σε σχέση με την ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και την γλώσσα διδασκαλίας ως μεταβλητές.

Εν κατακλείδι και σε συνέχεια των παραπάνω, τα ερευνητικά ερωτήματα στα οποία θα επιχειρήσει να απαντήσει η εν λόγω εργασία διατυπώνονται ως εξής:

- Ποια είναι η άποψη των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ για τα θέματα υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ και τι θεωρούν αναγκαίο και σε ποιο βαθμό για τη διδασκαλία τους;
- Σε ποιο βαθμό αξιοποιούν διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας στο μάθημά τους;
- Ποια είναι η άποψη τους για τις επιμορφώσεις που έχουν ήδη παρακολουθήσει και ποια ήταν τα αντικείμενα τους;
- Ποια είναι τα αντικείμενα (σε γενικές θεματικές ενότητες και σε θέματα ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους) στα οποία θα ήθελαν να επιμορφωθούν;

- Ποιες είναι οι απόψεις τους σχετικά με τη μορφή, τη μέθοδο, τη διάρκεια και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της επιμόρφωσης;
- Διαφοροποιούνται οι επιμορφωτικές ανάγκες τους σε σχέση με την ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και την γλώσσα διδασκαλίας;

6.2. Ερευνητικό εργαλείο

Ως ερευνητικό εργαλείο της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκε έτοιμο δομημένο ερωτηματολόγιο διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών από το ΙΕΠ, ύστερα από επικοινωνία του ερευνητή με το Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης του ΙΕΠ και λήψη της σχετικής άδειας χρήσης και επεξεργασίας του⁵⁶. Το εν λόγω ερωτηματολόγιο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε έρευνα του ΙΕΠ (2019-2020) για τη «διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών Ξένων Γλωσσών στο Δημόσιο Σχολείο»⁵⁷, γεγονός που το καθιστά αξιόπιστο, αφού έχει ήδη αξιολογηθεί από έγκυρη ομάδα επιστημόνων του ΙΕΠ. Η δομή του ερωτηματολογίου κοινοποιήθηκε στον ερευνητή από το ΙΕΠ και παρατίθεται στο παράρτημα⁵⁸. Μετά την απαραίτητη επεξεργασία και την προσαρμογή του στα δεδομένα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και την σύνταξη εισαγωγικής σημείωσης, όπου εξηγούνται ο σκοπός της έρευνας και οι λεπτομέρειες συμπλήρωσής του, προέκυψε το ερωτηματολόγιο της παρούσας έρευνας⁵⁹, το οποίο δημιουργήθηκε στην πλατφόρμα Google forms⁶⁰, και διαρθρώνεται ως εξής:

Αποτελείται από 3 τμήματα – άξονες και περιλαμβάνει 21 ερωτήσεις κλειστού τύπου (δικοτομικές, πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις κλίμακας βαθμονόμησης τύπου Likert).

1^{ος} άξονας:

Τμήμα Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ερωτήσεις **1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10**)

⁵⁶ Βλ. Παράρτημα, σελ. 12-13.

⁵⁷ <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs/835-deltio-typou-erotimatologio-dierynisi-epimorfotikon-anagkon-ekpaideytikon-ksenon-glosson>

⁵⁸ Βλ. Παράρτημα, σελ. 14-20.

⁵⁹ Βλ. Παράρτημα, σελ. 1-11.

⁶⁰ <https://forms.gle/t3AsiFrepNwrrKNw5>

Αποτελείται από 10 ερωτήσεις κλειστού τύπου, διχοτομικές και πολλαπλής επιλογής, ενώ υπάρχει και ένα πεδίο συμπλήρωσης ανοιχτού τύπου (Άλλο:) στην ερώτηση 7 (Ξένες γλώσσες). Εδώ συμπληρώνονται τα δημογραφικά/ προσωπικά στοιχεία των συμμετεχόντων (ειδικότητα, ηλικία, Περιφέρεια εργασίας, καθεστώς εργασίας, κ.ά.), τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για άντληση σημαντικών δεδομένων, όπως τα χαρακτηριστικά του δείγματος, αλλά και για να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες αναλύσεις, ώστε να διαφανούν τυχόν διαφοροποιήσεις στις ανάγκες των εκπαιδευτών ΞΓ, σε σχέση με τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

2^{ος} άξονας:

Τμήμα Β. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ (ερωτήσεις **11, 12, 13, 14, 15**)

Ο δεύτερος άξονας αποτελείται από 5 ερωτήσεις: 1 πολλαπλής επιλογής και 4 ερωτήσεις βαθμονόμησης πεντάβαθμης κλίμακας Likert (1: καθόλου, 2: λίγο. 3: μέτρια, 4: αρκετά. 5: πολύ). Εδώ αντλούνται οι απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν στις απόψεις των εκπαιδευτών για θέματα υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ και διερευνώνται οι αντιλήψεις τους για το τι θεωρούν αναγκαίο για τη διδασκαλία τους, καθώς και προσδιορίζεται ο βαθμός αξιοποίησης διαφόρων μεθόδων διδασκαλίας. Επίσης, ερωτώνται για τις επιμορφωτικές τους εμπειρίες (αντικείμενα επιμόρφωσης) και αποτιμάται ο βαθμός ικανοποίησής τους από αυτές. Η ερώτηση 14, που μετρά τον βαθμό ικανοποίησης από παρελθοντικές επιμορφώσεις, διαρθρώνεται σε εξάβαθμη κλίμακα (έχοντας την επιλογή «δεν έχω παρακολουθήσει»).

3^{ος} άξονας:

Τμήμα Γ. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ (ερωτήσεις **16, 17, 18, 19, 20, 21**)

Το τελευταίο τμήμα του ερωτηματολογίου αποτελείται από 6 ερωτήσεις βαθμονόμησης πεντάβαθμης κλίμακας Likert (1: καθόλου, 2: λίγο. 3: μέτρια, 4: αρκετά. 5: πολύ). Οι δύο πρώτες ερωτήσεις διερευνούν τις αντιλήψεις των εκπαιδευτών για τις επιμορφωτικές ανάγκες που θεωρούν ότι έχουν οι ίδιοι, και τον βαθμό ενδιαφέροντός τους για επιμόρφωση σε διάφορα θεματικά αντικείμενα που άπτονται της διδασκαλίας ΞΓ στα ΔΙΕΚ. Οι τρεις επόμενες μετρούν τις προτιμήσεις των εκπαιδευτών όσον αφορά τη μορφή, τη μέθοδο και τη διάρκεια των επιμορφώσεων. Η

τελευταία ερώτηση αποτιμά τον βαθμό ικανοποίησης των προσδοκιών που αναμένουν να έχουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτές από τη συμμετοχή τους σε μελλοντικές επιμορφώσεις.

Κλείνοντας την περιγραφή του ερωτηματολογίου, θεωρείται σκόπιμο να γίνει σαφές από ποιες ερωτήσεις απαντάται το κάθε ένα από τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν πιο πάνω:

- *Ποια είναι η άποψη των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ για τα θέματα υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ και τι θεωρούν αναγκαίο και σε ποιο βαθμό για τη διδασκαλία τους; (ερωτήσεις 11, 12)*
- *Σε ποιο βαθμό αξιολογούν διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας στο μάθημά τους; (ερώτηση 13)*
- *Ποια είναι η άποψη τους για τις επιμορφώσεις που έχουν ήδη παρακολουθήσει και ποια ήταν τα αντικείμενα τους; (ερωτήσεις 14, 15)*
- *Ποια είναι τα αντικείμενα (σε γενικές θεματικές ενότητες και σε θέματα ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους) στα οποία θα ήθελαν να επιμορφωθούν; (ερωτήσεις 16, 17)*
- *Ποιες είναι οι απόψεις τους σχετικά με τη μορφή, τη μέθοδο, τη διάρκεια και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της επιμόρφωσης; (ερωτήσεις 18, 19, 20, 21)*
- *Διαφοροποιούνται οι επιμορφωτικές ανάγκες τους σε σχέση με την ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και την γλώσσα διδασκαλίας; (ερωτήσεις 16-21 σε συνδυασμό με τα δημογραφικά 1, 4, 5)*

6.3. Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας

Ο πληθυσμός της έρευνας (study population), που αποτελεί το τμήμα του ευρύτερου συνόλου των υποκειμένων για το οποίο η παρούσα έρευνα επιχειρεί να εξάγει συμπεράσματα, αποτελείται από εκπαιδευτές που διδάσκουν ή έχουν διδάξει μια ξένη γλώσσα σε ειδικότητες ΙΕΚ στη χώρα μας. Η επιλογή του συγκεκριμένου πληθυσμού, δηλαδή οι εκπαιδευτές ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ, καθώς και το εγχείρημα της διερεύνησης των επιμορφωτικών τους αναγκών, αποτελούν συνειδητή απόφαση και προσωπικό στοίχημα του ερευνητή, λόγω της ιδιότητάς του ως ξενόγλωσσου εκπαιδευτικού με θητεία στελέχους εκπαίδευσης σε ΔΙΕΚ, διότι ο συγκεκριμένος κλάδος:

- αποτελεί μία από τις βασικότερες ομάδες εκπαιδευτών που παρέχουν απαραίτητα προσόντα και αναζητούνται από όλους τους επαγγελματίες, ασχέτως ειδικότητας (όλοι μαθαίνουν μια/ ή περισσότερες ξένες γλώσσες)
- επανδρώνεται με προσοντούχους εκπαιδευτές του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, έπειτα από κατάταξη με μοριοδότηση των προσόντων τους στο Μητρώο εκπαιδευτών ΔΙΕΚ
- ο κλάδος τυγχάνει ελάχιστης αναγνώρισης και υποστήριξης στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, η βαρύτητα δίνεται περισσότερο σε τεχνικές ειδικότητες και δεν έχουν πραγματοποιηθεί γενικευμένες έρευνες ως προς αυτόν τον πληθυσμό.
- δεν παρέχεται επιμόρφωση οργανωμένα και θεσμοθετημένα για τη διδασκαλία ΞΓ στην επαγγελματική εκπαίδευση ΙΕΚ και σε δομές εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και ούτε καθοδήγηση από επιστημονικά ή παιδαγωγικά υπεύθυνο.

Ο ερευνητής έχοντας πρόσβαση σε στοιχεία λειτουργίας ειδικοτήτων στα ΔΙΕΚ ανά την Ελλάδα λόγω της θέσης του, επιχείρησε να συλλέξει δεδομένα από όσο το δυνατόν μεγαλύτερο δείγμα του πληθυσμού-στόχου. Τα ερωτηματολόγια εστάλησαν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ενδοϋπηρεσιακά σε όλα τα ΔΙΕΚ της επικράτειας, καθώς και στο σύνολο των ΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Τουρισμού. Κατόπιν, με τηλεφωνική επικοινωνία στα περισσότερα από αυτά, καταβλήθηκε προσπάθεια να προωθηθούν τα εν λόγω ερωτηματολόγια στους ξενόγλωσσους εκπαιδευτές για να συμπληρωθούν. Η ανταπόκριση όμως δεν ήταν ικανοποιητική και έτσι ακολουθήθηκε η δειγματοληπτική μέθοδος της χιονοστιβάδας (snowball sampling) για εύρεση ικανού αριθμού απαντήσεων. Συν αυτοίς, το ερωτηματολόγιο αναρτήθηκε σε αρκετές σελίδες διαδικτυακών ομάδων ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών, και εκπαιδευτών ΔΙΕΚ, στα κοινωνικά δίκτυα και σε ψηφιακούς τόπους δημόσιας συζήτησης (forums), και παράλληλα προωθήθηκε σε συναδέλφους και γνωστούς, ώστε να βρεθεί ικανό δείγμα του πληθυσμού.

Κατά το σχολικό έτος 2021-2022 λειτούργησαν 14 ειδικότητες στα ΔΙΕΚ του Υπουργείου Παιδείας⁶¹ που έχουν μάθημα ΞΓ στο πρόγραμμα σπουδών τους, και 4 στα ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού⁶². Γενικά το μάθημα ΞΓ στα ΔΙΕΚ, όπως αναφέρθηκε στο θεωρητικό μέρος, πραγματοποιείται για 2 ώρες/ εβδομάδα κατά μέσο όρο, και

⁶¹ Βλ. <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1698-aithseis-diek-2021>

⁶² Βλ. <http://www.mintour.edu.gr/index.php/iek>

μάλιστα στις περισσότερες ειδικότητες δεν προσφέρεται σε όλα τα εξάμηνα σπουδών. Αυτό σημαίνει ότι δεν ήταν μεγάλος ο αριθμός του συνόλου των εν ενεργεία ξενόγλωσσων εκπαιδευτών κατά τη χρονική περίοδο της συλλογής των δεδομένων (τέλος εξαμήνου 2021Α και εξάμηνα 2021Β και 2022Α). Για τον παραπάνω λόγο κρίθηκε σκόπιμο να αναζητηθεί δείγμα και από εκπαιδευτές που έχουν εργαστεί στο παρελθόν σε δομές ΙΕΚ. Το τελικό δείγμα της έρευνας αποτελείται από 112 εκπαιδευτές ξένων γλωσσών από όλη την ελληνική επικράτεια.

Τα χαρακτηριστικά του δείγματος⁶³ (εκπαιδευτές ΔΙΕΚ, ωρομίσθιοι, ιδιωτικοί ή δημόσιοι υπάλληλοι ή ελεύθεροι επαγγελματίες, απόφοιτοι Ξένων φιλολογιών που διδάσκουν ή έχουν διδάξει μια ΞΓ σε ένα ΔΙΕΚ) είναι αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού στόχου και τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, παρόλο τον μικρό αριθμό τους, ειδικά σε κάποιες Περιφέρειες της χώρας, δίνουν αρκετές πληροφορίες και μπορούν να υποστηρίξουν την παρούσα έρευνα, ωστόσο χρειάζονται περισσότερες μελέτες για γενίκευση των ευρημάτων στον συνολικό πληθυσμό των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών ΔΙΕΚ της χώρας.

6.4. Διαδικασία διεξαγωγής της έρευνας

Η έρευνα ξεκίνησε το τελευταίο δεκαήμερο του Μάϊου του 2021. Ο ερευνητής τελούσε σε απόσπαση με θητεία σε θέση Υποδιευθυντή ΔΙΕΚ μεγάλου αστικού κέντρου και βρισκόταν στο τελευταίο έτος της θητείας του. Κάποιους μήνες πριν, είχε πάρει ο ίδιος μέρος σε έρευνα του ΙΕΠ (2019-2020)⁶⁴ που αφορούσε στη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο Δημόσιο Σχολείο⁶⁵. Από προσωπικό ενδιαφέρον του ερευνητή, η αναζήτηση παρόμοιων ερευνών για την επαγγελματική εκπαίδευση, και συγκεκριμένα για τα ΙΕΚ, επέφερε τη συνειδητοποίηση ότι η βιβλιογραφία είναι ελάχιστη έως μηδαμινή στο θέμα αυτό⁶⁶. Έτσι προέκυψε η ιδέα διενέργειας μιας πρωτότυπης έρευνας στα πλαίσια των Μεταπτυχιακών του σπουδών στην Εκπαίδευση Ενηλίκων στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ζήτησε λοιπόν άδεια από το ΙΕΠ για να κάνει χρήση του

⁶³ Τα χαρακτηριστικά του δείγματος παρουσιάζονται αναλυτικά στο κεφ. 7.2. της παρούσας Διπλωματικής εργασίας.

⁶⁴ Το ερωτηματολόγιο για την έρευνα ήταν ενεργό έως και την Τρίτη 10 Μαρτίου 2020, ώρα 15.00.

⁶⁵ <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs/835-deltio-typou-erotimatologio-diereynisi-epimorfotikon-anagkon-ekpaideytikon-ksenon-glosson>

⁶⁶ Βλ. κεφ. 5. της παρούσας Διπλωματικής εργασίας.

ερωτηματολογίου της έρευνας που ήδη είχε διεξαχθεί, την οποία και έλαβε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁶⁷, καθώς επίσης και αντίγραφο της δομής αυτού⁶⁸. Κατόπιν, έγινε η απαιτούμενη επεξεργασία για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας, προσθέτοντας πεδία που άπτονται σε θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και στα ΔΙΕΚ ειδικότερα, και αφαιρώντας ή προσαρμόζοντας άλλα, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο.

Μόλις ετοιμάστηκε το ερωτηματολόγιο της έρευνας, συντάχθηκε το εισαγωγικό σημείωμα από τον ερευνητή, δηλώνοντας το ονοματεπώνυμό του και την ιδιότητά του, στο οποίο αναφερόταν ο σκοπός της έρευνας, η ευκολία συμπλήρωσής του και τονιζόταν η σημασία της συμμετοχής των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών στην έρευνα που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί. Ο ηλεκτρονικός σύνδεσμος του ερωτηματολογίου (link) εστάλη και στα 123 ΔΙΕΚ της Ελλάδας και στα 8 ΙΕΚ εποπτείας Υπουργείου Τουρισμού, αφού προηγήθηκε μια μικρή πιλοτική έρευνα σε 5 συναδέλφους ξένων γλωσσών, για να ελεγχθεί η σαφήνεια των ερωτήσεων και ο απαιτούμενος χρόνος συμπλήρωσης του.

Στη συνέχεια ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία με αρκετά από τα ΔΙΕΚ για επιβεβαίωση λήψης του συνδέσμου και σε κάποιες περιπτώσεις επαναλήφθηκε η αποστολή. Επιπλέον, κάποια ερωτηματολόγια εστάλησαν στο προσωπικό ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email) συναδέλφων, γνωριμιών του ερευνητή και συμπληρώθηκαν κατόπιν προσωπικής επικοινωνίας μαζί τους.

Η διεξαγωγή μίας διαδικτυακής έρευνας περιλαμβάνει αρκετά πλεονεκτήματα, όπως είναι η εξοικονόμηση πόρων (χρημάτων, ανθρώπινου δυναμικού, αναλώσιμων κ.ά.), η εξάλειψη σφαλμάτων κατά την εισαγωγή των δεδομένων (data entry), αφού η εισαγωγή γίνεται από τους ίδιους τους ερωτώμενους, και η αποτελεσματικότητα, λόγω της γρήγορης συλλογής και αποθήκευσης δεδομένων. Επίσης, μεταξύ άλλων θετικών στοιχείων, είναι και η ευελιξία επιλογής του χρόνου και τόπου συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από τους ερωτώμενους (πλέον μπορεί να συμπληρωθεί και από το κινητό τηλέφωνο, οποιαδήποτε στιγμή της μέρας), η εύκολη διαχείριση του από πλευράς των συμμετεχόντων, καθώς και η ευκολία πρόσβασης σε πληθυσμούς με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά με διάσπαρτη γεωγραφική κατανομή. Στα

⁶⁷ Βλ. Παράρτημα, σελ. 12, 13.

⁶⁸ Βλ. Παράρτημα, σελ. 14-20.

μειονεκτήματα της όμως, συγκαταλέγονται ο μικρός ρυθμός ανταπόκρισης (response rate), η απουσία προσωπικής επαφής με τον ερωτώμενο, τεχνικά σφάλματα και ζητήματα δειγματοληψίας (Λιναρδής, Παπαγιαννόπουλος & Καλησπεράτη, 2011).

Ο μικρός ρυθμός ανταπόκρισης μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2021, ώθησε τον ερευνητή να αναρτήσει τον σύνδεσμο του ερωτηματολογίου σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και forums για άντληση περισσότερων απαντήσεων, όπως έχει ήδη αναφερθεί. Μέχρι τότε οι περισσότερες απαντήσεις προέρχονταν από την περιοχή κατοικίας και εργασίας του ερευνητή. Η χρονική εκείνη περίοδος συνέπεσε με την μετοίκηση του ερευνητή στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, όπου ο ίδιος ανέλαβε τη διδασκαλία μαθημάτων ΞΓ σε δύο ΔΙΕΚ του Νομού Έβρου και δραστηριοποιήθηκε αναλόγως για διανομή περισσότερων ερωτηματολογίων σε συναδέλφους του Νομού. Αυτό εξηγεί την άνιση κατανομή του δείγματος σε δύο Περιφέρειες της χώρας.

Τα ερωτηματολόγια ήταν διαθέσιμα προς συμπλήρωση μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2022, δηλαδή σχεδόν για έναν χρόνο. Κατόπιν, ο ερευνητής συνέλεξε τα δεδομένα, τα κωδικοποίησε και τα έθεσε προς επεξεργασία, ώστε να εξάγει τα απαραίτητα δεδομένα για την ανάλυση των ευρημάτων.

6.5. Περιορισμοί και δυσκολίες της έρευνας

Συνοψίζοντας το κεφάλαιο για το μεθοδολογικό πλαίσιο της παρούσας έρευνας, θα πρέπει να αναφερθούν οι περιορισμοί και οι δυσκολίες που αντιμετώπισε ο ερευνητής κατά την εκπόνηση της:

- Εξειδικευμένο προφίλ του πληθυσμού – στόχου. Ενώ υπάρχει πληθώρα ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών, αυτοί που δραστηριοποιούνται στον τομέα της διδασκαλίας σε ΔΙΕΚ είναι ελάχιστοι σε κάθε περιφέρεια. Ενδεικτικά, σε ολόκληρο τον Νομό Θεσσαλονίκης όπου υπάρχει ικανός αριθμός ΔΙΕΚ με ειδικότητες που είχαν μάθημα ΞΓ στο πρόγραμμα σπουδών τους, απασχολούνταν λιγότεροι από 10 εκπαιδευτές.
- Μη ύπαρξη μόνιμου προσωπικού ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ. Η πλειοψηφία απαρτίζεται από ωρομίσθιους εκπαιδευτές, οι οποίοι δεν είναι σίγουρο ότι θα είναι στο ΙΕΚ κάθε εξάμηνο, ασκώντας το επάγγελμα ως δευτερεύουσα

εργασία, και ευρισκόμενοι στους χώρους των ΔΙΕΚ για ελάχιστο χρόνο, συνήθως μία φορά μες στην εβδομάδα, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία προσέγγισής τους από τις γραμματείες των ΔΙΕΚ, όπου εστάλησαν τα ερωτηματολόγια.

- Λόγω της διεξαγωγής της έρευνας αποκλειστικά με τη χρήση ερωτηματολογίου σε ηλεκτρονικό σύνδεσμο (google forms), υπήρχαν εκπαιδευτές που αμέλησαν σκόπιμα ή μη, τη συμπλήρωσή του, για διάφορους λόγους, όπως ο καταιγισμός παρόμοιων ερευνών στην εποχή μας που για πολλούς έχει γίνει κουραστικός, η μη εξοικείωση ή διστακτικότητα κάποιων να συμπληρώσουν αντίστοιχες φόρμες ερωτήσεων, αλλά και η μη έγκαιρη λήψη του συνδέσμου λόγω αποστολής του στην ανεπιθύμητη αλληλογραφία (spam).
- Το τελικό δείγμα του πληθυσμού αποτελείται από μικρό αριθμό συμμετεχόντων και τα αποτελέσματα δεν μπορούν να γενικευτούν για το σύνολο του πληθυσμού των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ της Ελλάδας.
- Μεγάλη ανισότητα στην γεωγραφική κατανομή του πληθυσμού. Παρόλες τις αρχικές προσδοκίες του ερευνητή, στάθηκε αδύνατο να συλλεχθεί δείγμα που να μπορεί να αντιπροσωπεύει όλη την ελληνική επικράτεια. Πάνω από το μισό του συνόλου του τελικού δείγματος περιορίστηκε σε δύο Περιφέρειες της Ελλάδας, με ελάχιστη ανταπόκριση από τις άλλες.
- Ανισότητα υπήρξε και στην κατανομή των ειδικοτήτων των συμμετεχόντων. Οι περισσότεροι ανήκαν στον κλάδο της Αγγλικής Φιλολογίας, αφενός γιατί τα αγγλικά προσφέρονται σε περισσότερες ειδικότητες ΔΙΕΚ και αφετέρου λόγω προσωπικών γνωριμιών του ερευνητή, ο οποίος ανήκει στον ίδιο κλάδο. Αυτό σημαίνει ότι τα συμπεράσματα που θα εξαχθούν, δεν μπορούν να είναι αντιπροσωπευτικά για όλους τους εκπαιδευτές. Επίσης οι απαντήσεις στα ερωτήματα που τέθηκαν περί διαφοροποίησης των επιμορφωτικών αναγκών ανά κλάδο, δεν μπορούν να είναι απόλυτα έγκυρες, όταν το δείγμα δεν αντιπροσωπεύεται ισόποσα και από τους τρεις ξενόγλωσσους κλάδους που πήραν μέρος στην έρευνα
- Ανυπαρξία της επιλογής «Άλλη ειδικότητα». Παράλειψη του ερευνητή, που δεν γνώριζε, πριν την ενασχόλησή του με την παρούσα έρευνα, ότι δίνεται η δυνατότητα και σε άλλες ειδικότητες να διδάξουν μια ΞΓ με επάρκεια διδασκαλίας, εφόσον είναι επαγγελματίες της ειδικότητας που προσφέρεται το

μάθημα ΞΓ. Θα είχε ενδιαφέρον να διαφανούν οι απόψεις τους. Επίσης κατά τον ίδιο τρόπο (και για τον ίδιο λόγο) δεν συμπεριλήφθηκε δείγμα εκπαιδευτών άλλης γλώσσας (π.χ. ιταλική, ρωσική κ.ά.).

- Η έρευνα διεξήχθη κατά την περίοδο της πανδημίας του COVID-19. Εκτός των προσωπικών δυσκολιών που μπορεί να προκάλεσε στον καθένα η πανδημία και να επηρέασε τον ρυθμό και την έκβαση της ανταπόκρισης στη συμμετοχή, προκύπτει και η παράμετρος της εγκυρότητας των απαντήσεων των συμμετεχόντων. Σε ερωτήσεις που αφορούν διδακτική μεθοδολογία/ τεχνικές μάθησης κ.ά., οι εκπαιδευτές απαντούν σύμφωνα με τις αναμνήσεις που έχουν από την τάξη των ΔΙΕΚ (κάποιοι νεότεροι ενδεχομένως δεν είχαν μπει ποτέ καν), αφού τα μαθήματα γινόταν μόνο εξ αποστάσεως. Επίσης, για τον ίδιο λόγο, όσον αφορά στη μορφή/ μέθοδο της επιμόρφωσης, οι απαντήσεις που δόθηκαν σίγουρα ήταν επηρεασμένες από την νέα «εξ αποστάσεως» πραγματικότητα που επικρατούσε.
- Λήξη απόσπασης του ερευνητή ως Υποδιευθυντή σε ΔΙΕΚ και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου του Μητρώου Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ. Εάν παρέμενε θα μπορούσε να έχει πιο εύκολα πρόσβαση σε καταλόγους και λίστες εκπαιδευτών ΞΓ που είναι ενταγμένοι στο μητρώο και το δείγμα θα ήταν μεγαλύτερο και πιο αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού.
- Τέλος, ένας ακόμη περιορισμός της παρούσας έρευνας, λόγω αποκλειστικής χρήσης ερωτηματολογίου είναι η έλλειψη ποιοτικών χαρακτηριστικών, η οποία επιφέρει την αδυναμία αναγνώρισης αιτιοτήτων και την απώλεια σημαντικών πληροφοριών και δεδομένων, σχετικά με την ανάδειξη παράλληλων μεταβλητών που συνεπιδρούν.

7. Ανάλυση αποτελεσμάτων

Το έβδομο κεφάλαιο της Διπλωματικής εργασίας αφορά στην ανάλυση των αποτελεσμάτων, όπως αυτά προέκυψαν μετά από τις στατιστικές αναλύσεις που κρίθηκαν απαραίτητες κατά την επεξεργασία των ερωτηματολογίων που συλλέχθηκαν. Τα ποσοτικά δεδομένα, αφού κωδικοποιήθηκαν σε αρχείο excel, καταχωρίστηκαν στο στατιστικό πρόγραμμα SPSS Statistics 28.0.0.0 «Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες», όπου ακολούθησε η επεξεργασία και ανάλυσή τους. Η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε τόσο περιγραφικά όσο και επαγωγικά. Τα δημογραφικά στοιχεία, οι αντιλήψεις και οι στάσεις του δείγματος της έρευνας θα παρουσιαστούν με περιγραφικούς πίνακες κατανομής συχνοτήτων των μεταβλητών των ερωτήσεων και των κλιμάκων, και κατόπιν θα γίνουν αναλύσεις διακύμανσης για να εξεταστεί εάν υπάρχει διαφοροποίηση στο δείγμα, ως προς τις μεταβλητές που ορίστηκαν από τον ερευνητή κατά τον σχεδιασμό του παρόντος εγχειρήματος. Με λίγα λόγια, η ανάλυση των αποτελεσμάτων θα επιχειρήσει να δώσει απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν εξ αρχής, εξάγοντας συμπεράσματα μέσα από την ανάλυση των ευρημάτων που προέκυψαν.

7.1. Δείκτης αξιοπιστίας

Αρχικά, πραγματοποιήθηκαν οι απαραίτητες αναλύσεις προκειμένου να ελεγχθεί η αξιοπιστία του ερευνητικού εργαλείου που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα μελέτη. Η εσωτερική συνέπεια των κλιμάκων εξετάστηκε μέσω του συντελεστή alpha του Cronbach. Ο συγκεκριμένος συντελεστής alpha, χρησιμοποιείται για την εξέταση της αξιοπιστίας ενός ερωτηματολογίου, του οποίου οι απαντήσεις των συμμετεχόντων δίνονται σε κλίμακα τύπου Likert και δείχνει εάν τα θέματα του ερωτηματολογίου έχουν εσωτερική συνέπεια και κατ' επέκταση εάν το ερωτηματολόγιο αποτελεί έναν αξιόπιστο δείκτη για τη μέτρηση της μεταβλητής για την οποία σχεδιάστηκε να μετρήσει. Τιμές του δείκτη μεγαλύτερες του 0,7 ή του 0,8 θεωρούνται συνήθως ικανοποιητικές. Από τις αναλύσεις αυτές φάνηκε πως το εργαλείο αυτό διέπεται από υψηλή αξιοπιστία, καθώς ο δείκτης Cronbach α είναι 0,869.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
,869	72

Πίνακας 7.1.1. Cronbach's Alpha

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	112	100,0
	Excluded ^a	0	,0
	Total	112	100,0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Πίνακας 7.1.2. Πίνακας έγκυρων και ελλιπών στοιχείων

7.2. 1^{ος} άξονας: Προσωπικά στοιχεία συμμετεχόντων

Για την εξεύρεση των χαρακτηριστικών του δείγματος, πραγματοποιήθηκαν οι απαιτούμενες αναλύσεις, προκειμένου να εντοπιστούν τα γνωρίσματα αυτά των εκπαιδευτικών ΙΕΚ, τα οποία μπορεί να αποτελέσουν στη συνέχεια παράγοντα διαφοροποίησης ως προς τα υπό μελέτη θέματα. Συγκεκριμένα, αναζητήθηκαν οι συχνότητες για τα διάφορα χαρακτηριστικά αυτά, όπως παρουσιάζονται στη συνέχεια. Θα παραστούν με πίνακες και γραφήματα για την καλύτερη κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους.

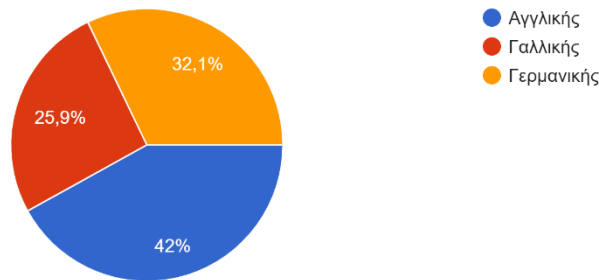
7.2.1. Ειδικότητα

Σχετικά με την ειδικότητα του δείγματος, οι απαντήσεις έδειξαν πως 47 εκπαιδευτικοί (42%) ήταν απόφοιτοι Αγγλικής Φιλολογίας, 29 εκπαιδευτικοί (25,9%) ήταν απόφοιτοι Γαλλικής Φιλολογίας και 36 εκπαιδευτικοί (32,1%) ήταν απόφοιτοι Γερμανικής Φιλολογίας. Οι συχνότητες για την ειδικότητα του δείγματος αποτυπώνονται αριθμητικά στον Πίνακα 7.2.1.1. και σχηματικά στο Γράφημα 7.2.1.1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.1.1. Ειδικότητα:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Αγγλικής	47	42,0	42,0	42,0
	Γαλλικής	29	25,9	25,9	67,9
	Γερμανικής	36	32,1	32,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ειδικότητα:
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.1.1. Κατανομή της ειδικότητας του δείγματος

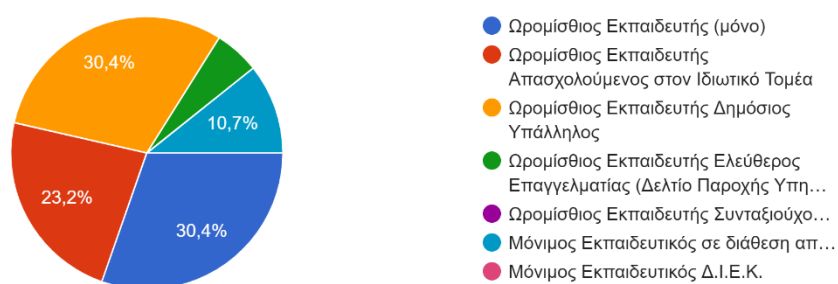
7.2.2. Καθεστώς εργασίας

Ακολούθως, διερευνήθηκε το καθεστώς εργασίας του δείγματος. Πραγματοποιήθηκε η ίδια ανάλυση (Frequency), η οποία εξήγαγε τα εξής αποτελέσματα: Στην πρώτη θέση ισοβαθμούν οι ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί μόνο (34 απαντήσεις, ποσοστό 30,4%) με τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς δημόσιους υπαλλήλους. Επόμενοι ήρθαν στην κατάταξη οι ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα (26 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 23,2% επί των απαντήσεων), ακολουθούμενοι από τους μόνιμους εκπαιδευτικούς που βρίσκονται στα ΔΙΕΚ με διάθεση από την υπηρεσία τους (12 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 10,7%) και τέλος τους ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς ελεύθερους επαγγελματίες (6 εκπαιδευτικοί, ποσοστό 5,4%). Παρακάτω παρατίθενται ο πίνακας 7.2.2.1., και το γράφημα 7.2.2.1. για οπτικοποίηση των αποτελεσμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.2.1. Καθεστώς εργασίας:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής (μόνο)	34	30,4	30,4	30,4
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Απασχολούμενος στον Ιδιωτικό Τομέα	26	23,2	23,2	53,6
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Δημόσιος Υπάλληλος	34	30,4	30,4	83,9
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Ελεύθερος Επαγγελματίας	6	5,4	5,4	89,3
Μόνιμος Εκπαιδευτικός σε διάθεση από την Υπηρεσία	12	10,7	10,7	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Καθεστώς εργασίας:
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.2.1. Καθεστώς εργασίας εκπαιδευτών

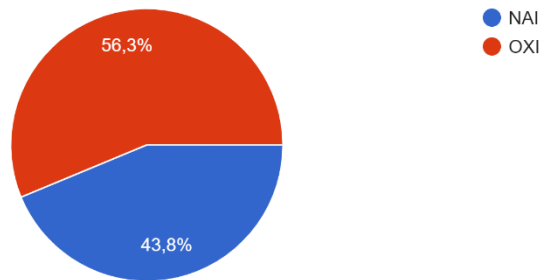
7.2.3. Πιστοποίηση Ενηλίκων

Οι πιστοποιημένοι ξενόγλωσσοι εκπαιδευτές ενηλίκων που πήραν μέρος στην έρευνα, μειονεκτούν (49 εκπαιδευτές, ποσοστό επί του συνόλου 43,8%) απέναντι στους μη πιστοποιημένους εκπαιδευτές (63 εκπαιδευτές, ποσοστό 56,3%) (βλ. πίνακα 7.2.3.1. και γράφημα 7.2.3.1.).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.3.1. Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	49	43,8	43,8	43,8
	Όχι	63	56,3	56,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων:
112 απαντήσεις

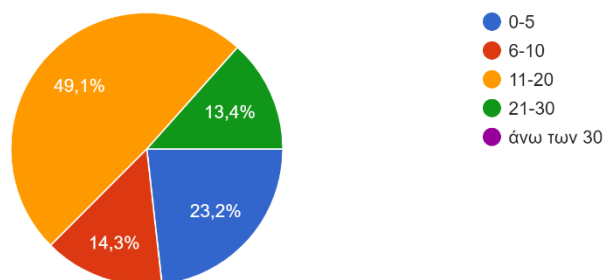

Γράφημα 7.2.3.1. Πιστοποιημένοι Εκπαιδευτές

7.2.4. Διδακτική υπηρεσία

Όπως φαίνεται από την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων, (βλ. γράφημα 7.2.5.1.), η πλειοψηφία των συμμετεχόντων (55 άτομα, ποσοστό 49,1%) έχουν από 11 έως 20 χρόνια υπηρεσίας, ακολουθούν οι έχοντες υπηρεσία 0-5 έτη (26 άτομα, ποσοστό 23,2%), μετά οι εκπαιδευτές με υπηρεσία 6-10 ετών (16 άτομα, ποσοστό 14,3%), κλείνοντας με τους έχοντες 21-30 έτη υπηρεσίας στην τελευταία θέση (15 άτομα, ποσοστό 13,4%).

Διδακτική Υπηρεσία (σε έτη):
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.4.1. Διδακτική Υπηρεσία (σε έτη)

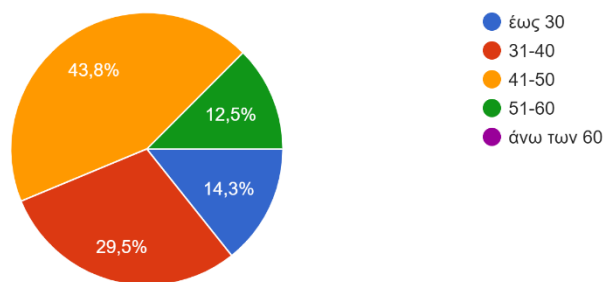
7.2.5. Ηλικία

Η ανάλυση συχνοτήτων για τις ηλικίες του δείγματος (όπως φαίνεται στον πίνακα 7.2.5.1. και στο γράφημα 7.2.5.1.) φανερώνουν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι από 41-50 ετών (49 άτομα, ποσοστό 43,8% επί του συνόλου του δείγματος). Κατόπιν, σε ποσοστό 29,5% βρίσκεται στη δεύτερη θέση η ηλικιακή ομάδα 31-40 ετών (33 άτομα), ακολουθεί αυτή των «έως 30 ετών» (16 άτομα, ποσοστό 14,3%) σε μικρή διαφορά με την τελευταία ηλικιακή ομάδα των 51-60 (14 άτομα, ποσοστό 12,5%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.5.1. Ηλικία:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid έως 30 ετών	16	14,3	14,3	14,3
31-40	33	29,5	29,5	43,8
41-50	49	43,8	43,8	87,5
51-60	14	12,5	12,5	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Ηλικία:
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.5.1. Ηλικία

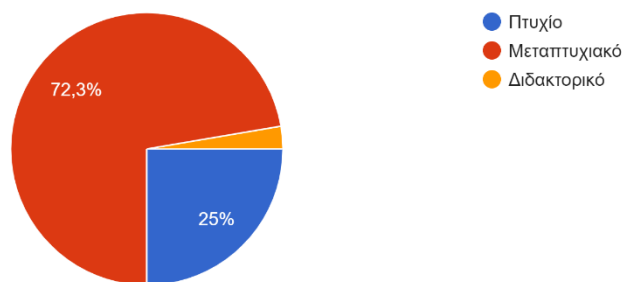
7.2.6. Σπουδές

Μεγάλη διαφοροποίηση στην κατανομή του δείγματος της έρευνας παρατηρούμε και στο πεδίο των σπουδών (βλ. πίνακα 7.2.6.1. και γράφημα 7.2.6.1.), όπου η πλειοψηφία των συμμετεχόντων είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού (81 εκπαιδευτές, ποσοστό 72,3% επί του συνόλου), ενώ το υπόλοιπο 25% (28 εκπαιδευτές) είναι κάτοχοι βασικού πτυχίου και μόνο 3 (ποσοστό 2,7% επί του συνόλου του δείγματος) έχουν Διδακτορικό δίπλωμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.6.1. Σπουδές:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πτυχίο	28	25,0	25,0	25,0
Μεταπτυχιακό	81	72,3	72,3	97,3
Διδακτορικό	3	2,7	2,7	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Σπουδές:
112 απαντήσεις

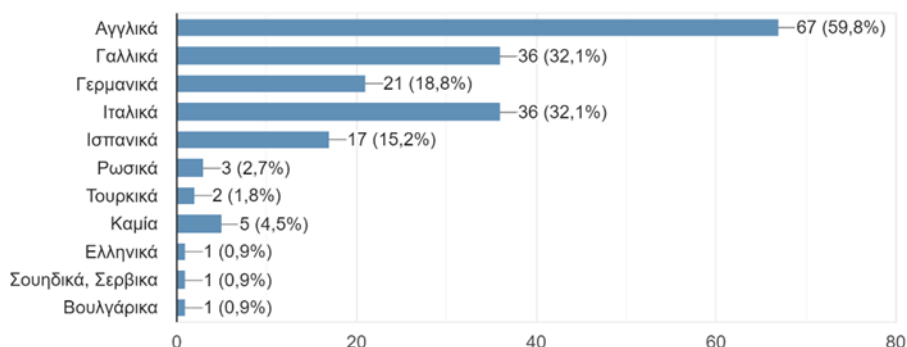
Γράφημα 7.2.6.1. Σπουδές

7.2.7. Ξένες γλώσσες

Τα αγγλικά έρχονται πρώτα στη λίστα με τις γλώσσες που γνωρίζουν οι συμμετέχοντες εκπαιδευτές, εκτός της διδασκόμενης, με 67 επιλογές (ποσοστό 59,8% επί του συνόλου) (βλ. γράφημα 7.2.7.1.). Εδώ θα πρέπει βέβαια να σχολιαστεί, ότι κάποιοι εκπαιδευτές συμπλήρωσαν λανθασμένα την επιλογή «Αγγλικά», εφόσον οι ίδιοι ήταν ήδη διδάσκοντες της αγγλικής, διότι το σύνολο των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών πλην αυτών της αγγλικής, ανέρχεται στα 65 άτομα, ενώ οι επιλογές που συγκέντρωσε η αγγλική γλώσσα είναι περισσότερες από αυτές που θα ήταν λογικό να υπήρχαν (67). Μετά τα αγγλικά ακολουθούν στη δεύτερη θέση τα γαλλικά και τα ιταλικά (από 36 άτομα, ποσοστό 32,1% για την κάθε μία), στην τρίτη θέση βρίσκονται τα γερμανικά (21 άτομα, 18,8%) και ακολουθούν τα ισπανικά (17 άτομα, 15,2%). Καμία γλώσσα δήλωσαν ως απάντηση 5 άτομα (ποσοστό 4,5%), 3 άτομα δήλωσαν ότι γνωρίζουν ρωσικά (2,7%) και 2 τουρκικά (1,8%). Τέλος υπήρξαν και ορισμένες απαντήσεις στο πεδίο της ερώτησης, που ήταν ανοιχτού τύπου, όπου δινόταν η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να δηλώσουν μία άλλη γλώσσα. Οι γλώσσες που συμπλήρωσαν οι συμμετέχοντες, ήταν τα σουηδικά, τα σέρβικα⁶⁹, τα βουλγάρικα και τα ελληνικά, που είχαν από μία εγγραφή η καθεμιά (ποσοστό 0,9%).

⁶⁹ Τα «σουηδικά, σέρβικα» συμπληρώθηκαν από κάποιον συμμετέχοντα ως μία απάντηση, δηλαδή γράφτηκαν με τη χρήση του κόμματος, και η απάντηση αναγνωρίστηκε κατά την στατιστική επεξεργασία ως μία τιμή.

Ξένες γλώσσες (άλλη/ες από τη γλώσσα διδασκαλίας, παραπάνω από μία δυνατές επιλογές):
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.7.1. Ξένες γλώσσες

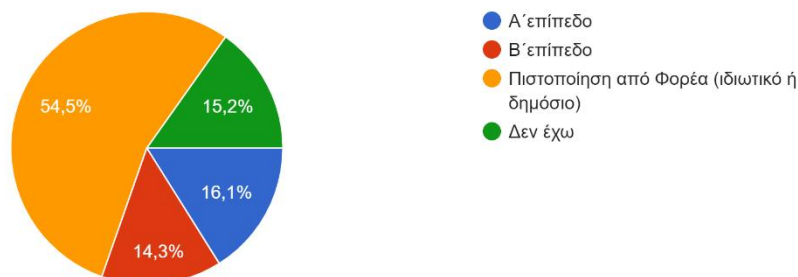
7.2.8. Γνώσεις/ πιστοποίηση Τ.Π.Ε.

Όσον αφορά στις γνώσεις Τ.Π.Ε. και στην πιστοποίηση στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας η ανάλυση των συχνοτήτων έδειξε (όπως εμφανίζεται περιγραφικά στον πίνακα 7.2.8.1. και απεικονίζεται στο γράφημα 7.2.8.1.), ότι οι περισσότεροι συμμετέχοντες (61 άτομα, ποσοστό 54,5%) έχουν κάποια πιστοποίηση στη χρήση Η/Υ από κάποιον ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα. 18 άτομα (ποσοστό 16,1%) έχουν πιστοποίηση Τ.Π.Ε. Α' επιπέδου, 17 άτομα δεν έχουν καθόλου πιστοποίηση (ποσοστό 15,2%) και τέλος 16 συμμετέχοντες δήλωσαν ότι είναι κάτοχοι πιστοποίησης Τ.Π.Ε. Β' επιπέδου (ποσοστό 16,1% επί του συνόλου του δείγματος). Γενικά το 84,8% του συνόλου των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών που πήραν μέρος στην παρούσα έρευνα, έχουν κάποια πιστοποίηση στη χρήση των Η/Υ (95 άτομα από σύνολο 112).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.8.1. Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Α' επίπεδο	18	16,1	16,1	16,1
Β' επίπεδο	16	14,3	14,3	30,4
Πιστοποίηση από φορέα (ιδιωτικό ή δημόσιο)	61	54,5	54,5	84,8
Δεν έχω	17	15,2	15,2	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.:
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.8.1. Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.

7.2.9. Περιφέρεια εργασίας

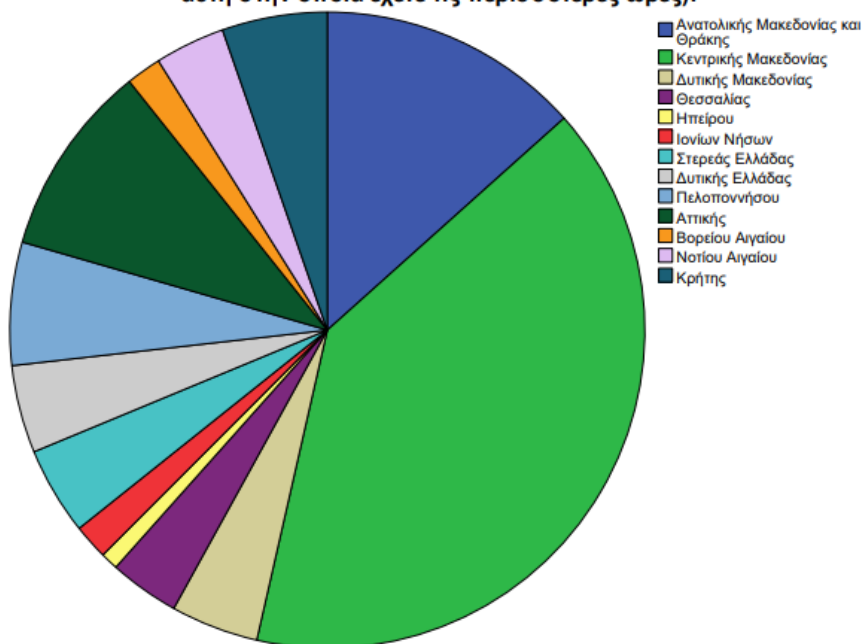
Η περιφέρεια εργασίας των ερωτώμενων αποτέλεσε έναν από τους περιορισμούς της έρευνας⁷⁰, διότι η κατανομή δεν ήταν ισόνομη, όπως μπορεί να δει κανείς στο γράφημα 7.2.9.1. με μία ματιά. Κατά την περιγραφική ανάλυση των συχνοτήτων της μεταβλητής «Περιφέρεια εργασίας» (βλ. πίνακα 7.2.9.1.), παρατηρείται ότι σχεδόν το μισό ποσοστό του δείγματος (40,2%, 45 άτομα) εργάζεται ή εργάστηκε στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Ακολουθεί η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με ποσοστό 13,4% και 15 άτομα, φτάνοντας μαζί με την Κεντρική Μακεδονία το 53,6% του συνόλου του δείγματος. Στο υπόλοιπο μισό μοιράζονται όλες οι υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας: 11 άτομα εργάζονται ή εργάστηκαν στην Αττική (ποσοστό 9,8%), 7 στην Πελοπόννησο (6,3%), 6 στην Κρήτη (5,4%), από 5 άτομα στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας (από 4,5%), από 4 άτομα στις Περιφέρειες Θεσσαλίας και Νοτίου Αιγαίου (από 3,6%), από 2 άτομα στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων και Βορείου Αιγαίου (από 1,8%) και 1 άτομο εργάζεται ή εργάστηκε στην Περιφέρεια Ηπείρου (0,9%). Το ευτυχές είναι ότι υπήρξε αντιπροσώπευση, αν και όχι ικανή για γενίκευση των αποτελεσμάτων, από όλες τις Περιφέρειες της Ελλάδας.

⁷⁰ Βλ. κεφ. 6.5. της παρούσας Διπλωματικής εργασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.9.1. Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ. (αν είστε σε παραπάνω από μία, συμπληρώστε αυτή στην οποία έχετε τις περισσότερες ώρες):

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	15	13,4	13,4	13,4
	Κεντρικής Μακεδονίας	45	40,2	40,2	53,6
	Δυτικής Μακεδονίας	5	4,5	4,5	58,0
	Θεσσαλίας	4	3,6	3,6	61,6
	Ηπείρου	1	,9	,9	62,5
	Ιονίων Νήσων	2	1,8	1,8	64,3
	Στερεάς Ελλάδας	5	4,5	4,5	68,8
	Δυτικής Ελλάδας	5	4,5	4,5	73,2
	Πελοποννήσου	7	6,3	6,3	79,5
	Αττικής	11	9,8	9,8	89,3
	Βορείου Αιγαίου	2	1,8	1,8	91,1
	Νοτίου Αιγαίου	4	3,6	3,6	94,6
	Κρήτης	6	5,4	5,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ. (αν είστε σε παραπάνω από μία, συμπληρώστε αυτή στην οποία έχετε τις περισσότερες ώρες):

Γράφημα 7.2.9.1. Περιφέρεια εργασίας

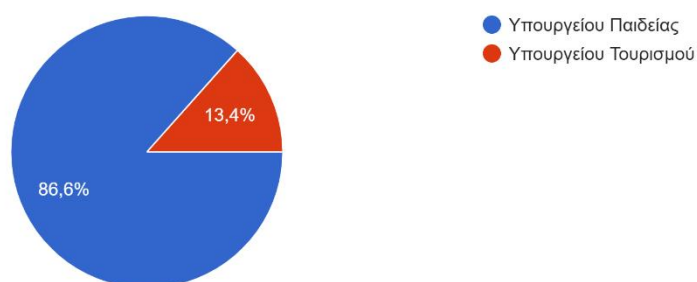
7.2.10. Αρμόδια Υπουργεία

Στην τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου που αφορούσε στα προσωπικά στοιχεία των συμμετεχόντων, και συγκεκριμένα όσον αφορά στο Υπουργείο που είναι αρμόδιο για το ΔΙΕΚ που εργάζονται ή εργάστηκαν, η ανάλυση συχνοτήτων κατέδειξε επίσης μεγάλη ανισότητα κατανομής του δείγματος (βλ. πίνακα 7.2.10.1. και γράφημα 7.2.10.1.). Όπως φαίνεται 97 από τους 112 συμμετέχοντες ξενόγλωσσους εκπαιδευτές (ποσοστό 86,6% επί του συνόλου) εργάζονται ή εργάστηκαν σε ΔΙΕΚ αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, ενώ μόλις 15 (ποσοστό 13,4%) εργάζονται ή εργάστηκαν σε ένα από τα οκτώ ΙΕΚ του Υπουργείου Τουρισμού. Φυσικά το γεγονός ότι τα ΙΕΚ αρμοδιότητας του Υπουργείου Τουρισμού είναι τόσα λίγα σε σχέση με τα υπόλοιπα ΔΙΕΚ επηρέασε την άνωθεν ποσοστωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.2.10.1. Το Δ.Ι.Ε.Κ. που εργάζομαι/εργάστηκα είναι αρμοδιότητας:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Υπουργείου Παιδείας	97	86,6	86,6	86,6
Υπουργείου Τουρισμού	15	13,4	13,4	100,0
Total	112	100,0	100,0	

Το Δ.Ι.Ε.Κ. που εργάζομαι/εργάστηκα είναι αρμοδιότητας:
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.2.10.1. Αρμόδια Υπουργεία

7.3. 2^{ος} άξονας: Συνθήκες εργασίας και επιμορφωτική εμπειρία

Στο δεύτερο τμήμα του ερωτηματολογίου συλλέχθηκαν τα δεδομένα και πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις συχνοτήτων (frequencies), που αφορούν στις απόψεις των εκπαιδευτών για θέματα υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ και στις προτιμήσεις τους για το τι θεωρούν αναγκαίο για τη διδασκαλία τους. Επίσης υπολογίστηκαν τα ποσοστά αξιοποίησης διαφόρων μεθόδων διδασκαλίας. Κατόπιν εξήχθησαν με αριθμητικά δεδομένα (κατανομή συχνοτήτων) τα αντικείμενα των επιμορφώσεων που έχουν παρακολουθήσει. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων και οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα θα γίνουν με την βοήθεια της περιγραφικής ανάλυσης των δεδομένων, μέσα από πίνακες κατανομής συχνοτήτων. Λόγω οικονομίας χώρου, οι πίνακες θα βρίσκονται στο παράρτημα της εργασίας⁷¹ για κάθε ερώτηση ξεχωριστά, και στα παρακάτω υποκεφάλαια, στις ερωτήσεις/ κλίμακες που αφορούν σε πολλές μεταβλητές, θα γίνει μνεία στις επιλογές που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο και το μικρότερο ποσοστό στις κλίμακες βαθμονόμησης (εκτός αν υπάρχει κάποια σημαντική πληροφορία άξια αναφοράς)⁷², ώστε να περιγραφούν κατόπιν τα αποτελέσματα και να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα. Υπενθυμίζεται ότι πρόκειται για πεντάβαθμη κλίμακα Likert, όπου 1=καθόλου, 2=λίγο, 3=μέτρια, 4=αρκετά, 5=πολύ. Επιπρόσθετα, όπου κρίνεται χρήσιμο θα γίνει χρήση γραφημάτων για την βέλτιστη κατανόηση των αποτελεσμάτων.

7.3.1. Απάντηση 1^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

- *Ποια είναι η άποψη των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ για τα θέματα υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ και τι θεωρούν αναγκαίο και σε ποιο βαθμό για τη διδασκαλία τους;*

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 11), όσον αφορά στον βαθμό ικανοποίησής τους από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής στα παρακάτω:

⁷¹ Βλ. Παράρτημα, σελ. 25-32.

⁷² Αν για παράδειγμα, κάποια ακραία βαθμονόμηση (π.χ. 1=καθόλου) είναι άξια αναφοράς, παρόλο που δεν βρίσκεται στο μεγαλύτερο ή στο μικρότερο ποσοστό απαντήσεων στις κλίμακες.

- Βιβλία σε έντυπη/ εκτυπώσιμη μορφή ή/ και διδακτικές σημειώσεις: 44,6% των εκπαιδευτών (50 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, ενώ 4,5% (5 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Έντυπα εποπτικά μέσα (αφίσες, χάρτες, πίνακες, εικόνες, κ.ά.): 31,3% των εκπαιδευτών (41 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, ενώ 5,4% (6 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Οπτικοακουστικά/ψηφιακά εποπτικά μέσα (CD, DVD, USB, βιντεοπροβολέας, Προτζέκτορας, κ.ά.): 31,3% των εκπαιδευτών (35 άτομα) είναι λίγο ικανοποιημένοι, ενώ 7,1% (8 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Η/Υ ή laptops/tablets: 26,8% των εκπαιδευτών (30 άτομα) είναι μέτρια ικανοποιημένοι, ενώ 4,5% (5 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Διαδραστικός Πίνακας: 59,8% των εκπαιδευτών (67 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, ενώ 4,5% (5 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Εργαστήριο της ειδικότητας: 46,4% των εκπαιδευτών (52 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, ενώ μόνο 3,6% (4 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.
- Βιβλιοθήκη: 50% των εκπαιδευτών (56 άτομα) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι, ενώ μόλις 1,8% (2 άτομα) είναι πολύ ικανοποιημένοι.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 12), όσον αφορά στο τι θεωρούν αναγκαίο για τη διδασκαλία τους, και σε ποιον βαθμό:

- Το διδακτικό εγχειρίδιο/ διδακτικές σημειώσεις: Το 48,2% των εκπαιδευτών (54 άτομα) το θεωρεί πολύ αναγκαίο, ενώ το 3,6% (4 άτομα) λίγο αναγκαίο.
- Εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. αυθεντικό υλικό, ξενόγλωσσος τύπος, κ.ά.): Το 70,5% των εκπαιδευτών (79 άτομα) το θεωρεί πολύ αναγκαίο, ενώ μόλις το 0,9% (1 άτομο) λίγο αναγκαίο.
- Τα εποπτικά μέσα: Το 67% των εκπαιδευτών (75 άτομα) τα θεωρεί πολύ αναγκαία, ενώ μόνο το 2,7% (3 άτομα) μέτρια αναγκαία.
- Τους Η/Υ ή laptops/ tablets/ smartphones: Το 72,3% των εκπαιδευτών (81 άτομα) τους θεωρεί πολύ αναγκαίους, ενώ μόνο το 2,7% (3 άτομα) μέτρια αναγκαίους.
- Τον Διαδραστικό Πίνακα: Το 36,6% των εκπαιδευτών (41 άτομα) τον θεωρεί πολύ αναγκαίο, ενώ το 3,6% (4 άτομα) καθόλου αναγκαίο.

- Το εργαστήριο της ειδικότητας: Το 32,1% των εκπαιδευτών (36 άτομα) το θεωρεί πολύ αναγκαίο, ενώ το 6,3% (7 άτομα) λίγο αναγκαίο. Επίσης, 9 άτομα (ποσοστό) 8% απάντησαν ότι δεν το θεωρούν καθόλου αναγκαίο.
- Τη Βιβλιοθήκη: Το 48,2% των εκπαιδευτών (35 άτομα) τη θεωρεί αρκετά αναγκαία, ενώ μόνο το 2,7% (3 άτομα) λίγο αναγκαία.

Απαντώντας λοιπόν στο 1^ο ερευνητικό ερώτημα της εργασίας, είναι φανερό ότι τα μεγαλύτερα ποσοστά των απαντήσεων, όσον αφορά στις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών για τον βαθμό ικανοποίησής τους από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής στα ΔΙΕΚ, δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι. Η πρώτη ερώτηση διερεύνησε τις συνειδητές ρητές ανάγκες των εκπαιδευτών, ζητώντας τους να αποτιμήσουν τη διαθεσιμότητα των υλικοτεχνικών υποδομών στα ΔΙΕΚ. Οι απαντήσεις τους ανέδειξαν μεγάλες ελλείψεις, κυρίως σε βοηθητικά διδακτικά εργαλεία, όπως ο Διαδραστικός Πίνακας (ποσοστό μη ικανοποίησης 59,8%). Η δεύτερη ερώτηση αναζητά τις μη ρητές, και ίσως τις λανθάνουσες ανάγκες των εκπαιδευτών, προτρέποντάς τους να δηλώσουν σε κλίμακα βαθμονόμησης, το τι οι ίδιοι θεωρούν αναγκαίο για τη διδασκαλία τους. Αναγκαίος λοιπόν για τους εκπαιδευτές ΞΓ αναδεικνύεται ο εξοπλισμός σε Η/Υ/ laptops/ tablets (72,3%), σε αυθεντικό εκπαιδευτικό ξενόγλωσσο υλικό (70,5%) και σε εποπτικά μέσα (67%). Σε συνδυασμό οι δύο πρώτες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, αναδεικνύουν τις ελλείψεις και τις αναγκαιότητες της υλικοτεχνικής υποδομής των ΔΙΕΚ, δεδομένα που αποτελούν σημαντικά στοιχεία για την διαδικασία διερεύνησης των αναγκών τους.

7.3.2. Απάντηση 2^ο ερευνητικού ερωτήματος

- *Σε ποιο βαθμό αξιοποιούν διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας στο μάθημά τους;*

Σύμφωνα με τις αντιλήψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 13), όσον αφορά στον βαθμό αξιοποίησης διαφορετικών τρόπων διδασκαλίας στο μάθημά τους στα παρακάτω:

- Διαθεματικότητα: 46,4% των εκπαιδευτών (52 άτομα) την αξιοποιούν αρκετά, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) δεν την αξιοποιεί καθόλου.
- Βιωματικές Δράσεις: 36,6% των εκπαιδευτών (41 άτομα) τις αξιοποιούν πολύ, ενώ 3,6% (4 άτομα) καθόλου.

- Μέθοδο Project: 36,6% των εκπαιδευτών (41 άτομα) την αξιοποιούν αρκετά, ενώ 9,8% (11 άτομα) καθόλου.
- Νέες Τεχνολογίες-ΤΠΕ: 44,6% των εκπαιδευτών (50 άτομα) τις αξιοποιούν πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) δεν τις αξιοποιεί καθόλου.
- Συνεργασία με φορείς: 26,8% των εκπαιδευτών (30 άτομα) την αξιοποιούν μέτρια, ενώ 11,6% (13 άτομα) την αξιοποιούν πολύ. 25% των εκπαιδευτών (28 άτομα) απάντησαν ότι δεν την αξιοποιούν καθόλου.
- Διεθνή και Ευρωπαϊκά Προγράμματα: 32,1% των εκπαιδευτών (36 άτομα) δεν τα αξιοποιούν καθόλου, ενώ 8% (9 άτομα) τα αξιοποιεί πολύ.

Σαν απάντηση στο 2^ο ερευνητικό ερώτημα έρχονται τα αρνητικά ποσοστά μη συμμετοχής σε Διεθνή και Ευρωπαϊκά Προγράμματα, καθώς και αυτά της συνεργασίας με φορείς, να αναδείξουν την έλλειψη ενημέρωσης και επιμόρφωσης σε θέματα που απαιτούν ιδιαίτερη ενασχόληση και προσωπικό ενδιαφέρον. Το μάθημα της ΞΓ ενδείκνυται για τέτοιες δράσεις (όπως συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus+, κ.ά.), όμως οι απαντήσεις καταδεικνύουν για ακόμα μια φορά την αντιμετώπιση του επαγγέλματος του εκπαιδευτή ΔΙΕΚ (από πλευράς των ίδιων) ως μια δευτερεύουσα εργασία, με ελάχιστες ώρες και απολαβές, που δεν τους αφήνει περιθώρια να ασχοληθούν με κάτι δημιουργικό και καινοτόμο. Κατά τα άλλα, οι απαντήσεις που συγκέντρωσαν τα μεγαλύτερα ποσοστά, όσον αφορά στον βαθμό αξιοποίησης διαφορετικών τρόπων διδασκαλίας, είναι η Διαθεματικότητα (46,4%) και οι Νέες Τεχνολογίες-ΤΠΕ (44,6%), μέθοδοι, κατά τη γνώμη του ερευνητή, περισσότερο «παραδοσιακοί», που θα άρμοζε να αναφέρονται στις πρώτες θέσεις κατάταξης επιλογών αξιοποίησης διαφορετικών τρόπων διδασκαλίας, σε ερευνητικά πλαίσια που αφορούν σε σχολική τάξη, και όχι σε δομές επαγγελματικής εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως είναι τα ΔΙΕΚ.

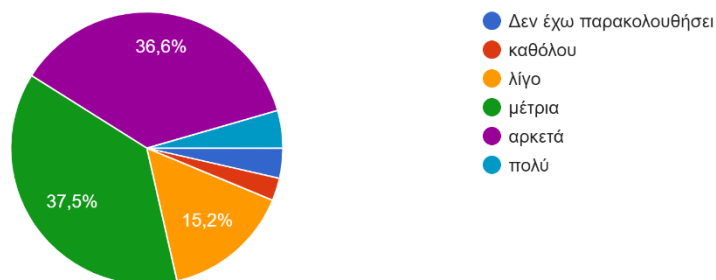
7.3.3. Απάντηση 3^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

- *Ποια είναι η άποψη τους για τις επιμορφώσεις που έχουν ήδη παρακολουθήσει και ποια ήταν τα αντικείμενα τους;*

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 14), όσον αφορά στον βαθμό ικανοποίησής τους από την παρακολούθηση επιμορφώσεων: 37,5% των

εκπαιδευτών (42 άτομα) δήλωσαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι και 36,6% (41 άτομα) μέτρια ικανοποιημένοι. Μόνο 4,5% (5 άτομα) δήλωσαν ότι είναι πολύ ικανοποιημένοι και υπήρχαν και 4 άτομα (3,6%) που δήλωσαν ότι δεν έχουν παρακολουθήσει κάποια επιμόρφωση (βλ. γράφημα 7.3.3.1.).

Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα;
112 απαντήσεις

Γράφημα 7.3.3.1. Βαθμός ικανοποίησης από επιμορφώσεις που έχουν παρακολουθήσει

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 15), όσον αφορά στα αντικείμενα επιμόρφωσης που έχουν παρακολουθήσει: Η πλειοψηφία των εκπαιδευτών (ποσοστό 75,7%, 81 άτομα) έχει παρακολουθήσει επιμόρφωση στη Διδασκαλία των Ξένων Γλωσσών. 61,7% (66 άτομα) έχουν παρακολουθήσει επιμόρφωση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. 36,4 (39 άτομα) έχουν παρακολουθήσει κάποια άλλη επιμόρφωση, 34,6% (37 άτομα) έχουν επιμορφωθεί σε γνωστικό αντικείμενο ειδικότητας ΔΙΕΚ (π.χ. Αγγλικά για μάγειρες) και 32,7% (35 άτομα) έχουν επιμορφωθεί στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (βλ. γράφημα 7.3.3.2.).

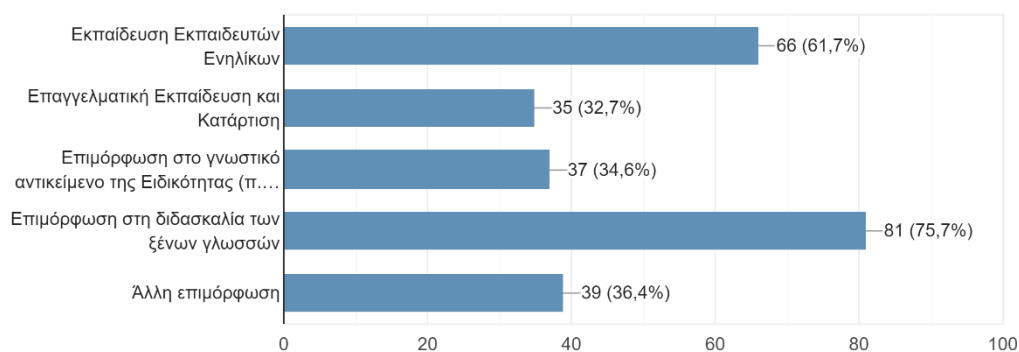
Απαντώντας λοιπόν στο 3^ο ερευνητικό ερώτημα, είναι φανερό ότι η άποψη των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών για τις επιμορφώσεις που έχουν παρακολουθήσει δεν είναι η καλύτερη δυνατή. Τα αριθμητικά δεδομένα μας δείχνουν ότι είναι λίγο ή μέτρια ικανοποιημένοι. Η ερώτηση αυτή εξετάζει τις επιμορφωτικές εμπειρίες που έχουν αποκομίσει οι εκπαιδευτές και τις απόψεις που έχουν για αυτές, οι οποίες είναι πολύ μεγάλης σημασίας για τη διαδικασία της διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών. Όπως αναφέρεται στο θεωρητικό μέρος της Διπλωματικής εργασίας, οι απόψεις των εκπαιδευτικών για τις επιμορφωτικές τους ανάγκες εκφράζουν τις γενικευμένες και

προσανατολιστικές προδιαθέσεις τους στην επιτέλεση του εκπαιδευτικού τους έργου Mezirow (2007)⁷³. Ο σχεδιασμός μελλοντικών επιμορφώσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψιν όλα αυτά τα δεδομένα και να επανασχεδιαστεί το πλαίσιο του από τον πυρήνα του και από την αρχή.

Επίσης όσον αφορά στα αντικείμενα επιμόρφωσης, η διδασκαλία της ΞΓ βρίσκεται στις πρώτες επιλογές, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι το επάγγελμα του εκπαιδευτικού ΞΓ (ως βασική ιδιότητα, ανεξαρτήτου μαθητικού κοινού) έρχεται σε πρώτη θέση, ενώ το επάγγελμα του εκπαιδευτή ΞΓ ενηλίκων επαγγελματικής εκπαίδευσης ακολουθεί ως δευτερεύουσα ασχολία και έγκειται στις προσωπικές επιλογές του κάθε εκπαιδευτή. Η επιλογή επιμόρφωσης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων αποτελεί για πολλούς εκπαιδευτές που διδάσκουν στα ΔΙΕΚ προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης ΕΟΠΠΕΠ, άρα δεν ξαφνιάζει η κατάταξή της στη δεύτερη θέση των επιλογών. Πιο εξειδικευμένες επιμορφώσεις (π.χ. Επιμόρφωση στο γνωστικό αντικείμενο ειδικότητας - ορολογία) δεν τυγχάνουν της ίδιας προτίμησης, όντας και οι ίδιες πιο σπάνιες, δυσεύρετες και πιο δαπανηρές.

Αν έχετε παρακολουθήσει επιμορφώσεις, ποιο ήταν το αντικείμενο τους; (παραπάνω από μία δυνατές επιλογές)

107 απαντήσεις

Γράφημα 7.3.3.2. Αντικείμενα επιμόρφωσης που έχουν παρακολουθήσει

⁷³ Βλ. κεφ. 2.3., σελ. 26 της παρούσας Διπλωματικής εργασίας.

7.4. 3^{ος} άξονας: Επιμορφωτικές ανάγκες και προτιμήσεις

Στο τρίτο και τελευταίο τμήμα του ερωτηματολογίου, όπου διερευνώνται οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών, όπως τις ορίζουν οι ίδιοι, τα δεδομένα συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν οι συχνότητες (frequencies), που αφορούν στα επιθυμητά αντικείμενα επιμόρφωσης (γενικής φύσεως, και ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους), και στις απόψεις τους σχετικά με τη μορφή, τη μέθοδο, τη διάρκεια και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της επιμόρφωσης. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων και οι απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα θα γίνουν και εδώ με την βοήθεια της περιγραφικής ανάλυσης των δεδομένων, μέσα από πίνακες κατανομής συχνοτήτων. Όπως και στο προηγούμενο υποκεφάλαιο, οι πίνακες θα βρίσκονται στο παράρτημα της εργασίας⁷⁴, λόγω οικονομίας χώρου. Οι ερωτήσεις διαρθρώνονται και σε αυτόν τον άξονα σε κλίμακες πεντάβαθμης βαθμονόμησης τύπου Likert, όπου 1=καθόλου, 2=λίγο, 3=μέτρια, 4=αρκετά, 5=πολύ.

7.4.1. Απάντηση 4^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

- *Ποια είναι τα αντικείμενα (σε γενικές θεματικές ενότητες και σε θέματα ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους) στα οποία θα ήθελαν να επιμορφωθούν;*

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 16), όσον αφορά στον βαθμό που θα τους ενδιέφερε να επιμορφωθούν στις παρακάτω θεματικές ενότητες:

- Εκπαίδευση Ενηλίκων: 47,3% των εκπαιδευτών (53 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 1,8% (2 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση: 45,5% των εκπαιδευτών (51 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) καθόλου.
- Επαγγελματικός Προσανατολισμός: 49,1% των εκπαιδευτών (55 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής: 51,8% των εκπαιδευτών (58 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.

⁷⁴ Βλ. Παράρτημα, σελ. 33-46.

- Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης - Αντιμετώπιση κρίσεων και συγκρούσεων: 48,2% των εκπαιδευτών (54 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 1,8% (2 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού: 39,3% των εκπαιδευτών (44 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 1,8% (2 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Δημοκρατία στην Εκπαίδευση: 38,4% των εκπαιδευτών (43 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα: 43,8% των εκπαιδευτών (49 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 3,6% (4 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες: 38,4% των εκπαιδευτών (43 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 18,8% (21 άτομα) θα τους ενδιέφερε λίγο.
- Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση: 41,1% των εκπαιδευτών (46 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) καθόλου.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων: 45,5% των εκπαιδευτών (51 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 1,8% (2 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης: 35,7% των εκπαιδευτών (40 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.: 30,4% των εκπαιδευτών (34 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά, ενώ 4,5% (5 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης: 32,1% των εκπαιδευτών (36 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά, ενώ 8% (9 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους: 34,8% των εκπαιδευτών (39 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 17), όσον αφορά στον βαθμό που θα τους ενδιέφερε να επιμορφωθούν στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός τους:

- Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.: 51,8% των εκπαιδευτών (58 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) καθόλου.
- Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες: 62,5% των εκπαιδευτών (70 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) λίγο.
- Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς: 67% των εκπαιδευτών (75 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 3,6% (4 άτομα) θα τους ενδιέφερε λίγο.
- Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας: 67,9% των εκπαιδευτών (76 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά, ενώ 2,7% (3 άτομα) θα τους ενδιέφερε λίγο.
- Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.: 50% των εκπαιδευτών (56 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) καθόλου.
- Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.: 50,9% των εκπαιδευτών (57 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Διδασκαλία και αξιολόγηση: 34,8% των εκπαιδευτών (39 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ 3,6% (4 άτομα) δεν θα τους ενδιέφερε καθόλου.
- Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.: 48,2% των εκπαιδευτών (54 άτομα) δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) καθόλου.

Απαντώντας στο 4^ο ερευνητικό ερώτημα, είναι σημαντικό να καταγραφούν τα υψηλότερα αριθμητικά δεδομένα που αφορούν στα θέματα επιμόρφωσης, τα οποία συγκέντρωσαν τις περισσότερες προτιμήσεις από τους εκπαιδευτές ΞΓ. Στις γενικές θεματικές ενότητες, πρώτη σε προτιμήσεις έρχεται η θεματική ενότητα «Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής», με πάνω από τους μισούς εκπαιδευτές (51,8%, 58 άτομα), να έχουν δηλώσει ότι θα ήθελαν να επιμορφωθούν στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Στα θέματα ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους, στην πρώτη θέση βρίσκεται η «Ειδική

ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας», με ποσοστό 67,9% των εκπαιδευτών (76 άτομα) να δηλώνουν ότι θα τους ενδιέφερε αρκετά να επιμορφωθούν, και ακολουθεί η «Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς» με ποσοστό 67,9% των εκπαιδευτών (76 άτομα) που δήλωσαν ότι θα τους ενδιέφερε πολύ η επιμόρφωση στο παραπάνω αντικείμενο.

Όπως είναι φανερό, οι εκπαιδευτές εκφράζοντας τις επιμορφωτικές τους ανάγκες, αναγνωρίζουν ότι έχουν ανάγκη για εξειδικευμένη επιμόρφωση, όταν αφορά στην διδακτική του μαθήματός τους, σε θέματα που άπτονται της διδασκαλίας για επαγγελματικούς σκοπούς και της χρήσης ειδικής γλώσσας/ ορολογίας. Στις γενικές θεματικές ενότητες όμως, δίνεται η εντύπωση μιας τάσης για μια πιο σφαιρική, «γενική» επιμόρφωση (όπως είναι η Ψυχοπαιδαγωγική, κτλ.). Η γνώμη του ερευνητή είναι ότι στην ερώτηση 16 (γενικές θεματικές ενότητες), πρωταγωνίστησαν στις προτιμήσεις των εκπαιδευτών οι επιλογές που διαμορφώθηκαν βάσει του προσωπικού τους ενδιαφέροντος, ενώ στην ερώτηση 17 (θέματα ειδικής διδακτικής του μαθήματός τους) διαφάνηκαν οι πραγματικές τους ανάγκες για επιμόρφωση, διδάσκοντας σε δομές ΕΕΚ, και συγκεκριμένα σε ΔΙΕΚ.

7.4.2. Απάντηση 5^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

- *Ποιες είναι οι απόψεις τους σχετικά με τη μορφή, τη μέθοδο, τη διάρκεια και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της επιμόρφωσης;*

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 18), όσον αφορά στη μορφή της επιθυμητής επιμόρφωσης:

- Διά ζώσης: 42,9% των εκπαιδευτών (48 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν πολύ, ενώ 4,5% (5 άτομα) την προτιμούν λίγο.
- Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση): 33,9% των εκπαιδευτών (38 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν πολύ, ενώ μόλις 1,8% (2 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση): 41,1% των εκπαιδευτών (46 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν αρκετά, ενώ 4,5% (5 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.

- Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως: 38,4% των εκπαιδευτών (43 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν αρκετά, ενώ 2,7% (3 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- Ενδοσχολική: 37,5% των εκπαιδευτών (42 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν αρκετά, ενώ 7,1% (8 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- Κοινότητες μάθησης: 35,7% των εκπαιδευτών (40 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν αρκετά, ενώ 8,9% (10 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 19), όσον αφορά στη μέθοδο της επιθυμητής επιμόρφωσης:

- Διαλέξεις/Εισηγήσεις: 31,3% των εκπαιδευτών (35 άτομα) δήλωσαν ότι τις προτιμούν μέτρια, ενώ 7,1% (8 άτομα) δεν τις προτιμούν καθόλου.
- Βιωματικά Εργαστήρια: 53,6% των εκπαιδευτών (60 άτομα) δήλωσαν ότι τα προτιμούν πολύ, ενώ από 1,8% (από 2 άτομα) δήλωσαν ότι τα προτιμούν λίγο ή δεν τα προτιμούν καθόλου.
- Παρουσίαση καλών πρακτικών: 46,4% των εκπαιδευτών (52 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) την προτιμούν λίγο.
- Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών: 59,8% των εκπαιδευτών (67 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν πολύ, ενώ 1,8% (2 άτομα) την προτιμούν λίγο.

Σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 20), όσον αφορά στη διάρκεια της επιθυμητής επιμόρφωσης:

- Μικρή διάρκεια (2 ώρες): από 24,1% των εκπαιδευτών (από 27 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν μέτρια ή λίγο, ενώ 8,9% (10 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- Μέση διάρκεια (3 ώρες): 31,3% των εκπαιδευτών (35 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν μέτρια, ενώ 3,6% (4 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες): 30,4% των εκπαιδευτών (34 άτομα) δήλωσαν ότι την προτιμούν αρκετά, ενώ 11,6% (13 άτομα) δεν την προτιμούν καθόλου.
- ≥40 ώρες: 25,9% των εκπαιδευτών (29 άτομα) δήλωσαν ότι δεν την προτιμούν καθόλου, ενώ από 16,1% (από 18 άτομα) την προτιμούν λίγο ή μέτρια.

Τέλος, σύμφωνα με τις απόψεις των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών (ερώτηση 21), όσον αφορά στον βαθμό που αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα, ως προς τα ακόλουθα:

- Επικαιροποίηση δεξιοτήτων: 40,2% των εκπαιδευτών (45 άτομα) δήλωσαν ότι αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους αρκετά, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) αναμένει ότι δεν θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες του καθόλου.
- Επαγγελματική εξέλιξη: 34,8% των εκπαιδευτών (39 άτομα) δήλωσαν ότι αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους αρκετά, ενώ 1,8% (2 άτομα) αναμένουν ότι δεν θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους καθόλου.
- Προσωπική ανάπτυξη: 44,6% των εκπαιδευτών (50 άτομα) δήλωσαν ότι αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους πολύ, ενώ μόλις 0,9% (1 άτομο) αναμένει ότι δεν θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες του καθόλου.
- Αλληλεπίδραση με συναδέλφους: 42,9% των εκπαιδευτών (48 άτομα) δήλωσαν ότι αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους πολύ, ενώ 2,7% (3 άτομα) αναμένουν ότι δεν θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους καθόλου.
- Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών: 30,4% των εκπαιδευτών (34 άτομα) δήλωσαν ότι αναμένουν να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους αρκετά, ενώ 1,8% (2 άτομα) αναμένουν ότι δεν θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους καθόλου.

Απαντώντας λοιπόν το 5^ο ερευνητικό ερώτημα, διαπιστώνεται ότι οι εκπαιδευτές ΞΓ θεωρούν ως προτιμότερη μορφή επιμόρφωσης την Δια ζώσης (ποσοστό 42,9%, 48 άτομα), γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη τους για άμεση επικοινωνία και αλληλεπίδραση, και σφραγίζει την θεώρηση ότι παρόλες τις «ευκολίες» της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης που έγινε συνήθεια στην εποχή της πανδημίας του COVID-19, η ανάγκη αυτή εξακολουθεί να υφίσταται έντονα.

Όσον αφορά στη μέθοδο επιμόρφωσης τα δεδομένα έδειξαν ξεκάθαρη προτίμηση στην παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών (ποσοστό 59,8%, 67 άτομα). Γενικότερα οι μέθοδοι που απέσπασαν τα περισσότερα «πολύ» στη δήλωση προτιμήσεων ήταν όλες πλην αυτή των διαλέξεων/ εισηγήσεων, στοιχείο που αποδεικνύει ότι οι εκπαιδευτές έχουν κουραστεί από δασκαλοκεντρικές μεθόδους επιμόρφωσης και έχουν ανάγκη για πιο ενεργητικές, συμμετοχικές μεθόδους στην επιμόρφωσή τους. Στις δύο τελευταίες μεθόδους επιμόρφωσης (παρακολούθηση καλών πρακτικών και παρακολούθηση

δειγματικών διδασκαλιών), αξίζει να σημειωθεί ότι κανένας από τους συμμετέχοντες δεν επέλεξε την τιμή «καθόλου» (δηλαδή την τιμή 1, σύμφωνα με την κλίμακα Likert). Αυτό αποδεικνύει ότι δεν επιθυμούν μόνο την «θεωρία», δηλαδή να λάβουν μονάχα θεωρητικές γνώσεις, αλλά θέλουν να παρατηρήσουν την «πράξη» και να παραδειγματιστούν, μαθαίνοντας καινούργια πράγματα, τεχνικές και ιδέες, που μπορούν να εφαρμοστούν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η προτιμότερη επιθυμητή διάρκεια επιμόρφωσης, σύμφωνα με την ανάλυση συχνοτήτων των δεδομένων από τις απαντήσεις, είναι η μέση διάρκεια (3 ώρες). Οι προτιμήσεις των εκπαιδευτών ΞΓ για την συγκεκριμένη διάρκεια, κυμάνθηκαν στις τιμές «μέτρια», «αρκετά» και «πολύ» στο 76% επί του συνόλου, σε σχέση με τις άλλες επιλογές που αφορούσαν στην επιθυμητή διάρκεια. Η μικρή διάρκεια επιμόρφωσης (2 ώρες) από την άλλη, συνέλεξε τις περισσότερες τιμές «καθόλου» και «λίγο» με ποσοστό 33%, παρόλο που το μεγαλύτερο αρνητικό ποσοστό του «καθόλου» κατέχει η επιμόρφωση που διαρκεί >40 ώρες (25,9%).

Τέλος, όσον αφορά στον βαθμό που αναμένουν οι εκπαιδευτικοί ΞΓ να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα, τα δεδομένα αναδεικνύουν ότι, εκτός από την προσωπική ανάπτυξη του κάθε συμμετέχοντα (44,6% δήλωσε ότι αναμένει να ικανοποιηθούν «πολύ» οι προσδοκίες του), η ευκαιρία που προσφέρεται για αλληλεπίδραση με συναδέλφους είναι επίσης μεγάλης σημασίας. Ποσοστό 42,9% επί του συνόλου του δείγματος δήλωσε ότι αναμένει να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες του, όσον αφορά στην αλληλεπίδραση, επίσης «πολύ», ενώ σε όλες τις υπόλοιπες επιλογές, τις περισσότερες προτιμήσεις συγκέντρωσε η τιμή «αρκετά». Και σε αυτή την έκφραση των προσδοκιών, διαφαίνεται η ανάγκη των εκπαιδευτών για επικοινωνία, συνεργασία και αλληλεπίδραση με συναδέλφους, στοιχεία που τους στέρησε η πανδημία του COVID-19 τα τελευταία δύο χρόνια και αποτυπώνονται σήμερα στη διερεύνηση των επιμορφωτικών τους αναγκών.

7.5. Στατιστικά σημαντικές διαφορές

Το 6^ο ερευνητικό ερώτημα και βασικός στόχος της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνηθεί εάν και κατά πόσο υπάρχει διαφοροποίηση στις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών, ανάλογα με την ειδικότητα, την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας των συμμετεχόντων. Οι επιμορφωτικές τους ανάγκες προκύπτουν από τις ερωτήσεις του Γ'

Μέρους «Επιμορφωτικές ανάγκες και προτιμήσεις» του ερωτηματολογίου της έρευνας, δηλαδή τις ερωτήσεις 16, 17, 18, 19, 20 και 21. Για να ικανοποιηθεί ο ανωτέρω στόχος, πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις διακύμανσης (Analysis of Variance - ANOVA), με εξαρτημένες μεταβλητές το περιεχόμενο των προαναφερθέντων ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, δηλαδή το α) ενδιαφέρον επιμόρφωσης σε διάφορα αντικείμενα, β) το ενδιαφέρον επιμόρφωσης σε θέματα διδακτικής του αντικειμένου, γ) τη μορφή, δ) τη μέθοδο, ε) την διάρκεια επιμόρφωσης, καθώς και στ) τα προσδοκώμενα οφέλη της σε διάφορους τομείς. Από την άλλη, η ανεξάρτητη μεταβλητή ήταν σε κάθε ανάλυση ξεχωριστά, α) η ειδικότητα, β) η ηλικία και γ) τα έτη υπηρεσίας.

Τα δεδομένα που μετά τις στατιστικές αναλύσεις εμφάνισαν στατιστικά σημαντική διαφορά, θα παρουσιαστούν ξεχωριστά για κάθε ανεξάρτητη μεταβλητή στα υποκεφάλαια που ακολουθούν. Η ανάλυση και η ερμηνεία των δεδομένων θα γίνεται με την βοήθεια δύο πινάκων κάθε φορά, έναν με τίτλο «Descriptives» (περιγραφικά στατιστικά), όπου φαίνονται τα στατιστικά που αναφέρονται, δηλαδή οι μέσοι όροι (M.O.)⁷⁵ και οι τυπικές αποκλίσεις (T.A.)⁷⁶, τα οποία είναι στρογγυλοποιημένα σε δύο δεκαδικούς πάντα, και ακριβώς από κάτω θα βρίσκεται ο πίνακας «ANOVA» (ανάλυση διακύμανσης) για το κάθε θέμα, δηλαδή για τη συστοιχία των ερωτήσεων, στον οποίο διαφαίνεται από την ανάλυση διακύμανσης, η τιμή p-value⁷⁷, που μας δείχνει (εάν είναι <0,050) ότι υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά⁷⁸.

7.5.1. Ως προς την ειδικότητα

α) Από την ανάλυση διακύμανσης των δεδομένων (βλ. πίνακα 7.5.1.2.), φάνηκε πως η ερώτηση 16, δηλαδή οι απόψεις των εκπαιδευτών σχετικά με το ενδιαφέρον τους για επιμόρφωσή τους σε διάφορες θεματικές ενότητες, παρουσίασε στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς την ειδικότητα, για τα αντικείμενα της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης στην Ετερότητα ($F(2,109)=4.748$, $p=0.011$), των Ειδικών Μαθησιακών Αναγκών ($F(2,109)=4.386$, $p=0.015$) και της Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης ($F(2,109)=4.091$, $p=0.019$). Συγκεκριμένα (βλ. πίνακα 7.5.1.1.), οι

⁷⁵ Στον πίνακα ως «Mean».

⁷⁶ Στον πίνακα ως «Std. Deviation».

⁷⁷ Στον πίνακα ως «Sig.»

⁷⁸ Στο Παράρτημα (σελ. 40-69) βρίσκονται συγκεντρωμένοι όλοι οι πίνακες ANOVA για κάθε ερώτηση ξεχωριστά, με εξαρτημένη μεταβλητή την κάθε ερώτηση κάθε φορά (ερωτήσεις 16-21) και ως ανεξάρτητες μεταβλητές την ειδικότητα, την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας, για έλεγχο του p-value.

απόφοιτοι Γερμανικής Φιλολογίας δήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την παρακολούθηση επιμόρφωσης με αντικείμενο τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση στην ετερότητα (M.O.=4.50, T.A.=0.81) σε σχέση με τους απόφοιτους της Γαλλικής Φιλολογίας (M.O.=4.03, T.A.=0.91) και σε σχέση με τους απόφοιτους Αγγλικής Φιλολογίας (M.O.=3.81, T.A.=1.21). Αντίστοιχα, αναφορικά με την επιμόρφωση με αντικείμενο τις Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες, οι απόφοιτοι Γαλλικής Φιλολογίας ήταν εκείνοι που εκδήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον (M.O.=4.28, T.A.=0.84) σε σχέση με τους συναδέλφους τους αποφοίτους Γερμανικής Φιλολογίας (M.O.=4.03, T.A.=0.84) και αποφοίτους Αγγλικής Φιλολογίας (M.O.=3.55, T.A.=1.18). Τέλος, σχετικά με το ενδιαφέρον για επιμόρφωση σε θέματα Οργάνωσης και Διοίκησης της Εκπαίδευσης, οι απόφοιτοι Γερμανικής Φιλολογίας εκδήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον (M.O.=4.00, T.A.=0.93) από τους απόφοιτους Αγγλικής Φιλολογίας (M.O.=3.34, T.A.=1.24) και από τους αποφοίτους Γαλλικής Φιλολογίας (M.O.=3.31, T.A.=1.29).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.1. Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα]	Αγγλικής	47	3,81	1,209	,176	3,45	4,16	1	5
	Γαλλικής	29	4,03	,906	,168	3,69	4,38	2	5
	Γερμανικής	36	4,50	,811	,135	4,23	4,77	2	5
	Total	112	4,09	1,053	,100	3,89	4,29	1	5
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]	Αγγλικής	47	3,55	1,176	,172	3,21	3,90	2	5
	Γαλλικής	29	4,28	,841	,156	3,96	4,60	2	5
	Γερμανικής	36	4,03	1,134	,189	3,64	4,41	2	5
	Total	112	3,89	1,118	,106	3,68	4,10	2	5
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]	Αγγλικής	47	3,34	1,238	,181	2,98	3,70	1	5
	Γαλλικής	29	3,31	1,285	,239	2,82	3,80	1	5
	Γερμανικής	36	4,00	,926	,154	3,69	4,31	2	5
	Total	112	3,54	1,192	,113	3,32	3,77	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.2. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα]	Between Groups	9,865	2	4,933	4,748	,011
	Within Groups	113,242	109	1,039		
	Total	123,107	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]	Between Groups	10,332	2	5,166	4,386	,015
	Within Groups	128,382	109	1,178		
	Total	138,714	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]	Between Groups	11,017	2	5,508	4,091	,019
	Within Groups	146,760	109	1,346		
	Total	157,777	111			

β) Στατιστικά σημαντική διαφορά σε υψηλό βαθμό παρατηρούμε ως προς την ειδικότητα στην ερώτηση 20, που αφορά στην προτιμώμενη διάρκεια επιμόρφωσης που είναι >40 ωρών ($F(2,109)=9.263$, $p=0.000$) (βλ. πίνακα 7.5.1.4.). Βλέποντας τον πίνακα των περιγραφικών στατιστικών (7.5.1.3.) ανακαλύπτουμε ότι οι εκπαιδευτικοί Γαλλικής γλώσσας έχουν δηλώσει περισσότερες θετικές προτιμήσεις (Μ.Ο.=3.86, Τ.Α.=1.09) από τους συναδέλφους τους των Γερμανικών (Μ.Ο.=2.64, Τ.Α.=1.59) και των Αγγλικών (Μ.Ο.=2.55, Τ.Α.=1.35), για επιμορφώσεις διάρκειας πέραν των 40 ωρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.3. Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
						Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [>40 ώρες]	Αγγλικής		
	Γαλλικής	29	3,86	1,093	,203	3,45	4,28	1	5
	Γερμανικής	36	2,64	1,588	,265	2,10	3,18	1	5
	Total	112	2,92	1,471	,139	2,64	3,20	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.4. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [>40 ώρες]	Between Groups	34,906	2	17,453	9,263	,000
	Within Groups	205,371	109	1,884		
	Total	240,277	111			

γ) Η τελευταία στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση που παρατηρούμε ως προς την ειδικότητα (βλ. πίνακα 7.5.1.6.), έχει να κάνει με τον βαθμό ικανοποίησης των προσδοκίων των εκπαιδευτών από τη μελλοντική συμμετοχή τους σε επιμορφώσεις (ερώτηση 21), και συγκεκριμένα, όσον αφορά στην αλληλεπίδρασή τους με συναδέλφους ($F(2,109)=3.394$, $p=0.037$). Οι καθηγητές Γερμανικών πιστεύουν (βλ. πίνακα 7.5.1.5.), ότι θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες που έχουν σε μεγαλύτερο βαθμό (Μ.Ο.=4.36, Τ.Α.=0,87), ακολουθούν οι καθηγητές Γαλλικών (Μ.Ο.=2.55, Τ.Α.=1.35) και τελευταίοι έρχονται οι καθηγητές Αγγλικών (Μ.Ο.=2.55, Τ.Α.=1.35).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.5. Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]	Αγγλικής	47	4,04	1,122	,164	3,71	4,37	1	5
	Γαλλικής	29	3,69	1,072	,199	3,28	4,10	1	5
	Γερμανικής	36	4,36	,867	,144	4,07	4,65	2	5
	Total	112	4,05	1,056	,100	3,86	4,25	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.1.6. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]	Between Groups	7,251	2	3,626	3,394	,037
	Within Groups	116,427	109	1,068		
	Total	123,679	111			

7.5.2. Ως προς την ηλικία

α) Ως προς την ηλικία του δείγματος, τα αποτελέσματα ανέδειξαν στατιστικά σημαντική διαφορά στις απόψεις των εκπαιδευτών σχετικά με το ενδιαφέρον τους για επιμόρφωση σε διάφορα αντικείμενα διδακτικής του μαθήματός τους (ερώτηση 17), και συγκεκριμένα στο αντικείμενο «Διδασκαλία ΞΓ για επαγγελματικούς σκοπούς» ($F(3,108)=3.200$, $p=0.026$), σύμφωνα με τον πίνακα 7.5.2.2. Αναλυτικότερα, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία (51-60) δείχνουν ότι ενδιαφέρονται παραπάνω από τις άλλες ηλικιακές ομάδες να επιμορφωθούν στο προαναφερθέν αντικείμενο (M.O.=4.64, T.A.=0.63). Ακολουθούν οι 41-50 (M.O.=4.63, T.A.=0.76) και 31-40 (M.O.=4.61, T.A.=0.61). Στην τελευταία θέση βρίσκονται οι νεότεροι (έως 30), (M.O.=4.00, T.A.=1.03), (βλέπε πίνακα 7.5.2.1.).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.2.1. Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
					Lower Bound	Upper Bound			
					Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	έως 30 ετών			16
31-40	33	4,61	,609	,106	4,39	4,82	3	5	
41-50	49	4,63	,755	,108	4,42	4,85	2	5	
51-60	14	4,64	,633	,169	4,28	5,01	3	5	
Total	112	4,54	,770	,073	4,39	4,68	2	5	

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.2.2. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	Between Groups	5,376	3	1,792	3,200	,026
	Within Groups	60,481	108	,560		
	Total	65,857	111			

β) Στατιστικά σημαντική διαφορά σε μέτριο βαθμό ($F(3,108)=2.695, p=0.050$), ως προς την ηλικία των συμμετεχόντων (βλ. πίνακα 7.5.2.4.), παρατηρείται και στη μορφή επιμόρφωσης που προτιμούν οι ξενόγλωσσοι εκπαιδευτικοί, συγκεκριμένα στην επιλογή της εξ' αποστάσεως ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης (ερώτηση 18). Σύμφωνα με τον πίνακα 7.5.2.3., οι ηλικίες 41-50 φαίνεται να δηλώνουν περισσότερες προτιμήσεις για τη συγκεκριμένη μορφή επιμόρφωσης (M.O.=4.08, T.A.=1.04), ακολουθούν οι 31-40 (M.O.=3.82, T.A.=1.16), οι κάτω των 30 (M.O.=3.44, T.A.=0.96) και στην τελευταία θέση με τις λιγότερες προτιμήσεις βρίσκονται οι 51-60 (M.O.=3.29, T.A.=1.27).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.2.3. Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
						Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	έως 30 ετών		
	31-40	33	3,82	1,158	,202	3,41	4,23	2	5
	41-50	49	4,08	1,038	,148	3,78	4,38	1	5
	51-60	14	3,29	1,267	,339	2,55	4,02	1	5
	Total	112	3,81	1,119	,106	3,60	4,02	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.2.4. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	9,685	3	3,228	2,695	,050
	Within Groups	129,377	108	1,198		
	Total	139,063	111			

7.5.3. Ως προς τα έτη υπηρεσίας

α) Οι αναλύσεις διακύμανσης με ανεξάρτητη μεταβλητή τα έτη υπηρεσίας παρουσίασαν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε κάποια σημεία, όπως για παράδειγμα στην επιθυμητή θεματολογία γενικής επιμόρφωσης (ερώτηση 16) και ειδικότερα στην επιμόρφωση για τον Σχεδιασμό και την Υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και Ευρωπαϊκών προγραμμάτων (βλ. πίνακα 7.5.3.2.), όπου προκύπτει ότι ($F(3,108)=3.484$, $p=0.018$). Ρίχνοντας μια ματιά στον πίνακα με τις στατιστικές περιγραφές (πίνακας 7.5.3.1.) εντοπίζουμε ότι οι έχοντες τα περισσότερα έτη υπηρεσίας (21-30) (M.O.=4.40, T.A.=0.74) δηλώνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για να επιμορφωθούν στο συγκεκριμένο αντικείμενο. Στην δεύτερη θέση είναι οι εκπαιδευτές με υπηρεσία 11-20 ετών (M.O.=4.38, T.A.=0.87), στην τρίτη θέση έρχονται οι έχοντες 6-10 έτη (M.O.=4.19, T.A.=0.54) και στην τέταρτη και τελευταία θέση βρίσκονται οι νεοφερμένοι στην εκπαίδευση, με μόλις 0-5 έτη υπηρεσίας (M.O.=3.73, T.A.=1.12).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.1. Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
						Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]	0-5		
	6-10	16	4,19	,544	,136	3,90	4,48	3	5
	11-20	55	4,38	,871	,117	4,15	4,62	2	5
	21-30	15	4,40	,737	,190	3,99	4,81	3	5
	Total	112	4,21	,912	,086	4,03	4,38	1	5
	6-10	16	4,06	,854	,213	3,61	4,52	3	5
	11-20	55	3,80	1,177	,159	3,48	4,12	1	5
	21-30	15	3,60	1,352	,349	2,85	4,35	2	5
	Total	112	3,83	1,114	,105	3,62	4,04	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.2. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]	Between Groups	8,142	3	2,714	3,484	,018
	Within Groups	84,135	108	,779		
	Total	92,277	111			

β) Στην ερώτηση 17, η κλίμακα μετρούσε τον βαθμό ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων για επιμορφώσεις σε διάφορα θέματα διδακτικής του αντικειμένου τους και η ανάλυση διακύμανσης ανέδειξε στατιστικά σημαντική διαφορά για τρία αντικείμενα επιμόρφωσης, ως προς τα έτη υπηρεσίας. Πιο συγκεκριμένα (βλ. πίνακα 7.5.3.4.), για τα αντικείμενα της Διδασκαλίας Ξ.Γ. σε ενήλικες ($F(3,108)=2.928$, $p=0.037$), της Διδασκαλίας Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς ($F(3,108)=3.676$, $p=0.014$) και της Ειδικής ορολογίας της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας ($F(3,108)=3.476$, $p=0.019$). Παρατηρώντας τον πίνακα με τα περιγραφικά στατιστικά (βλ. πίνακα 7.5.3.3.) γίνεται εμφανές ότι οι έχοντες υπηρεσία 11-20 έτη δήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για συμμετοχή σε επιμόρφωση με αντικείμενο την Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες (M.O.=4.65, T.A.=0.62), σε σχέση με αυτούς που έχουν 21-30 έτη υπηρεσίας (M.O.=4.53, T.A.=0.74) και αυτούς με 6-10 έτη (M.O.=4.38, T.A.=0.89), όπως και με τους έχοντες 0-5 έτη υπηρεσίας (M.O.=4.15, T.A.=0.84). Αντίστοιχα,

αναφορικά με την επιμόρφωση με αντικείμενο την Διδασκαλία Ξ.Γ για επαγγελματικούς σκοπούς, αυτοί με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας (21-30) εκδήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον (M.O.=4.73, T.A.=0.46) σε σχέση με τους συναδέλφους τους με 11-20 έτη (M.O.=4.71, T.A.=0.63) και με εκείνους με 6-10 έτη (M.O.=4.31, T.A.=0.87), αλλά και σε σχέση με αυτούς με 0-5 έτη υπηρεσίας (M.O.=4.19, T.A.=0.98). Τέλος, όσον αφορά το ενδιαφέρον για επιμόρφωση σε θέματα Ειδικής ορολογίας της ειδικότητας, πάλι η ομάδα των συμμετεχόντων που έχουν 21-30 έτη υπηρεσίας φαίνεται να εκδήλωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον (M.O.=4.73, T.A.=0.80) από τους συναδέλφους τους με τα 11-20 έτη (M.O.=4.71, T.A.=0.53) και από εκείνους με τα 6-10 έτη (M.O.=4.50, T.A.=0.82) και τέλος από τους έχοντες 0-5 έτη υπηρεσίας στην εκπαίδευση (M.O.=4.19, T.A.=0.90).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.3. Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
					Lower Bound	Upper Bound			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]	0-5	26	4,15	,834	,164	3,82	4,49	3	5
	6-10	16	4,38	,885	,221	3,90	4,85	3	5
	11-20	55	4,65	,615	,083	4,49	4,82	2	5
	21-30	15	4,53	,743	,192	4,12	4,94	3	5
	Total	112	4,48	,747	,071	4,34	4,62	2	5
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	0-5	26	4,19	,981	,192	3,80	4,59	2	5
	6-10	16	4,31	,873	,218	3,85	4,78	2	5
	11-20	55	4,71	,629	,085	4,54	4,88	2	5
	21-30	15	4,73	,458	,118	4,48	4,99	4	5
	Total	112	4,54	,770	,073	4,39	4,68	2	5
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]	0-5	26	4,19	,895	,176	3,83	4,55	2	5
	6-10	16	4,50	,816	,204	4,06	4,94	2	5
	11-20	55	4,71	,533	,072	4,56	4,85	3	5
	21-30	15	4,73	,799	,206	4,29	5,18	2	5
	Total	112	4,56	,733	,069	4,43	4,70	2	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.4. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]	Between Groups	4,660	3	1,553	2,928	,037
	Within Groups	57,304	108	,531		
	Total	61,964	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	Between Groups	6,102	3	2,034	3,676	,014
	Within Groups	59,755	108	,553		
	Total	65,857	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]	Between Groups	5,245	3	1,748	3,476	,019
	Within Groups	54,317	108	,503		
	Total	59,562	111			

γ) Κλείνοντας, άλλη μία στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς τα έτη υπηρεσίας, που εμφάνισαν οι αναλύσεις διακύμανσης που πραγματοποιήθηκαν, ήταν στην κλίμακα μέτρησης των απόψεων των εκπαιδευτών που συμμετείχαν στην έρευνα, για το ποια είναι η προτιμώμενη μέθοδος επιμόρφωσης για αυτούς (ερώτηση 18). Εκεί διαφάνηκε ότι στην επιλογή της εξ' αποστάσεως ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης έχουμε στατιστικά σημαντική διαφορά ως προς τα έτη υπηρεσίας ($F(3,108)=6.144$, $p=0.001$) (βλ. πίνακα 7.5.3.6.). Εδώ οι απόψεις των συμμετεχόντων διαφοροποιούνται στατιστικά ως εξής (βλ. πίνακα 7.5.3.5.): Οι εκπαιδευτές με 11-20 έτη υπηρεσίας δήλωσαν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον (M.O.=4.24, T.A.=0.98) για την προαναφερθείσα μορφή επιμόρφωσης. Αρκετά πιο κάτω σε ποσοστό δήλωσης ενδιαφέροντος είναι οι έχοντες 6-10 έτη (M.O.=3.50, T.A.=0.97), αλλά και αυτοί με 0-5 έτη (M.O.=3.46, T.A.=1.14), και τέλος αυτοί με 21-30 έτη (M.O.=3.20, T.A.=1.21).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.5. Descriptives

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
					Lower Bound	Upper Bound			
					Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	0-5			26
	6-10	16	3,50	,966	,242	2,99	4,01	2	5
	11-20	55	4,24	,981	,132	3,97	4,50	2	5
	21-30	15	3,20	1,207	,312	2,53	3,87	1	5
	Total	112	3,81	1,119	,106	3,60	4,02	1	5

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.5.3.6. ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	20,274	3	6,758	6,144	,001
	Within Groups	118,789	108	1,100		
	Total	139,063	111			

7.6. Απάντηση 6^{ου} ερευνητικού ερωτήματος

- *Διαφοροποιούνται οι επιμορφωτικές ανάγκες τους σε σχέση με την ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και την γλώσσα διδασκαλίας;*

Απαντώντας λοιπόν στο 6^ο ερευνητικό ερώτημα, και όπως προκύπτει από τις αναλύσεις διακύμανσης που περιεγράφηκαν στα προηγούμενα υποκεφάλαια, οι επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ΞΓ πράγματι διαφοροποιούνται σε κάποια σημεία, ως προς τις άνωθεν αναφερόμενες μεταβλητές.

Όσον αφορά στις απόψεις των εκπαιδευτών, σχετικά με το ενδιαφέρον τους να επιμορφωθούν σε διάφορες θεματικές ενότητες, ως προς τη γλώσσα διδασκαλίας (την ειδικότητα) οι αναλύσεις ανέδειξαν διαφοροποιήσεις στα ποσοστά εκδήλωσης ενδιαφέροντος επιμόρφωσης μόνο σε τρεις θεματικές ενότητες. Μία διαφορά αναδείχθηκε και ως προς τα έτη υπηρεσίας. Σε σχέση με την μεταβλητή αυτή λοιπόν, δεν παρατηρήθηκε μεγάλος αριθμός στατιστικά σημαντικών διαφορών στα δεδομένα και έτσι μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι οι απόψεις των εκπαιδευτών ΞΓ, σχετικά με τις προτιμήσεις επιμόρφωσής τους σε διάφορες θεματικές ενότητες συγκλίνουν αρκετά.

Στην κλίμακα που αποτιμά τις απόψεις των εκπαιδευτών σχετικά με το ενδιαφέρον τους να επιμορφωθούν σε διάφορα θέματα διδακτικής του μαθήματός τους, παρατηρήθηκαν διαφοροποιήσεις ως προς την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας. Εδώ οι διαφορές που παρατηρούνται, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι μεγαλύτερες ηλικίες των εκπαιδευτών εκδηλώνουν την ανάγκη τους να επιμορφωθούν σε θέματα που άπτονται της ΕΕΚ, όπως η διδασκαλία ΞΓ σε ενήλικες, η διδασκαλία ΞΓ για επαγγελματικούς σκοπούς και η ορολογία στην ξένη γλώσσα, έχοντας συνειδητοποιήσει τις ελλείψεις τους, σε σχέση με τους νεότερους συναδέλφους τους. Αυτό συμβαίνει γιατί οι μεγαλύτερες ηλικίες δυσκολεύονται να αλλάξουν και να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι απαιτήσεις του ξενόγλωσσου μαθήματος έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και η ρητή συνειδητή ανάγκη που εκφράστηκε από τις ομάδες αυτές των εκπαιδευτών αποτελεί θετική εξέλιξη.

Σε μία ακόμα ερώτηση, όπου αποτυπώνονται οι απόψεις των εκπαιδευτών, σχετικά με τη μορφή της επιμόρφωσης, οι απαντήσεις τους διαφοροποιούνται, ως προς την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας. Όπως φάνηκε, οι εκπαιδευτές της ηλικιακής ομάδας 41-50, όπως

ακριβώς και η ομάδα των εχόντων υπηρεσία 11-20 ετών (στην ουσία πρόκειται για την ίδια ομάδα, γιατί πολύ πιθανώς 11-20 χρόνια υπηρεσίας έχουν οι 41-50 ετών σήμερα), έδειξαν προτίμηση στην εξ αποστάσεως ασύγχρονη μορφή επιμόρφωσης. Το εύρημα αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στο γεγονός ότι είναι αυτοί που, λόγω ηλικίας, έχουν τις περισσότερες υποχρεώσεις (π.χ. οικογενειακές, κ.ά.).

Διαφοροποιήσεις αναδείχθηκαν επίσης, στις απόψεις των εκπαιδευτών σχετικά με τη διάρκεια της επιμόρφωσης, όπου οι εκπαιδευτικοί της Γαλλικής δήλωσαν περισσότερες προτιμήσεις σε κάποιες από τις επιλογές, από τους εκπαιδευτικούς των άλλων ειδικοτήτων. Μία διαφοροποίηση παρατηρήθηκε και όσον αφορά στο βαθμό ικανοποίησης των προσδοκιών από τη συμμετοχή σε μελλοντικές επιμορφώσεις, σχετικά με την αλληλεπίδραση με συναδέλφους, όπου οι εκπαιδευτές της Γερμανικής φάνηκαν περισσότερο αισιόδοξοι.

Για όλες τις άλλες μεταβλητές, δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές, και οι διαφοροποιήσεις που προέκυψαν και αναλύθηκαν εδώ, δεν καθίστανται ικανές να εξάγουν το συμπέρασμα ότι το σύνολο του δείγματος διαφοροποιείται σε μεγάλο βαθμό.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

8. Συμπεράσματα

Φτάνοντας στο τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας Μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και αναπολώντας πίσω σε όλα τα στάδια της έρευνας που διενεργήθηκε, παραμένει έντονα η αίσθηση ότι το πεδίο της ξενόγλωσσης εκπαίδευσης στην επαγγελματική κατάρτιση είναι αρκετά παραμελημένο ερευνητικά, τουλάχιστον στην ελληνική βιβλιογραφία. Είναι αρκετά παράδοξο αν το σκεφτεί κανείς, διότι η επαγγελματική σταδιοδρομία είναι στενά συνδεδεμένη με τις ξένες γλώσσες. Μάλιστα ειδικά όσον αφορά στις ειδικότητες ΔΙΕΚ, οι οποίες όπως παρουσιάστηκε στην παρούσα διπλωματική εργασία, έχουν να κάνουν κυρίως με τον τουρισμό, το διεθνές εμπόριο, την εστίαση και γενικά, σε επαγγέλματα που έχουν να κάνουν με την ανθρώπινη επικοινωνία.

Η επικοινωνία είναι συνυφασμένη με κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα, όπως φαίνεται σε έναν από τους πρώτους ορισμούς του όρου, όπου προσδιορίζεται ως «ο μηχανισμός μέσω του οποίου υπάρχουν και αναπτύσσονται οι ανθρώπινες σχέσεις» (Cooley, 1909). Σύμφωνα με το λεξικό της ελληνικής γλώσσας του Μπαμπινιώτη (2012), επικοινωνία είναι «η αποστολή μηνυμάτων και πληροφοριών από κάποιον που νοείται ως πομπός προς κάποιον που νοείται δέκτης και αντίστροφα, μέσω ενός κοινού συστήματος σήματος, συμβόλων ή τρόπων συμπεριφοράς». Η λέξη προέρχεται από το λατινικό *communicatĭo* που σημαίνει συμμετοχή σε κάτι ή κοινή χρήση. Μέσω της διαδικασίας επικοινωνίας, οι άνθρωποι μοιράζονται πληροφορίες μεταξύ τους, καθιστώντας την πράξη της επικοινωνίας μια ουσιαστική δραστηριότητα για τη ζωή στην κοινωνία⁷⁹.

Ο Λούτας (2002) επισημαίνει ότι επικοινωνία είναι «η διαδικασία μέσω της οποίας, ο αποστολέας του μηνύματος μεταφέρει ή ανταλλάσσει ιδέες, πληροφορίες, μηνύματα με τον γραπτό ή τον προφορικό λόγο στον αποδέκτη και η αποτελεσματικότητά της εξαρτάται όταν ο δέκτης, ο οποίος αντιλαμβάνεται πλήρως το περιεχόμενο του μηνύματος, προσπαθεί να υλοποιήσει τον στόχο του, σύμφωνα και με την επιθυμία του πρώτου». Η επικοινωνία λοιπόν και η αποτελεσματικότητά της σε σχέση με την επαγγελματική εξέλιξη είναι πολύ σημαντική παράμετρος για επιτυχία, ή σε κάποιες περιπτώσεις ακόμη και προϋπόθεση για επιβίωση. Πώς όμως μπορεί να επιτευχθεί η

⁷⁹ <https://gr.encyclopedia-titanica.com/significado-de-comunicaci-n>

επικοινωνία όταν ο εργοδότης (αποστολέας/ πομπός) πολλές φορές μπορεί να επικοινωνεί στον εργαζόμενο (αποδέκτη) σε μια ξένη γλώσσα; Πολλοί ενήλικες στράφηκαν στην εκμάθηση ξένων γλωσσών τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικο-κοινωνικής κρίσης που ταλάνισε – και συνεχίζει ως σήμερα να ταλανίζει τη χώρα μας και την Ευρώπη, για να είναι σε θέση να αναζητήσουν ή να διεκδικήσουν εργασία στο εξωτερικό. Η γνώση μιας, ή και παραπάνω ξένων γλωσσών αποτελεί όχι επιπλέον προσόν, αλλά προϋπόθεση για εύρεση εργασίας σε τομείς όπως οι τουριστικές επιχειρήσεις ή το εμπόριο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) αριθμεί σήμερα 500 εκατομμύρια πολίτες, 27 κράτη-μέλη, τρεις αλφαβήτους και 24 επίσημες γλώσσες, ορισμένες από τις οποίες μιλιούνται σε όλο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με τις εθνικές κυβερνήσεις έχει θέσει έναν φιλόδοξο στόχο: οι πολίτες να εφοδιάζονται με την ικανότητα να επικοινωνούν σε δύο γλώσσες πέραν της μητρικής τους γλώσσας. Οι πολίτες που μιλούν πολλές γλώσσες μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως τα πλεονεκτήματα της ελεύθερης κυκλοφορίας στην ΕΕ και να ενταχθούν ευκολότερα σε μια άλλη χώρα όπου πηγαίνουν για σπουδές ή εργασία. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της CEDEFOP (2020)⁸⁰, σχετικά με τους στόχους για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, σημαντικό ρόλο παίζει η ενδυνάμωση του ανθρώπινου εργατικού δυναμικού μέσω της Διά Βίου Μάθησης. Η ικανότητα προσαρμογής στα νέα δεδομένα και στις εξελίξεις της εποχής που διανύουμε, απαιτούν γερές βάσεις δεξιοτήτων διαχείρισης αλλαγών και προσωπικής ανάπτυξης. Οι δεξιότητες – κλειδιά που μπορούν να παρέχουν αυτές τις βάσεις αφορούν σε ψηφιακές, πολυγλωσσικές και δεξιότητες γραμματισμού (Ετήσια έκθεση CEDEFOP, 2020, σελ. 12-13 μτφρ. από τα αγγλικά).

Η εκμάθηση των ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ μπορεί να αποτελέσει το διαβατήριο για την αγορά εργασίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Παράλληλα, μπορεί να προσφέρει αυτοεκτίμηση σε κάθε σπουδαστή, αφού θα μπορεί να είναι σε θέση να επικοινωνεί με αλλόγλωσσους ανθρώπους, να διευρύνει τις γνώσεις του, και να δημιουργεί νέους τρόπους σκέψης. Σε κοινωνικό επίπεδο, ανακαλύπτοντας τον πολιτισμό, την κουλτούρα και τον τρόπο ζωής της χώρας της ΞΓ που διδάσκεται, μαθαίνει να εκτιμά τη διαφορετικότητα. Επιπρόσθετα, σε επαγγελματικό επίπεδο η γλωσσομάθεια αποτελεί «κλειδί» για την επαγγελματική του επιτυχία, αφού η γνώση

⁸⁰ https://www.cedefop.europa.eu/files/4203_en.pdf

και η ευχέρεια ξένης γλώσσας προσφέρουν σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Η εκπαιδευτική πραγματικότητα στα ΔΙΕΚ της χώρας μας όμως είναι τελείως διαφορετική. Για να επιτευχθούν όλα τα παραπάνω απαραίτητο είναι το μάθημα να διδάσκεται υποχρεωτικά, όλα τα εξάμηνα φοίτησης, και για περισσότερες από 2 ώρες την εβδομάδα. Επίσης θα έπρεπε να γίνει αναδιαμόρφωση των οδηγών σπουδών με πιο ξεκάθαρους στόχους, σύνδεση με πιστοποίηση της γλωσσομάθειας και επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού.

Για το τελευταίο από τα παραπάνω συστατικά επιτυχίας ενός προγράμματος εκμάθησης ΞΓ, έρχεται η παρούσα Διπλωματική εργασία να ανοίξει τον δρόμο για ένα πιο αποδοτικό μέλλον στην ξενόγλωσση εκπαίδευση στα ΔΙΕΚ. Το πρώτο βήμα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός επιμορφωτικού προγράμματος είναι η διερεύνηση των αναγκών των επιμορφούμενων (Καψάλης & Παπασταμάτης, 2000). Η παρούσα έρευνα διερεύνησε τις επιμορφωτικές ανάγκες 112 ξενόγλωσσων εκπαιδευτών ΔΙΕΚ. Είκοσι χρόνια ακριβώς πριν, ο Τσακιρίδης (2012) διερευνούσε τις επιμορφωτικές ανάγκες των ξενόγλωσσων εκπαιδευτών του Νομού Θεσσαλονίκης. Τότε, οι απόψεις των εκπαιδευτών ανέδειξαν τη γνώση του γνωστικού αντικειμένου, την παραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού, τη χρήση εποπτικών μέσων, την εμπύχωση, αλλά και την επικοινωνία ως σημαντικές δεξιότητες που πρέπει να έχει ο εκπαιδευτής ΞΓ στα ΔΙΕΚ, υπογραμμίζοντας ταυτόχρονα τις εκπαιδευτικές ανάγκες που προκύπτουν από αυτές. Τα ευρήματα της παρούσας έρευνας του 2022 εξακολουθούν να αποδεικνύουν ότι το εκπαιδευτικό υλικό, τα εποπτικά μέσα, οι Η/Υ/ tablets/ laptops/ smartphones και τα ψηφιακά μέσα εν γένει θεωρούνται απαραίτητως αναγκαία για τη διδασκαλία, συλλέγοντας κάποια από τα μεγαλύτερα ποσοστά προτιμήσεων στο σύνολο των απαντήσεων στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Ειδικά όσον αφορά στις Νέες Τεχνολογίες και τα ψηφιακά μέσα, η σημασία του ευρήματος είναι πολύ μεγάλη αν αναλογιστεί κανείς ότι στην έρευνα του Τσιτσικλή (2007), οι εκπαιδευτικοί ήταν πολύ επιφυλακτικοί ως προς τη χρήση τους. Σήμερα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει, και ενώ δεκαπέντε χρόνια πριν οι εκπαιδευτές περίμεναν ακόμα να αποδειχθεί η αξία των ψηφιακών μέσων, τώρα θεωρούνται απολύτως αναγκαία. Ενδεικτικά, το ποσοστό των εκπαιδευτών που θεωρεί αναγκαίο τη χρήση Η/Υ/ tablets/ laptops/ smartphones είναι 72,3%, δηλαδή 81 άτομα, το οποίο αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό που δόθηκε σε ερώτηση κλίμακας διαβάθμισης προτιμήσεων στο ερωτηματολόγιο, δηλώνοντας έτσι ότι οι απόψεις των εκπαιδευτών συγκλίνουν και δεν μοιράζονται σε

επιμέρους διαβαθμίσεις (π.χ. «αρκετά» κτλ.). Κατά τον ίδιο τρόπο, το εκπαιδευτικό υλικό (67% το θεωρούν πολύ αναγκαίο) και τα εποπτικά μέσα (70,5% τα θεωρούν πολύ αναγκαία) αποτελούν σημεία που επιβεβαιώνουν τις ανάγκες των εκπαιδευτών, ακόμα και 20 χρόνια μετά την έρευνα που αναφέρθηκε πιο πάνω.

Επίσης οι ξενόγλωσσοι εκπαιδευτές του 2012, διατύπωσαν προτάσεις για βελτίωση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού τους έργου, όπως για παράδειγμα σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή των ΔΙΕΚ και την μη ύπαρξη Μητρώου Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ. Είκοσι λοιπόν χρόνια μετά, και μία μεγάλη επιτυχία είναι ότι το Μητρώο Εκπαιδευτών ΔΙΕΚ είναι πλέον πραγματικότητα. Όπως σχολίαζε ο Τσακίριδης τότε (2012), η δημιουργία μητρώου εκπαιδευτών οδηγεί στην κατεύθυνση της επαγγελματοποίησης των εκπαιδευτών ΔΙΕΚ (Jarvis, 2004, Κόκκος, 2008, Πανιτσίδου & Παπασταμάτης, 2011, αναφ. σε Τσακίριδης, 2012, σελ. 93). Όσον αφορά την υλικοτεχνική υποδομή όμως, τα ποσοστά στην παρούσα έρευνα καταδεικνύουν και επιβεβαιώνουν ότι δεν έχουν αλλάξει πολλά, κρίνοντας τις ελλείψεις στα ΔΙΕΚ με αριθμητικά ποσοστά μη ικανοποίησης («καθόλου») που αγγίζουν το 60% (ενδεικτικά, η έλλειψη διαδραστικού πίνακα (59,8%), τα εργαστήρια (46,4%), κ.ά.).

Επιπρόσθετα υπογραμμίστηκε η αναγκαιότητα επιμόρφωσης σε θέματα παιδαγωγικής, εκπαίδευσης ενηλίκων και ειδικής διδακτικής (βλ. Τσακίριδης, 2012). Όσον αφορά τη θεματολογία της επιμόρφωσης, η Χατζηαργυρίου (2020), στην έρευνας της για τους ξενόγλωσσους εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής εκπαίδευσης, που παρόλο που αφορά σε άλλη βαθμίδα εκπαίδευσης, ωστόσο τα αποτελέσματά της είναι πολύ σημαντικά για την έρευνα που παρουσιάζεται στην Διπλωματική αυτή εργασία, διότι το περιεχόμενο των επιμορφώσεων, σχετικά με τις ανάγκες των επιμορφούμενων σε επίπεδο γνωστικού αντικείμενου, είναι οι το ίδιο (επαγγελματική εκπαίδευση και ΞΓ). Το περιεχόμενο λοιπόν αυτό θα πρέπει να είναι εξειδικευμένο και να αφορά σε ειδικό λεξιλόγιο και φρασεολογία (ειδική ορολογία), ανάλογα με την κάθε ειδικότητα αν είναι εφικτό, και σε ειδικές διδακτικές τεχνικές που θα βοηθήσουν τόσο τους ίδιους τους εκπαιδευτές, όσο και τους μαθητές τους, ενισχύοντας το ενδιαφέρον των τελευταίων (Χατζηαργυρίου, 2020). Η επιμόρφωση στο γνωστικό αντικείμενο αποτελεί σημαντική ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτών στα ΔΙΕΚ, όπως υπογράμμισαν πολλές έρευνες διερεύνησης επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών ΔΙΕΚ (π.χ. Βιτούλη, 2007, Μαγγανά 2018, Λεονάρδου, 2012, Θυμιοπούλου, 2014). Ίδια ευρήματα υπήρξαν και στις έρευνες του εξωτερικού (CEDEFOP, 2019), όπου

αναδεικνύεται η επιτακτική ανάγκη εκμάθησης των ΞΓ στην επαγγελματική εκπαίδευση, με τη διδασκαλία να πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις μελλοντικές επικοινωνιακές και επαγγελματικές ανάγκες των καταρτιζόμενων. Η παρούσα έρευνα επιβεβαίωσε τα ευρήματα αυτά, συλλέγοντας μεγάλα ποσοστά στις απαντήσεις σχετικά με το ενδιαφέρον συμμετοχής σε προγράμματα επιμόρφωσης σε θέματα όπως η «Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας» (67,9%) και «Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς» (67%).

Σχετικά με τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ενηλίκων ΔΙΕΚ, σε θέματα εφαρμογής και αξιοποίησης εκπαιδευτικών μεθόδων κατά τη διδασκαλία του μαθήματός τους στα ΔΙΕΚ διαπιστώνουμε κάτι που απαντάται και στις έρευνες των Καλαμπούκα, (2008), Μπερτζέμη (2008), Nicolaidis & Mattheoudakis (2008), Βασιλογιάννη (2011), Τσακιρίδη (2012) και Μαγγανά (2018): Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτές οργανώνουν τη διδασκαλία τους αξιοποιώντας ενεργητικές και συμμετοχικές μεθόδους, όπως είναι οι βιωματικές δράσεις που απέσπασαν το μεγαλύτερο ποσοστό των προτιμήσεων, σχετικά με τον βαθμό αξιοποίησης μεθόδων στη διδασκαλία ΞΓ στα ΔΙΕΚ (71,4% αθροιστικό ποσοστό των απαντήσεων «αρκετά» και «πολύ»). Ο Τσακιρίδης (2012) μάλιστα, επισημαίνει ότι ο εκπαιδευτής ΞΓ θα πρέπει στο μάθημά του να συνδέει την θεωρία με την πράξη, με την χρήση αυθεντικών κειμένων, συμμετοχικών τεχνικών και εποπτικών μέσων με σκοπό την πρόκληση του ενδιαφέροντος των εκπαιδευόμενων. Το αυθεντικό εκπαιδευτικό υλικό θεωρήθηκε απολύτως αναγκαίο και στην παρούσα έρευνα (93,7% αθροιστικό ποσοστό των απαντήσεων «αρκετά» και «πολύ»), τα εποπτικά μέσα επίσης (83,9%, ό.π.).

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί που έλαβαν μέρος στην έρευνα της Χατζηγεωργίου (2020), στις απαντήσεις τους για τη μορφή επιμόρφωσης που προτιμούν, αναφέρθηκαν στα οφέλη της δια ζώσης επιμόρφωσης, δίνοντας έμφαση στην πληθώρα δραστηριοτήτων και την αλληλεπίδραση που δύναται να υπάρξει μεταξύ των συμμετεχόντων. Ο Rogers (1999) υποστηρίζει πως η ομάδα και η αλληλεπίδραση συμβάλλουν στην επίτευξη της μάθησης. Η Ezekeoka (2015) αναφέρει επιπλέον πως η μάθηση από κοινού δίνει στους εκπαιδευόμενους την ευκαιρία να διεξάγουν συζητήσεις μεταξύ τους, να ανταλλάξουν ιδέες, να πάρουν την ευθύνη της μάθησής τους και έτσι οι ίδιοι να στοχαστούν κριτικά (αναφ. σε Χατζηαργυρίου, 2020). Στην παρούσα έρευνα που διενεργήθηκε το 2022 και αφού έχουν ήδη περάσει δύο έτη από την αρχή της πανδημίας COVID-19, η ανάγκη για επικοινωνία και αλληλεπίδραση υφίσταται ακόμα και σε μεγάλο βαθμό, και

αναδύεται από τις απαντήσεις των ερωτώμενων σχετικά με την ικανοποίηση των προσδοκιών τους από τη συμμετοχή τους σε μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα. Η «Αλληλεπίδραση με συναδέλφους» αποτελεί 75% αθροιστικό ποσοστό των δύο πρώτων βαθμονομήσεων στις προτιμήσεις των εκπαιδευτών και 42,9% ως ξεχωριστό ποσοστό απαντήσεων που θεωρούν ότι θα ικανοποιηθούν οι προσδοκίες τους «πολύ».

Συνοψίζοντας όλα τα ευρήματα της παρούσας έρευνας που διενεργήθηκε με αυτά των προηγούμενων ερευνών, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι εκπαιδευτές συμφωνούν στην αναγκαιότητα μιας επιμόρφωσης που θα εστιάζει στη χρήση των νέων τεχνολογιών, θα συμβαδίζει με τις ανάγκες της διαρκώς εξελισσόμενης αγοράς εργασίας, θα καλύπτει ελλείψεις στο γνωστικό αντικείμενο και στην ειδική γλώσσα ορολογίας της ειδικότητας αλλά και της εργασιακής καθημερινότητας, προωθώντας τη χρήση και την αξιοποίηση καινοτόμων εκπαιδευτικών τεχνικών, βιωματικών δράσεων με γνώμονα την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία.

Τα μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα των εκπαιδευτών ΔΙΕΚ θα πρέπει να σχετίζονται με την ενσωμάτωση επικοινωνιακών τεχνικών και δεξιοτήτων στον προγραμματισμό τους και θα πρέπει να παρέχουν επιμόρφωση και καθοδήγηση, ιδανικά προσαρμοσμένα για την κάθε ειδικότητα και επάγγελμα. Ο Κόκκος (2005) αναφέρει τις εκπαιδευτικές τεχνικές ως τον τρόπο εκείνο της ενίσχυσης συμμετοχής των εκπαιδευομένων και συνεπώς την ενίσχυση της μάθησης. Οι τεχνικές που στοχεύουν στην ανάπτυξη της επικοινωνιακής δεξιότητας και της επικοινωνίας στο σύνολό της, μπορούν να γίνουν το μέσο για να ενεργοποιηθεί περισσότερο το ενδιαφέρον των σπουδαστών για το μάθημα και θα βοηθήσει στην εκμάθηση της γλώσσας με απώτερο σκοπό την επίτευξη της επικοινωνίας. Θα πρέπει οι σπουδαστές να κατανοήσουν ότι το ξενόγλωσσο μάθημα είναι το κλειδί, που τους ανοίγει απεριόριστες ευκαιρίες, επαγγελματικές και μη, στο υπόλοιπο της ζωής τους. Η εκπαίδευση ενηλίκων διέπεται από μια βασική αρχή, εκείνη της ενεργητικής συμμετοχής των ενηλίκων εκπαιδευομένων κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας. Σημαντικό είναι για τους ενήλικες να γνωρίζουν γιατί μαθαίνουν κάτι, και πού θα τους χρησιμεύσει. Επίσης θέλουν άμεσα αποτελέσματα, και οι βιωματικές δράσεις καθώς και το αυθεντικό ξενόγλωσσο υλικό προσφέρουν αμέτρητες ευκαιρίες για εφαρμογή και εξάσκηση της νεοαποκτηθείσας γνώσης, που είναι η νέα (ξένη) γλώσσα επικοινωνίας.

Φτάνοντας στο τέλος με τα γενικά συμπεράσματα της παρούσας Διπλωματικής εργασίας που εκπονήθηκε με μεγάλο ενδιαφέρον από πλευράς του ερευνητή, έχει καταστεί φανερό ότι στην εν λόγω διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των 112 ξενόγλωσσων εκπαιδευτών που εργάζονται ή εργάστηκαν στα ΔΙΕΚ, η επικοινωνία αποτελεί την αρχή και το τέλος του όλου εγχειρήματος ενός σχεδιασμού μιας επιμόρφωσης ξενόγλωσσων εκπαιδευτών. Η επικοινωνία επισφραγίζει αφενός την επαγγελματική τους υποχρέωση διδασκαλίας τρόπων και τεχνικών προς όφελος της επιτυχίας της, αλλά αποτελεί και την ίδια την ανάγκη τους. Οι εκπαιδευτές θα πρέπει να επικοινωνήσουν τις ανάγκες τους, και όπως είπαμε πολλές φορές είναι συνειδητές, αλλά μη ρητές και άλλες φορές ακόμα και οι ίδιοι δεν γνωρίζουν ότι τις έχουν. Ο ερευνητής των επιμορφωτικών αναγκών μιας τέτοιας ομάδας πρέπει να είναι σε θέση να αντλήσει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες και δεδομένα και να μπορέσει να τα ερμηνεύσει για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Δεν είναι σωστό να θεωρεί κανείς ότι οι ίδιοι οι εκπαιδευτές θα μπορούν ή θα ξέρουν πώς να επικοινωνήσουν τις ανάγκες τους. Οι εκπαιδευτές ΔΙΕΚ λόγω χάριν, στην πλειοψηφία τους είναι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή καθηγητές απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα σε κάποιο ΚΞΓ ή αυτοαπασχολούμενοι. Η ιδιότητά τους ως εκπαιδευτές ΔΙΕΚ αποτελεί δευτερεύουσα απασχόληση, όπως έχει ήδη αναφερθεί και έχει ήδη σχολιαστεί και από άλλους ερευνητές (Τσακίριδης, 2012, Λεονάρδου, 2012, Μαγγανά, 2018). Μην έχοντας αναγνωρίσει ο ίδιος ο εκπαιδευτής την ιδιότητα του εκπαιδευτή ΞΓ ΔΙΕΚ ως σημαντική, δεν αποκτά προσδοκίες για επιμορφώσεις και ικανοποιείται σε επίπεδο επιμόρφωσης από αυτές που παρακολουθεί για άλλους λόγους (προσωπική προτίμηση, ή ανάγκη για μοριοδότηση σε κάποιο διαγωνισμό ΑΣΕΠ, κ.ά.).

Παρόλο που στην παρούσα έρευνα έλειπαν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά, δεδομένα επίσης απαραίτητα για μια έρευνα που έχει να κάνει με ανθρώπους και τις ανάγκες τους, ο ερευνητής λόγω της πρότερης ιδιότητάς τους ως υποδιευθυντής ΔΙΕΚ, αλλά και ως εκπαιδευτής ΞΓ σε αυτά, είναι σε θέση να κατανοήσει πολλές περισσότερες πληροφορίες, από όσες προσέφεραν τα αριθμητικά δεδομένα, και με την πολύτιμη βοήθεια των προηγούμενων ερευνών, μπορεί να τα «διαβάσει» όσο τον δυνατόν καλύτερα. Αν θα έπρεπε λοιπόν να κλείσει την εργασία αυτή με μια συνοπτική περιγραφή των αποκομισθέντων αυτή θα ήταν κάπως έτσι:

Ξεφυλλίζοντας τους πίνακες συχνοτήτων στο παράρτημα της εργασίας και παρατηρώντας τα αριθμητικά δεδομένα για μια ακόμη φορά κλείνοντας, θα γίνει μια τελευταία αναφορά στα τρία πιο δημοφιλή θεματικά αντικείμενα που συγκέντρωσαν το ενδιαφέρον των εκπαιδευτών για μια μελλοντική επιμόρφωση. Στην πρώτη θέση βρίσκεται η «Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας», στη δεύτερη η «Διδασκαλία ΞΓ για επαγγελματικούς σκοπούς» και στην τρίτη η «Διδασκαλία ΞΓ σε Ενήλικες». Και τα τρία θεματικά πεδία σχετίζονται με την ανάγκη εύρεσης διόδου επικοινωνίας: είτε όταν έχει να κάνει με επικοινωνία στο επάγγελμα, είτε με επικοινωνία σε ειδική γλώσσα, είτε με επικοινωνία σε εξειδικευμένη ομάδα εκπαιδευομένων. Ιδιαίτερα στη σύγχρονη πραγματικότητα, μετά από δύο χρόνια πανδημίας λόγω του COVID-19, και μέσα σε συνθήκες πρωτόγνωρες για την ανθρωπότητα και κατά επέκταση για την εκπαίδευση, η επικοινωνία έβρισκε νέους τρόπους να επιτευχθεί, με ψηφιακά και ηλεκτρονικά μέσα και τις νέες τεχνολογίες. Η μαθησιακή διαδικασία δεν σταμάτησε, η επιμορφωτικές δράσεις άνθισαν και συνεχώς νέοι τρόποι επικοινωνίας έβρισκαν τον δρόμο να πετύχουν νέους εκπαιδευτικούς στόχους. Η σημασία και η αναγκαιότητα των ηλεκτρονικών μέσων επισημάνθηκε επίσης ρητά από τους εκπαιδευτές, οι οποίοι δηλώνοντας τις ελλείψεις που εντόπισαν, κατέληξαν ότι η επιτακτική ανάγκη της επιμόρφωσης, δεν υφίσταται μόνο για λόγους βελτίωσης του γνωστικού τους επιπέδου, αλλά και δείχνοντας ξεκάθαρα τις προτιμήσεις τους σχετικά με την μορφή της επιμόρφωσης, ζήτησαν να επιστρέψουν στην αμεσότητα της δια ζώσης επικοινωνίας, όπου μπορούν να αλληλοεπιδρούν με τους συναδέλφους τους και να ανταλλάζουν ιδέες μαθαίνοντας νέα πράγματα.

8.1. Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες και συγκρίσεις

Κλείνοντας την παρούσα Διπλωματική εργασία, ο ερευνητής κρίνει σκόπιμο να εκφράσει την πρόθεση και τη χαρά του να μοιραστεί τα ευρήματα της παρούσας έρευνας και να θέσει προς μελέτη τα αποτελέσματα που αναλύθηκαν εδώ, για τις νέες έρευνες που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στο αντικείμενο της διδασκαλίας Ξένων γλωσσών στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και στην Εκπαίδευση Ενηλίκων γενικά, και έτσι να προκύψουν σπουδαία πορίσματα, που θα βοηθήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη και εξέλιξη του πεδίου. Θα ήταν σπουδαίο να μπορούσε να συλλεχθεί μεγαλύτερο δείγμα του πληθυσμού και να αντληθούν δεδομένα με

περισσότερη εγκυρότητα. Επίσης, η παρούσας ερευνητική προσέγγιση υπολείπεται ποιοτικών χαρακτηριστικών, των οποίων η ανάλυση θα είχε μεγάλη σημασία για την εξαγωγή πιο ολοκληρωμένων συμπερασμάτων.

Τέλος, ενδιαφέρον αποτελεί, και αναμένεται από τον ερευνητή με μεγάλη προσμονή, η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας του ΙΕΠ (2019-2020) για τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών του Δημόσιου σχολείου, το ερωτηματολόγιο της οποίας αποτέλεσε και το ερευνητικό εργαλείο της παρούσας ερευνητικής προσπάθειας. Η σύγκριση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από το ίδιο εργαλείο μέτρησης, καθώς και ο τρόπος ανάλυσης και ανάγνωσής τους θα έχουν μεγάλο ερευνητικό και μεθοδολογικό ενδιαφέρον.

Απώτερος στόχος και όραμα του ερευνητή είναι όμως, να οδηγήσει όλο αυτό το εγχείρημα στον σχεδιασμό, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους επιστημονικούς ή θεσμικούς φορείς (π.χ. το ΙΕΠ, τη Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν., τα Πανεπιστήμια, κ.ά.) και στην υλοποίηση ενός μείζονος επιμορφωτικού προγράμματος για εκπαιδευτές ξένης γλώσσας σε δομές Εκπαίδευσης Ενηλίκων και ειδικότερα, όσον αφορά στη χρήση της ξένης γλώσσας για επαγγελματικούς σκοπούς, ή για ειδικούς σκοπούς (σύμφωνα με τις αρχές της πολλαπλογλωσσίας), διδασκαλίας στοχευμένης για ενήλικες εκπαιδευόμενους, επαγγελματίες ή μη.

Βιβλιογραφία

Αθανασούλα-Ρέππα, Β., Ανθοπούλου, Σ., Κατσουλάκης Σ., & Μαυρογιώργος, Γ. (1999). *Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων. Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού* (Τομ. Β). Πάτρα: ΕΑΠ.

Burt, M., Peyton, J. K., & Van Duzer, C. (2005). How should adult ESL reading instruction differ from ABE reading instruction? Washington, DC: Center for Adult English Language Acquisition. Ανακτήθηκε από: http://www.cal.org/caela/esl_resources/briefs/readingdif.pdf

Burt, M., Peyton, J., & Schaezel, K. (2008). Working with adult English language learners with limited literacy: Research, practice and professional development. CAELA Briefs. Washington DC: Center for Adult English Language Acquisition.

Βαλκάνος, Ε. (1988). A Study of In-service Training Needs of Secondary School Teachers in Athens Greece, Based on Perceptions of Teachers and Principals. (Διδακτορική Διατριβή). The University of Connecticut: 1988.

Βαλκάνος, Ε. (2006). Εκτίμηση Εκπαιδευτικών Αναγκών. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις, Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Βαλμάς, Θ. & Βεργίδης, Δ. (2011). Οι επιμορφωτικές ανάγκες των νεοδιόριστων δασκάλων. Στο: Β. Οικονομίδης (Επιμ.). Εκπαίδευση και επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Πεδίο.

Βασιλόγιαννης, Α. (2011). Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών στα ΙΕΚ: Η περίπτωση των εκπαιδευτών του ΙΕΚ της Σιβιτανίδειου Σχολής. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Βεργίδης, Δ. (1998). Προϋποθέσεις της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Αθήνα: Εκπαιδευτική Κοινότητα.

Βεργίδης, Δ. (1999). Σχεδιασμός και διοίκηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων. Στο: Βεργίδης, Δ., και Καραλής, Θ. Εκπαίδευση Ενηλίκων – Τόμος Γ' – Σχεδιασμός, Οργάνωση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων. Πάτρα: ΕΑΠ.

Βεργίδης, Δ. (2003). Σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στο: Δ. Βεργίδης, & Δ. Βεργίδης (Επιμ.), Εκπαίδευση Ενηλίκων: Συμβολή στην εξειδίκευση στελεχών και εκπαιδευτών (σσ. 95-122). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Βεργίδης, Δ., & Καραλής, Θ. (2008). Σχεδιασμός, οργάνωση και αξιολόγηση προγραμμάτων (Τόμ. Γ'). Πάτρα: ΕΑΠ.

Βεργίδης, Δ., & Κόκκος, Α. (2010). Εκπαίδευση ενηλίκων διεθνείς προσεγγίσεις και ελληνικές διαδρομές. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Βιτούλης, Μ. (2007). Διδακτικές προσεγγίσεις της πληροφορικής – μέθοδοι διδασκαλίας που εφαρμόζονται σε προγράμματα εκπαίδευσης γύρω από τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών στα πλαίσια της μετα-δευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης ενηλίκων (η περίπτωση των Δημόσιων ΙΕΚ). (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Βρετάκου, Β., Ρουσέας, Π., (2002). Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα, Συνοπτική περιγραφή. Λουξεμβούργο.

CEDEFOP. (2010). Training Vet Teachers and Trainers: comparative presentation and analysis. CEDEFOP EKNOWVET - theme 006. Ανακτήθηκε από: https://cumulus.cedefop.europa.eu/files/vetelib/2015/eknowvet_comp_tt_006.pdf

Center for Applied Linguistics. (2010). Framework for quality professional development for practitioners working with adult English language learners. Washington, DC: Author. Retrieved from <http://www.cal.org/caelanetwork/profdev/framework/index.html>

Condelli, L., Wrigley, H., & Yoon, K. S. (2009). "What works" for adult literacy students of English as a second language. Στο: S. Reder & J. Bynner (Eds.), Tracking adult literacy and numeracy skills: Findings from longitudinal research (pp. 132-159). New York and London: Routledge.

Cooley, H. C. (1909) The Significance of Communication. New York: Charles Scribner's Sons. Ανακτήθηκε από: https://brocku.ca/MeadProject/Cooley/Cooley_1909/Cooley_1909_06.html: 30

Council of Europe (2001). Common European framework of reference for languages, Cambridge: Cambridge University Press.

Γαλάνης, Γ. (1995). Ψυχολογία της (επι)μόρφωσης ενηλίκων: Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις (2^η έκδ.). Αθήνα: Παπαζήση.

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2017). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Διασώστης-Πλήρωμα Ασθενοφόρου». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2017). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Επιμελητής πτήσεων». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2017). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Αρτοποιός - Ζαχαροπλαστικής». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2017). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Μαγειρικής Τέχνης - Αρχιμάγειρας (Chef)». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2017). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Τεχνικός Τουριστικών Μονάδων & Επιχειρήσεων Φιλοξενίας (Υπηρεσία υποδοχής - Υπηρεσία ορόφων - Εμπορευματογνωσία)». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2019). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Θρησκευτικού Τουρισμού και Προσκυνηματικών Περιηγήσεων». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2019). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Λογοτεχνική Μετάφραση Κειμένων και Διόρθωση, Επιμέλεια Κειμένων». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1427-odigoι-spoudon-eidikotiton-iek-tou-n-4186-2013>

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν. (2021). Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου». Ανακτήθηκε από: <http://www.gsae.edu.gr/el/toppress/1660-20-neoi-odigoι>

Γεροβασιλείου, Κ. (2022). Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών των καθηγητών/τριών γερμανικής γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: η περίπτωση της Θεσ/νίκης. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Γούλας, Ν., Φωτόπουλος, Ν. (2020). Διερεύνηση της μετάβασης των αποφοίτων ΙΕΚ στην απασχόληση: Συγκριτικά στοιχεία, προσεγγίσεις, ερμηνευτικές αναφορές. Αθήνα: ΚανΕΠ ΓΣΕΕ.

Dziomba, S. (2019). Does vocationally oriented foreign language teaching meet the needs of Finnish and German vocational school students?. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*. 10 (1). Ανακτήθηκε από: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-helmikuu-2019/does-vocationally-oriented-foreign->

language-teaching-meet-the-needs-of-finnish-and-german-vocational-school-students

Δημητριάδου, Θ. (2020). Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Διδακτικές σημειώσεις. ΚΕΔΙΒΙΜ ΑΠΘ.

Gardner, R. C. (2001). Integrative motivation and second language acquisition. Στο: Dörnyei, Z. & Schmidt, R. (επιμ.). *Motivation and Second Language Acquisition* (σσ. 1-19). Hawaii: University of Hawaii Press.

Gonzalez, N., Moll, L. C., & Armanti, C. *Funds of knowledge*. Routledge, 2005.

Jarvis P. (2006). Beyond the learning society: globalization and the moral imperative for reflective social change. *International Journal of Lifelong Education*, 25 (3), 201-211. Doi:10.1080/02601370600697011.

Johns, A. M., & Price-Machado, D. (2001) English for specific purposes: Tailoring courses to student needs—and to the outside world. Στο: M. Celce-Murcia (Ed.), *Teaching English as a second or foreign language* (pp. 43-54). London: Heinle & Heinle.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). *Πως γίνεται μια επιστημονική εργασία*; Αθήνα: Κριτική.

Θυμοπούλου, Γ. (2014). Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών των εκπαιδευτών Δημόσιων ΙΕΚ. Η περίπτωση του ΙΕΚ Χαλκίδας. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: Ε.Α.Π.

Knowles, M. (1973). *The adult learner: a neglected species*. Houston: Gulf Publishing Company.

Knowles, M. (1998). *The Adult Learner*. Houston, Texas: Gulf Publishing Company.

Krashen, S.D. (1985). The input hypothesis: Issues and implications. New York: Longman.

Kruidenier, J. (2002). Research based principles for adult basic education reading instruction. Washington, DC: National Institute for Literacy. Ανακτήθηκε από: https://lincs.ed.gov/publications/pdf/adult_ed_02.pdf

Καλαμπούκα, Β.(2008). Χρήση συμμετοχικών τεχνικών από τους καθηγητές που διδάσκουν την Αγγλική Γλώσσα σε ενήλικους. Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: Ε.Α.Π.

Καραλής, Θ. (2005). Σχεδιασμός, Διοίκηση, Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Σχεδιασμός Προγραμμάτων (Τόμ. Β). Πάτρα: ΕΑΠ.

Καραλής, Θ. (2012). Σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων. Στο: Θ. Καραλής, & Η. Παπαγεωργίου. Εκπαίδευση Εργαζομένων στην Εκπαίδευση Ενήλικων: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης (σσ. 57-105). Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Καραλής, Θ. & Παπαγεωργίου, (2012). Η Εκπαίδευση εργαζομένων στην εκπαίδευση ενηλίκων: Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης (σσ. 57-105). Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Καραλής, Θ. (2013). Κίνητρα και εμπόδια για τη συμμετοχή των ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση. Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ και ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Καραλής, Θ. (2018). Η συμμετοχή ενηλίκων στη διά βίου μάθηση στην Ελλάδα. Εμπόδια και κίνητρα συμμετοχής (2011-2016). Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.

Καρατζόγιαννης, Σ., Πανταζή, Σ., (2014). Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα. Αδυναμίες, δυνατότητες και προοπτικές. Αθήνα: Καμπύλη ΑΕΒΕ.

Κατσαφούρος, Κ. (2009). Οι εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης: Μια εμπειρική διερεύνηση στα σχολεία του Νομού Πιερίας, βασισμένη στις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Καψάλης, Α. & Παπασταμάτης, Α. (2000). Εκπαίδευση Ενηλίκων – Διδακτική Ενηλίκων. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Κόκκος Α. (1999). Εκπαίδευση Ενηλίκων – Το Πεδίο, οι Αρχές Μάθησης, οι Συντελεστές, τ. Α', εκδ. ΕΑΠ: Πάτρα.

Κόκκος, Α. (2001). Η ενεργητική συμμετοχή των εκπαιδευομένων στα προγράμματα διά βίου εκπαίδευσης. Στο: Κ. Π. Χάρης, Ν. Β. Πετρουλάκης, & Σ. Νικόδημος (επιμ.). Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση: διεθνής εμπειρία και ελληνική προοπτική. Αθήνα: Ατραπός, σσ. 173-183.

Κόκκος, Α. (2005). Μεθοδολογία εκπαίδευσης ενηλίκων: Θεωρητικό πλαίσιο και προϋποθέσεις μάθησης. τ. Α', Πάτρα: ΕΑΠ

Κόκκος, Α. (2007). Η Εκπαίδευση Ενηλίκων ως Διακριτό Θεσμικό και Επιστημονικό Πεδίο, Αθήνα: Διά Βίου.

Κωστίκα, Ι. (2004). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: διερεύνηση απόψεων και στάσεων των στελεχών της εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη: ΑΦΟΙ Κυριακίδη Α.Ε.

Larsen-Freeman, D. (2003). Teaching language: From grammar to grammaring. Boston: Thomson Heinle.

Leaver, B. L., Ehrman, M., & Shekhtman, B. (2005). Achieving success in second language acquisition. London: Cambridge.

Lightbown, P. M., & Spada, N. (2006). How languages are learned. London: Oxford.

Λαζαρίδου, Α. (2018). Σχεδιασμός, υλοποίηση & αξιολόγηση προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Διδακτικές σημειώσεις 2^{ης} θεματικής ενότητας. ΚΕΔΙΒΙΜ Α.Π.Θ.

Λεονάρδου, Γ. (2012). Διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτών Δημόσιων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης. Η περίπτωση του ΙΕΚ Κορίνθου - Λουτρακίου. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: Ε.Α.Π.

Λιναρδής, Α., Παπαγιαννόπουλος, Κ., & Καλησπεράτη, Ε. (2011). Η διαδικτυακή έρευνα. Πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και εργαλεία διεξαγωγής διαδικτυακών ερευνών. Αθήνα: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών.

Λούτας, Γ. (2002). Η θεωρία της επιχειρησιακής επικοινωνίας. Εφαρμογές στην ελληνική πραγματικότητα. Αθήνα: Έλλην.

Marshall, H. W., & DeCapua, A. (2013). Making the transition to classroom success: Culturally responsive teaching for struggling second language learners. Ann Arbor, MI: University of Michigan Press.

McLeod, S. A. (2010). Zone of proximal development. Ανακτήθηκε από: <http://www.simplypsychology.org/Zone-of-Proximal-Development.html>

Mezirow, J. (2007). Μαθαίνοντας να σκεφτόμαστε όπως ένας ενήλικος, κεντρικές έννοιες της θεωρίας του μετασχηματισμού. Στο: J. Mezirow, & Συνεργάτες, & Α. Κόκκος (Επιμ.). Η μετασχηματίζουσα μάθηση (Γ. Κουλαουζίδης, Μεταφρ., σσ. 43-71). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Miller, S. F. (2010). Promoting learner engagement when working with adult English language learners. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Ανακτήθηκε από: <http://www.cal.org/adultesl/resources/digests/promoting-learner-engagement-when-working-with-adult-english-language-learners.php>

Μαγγανά, Δ. (2018). Διερεύνηση των Επιμορφωτικών Αναγκών των Εκπαιδευτών Ενηλίκων Δημοσίων Ι.Ε.Κ.. Η περίπτωση των Εκπαιδευτών Ηλεκτρολόγων και Μηχανολόγων των Δ.Ι.Ε.Κ. που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Πάτρα: Ε.Α.Π.

Μαυρογιώργος, Γ. (1999). Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και επιμορφωτική πολιτική στην Ελλάδα». Στο: Αθανασούλα-Ρέππα, Α. et al.: Διοίκηση εκπαιδευτικών μονάδων, τόμ. Β΄ Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού. Πάτρα: Ε.Α.Π.

Μεσσάρης, Δ., Κωδωνάς, Δ., Κομσέλη, Φ., Τσίγκανου, Ι., & Μπαλούρδος, Δ. (2011). Ανίχνευση επιμορφωτικών αναγκών και αποτίμηση των αποτελεσμάτων της επιμόρφωσης. Αθήνα: Ε.Κ.Δ.Δ.Α.

Μπαμπινιώτης, Γ. (2012). Λεξικό της ελληνικής γλώσσας. Δ΄ έκδοση. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μπερτζέμη, Μ., (2008). Διερεύνηση Εκπαιδευτικών αναγκών των ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Nicolaidis, K. & Mattheoudakis, M. (2008). Utopia vs. reality. The effectiveness of in-service training courses for EFL teachers. *European Journal of Teacher Education*, 31 (3), 279-292.

Νάσαινας, Γ. (2006). Η επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας στο Πλαίσιο των Περιφερειακών Επιμορφωτικών Κέντρων (Π.Ε.Κ.): Εμπειρική έρευνα. (Διδακτορική Διατριβή). Ιωάννινα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Ανακτήθηκε από: <https://www.didaktorika.gr/eadd/bitstream/10442/17702/1/17702.pdf>

Νεκτάριος, Μ., Καρκαλάκος, Σ., Πλέσσα-Παπαδάκη, Α., Θεοδορίδου, Α., Χηνοπούλου, Ε. (2020). Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα. Αθήνα: Διανεοσις.

- Ξωχέλλης, Π. (2005). Ο εκπαιδευτικός στον σύγχρονο κόσμο. Αθήνα: Τυποθήτω.
- Peyton, J. K., Moore, S. K., & Young, S. (2010). Evidence-based, student-centered instructional practices. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Ανακτήθηκε από: <http://www.cal.org/caelanetwork/resources/studentcentered.html>
- Pimentel, S. (2013). College and career readiness standards for adult education. Washington, DC: MPR Associates. Ανακτήθηκε από: <http://lincs.ed.gov/publications/pdf/CCRStandardsAdultEd.pdf>
- Παριανού, Α. (2003). Ειδική γλώσσα και η αναζήτηση νέας ορολογίας κατά τη μεταφραστική διαδικασία. Πρακτικά 4^{ου} Συνεδρίου ΕΛΕΤΟ (Ελληνικής Εταιρίας Ορολογίας). Αθήνα. Ανακτήθηκε από: http://www.eleto.gr/download/Conferences/4th%20Conference/4th_27-24-ParianouAnastasia.pdf
- Πατσός, Χ. (2015). Βασικές αρχές και μέθοδοι διερεύνησης των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών από της Σχολικούς Συμβούλους Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών – Επιστημονικών Θεμάτων (7), σσ. 36-51.
- Roegiers, X., Wouters, P., Gérard, F-M. (1992). Du concept d'analyse des besoins en formation à sa mise en œuvre. Formation et Technologies - Revue européenne des professionnels de la formation, 1992, vol. I, n° 2-3, pp. 32-42. Ανακτήθηκε από: <http://docplayer.fr/148844-Du-concept-d-analyse-desbesoins-en-formation-a-sa-mise-en-oeuvre.html>
- Rogers, A. (1999). Η Εκπαίδευση Ενηλίκων. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Rogers, A. (2003). Η Εκπαίδευση Ενηλίκων. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Sifakis, N. (2004). Εκλεκτικές συγγένειες: Η διδασκαλία ξένων γλωσσών συναντά την εκπαίδευση ενηλίκων. Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, 1, 29-35.

Smith, A. F. V. E., & Strong, G. E. (2009). *Adult Language Learners: Context and Innovation*. Alexandria: Teachers of English to Speakers of Other Languages, Inc.

Σαριδάκης, Ι. (2016). *Σώματα Κειμένων και ειδική ορολογία: η ορολογία της Γεωπολιτικής*. 10.13140/RG.2.2.12353.92001.

Σιακοβέλη, Π. (2011). *Σχεδιασμός και Οργάνωση της Εκπαίδευσης και της Μάθησης Ενηλίκων*. Πάτρα: Αυτοέκδοση.

Σιάνου, Ε. (1992). Το νέο σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών: επιστημονική ανανέωση ή επαγγελματική τυποποίηση; *Εκπαιδευτική κοινότητα*. τ. 18.

Σιπητάνου, Α. (2005). *Θεσμοί και Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Δια Βίου Μάθηση*. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Σπανού, Μ. (2017). *Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του νομού Ευβοίας σε θέματα Διαπολιτισμικής εκπαίδευσης*. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Συμβούλιο της Ευρώπης. (2013). *Εφαρμογή του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου για τις γλώσσες στα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Συστήματα*. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes//2013/495871/IPOL-CULT_ET\(2013\)495871\(SUM01\)_EL.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes//2013/495871/IPOL-CULT_ET(2013)495871(SUM01)_EL.pdf)

Τέγου, Ι. (2018). *Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών Ισπανικής Γλώσσας στα Κέντρα Ξένων Γλωσσών Νομών Λάρισας και Θεσσαλονίκης*. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α. (Καραβά, Ε., Ντόκου, Χ. (2021). *Οδηγός Σπουδών 2021-2022*. Ανακτήθηκε από: https://www.enl.uoa.gr/fileadmin/depts/enl.uoa.gr/www/uploads/odigos/2021-22/O.S._2021-22_Master_new.pdf

Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Α.Π.Θ. (2021). Οδηγός Σπουδών 2021-2022. Ανακτήθηκε από: https://www.enl.auth.gr/guides/student_guide_2021-2022_GR.pdf

Τσακαγιάννης, Σ. (2018). Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών μεταταγμένων εκπαιδευτικών ΠΕ05 Γαλλικής γλώσσας από τη Δευτεροβάθμια στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Τσακίριδης, Χ. (2012). Διερεύνηση Επιμορφωτικών Αναγκών των εκπαιδευτών σε δημόσια ΙΕΚ: η περίπτωση των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών των δημοσίων ΙΕΚ του νομού Θεσσαλονίκης. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Τσιτσικλής, Ι. (2007). Διερεύνηση Επιμορφωτικών Αναγκών των Καθηγητών Αγγλικής του Νομού Κοζάνης στις νέες τεχνολογίες. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία). Πάτρα: ΕΑΠ.

Vella, J., Berardinelli, P., & Burrow, J. (1998). How do they know they know. San Francisco: Jossey-Bass.

Vinogradov, P., & Bigelow, M. (2010). Using oral language skills to build on the emerging literacy of adult English language learners. Washington, DC: Center for Applied Linguistics. Ανακτήθηκε από: <http://www.cal.org/caelanetwork/resources/using-oral-language-skills.html>

Wenden, A. (1991). Learner strategies for learner autonomy. London: Prentice Hall.

Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). Understanding by design. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

Wilson, L. & Easen, P. (1995). Teacher Needs and practice development: implications for in-classroom support. London: British Journal of In-service Education.

Χασάπης, Δ. (2000). Σχεδιασμός, Οργάνωση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης: Μεθοδολογικές αρχές και κριτήρια ποιότητας. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζηαργυρίου, Ο. (2020). Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών των ΕΠΑ.Λ και των ΕΠΑ.Σ της πόλης της Θεσσαλονίκης. (Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία). Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Χατζηπαναγιώτου, Π. (2001). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: ζητήματα οργάνωσης σχεδιασμού και αξιολόγησης. Αθήνα: Τυπωθήτω.

NOMΟΘΕΣΙΑ

N. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 193/17-9- 2013).

N. 4763/2020 «Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α΄ 254/21-12- 2020).

Υ.Α. 5954 (Φ.Ε.Κ. Β΄1807/2-7-2014) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Γ.Γ.Δ.Β.Μ.)».

Υ.Α. Κ5/160259 (Φ.Ε.Κ. Β΄5837/15-12-2021) «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν.) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

ΦΕΚ Α' 111/12-06-2020, ΑΡΘΡΟ 55 - ΜΗΤΡΩΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ.

Υ.Α. Κ1/104717/10-08-2020 (Φ.Ε.Κ. Β'393/10-08-2021) «Κανονισμός Διαχείρισης του Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Ι.Ε.Κ.»

Υ.Α. Κ5/124304/04-10-2021 «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. πρωτ. Κ1/104717/10-08-2020 Απόφασης «Κανονισμός Διαχείρισης Μητρώου Εκπαιδευτών Επαγγελματικής Κατάρτισης των Δ.Ι.Ε.Κ.».

ΦΕΚ Β' 2844/23-10-2012 «Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτικής Επάρκειας Εκπαιδευτών Ενηλίκων της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης».

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

CEDEFOP: <https://www.cedefop.europa.eu/el>

CEFR (Κ.Ε.Π.Α.): http://www.pi-schools.gr/lessons/english/pdf/cef_gr.pdf

EUROPASS Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.: <https://europass.eoppep.gr/>.

Γ.Γ.Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ.&Ν: <http://www.gsae.edu.gr/el/>

Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.: <https://www.eoppep.gr/index.php/el/>

Ι.Ε.Π.: <http://www.iep.edu.gr/el/>

Ι.ΝΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.: <https://www.inedivim.gr/>

Ειδικότητες Δ.Ι.Ε.Κ. Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων:
<http://www.gsae.edu.gr/el/epaggelmatiki-katartisi/i-e-k-institoyta-epaggelmatikis-katartisis/odigos-eidikotiton>

Ειδικότητες Δ.Ι.Ε.Κ. Υπουργείου Τουρισμού:
<http://www.mintour.edu.gr/index.php/iek>

Ιστότοπος έρευνας Ι.Ε.Π.: <http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothesis/skill-labs/835-deltio-tyrou-erotimatologio-dierynisi-epimorfotikon-anagkon-ekpaideytikon-ksenon-glosson>

Ιστότοπος παρούσας έρευνας: <https://forms.gle/qBLDQX2sRhNdknnC7>

Μητρώο Εκπαιδευτών Δ.Ι.Ε.Κ.: <https://mitrooiek.minedu.gov.gr/>

Σωματείο Εκπαιδευτών Δ.Ι.Ε.Κ.: <https://www.sediek.gr/site/>

Σύλλογος Εκπαιδευτικών Αγγλικής: <https://www.pekade.gr/gr/>

Σύλλογος Εκπαιδευτικών Γαλλικής: <https://www.aplf.gr/>

Σύνδεσμος Καθηγητών Γαλλικής: <https://apf.gr/>

Σύλλογος Εκπαιδευτικών Γερμανικής: <https://www.pdv.org.gr/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιμορφωτικές Ανάγκες εκπαιδευτών ξένων γλωσσών Δ.Ι.Ε.Κ.

Το παρόν ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε εκπαιδευτές ξένων γλωσσών που διδάσκουν ή έχουν διδάξει στα Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Δ.Ι.Ε.Κ.). Οι εκπαιδευτές μπορεί να είναι καθηγητές Αγγλικής, Γαλλικής ή Γερμανικής γλώσσας και να έχουν διδάξει σε μία ή παραπάνω ειδικότητες, στις οποίες προσφέρεται μάθημα ξένης γλώσσας.

Οι ερωτήσεις βασίστηκαν σε ερωτηματολόγιο έρευνας επιμορφωτικών αναγκών ξενόγλωσσων εκπαιδευτικών από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) και έχουν υποστεί την ανάλογη επεξεργασία για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας. Αποτελείται από 3 τμήματα, η διάρκεια συμπλήρωσής του δεν ξεπερνά τα 5 λεπτά και θα αποτελέσει σημαντική βοήθεια στη διεξαγωγή έρευνας, τα αποτελέσματα της οποίας πρόκειται να κοινοποιηθούν στο Ι.Ε.Π., με απώτερο στόχο να συμβάλει στον σχεδιασμό και την υλοποίηση μελλοντικών δράσεων και προγραμμάτων επιμόρφωσης σύμφωνα με τις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Δημήτριος Φλώρος
Εκπαιδευτικός ΠΕ06 Αγγλικής και ΠΕ07 Γερμανικής γλώσσας
Υποδιευθυντής Δ.Ι.Ε.Κ. Νεάπολης

* Απαιτείται

Τμήμα Α. Προσωπικά
Στοιχεία

Αν είστε κάτοχος διπλής ειδικότητας απαντήστε για μία από τις δύο.

1. Ειδικότητα: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Αγγλικής
 Γαλλικής
 Γερμανικής

2. Καθεστώς εργασίας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής (μόνο)
- Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Απασχολούμενος στον Ιδιωτικό Τομέα
- Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Δημόσιος Υπάλληλος
- Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Ελεύθερος Επαγγελματίας (Δελτίο Παροχής Υπηρεσιών)
- Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Συνταξιούχος Δημόσιος Υπάλληλος
- Μόνιμος Εκπαιδευτικός σε διάθεση από την Υπηρεσία
- Μόνιμος Εκπαιδευτικός Δ.Ι.Ε.Κ.

3. Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

4. Διδακτική Υπηρεσία (σε έτη): *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- 0-5
- 6-10
- 11-20
- 21-30
- άνω των 30

5. Ηλικία: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- έως 30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- άνω των 60

6. Σπουδές: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Πτυχίο
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

7. Ξένες γλώσσες (άλλη/ες από τη γλώσσα διδασκαλίας, παραπάνω από μία δυνατές επιλογές): *

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Αγγλικά
- Γαλλικά
- Γερμανικά
- Ιταλικά
- Ισπανικά
- Ρωσικά
- Τουρκικά
- Καμία

Άλλο: _____

8. Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Α' επίπεδο
- Β' επίπεδο
- Πιστοποίηση από Φορέα (ιδιωτικό ή δημόσιο)
- Δεν έχω

9. Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ. (αν είστε σε παραπάνω από μία, συμπληρώστε αυτή στην οποία έχετε τις περισσότερες ώρες): *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Κεντρικής Μακεδονίας
- Δυτικής Μακεδονίας
- Θεσσαλίας
- Ηπείρου
- Ιονίων Νήσων
- Στερεάς Ελλάδας
- Δυτικής Ελλάδας
- Πελοποννήσου
- Αττικής
- Βορείου Αιγαίου
- Νοτίου Αιγαίου
- Κρήτης

10. Το Δ.Ι.Ε.Κ. που εργάζομαι/εργάστηκα είναι αρμοδιότητας: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Υπουργείου Παιδείας
- Υπουργείου Τουρισμού

Τμήμα Β. Συνθήκες
Εργασίας και Επιμορφωτική
Εμπειρία

Σκεφτείτε από την εμπειρία σας ως εκπαιδευτές και συμπληρώστε σύμφωνα με την παρακάτω διαβάθμιση:

1=καθόλου, 2=λίγο, 3=μέτρια, 4=αρκετά, 5=πολύ.

11. Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Βιβλία σε έντυπη ή ψηφιακή εκτυπώσιμη μορφή ή/και διδακτικές σημειώσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Τα έντυπα εποπτικά μέσα (π.χ. αφίσες, χάρτες, πίνακες, εικόνες, κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Τα οπτικοακουστικά/ψηφιακά εποπτικά μέσα (CD, DVD, USB, βιντεοπροβολέας, Προτζέκτορας κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Η/Υ ή laptops/tablets	☐	☐	☐	☐	☐
Διαδραστικός Πίνακας	☐	☐	☐	☐	☐
Εργαστήριο της ειδικότητας	☐	☐	☐	☐	☐
Βιβλιοθήκη	☐	☐	☐	☐	☐

12. Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Το διδακτικό εγχειρίδιο/ διδακτικές σημειώσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. αυθεντικό υλικό, ξενόγλωσσος τύπος, κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Τα εποπτικά μέσα	☐	☐	☐	☐	☐
Τους Η/Υ ή laptops/tablets/smartphones	☐	☐	☐	☐	☐
Τον Διαδραστικό Πίνακα	☐	☐	☐	☐	☐
Το εργαστήριο της ειδικότητας	☐	☐	☐	☐	☐
Τη Βιβλιοθήκη	☐	☐	☐	☐	☐

13. Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Διαθεματικότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Βιωματικές δράσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Μέθοδο project	☐	☐	☐	☐	☐
Νέες τεχνολογίες - ΤΠΕ	☐	☐	☐	☐	☐
Συνεργασία με φορείς	☐	☐	☐	☐	☐
Διεθνή και Ευρωπαϊκά προγράμματα	☐	☐	☐	☐	☐

14. Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Δεν έχω παρακολουθήσει
- καθόλου
- λίγο
- μέτρια
- αρκετά
- πολύ

15. Αν έχετε παρακολουθήσει επιμορφώσεις, ποιο ήταν το αντικείμενο τους; (παραπάνω από μία δυνατές επιλογές)

Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Ενηλίκων
- Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
- Επιμόρφωση στο γνωστικό αντικείμενο της Ειδικότητας (π.χ. Αγγλικά για Μάγειρες)
- Επιμόρφωση στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών
- Άλλη επιμόρφωση

Τμήμα Γ.
Επιμορφωτικές
Ανάγκες και
Προτιμήσεις

Πάρτε λίγο χρόνο να σκεφτείτε και απαντήστε όσο πιο ειλικρινά μπορείτε απαντώντας στις ερωτήσεις σύμφωνα με την παρακάτω διαβάθμιση:

1=καθόλου, 2=λίγο, 3=μέτρια, 4=αρκετά, 5=πολύ.

16. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Εκπαίδευση Ενηλίκων	☐	☐	☐	☐	☐
Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση	☐	☐	☐	☐	☐
Επαγγελματικός Προσανατολισμός	☐	☐	☐	☐	☐
Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης-Αντιμετώπιση κρίσεων και συγκρούσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Δημοκρατία στην Εκπαίδευση	☐	☐	☐	☐	☐
Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση στην ετερότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες	☐	☐	☐	☐	☐
Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση	☐	☐	☐	☐	☐
Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.	☐	☐	☐	☐	☐
Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης	☐	☐	☐	☐	☐
Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους	☐	☐	☐	☐	☐

17. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.	☐	☐	☐	☐	☐
Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες	☐	☐	☐	☐	☐
Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς	☐	☐	☐	☐	☐
Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας	☐	☐	☐	☐	☐
Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.	☐	☐	☐	☐	☐
Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.	☐	☐	☐	☐	☐
Διδασκαλία και αξιολόγηση	☐	☐	☐	☐	☐
Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.	☐	☐	☐	☐	☐

18. Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Διά ζώσης	☐	☐	☐	☐	☐
Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)	☐	☐	☐	☐	☐
Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση)	☐	☐	☐	☐	☐
Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως	☐	☐	☐	☐	☐
Ενδοσχολική	☐	☐	☐	☐	☐
Κοινότητες μάθησης	☐	☐	☐	☐	☐

19. Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Διαλέξεις/Εισηγήσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Βιωματικά Εργαστήρια	☐	☐	☐	☐	☐
Παρουσίαση καλών πρακτικών	☐	☐	☐	☐	☐
Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών	☐	☐	☐	☐	☐

20. Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Μικρή διάρκεια (6-10 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐
Μέση διάρκεια (11-20 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐
Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐
> 40 ώρες	☐	☐	☐	☐	☐

21. Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη ανά σειρά.

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Επικαιροποίηση δεξιοτήτων	☐	☐	☐	☐	☐
Επαγγελματική εξέλιξη	☐	☐	☐	☐	☐
Προσωπική ανάπτυξη	☐	☐	☐	☐	☐
Αλληλεπίδραση με συναδέλφους	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών	☐	☐	☐	☐	☐

Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google.

Google

Re: Χρήση ερωτηματολογίου ΙΕΠ για εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Κεντρικό e-mail ΙΕΠ <info@iep.edu.gr>

Δευ 15/2/2021 9:28 π.μ.

Προς: Dimitrios Floros <dimitriosfl@hotmail.com>

Αγαπητέ κύριε,

εφόσον το ερωτηματολόγιο του ΙΕΠ ήταν για κάποιο διάστημα σε ανοικτή πρόσβαση στον ιστότοπο μας, μπορεί να αξιοποιηθεί εκ μέρους σας για την έρευνα που θέλετε να σχεδιάσετε, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) να γίνει αναφορά στην πηγή (δηλ. στο ΙΕΠ), β) να μας αποστείλετε το ερωτηματολόγιο που θα χρησιμοποιήσετε στην τελική του μορφή και γ) να μας αποστείλετε τα αποτελέσματα της έρευνας σας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

Από τη Γραμματεία του ΙΕΠ
Τηλ. επικοινωνίας 2131335100

Από: "Dimitrios Floros" <dimitriosfl@hotmail.com>

Προς: "IEP info" <info@iep.edu.gr>

Απεσταλμένα: Τετάρτη, 10 Φεβρουάριος, 2021 23:18:32

Θέμα: Χρήση ερωτηματολογίου ΙΕΠ για εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας

Ονομάζομαι Δημήτριος Φλώρος, είμαι μόνιμος εκπαιδευτικός ΠΕ07 και αυτή τη στιγμή υπηρετώ σε θέση Υποδιευθυντή στο ΔΙΕΚ Νεάπολης Θεσσαλονίκης. Στα πλαίσια της Διπλωματικής μου εργασίας με θέμα "Διερεύνηση Επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ" στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Τμήμα Εκπαιδευτικής Πολιτικής-ΠΜΣ Εκπαίδευση Ενηλίκων), θα ήθελα να πραγματοποιήσω έρευνα και να βασιστώ στο ερωτηματολόγιο που κατασκευάστηκε από το ΙΕΠ κατά τον Μάρτιο του 2020 και αφορούσε στις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών.

Απευθύνομαι σε σας για να με ενημερώσετε για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσω για να πάρω άδεια για τη χρήση του εν λόγω ερωτηματολογίου. Σκοπός μου είναι να το διαμορφώσω αναλόγως, για τις ερευνητικές ανάγκες της εργασίας μου, με την επίβλεψη του επόπτη καθηγητή μου. Φυσικά η χρήση του θα συνοδεύεται με βιβλιογραφική αναφορά στο ΙΕΠ (και αν είναι δυνατό -ή απαραίτητο στους δημιουργούς του). Είμαι στη διάθεσή σας για περεταίρω πληροφορίες και προτίθεμαι να κοινοποιήσω στο ΙΕΠ το ερωτηματολόγιο που θα χρησιμοποιήσω στην τελική του μορφή, καθώς και τα αποτελέσματα της έρευνας μου, εάν αυτό μου ζητηθεί.

Με εκτίμηση
Δημήτριος Φλώρος

Re: Χρήση Ερωτηματολογίου

Δούτσιου Ειρήνη <idoutsiou@iep.edu.gr>

Πέμ 18/2/2021 2:29 μ.μ.

Προς: Dimitrios Floros <dimitriosfl@hotmail.com>

 1 συνημμένα (5 MB)

δομή έρευνας.pdf;

Καλησπέρα σας κ. Φλώρο,

Σας αποστέλλω τη δομή της έρευνας με τίτλο: " **ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ** " που διεξήχθη από το Ι.Ε.Π. σε μορφή pdf.

Καλή επιτυχία στη διπλωματική σας.

Με εκτίμηση,

Ειρήνη Δούτσιου
Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
& Τεχνικής Υποστήριξης
Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Από: "Dimitrios Floros" <dimitriosfl@hotmail.com>

Προς: "Ειρήνη Δούτσιου" <idoutsiou@iep.edu.gr>

Απεσταλμένα: Τρίτη, 16 Φεβρουάριος, 2021 11:09:44

Θέμα: Χρήση Ερωτηματολογίου

κ. Δούτσιου,

Ονομάζομαι Δημήτριος Φλώρος, είμαι μόνιμος εκπαιδευτικός ΠΕ07 και αυτή τη στιγμή υπηρετώ σε θέση Υποδιευθυντή στο ΔΙΕΚ Νεάπολης Θεσσαλονίκης. Στα πλαίσια της Διπλωματικής μου εργασίας με θέμα "Διερεύνηση Επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτών ξένων γλωσσών στα ΔΙΕΚ" στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας (Τμήμα Εκπαιδευτικής Πολιτικής-ΠΜΣ Εκπαίδευση Ενηλίκων), θα ήθελα να πραγματοποιήσω έρευνα και να βασιστώ στο ερωτηματολόγιο που κατασκευάστηκε από το ΙΕΠ κατά τον Μάρτιο του 2020 και αφορούσε στις επιμορφωτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών. Σκοπός μου είναι να το διαμορφώσω αναλόγως, για τις ερευνητικές ανάγκες της εργασίας μου, με την επίβλεψη του επόπτη καθηγητή μου.

Έχω ήδη αποστείλει ηλεκτρονικό μήνυμα στη Γραμματεία του ΙΕΠ για να ζητήσω την άδεια να κάνω χρήση του εν λόγω ερωτηματολογίου και μου απάντησε θετικά, εφόσον κάνω χρήση της πηγής και το κοινοποιήσω, όπως θα το έχω επεξεργαστεί, μετά το τέλος της έρευνας μαζί με τα αποτελέσματά της.

Θα ήθελα λοιπόν να σας ζητήσω τη δυνατότητα να έχω πρόσβαση στο ερωτηματολόγιο, είτε από ηλεκτρονικό σύνδεσμο, είτε να μου σταλεί αντίγραφό του. Αν θα ήταν δυνατόν, θα με ενδιέφερε να αποκτήσω πρόσβαση και σε κάποιες λεπτομέρειες του σχεδιασμού του αναφορικά με τους άξονες και υποάξονες των ερωτήσεων, όπως αυτοί σχεδιάστηκαν από τους δημιουργούς του. Θα ήμουν ιδιαίτερα ευγνώμων.

Είμαι στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες και ελπίζω να μπορείτε να με βοηθήσετε.

Με εκτίμηση

Δημήτριος Φλώρος (τηλ. 6946908477)

Τμήμα Α: Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A1. Ειδικότητα:

- ΠΕ05 (Γαλλικής)
- ΠΕ06 (Αγγλικής)
- ΠΕ07 (Γερμανικής)
- ΠΕ34 (Ιταλικής)
- ΠΕ40 (Ισπανικής)

A2. Διδακτική υπηρεσία (σε έτη):

- 0-5
- 6-10
- 11-20
- 21-30
- άνω των 30

A3. Βαθμίδα εργασίας:

- A'/θμια
- B'/θμια

A4. Υπηρεσιακή κατάσταση:

- Μόνιμος/η
- Αναπληρωτής/τρια
- Ωρομίσθιος/α

A5. Ηλικία:

- έως 30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- άνω των 60

A6. Σπουδές:

- Πτυχίο
- Μεταπτυχιακό
- Διδακτορικό

Δεύτερο πτυχίο

A7. Ξένες γλώσσες (άλλη/ες από τη γλώσσα ειδίκευσης):

Ναι

Όχι

A8. Σημειώστε:

A9. Γνώσεις/Πιστοποίηση ΤΠΕ:

A' επίπεδο

B' επίπεδο

Δεν έχω

Άλλη

A10. Σημειώστε:

Τμήμα Β: Β. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

B1. 1. Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από τη διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του σχολείου σας σε ό,τι αφορά:

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Τα έντυπα εποπτικά μέσα (π.χ. αφίσες, χάρτες, πίνακες, εικόνες, κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Τα οπτικοακουστικά/ψηφιακά εποπτικά μέσα (π.χ. CD, DVD, βιντεοπροβολέας, κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Τους Η/Υ ή τα laptops/tablets	☐	☐	☐	☐	☐
Τον διαδραστικό πίνακα	☐	☐	☐	☐	☐
Το εργαστήριο Η/Υ	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο (σημειώστε):	☐	☐	☐	☐	☐

B2. Άλλο (σημειώστε):**B3. 2. Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό;**

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Το διδακτικό εγχειρίδιο	☐	☐	☐	☐	☐
Εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. διδακτικά σενάρια, αυθεντικά κείμενα, κ.ά.)	☐	☐	☐	☐	☐
Τα εποπτικά μέσα	☐	☐	☐	☐	☐
Τους Η/Υ ή τα laptops/tablets	☐	☐	☐	☐	☐
Τον διαδραστικό πίνακα	☐	☐	☐	☐	☐
Το εργαστήριο Η/Υ	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο (σημειώστε):	☐	☐	☐	☐	☐

B4. Άλλο (σημειώστε):**B5. 3. Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας;**

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Διαθεματικότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Βιωματικές δράσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Μέθοδο project	☐	☐	☐	☐	☐
Νέες τεχνολογίες - ΤΠΕ	☐	☐	☐	☐	☐
Συνεργασία με φορείς ή/και άλλα σχολεία	☐	☐	☐	☐	☐
Διεθνή και ευρωπαϊκά προγράμματα	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο (σημειώστε):	☐	☐	☐	☐	☐

B6. Άλλο (σημειώστε):

B7. 4. Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα ;

Δεν έχω παρακολουθήσει	☐
καθόλου	☐
λίγο	☐
μέτρια	☐
αρκετά	☐
πολύ	☐

Τμήμα C: γ. ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ

C1. 5. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;

Γενικά θέματα

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Θέματα ψυχοπαιδαγωγικής	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης- Αντιμετώπιση κρίσεων & συγκρούσεων	☐	☐	☐	☐	☐
Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού	☐	☐	☐	☐	☐
Δημοκρατία στην εκπαίδευση	☐	☐	☐	☐	☐
Διαπολιτισμική εκπαίδευση/εκπαίδευση στην ετερότητα	☐	☐	☐	☐	☐
Ειδικές μαθησιακές ανάγκες	☐	☐	☐	☐	☐
Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση	☐	☐	☐	☐	☐
Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων	☐	☐	☐	☐	☐
Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης	☐	☐	☐	☐	☐
Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με εκπ/ούς & γονείς/κηδεμόνες	☐	☐	☐	☐	☐
Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης	☐	☐	☐	☐	☐

καθόλου λίγο μέτρια αρκετά πολύ

Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους

Άλλη (σημειώστε):

C2. Άλλη (σημειώστε):

C3. 6. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας;

Θέματα διδακτικής ξένων γλωσσών (Ξ.Γ.)

καθόλου λίγο μέτρια αρκετά πολύ

Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.

Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.

Διδασκαλία και αξιολόγηση

Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.

Διδασκαλία Ξ.Γ. σε τομείς και ειδικότητες της επαγγελματικής εκπαίδευσης

Άλλο (σημειώστε):

C4. Άλλο (σημειώστε):

C5. 7. Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Μορφή επιμόρφωσης

καθόλου λίγο μέτρια αρκετά πολύ

Διά ζώσης

Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση)

Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεεκπαίδευση)

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως	☐	☐	☐	☐	☐
Ενδοσχολική	☐	☐	☐	☐	☐
Κοινότητες μάθησης	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο (σημειώστε):	☐	☐	☐	☐	☐

C6. Άλλο (σημειώστε):

C7. 8. Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Μέθοδος επιμόρφωσης

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Διαλέξεις / Εισηγήσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Βιωματικά εργαστήρια	☐	☐	☐	☐	☐
Παρουσίαση καλών πρακτικών	☐	☐	☐	☐	☐
Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών	☐	☐	☐	☐	☐
Άλλο (σημειώστε):	☐	☐	☐	☐	☐

C8. Άλλο (σημειώστε):

C9. 9. Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς;

Διάρκεια επιμόρφωσης

	καθόλου	λίγο	μέτρια	αρκετά	πολύ
Μικρή διάρκεια (6-10 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐
Μέση διάρκεια (11-20 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐
Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)	☐	☐	☐	☐	☐

καθόλου λίγο μέτρια αρκετά πολύ

> 40 ώρες

C10. 10. Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

Προσδοκίες

καθόλου λίγο μέτρια αρκετά πολύ

Επικαιροποίηση δεξιοτήτων

Επαγγελματική εξέλιξη

Προσωπική ανάπτυξη

Αλληλεπίδραση με συναδέλφους

Αντιμέτωπιση αγχογόνων συνθηκών

Άλλη (σημειώστε):

C11. Άλλο (σημειώστε):

C12. 11. Έχετε να προσθέσετε κάτι άλλο σχετικό με τις επιμορφωτικές ανάγκες και προτιμήσεις σας;

Παρακαλούμε να χρησιμοποιήσετε έως 50 λέξεις για την απάντησή σας.

Σας ευχαριστούμε πολύ για τη συμμετοχή σας!

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α΄ - ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

1. Ειδικότητα

Ειδικότητα:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Αγγλικής	47	42,0	42,0	42,0
Γαλλικής	29	25,9	25,9	67,9
Γερμανικής	36	32,1	32,1	100,0
Total	112	100,0	100,0	

2. Καθεστώς εργασίας

Καθεστώς εργασίας:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής (μόνο)	34	30,4	30,4	30,4
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Απασχολούμενος στον Ιδιωτικό Τομέα	26	23,2	23,2	53,6
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Δημόσιος Υπάλληλος	34	30,4	30,4	83,9
Ωρομίσθιος Εκπαιδευτής Ελεύθερος Επαγγελματίας	6	5,4	5,4	89,3
Μόνιμος Εκπαιδευτικός σε διάθεση από την Υπηρεσία	12	10,7	10,7	100,0
Total	112	100,0	100,0	

3. Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων

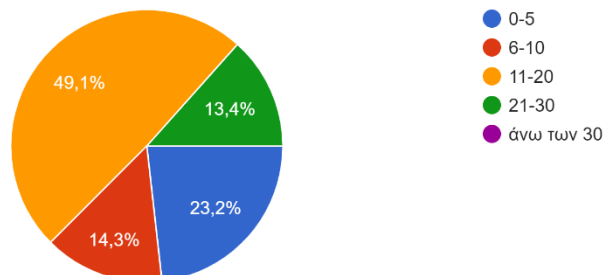
Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	49	43,8	43,8	43,8
Όχι	63	56,3	56,3	100,0
Total	112	100,0	100,0	

4. Διδακτική υπηρεσία (σε έτη)

Διδακτική Υπηρεσία (σε έτη):

112 απαντήσεις

5. Ηλικία

Ηλικία:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	έως 30 ετών	16	14,3	14,3	14,3
	31-40	33	29,5	29,5	43,8
	41-50	49	43,8	43,8	87,5
	51-60	14	12,5	12,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

6. Σπουδές

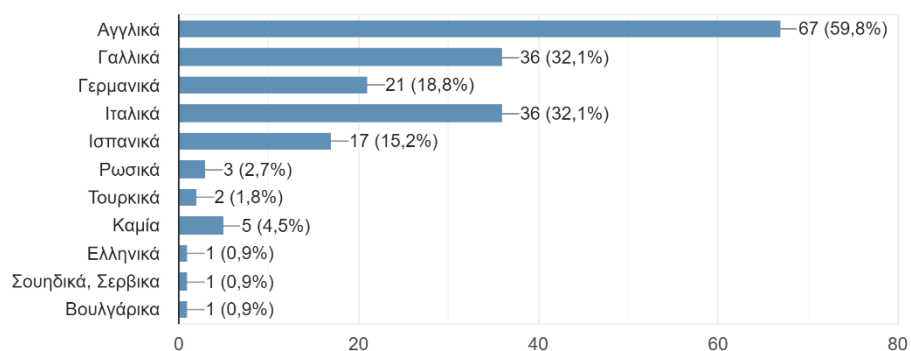
Σπουδές:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πτυχίο	28	25,0	25,0	25,0
	Μεταπτυχιακό	81	72,3	72,3	97,3
	Διδακτορικό	3	2,7	2,7	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

7. Ξένες Γλώσσες (άλλη/ες από την γλώσσα διδασκαλίας)

Ξένες γλώσσες (άλλη/ες από τη γλώσσα διδασκαλίας, παραπάνω από μία δυνατές επιλογές):

112 απαντήσεις

8. Γνώσεις/ Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.

Γνώσεις/Πιστοποίηση Τ.Π.Ε.:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Α' επίπεδο	18	16,1	16,1	16,1
Β' επίπεδο	16	14,3	14,3	30,4
Πιστοποίηση από φορέα (ιδιωτικό ή δημόσιο)	61	54,5	54,5	84,8
Δεν έχω	17	15,2	15,2	100,0
Total	112	100,0	100,0	

9. Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ.

Περιφέρεια Εργασίας σε Δ.Ι.Ε.Κ. (αν είστε σε παραπάνω από μία, συμπληρώστε αυτή στην οποία έχετε τις περισσότερες ώρες):

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	15	13,4	13,4	13,4
	Κεντρικής Μακεδονίας	45	40,2	40,2	53,6
	Δυτικής Μακεδονίας	5	4,5	4,5	58,0
	Θεσσαλίας	4	3,6	3,6	61,6
	Ηπείρου	1	,9	,9	62,5
	Ιονίων Νήσων	2	1,8	1,8	64,3
	Στερεάς Ελλάδας	5	4,5	4,5	68,8
	Δυτικής Ελλάδας	5	4,5	4,5	73,2
	Πελοποννήσου	7	6,3	6,3	79,5
	Αττικής	11	9,8	9,8	89,3
	Βορείου Αιγαίου	2	1,8	1,8	91,1
	Νοτίου Αιγαίου	4	3,6	3,6	94,6
	Κρήτης	6	5,4	5,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

10. Το Δ.Ι.Ε.Κ. που εργάζομαι/εργάστηκα είναι αρμοδιότητας:

Το Δ.Ι.Ε.Κ. που εργάζομαι/εργάστηκα είναι αρμοδιότητας:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Υπουργείου Παιδείας	97	86,6	86,6	86,6
	Υπουργείου Τουρισμού	15	13,4	13,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

ΤΜΗΜΑ Β' – ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

11. Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά:

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Βιβλία σε έντυπη ή ψηφιακή εκτυπώσιμη μορφή ή/και διδακτικές σημειώσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	50	44,6	44,6	44,6
	Λίγο	28	25,0	25,0	69,6
	Μέτρια	15	13,4	13,4	83,0
	Αρκετά	14	12,5	12,5	95,5
	Πολύ	5	4,5	4,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Τα έντυπα εποπτικά μέσα (π.χ. αφίσες, χάρτες, πίνακες, εικόνες, κ.ά.)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	41	36,6	36,6	36,6
	Λίγο	26	23,2	23,2	59,8
	Μέτρια	20	17,9	17,9	77,7
	Αρκετά	19	17,0	17,0	94,6
	Πολύ	6	5,4	5,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Τα οπτικοακουστικά/ψηφιακά εποπτικά μέσα (CD, DVD, USB, βιντεοπροβολέας, Προτζέκτορας κ.ά.)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	20	17,9	17,9	17,9
	Λίγο	35	31,3	31,3	49,1
	Μέτρια	31	27,7	27,7	76,8
	Αρκετά	18	16,1	16,1	92,9
	Πολύ	8	7,1	7,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Η/Υ ή laptops/tablets]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	25	22,3	22,3	22,3
	Λίγο	29	25,9	25,9	48,2
	Μέτρια	30	26,8	26,8	75,0
	Αρκετά	23	20,5	20,5	95,5
	Πολύ	5	4,5	4,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Διαδραστικός Πίνακας]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	67	59,8	59,8	59,8
	Λίγο	19	17,0	17,0	76,8
	Μέτρια	11	9,8	9,8	86,6
	Αρκετά	10	8,9	8,9	95,5
	Πολύ	5	4,5	4,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Εργαστήριο της ειδικότητας]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	52	46,4	46,4	46,4
	Λίγο	22	19,6	19,6	66,1
	Μέτρια	22	19,6	19,6	85,7
	Αρκετά	12	10,7	10,7	96,4
	Πολύ	4	3,6	3,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό είστε ικανοποιημένος/-η από την διαθεσιμότητα της υλικοτεχνικής υποδομής του Δ.Ι.Ε.Κ. σας σε ό,τι αφορά: [Βιβλιοθήκη]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	56	50,0	50,0	50,0
	Λίγο	16	14,3	14,3	64,3
	Μέτρια	22	19,6	19,6	83,9
	Αρκετά	16	14,3	14,3	98,2
	Πολύ	2	1,8	1,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

12. Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό;

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Το διδακτικό εγχειρίδιο/ διδακτικές σημειώσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	4	3,6	3,6	3,6
	Μέτρια	7	6,3	6,3	9,8
	Αρκετά	47	42,0	42,0	51,8
	Πολύ	54	48,2	48,2	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Εκπαιδευτικό υλικό (π.χ. αυθεντικό υλικό, ξενόγλωσσος τύπος, κ.ά.)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	,9	,9	,9
	Μέτρια	6	5,4	5,4	6,3
	Αρκετά	26	23,2	23,2	29,5
	Πολύ	79	70,5	70,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Τα εποπτικά μέσα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	3	2,7	2,7	2,7
	Αρκετά	34	30,4	30,4	33,0
	Πολύ	75	67,0	67,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Τους Η/Υ ή laptops/tablets/smartphones]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μέτρια	3	2,7	2,7	2,7
	Αρκετά	28	25,0	25,0	27,7
	Πολύ	81	72,3	72,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Τον Διαδραστικό Πίνακα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	9	8,0	8,0	11,6
	Μέτρια	25	22,3	22,3	33,9
	Αρκετά	33	29,5	29,5	63,4
	Πολύ	41	36,6	36,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Το εργαστήριο της ειδικότητας]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	9	8,0	8,0	8,0
	Λίγο	7	6,3	6,3	14,3
	Μέτρια	26	23,2	23,2	37,5
	Αρκετά	34	30,4	30,4	67,9
	Πολύ	36	32,1	32,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποιο από τα παρακάτω θεωρείτε αναγκαίο για τη διδασκαλία σας και σε ποιον βαθμό; [Τη Βιβλιοθήκη]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	12	10,7	10,7	13,4
	Μέτρια	31	27,7	27,7	41,1
	Αρκετά	35	31,3	31,3	72,3
	Πολύ	31	27,7	27,7	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

13. Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας;

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Διαθεματικότητα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	7	6,3	6,3	7,1
	Μέτρια	18	16,1	16,1	23,2
	Αρκετά	52	46,4	46,4	69,6
	Πολύ	34	30,4	30,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Βιωματικές δράσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	11	9,8	9,8	13,4
	Μέτρια	17	15,2	15,2	28,6
	Αρκετά	39	34,8	34,8	63,4
	Πολύ	41	36,6	36,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Μέθοδο project]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	11	9,8	9,8	9,8
	Λίγο	8	7,1	7,1	17,0
	Μέτρια	31	27,7	27,7	44,6
	Αρκετά	41	36,6	36,6	81,3
	Πολύ	21	18,8	18,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Νέες τεχνολογίες - ΤΠΕ]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	7	6,3	6,3	7,1
	Μέτρια	10	8,9	8,9	16,1
	Αρκετά	44	39,3	39,3	55,4
	Πολύ	50	44,6	44,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Συνεργασία με φορείς]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	28	25,0	25,0	25,0
	Λίγο	15	13,4	13,4	38,4
	Μέτρια	30	26,8	26,8	65,2
	Αρκετά	26	23,2	23,2	88,4
	Πολύ	13	11,6	11,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αξιοποιείτε/ χρησιμοποιείτε τα παρακάτω στη διδασκαλία σας; [Διεθνή και Ευρωπαϊκά προγράμματα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	36	32,1	32,1	32,1
	Λίγο	19	17,0	17,0	49,1
	Μέτρια	23	20,5	20,5	69,6
	Αρκετά	25	22,3	22,3	92,0
	Πολύ	9	8,0	8,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

14. Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα;

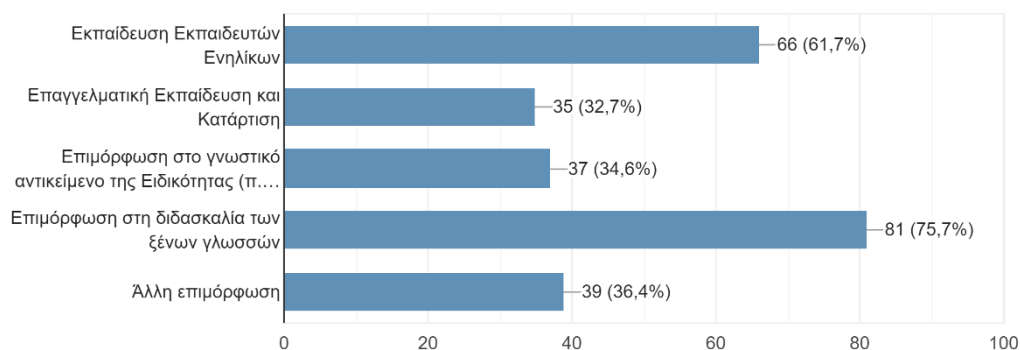
Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	4	3,6	3,6	3,6
Δεν έχω παρακολουθήσει	3	2,7	2,7	6,3
Καθόλου	17	15,2	15,2	21,4
Λίγο	42	37,5	37,5	58,9
Μέτρια	41	36,6	36,6	95,5
Αρκετά	5	4,5	4,5	100,0
Total	112	100,0	100,0	

15. Αν έχετε παρακολουθήσει επιμορφώσεις, ποιο ήταν το αντικείμενο τους;

Αν έχετε παρακολουθήσει επιμορφώσεις, ποιο ήταν το αντικείμενο τους; (παραπάνω από μία δυνατές επιλογές)

107 απαντήσεις

ΤΜΗΜΑ Γ' – ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ**16. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;**

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Εκπαίδευση Ενηλίκων]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	9	8,0	8,0	9,8
	Μέτρια	11	9,8	9,8	19,6
	Αρκετά	37	33,0	33,0	52,7
	Πολύ	53	47,3	47,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	9	8,0	8,0	8,9
	Μέτρια	14	12,5	12,5	21,4
	Αρκετά	37	33,0	33,0	54,5
	Πολύ	51	45,5	45,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Επαγγελματικός Προσανατολισμός]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	10	8,9	8,9	11,6
	Μέτρια	13	11,6	11,6	23,2
	Αρκετά	31	27,7	27,7	50,9
	Πολύ	55	49,1	49,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	10	8,9	8,9	11,6
	Μέτρια	15	13,4	13,4	25,0
	Αρκετά	26	23,2	23,2	48,2
	Πολύ	58	51,8	51,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης-Αντιμετώπιση
κρίσεων και συγκρούσεων]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	12	10,7	10,7	12,5
	Μέτρια	16	14,3	14,3	26,8
	Αρκετά	28	25,0	25,0	51,8
	Πολύ	54	48,2	48,2	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
θεματικές ενότητες; [Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή
σχολικού εκφοβισμού]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	12	10,7	10,7	12,5
	Μέτρια	19	17,0	17,0	29,5
	Αρκετά	35	31,3	31,3	60,7
	Πολύ	44	39,3	39,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
 θεματικές ενότητες; [Δημοκρατία στην Εκπαίδευση]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	9	8,0	8,0	10,7
	Μέτρια	22	19,6	19,6	30,4
	Αρκετά	35	31,3	31,3	61,6
	Πολύ	43	38,4	38,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
 θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην
 ετερότητα]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	6	5,4	5,4	8,9
	Μέτρια	15	13,4	13,4	22,3
	Αρκετά	38	33,9	33,9	56,3
	Πολύ	49	43,8	43,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω
 θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	21	18,8	18,8	18,8
	Μέτρια	13	11,6	11,6	30,4
	Αρκετά	35	31,3	31,3	61,6
	Πολύ	43	38,4	38,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	4	3,6	3,6	4,5
	Μέτρια	20	17,9	17,9	22,3
	Αρκετά	41	36,6	36,6	58,9
	Πολύ	46	41,1	41,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	3	2,7	2,7	4,5
	Μέτρια	16	14,3	14,3	18,8
	Αρκετά	40	35,7	35,7	54,5
	Πολύ	51	45,5	45,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	6	5,4	5,4	8,0
	Μέτρια	25	22,3	22,3	30,4
	Αρκετά	40	35,7	35,7	66,1
	Πολύ	38	33,9	33,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	5	4,5	4,5	4,5
	Λίγο	9	8,0	8,0	12,5
	Μέτρια	31	27,7	27,7	40,2
	Αρκετά	34	30,4	30,4	70,5
	Πολύ	33	29,5	29,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	9	8,0	8,0	8,0
	Λίγο	11	9,8	9,8	17,9
	Μέτρια	29	25,9	25,9	43,8
	Αρκετά	36	32,1	32,1	75,9
	Πολύ	27	24,1	24,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	13	11,6	11,6	14,3
	Μέτρια	23	20,5	20,5	34,8
	Αρκετά	34	30,4	30,4	65,2
	Πολύ	39	34,8	34,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

17. Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας;

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	4	3,6	3,6	4,5
	Μέτρια	10	8,9	8,9	13,4
	Αρκετά	39	34,8	34,8	48,2
	Πολύ	58	51,8	51,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	1	,9	,9	,9
	Μέτρια	14	12,5	12,5	13,4
	Αρκετά	27	24,1	24,1	37,5
	Πολύ	70	62,5	62,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	4	3,6	3,6	3,6
	Μέτρια	7	6,3	6,3	9,8
	Αρκετά	26	23,2	23,2	33,0
	Πολύ	75	67,0	67,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	3	2,7	2,7	2,7
	Μέτρια	7	6,3	6,3	8,9
	Αρκετά	26	23,2	23,2	32,1
	Πολύ	76	67,9	67,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	3	2,7	2,7	3,6
	Μέτρια	12	10,7	10,7	14,3
	Αρκετά	40	35,7	35,7	50,0
	Πολύ	56	50,0	50,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	2	1,8	1,8	4,5
	Μέτρια	9	8,0	8,0	12,5
	Αρκετά	41	36,6	36,6	49,1
	Πολύ	57	50,9	50,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα
διδασκαλίας του μαθήματός σας; [Διδασκαλία και αξιολόγηση]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	8	7,1	7,1	10,7
	Μέτρια	25	22,3	22,3	33,0
	Αρκετά	36	32,1	32,1	65,2
	Πολύ	39	34,8	34,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα
διδασκαλίας του μαθήματός σας; [Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού
υλικού για τις Ξ.Γ.]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	5	4,5	4,5	5,4
	Μέτρια	16	14,3	14,3	19,6
	Αρκετά	36	32,1	32,1	51,8
	Πολύ	54	48,2	48,2	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

18. Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διά ζώσης]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	12	10,7	10,7	10,7
	Λίγο	5	4,5	4,5	15,2
	Μέτρια	16	14,3	14,3	29,5
	Αρκετά	31	27,7	27,7	57,1
	Πολύ	48	42,9	42,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως
(ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	17	15,2	15,2	17,0
	Μέτρια	19	17,0	17,0	33,9
	Αρκετά	36	32,1	32,1	66,1
	Πολύ	38	33,9	33,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως
(σύγχρονη τηλεκπαίδευση)]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	5	4,5	4,5	4,5
	Λίγο	15	13,4	13,4	17,9
	Μέτρια	28	25,0	25,0	42,9
	Αρκετά	46	41,1	41,1	83,9
	Πολύ	18	16,1	16,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

**Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Μικτό σύστημα
διά ζώσης και εξ αποστάσεως]**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	10	8,9	8,9	11,6
	Μέτρια	22	19,6	19,6	31,3
	Αρκετά	43	38,4	38,4	69,6
	Πολύ	34	30,4	30,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Ενδοσχολική]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	8	7,1	7,1	7,1
	Λίγο	12	10,7	10,7	17,9
	Μέτρια	22	19,6	19,6	37,5
	Αρκετά	42	37,5	37,5	75,0
	Πολύ	28	25,0	25,0	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Κοινότητες μάθησης]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	10	8,9	8,9	8,9
	Λίγο	21	18,8	18,8	27,7
	Μέτρια	27	24,1	24,1	51,8
	Αρκετά	40	35,7	35,7	87,5
	Πολύ	14	12,5	12,5	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

19. Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

[Διαλέξεις/Εισηγήσεις]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	8	7,1	7,1	7,1
	Λίγο	19	17,0	17,0	24,1
	Μέτρια	35	31,3	31,3	55,4
	Αρκετά	33	29,5	29,5	84,8
	Πολύ	17	15,2	15,2	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Βιωματικά

Εργαστήρια]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	2	1,8	1,8	3,6
	Μέτρια	15	13,4	13,4	17,0
	Αρκετά	33	29,5	29,5	46,4
	Πολύ	60	53,6	53,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρουσίαση

καλών πρακτικών]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	3	2,7	2,7	2,7
	Μέτρια	11	9,8	9,8	12,5
	Αρκετά	46	41,1	41,1	53,6
	Πολύ	52	46,4	46,4	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

[Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Λίγο	2	1,8	1,8	1,8
	Μέτρια	11	9,8	9,8	11,6
	Αρκετά	32	28,6	28,6	40,2
	Πολύ	67	59,8	59,8	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

20. Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς;

Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μικρή διάρκεια (2 ώρες)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	10	8,9	8,9	8,9
	Λίγο	27	24,1	24,1	33,0
	Μέτρια	27	24,1	24,1	57,1
	Αρκετά	23	20,5	20,5	77,7
	Πολύ	25	22,3	22,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μέση διάρκεια (3 ώρες)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	4	3,6	3,6	3,6
	Λίγο	23	20,5	20,5	24,1
	Μέτρια	35	31,3	31,3	55,4
	Αρκετά	34	30,4	30,4	85,7
	Πολύ	16	14,3	14,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	13	11,6	11,6	11,6
	Λίγο	20	17,9	17,9	29,5
	Μέτρια	27	24,1	24,1	53,6
	Αρκετά	34	30,4	30,4	83,9
	Πολύ	18	16,1	16,1	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [> 40 ώρες]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	29	25,9	25,9	25,9
	Λίγο	18	16,1	16,1	42,0
	Μέτρια	18	16,1	16,1	58,0
	Αρκετά	27	24,1	24,1	82,1
	Πολύ	20	17,9	17,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

21. Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

[Επικαιροποίηση δεξιοτήτων]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	6	5,4	5,4	6,3
	Μέτρια	29	25,9	25,9	32,1
	Αρκετά	45	40,2	40,2	72,3
	Πολύ	31	27,7	27,7	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

[Επαγγελματική εξέλιξη]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	11	9,8	9,8	11,6
	Μέτρια	31	27,7	27,7	39,3
	Αρκετά	39	34,8	34,8	74,1
	Πολύ	29	25,9	25,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Προσωπική ανάπτυξη]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	1	,9	,9	,9
	Λίγο	4	3,6	3,6	4,5
	Μέτρια	15	13,4	13,4	17,9
	Αρκετά	42	37,5	37,5	55,4
	Πολύ	50	44,6	44,6	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

[Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	3	2,7	2,7	2,7
	Λίγο	8	7,1	7,1	9,8
	Μέτρια	17	15,2	15,2	25,0
	Αρκετά	36	32,1	32,1	57,1
	Πολύ	48	42,9	42,9	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

[Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών]

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Καθόλου	2	1,8	1,8	1,8
	Λίγο	22	19,6	19,6	21,4
	Μέτρια	29	25,9	25,9	47,3
	Αρκετά	34	30,4	30,4	77,7
	Πολύ	25	22,3	22,3	100,0
	Total	112	100,0	100,0	

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΟΒΑ (ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ)

p<0,050: Στατιστικά σημαντική διαφορά

1α. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 16 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Εκπαίδευση Ενηλίκων]	Between Groups	,766	2	,383	,365	,695
	Within Groups	114,341	109	1,049		
	Total	115,107	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [2]	Between Groups	2,842	2	1,421	1,477	,233
	Within Groups	104,872	109	,962		
	Total	107,714	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Επαγγελματικός Προσανατολισμός]	Between Groups	,419	2	,209	,171	,843
	Within Groups	133,072	109	1,221		
	Total	133,491	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής]	Between Groups	1,301	2	,650	,518	,597
	Within Groups	136,949	109	1,256		
	Total	138,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης-Αντιμετώπιση κρίσεων και συγκρούσεων]	Between Groups	4,775	2	2,387	1,992	,141
	Within Groups	130,654	109	1,199		
	Total	135,429	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού]	Between Groups Within Groups Total	1,945 126,832 128,777	2 109 111	,972 1,164	,836	,436
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Δημοκρατία στην Εκπαίδευση]	Between Groups Within Groups Total	1,652 126,027 127,679	2 109 111	,826 1,156	,714	,492
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα]	Between Groups Within Groups Total	9,865 113,242 123,107	2 109 111	4,933 1,039	4,748	,011
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]	Between Groups Within Groups Total	10,332 128,382 138,714	2 109 111	5,166 1,178	4,386	,015
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαφοροποιημένη διδασκαλία και μάθηση]	Between Groups Within Groups Total	4,021 84,970 88,991	2 109 111	2,011 ,780	2,579	,080
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]	Between Groups Within Groups Total	3,335 88,942 92,277	2 109 111	1,668 ,816	2,044	,134
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης]	Between Groups Within Groups Total	1,298 112,131 113,429	2 109 111	,649 1,029	,631	,534

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.]	Between Groups	1,215	2	,607	,490	,614
	Within Groups	135,205	109	1,240		
	Total	136,420	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]	Between Groups	11,017	2	5,508	4,091	,019
	Within Groups	146,760	109	1,346		
	Total	157,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους]	Between Groups	1,902	2	,951	,763	,469
	Within Groups	135,875	109	1,247		
	Total	137,777	111			

2α. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 17 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.]	Between Groups	1,090	2	,545	,745	,477
	Within Groups	79,687	109	,731		
	Total	80,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]	Between Groups	,049	2	,024	,043	,958
	Within Groups	61,916	109	,568		
	Total	61,964	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	Between Groups	,608	2	,304	,508	,603
	Within Groups	65,249	109	,599		
	Total	65,857	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]	Between Groups	,645	2	,323	,597	,552
	Within Groups	58,917	109	,541		
	Total	59,562	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.]	Between Groups	4,045	2	2,022	2,978	,055
	Within Groups	74,018	109	,679		
	Total	78,062	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.]	Between Groups	,888	2	,444	,543	,583
	Within Groups	89,174	109	,818		
	Total	90,062	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία και αξιολόγηση]	Between Groups	3,211	2	1,605	1,378	,257
	Within Groups	127,039	109	1,165		
	Total	130,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.]	Between Groups	1,637	2	,819	,972	,381
	Within Groups	91,782	109	,842		
	Total	93,420	111			

3α. Εξαρτημένη μεταβλητή: ΕΡΩΤΗΣΗ 18 - Ποια μορφή επιμόρφωσης

προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ανεξάρτητη μεταβλητή: ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διά ζώσης]	Between Groups	5,471	2	2,735	1,614	,204
	Within Groups	184,779	109	1,695		
	Total	190,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	2,417	2	1,209	,964	,385
	Within Groups	136,645	109	1,254		
	Total	139,062	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	5,078	2	2,539	2,327	,102
	Within Groups	118,913	109	1,091		
	Total	123,991	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως]	Between Groups	1,935	2	,968	,890	,414
	Within Groups	118,484	109	1,087		
	Total	120,420	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Ενδοσχολική]	Between Groups	3,638	2	1,819	1,316	,272
	Within Groups	150,612	109	1,382		
	Total	154,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Κοινότητες μάθησης]	Between Groups	3,223	2	1,612	1,193	,307
	Within Groups	147,268	109	1,351		
	Total	150,491	111			

4α. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 19 - Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διαλέξεις/Εισηγήσεις]	Between Groups	,506	2	,253	,194	,824
	Within Groups	142,351	109	1,306		
	Total	142,857	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Βιωματικά Εργαστήρια]	Between Groups	1,208	2	,604	,741	,479
	Within Groups	88,854	109	,815		
	Total	90,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρουσίαση καλών πρακτικών]	Between Groups	2,210	2	1,105	1,947	,148
	Within Groups	61,853	109	,567		
	Total	64,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών]	Between Groups	1,390	2	,695	1,253	,290
	Within Groups	60,467	109	,555		
	Total	61,857	111			

5α. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 20 - Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μικρή διάρκεια (2 ώρες)]	Between Groups	4,033	2	2,017	1,222	,299
	Within Groups	179,931	109	1,651		
	Total	183,964	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μέση διάρκεια (3 ώρες)]	Between Groups	2,326	2	1,163	1,024	,362
	Within Groups	123,737	109	1,135		
	Total	126,063	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)]	Between Groups	1,716	2	,858	,546	,581
	Within Groups	171,141	109	1,570		
	Total	172,857	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [> 40 ώρες]	Between Groups	34,906	2	17,453	9,263	,000
	Within Groups	205,371	109	1,884		
	Total	240,277	111			

6α. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 21 - Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επικαιροποίηση δεξιοτήτων]	Between Groups	,710	2	,355	,426	,654
	Within Groups	90,781	109	,833		
	Total	91,491	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επαγγελματική εξέλιξη]	Between Groups	2,253	2	1,127	1,099	,337
	Within Groups	111,711	109	1,025		
	Total	113,964	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Προσωπική ανάπτυξη]	Between Groups	,723	2	,362	,469	,627
	Within Groups	84,134	109	,772		
	Total	84,857	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]	Between Groups	7,251	2	3,626	3,394	,037
	Within Groups	116,427	109	1,068		
	Total	123,679	111			

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών]	Between Groups	3,831	2	1,916	1,604	,206
	Within Groups	130,133	109	1,194		
	Total	133,964	111			

1β. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 16 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΗΛΙΚΙΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Εκπαίδευση Ενηλίκων]	Between Groups	,645	3	,215	,203	,894
	Within Groups	114,463	108	1,060		
	Total	115,107	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [2]	Between Groups	4,340	3	1,447	1,512	,216
	Within Groups	103,374	108	,957		
	Total	107,714	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Επαγγελματικός Προσανατολισμός]	Between Groups	2,088	3	,696	,572	,635
	Within Groups	131,403	108	1,217		
	Total	133,491	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής]	Between Groups	,539	3	,180	,141	,935
	Within Groups	137,711	108	1,275		
	Total	138,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης-Αντιμετώπιση κρίσεων και συγκρούσεων]	Between Groups	2,593	3	,864	,703	,552
	Within Groups	132,836	108	1,230		
	Total	135,429	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού]	Between Groups Within Groups Total	2,116 126,661 128,777	3 108 111	,705 1,173	,601	,615
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Δημοκρατία στην Εκπαίδευση]	Between Groups Within Groups Total	,884 126,795 127,679	3 108 111	,295 1,174	,251	,861
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα]	Between Groups Within Groups Total	1,761 121,347 123,107	3 108 111	,587 1,124	,522	,668
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]	Between Groups Within Groups Total	,116 138,598 138,714	3 108 111	,039 1,283	,030	,993
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαφοροποιημένα διδασκαλία και μάθηση]	Between Groups Within Groups Total	3,418 85,573 88,991	3 108 111	1,139 ,792	1,438	,236
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]	Between Groups Within Groups Total	5,483 86,793 92,277	3 108 111	1,828 ,804	2,274	,084

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης]	Between Groups	4,703	3	1,568	1,557	,204
	Within Groups	108,726	108	1,007		
	Total	113,429	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.]	Between Groups	3,709	3	1,236	1,006	,393
	Within Groups	132,711	108	1,229		
	Total	136,420	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]	Between Groups	4,686	3	1,562	1,102	,352
	Within Groups	153,090	108	1,418		
	Total	157,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους]	Between Groups	,665	3	,222	,175	,913
	Within Groups	137,112	108	1,270		
	Total	137,777	111			

2β. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 17 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΗΛΙΚΙΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.]	Between Groups	3,382	3	1,127	1,573	,200
	Within Groups	77,395	108	,717		
	Total	80,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]	Between Groups	2,650	3	,883	1,608	,192
	Within Groups	59,314	108	,549		
	Total	61,964	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	Between Groups	5,376	3	1,792	3,200	,026
	Within Groups	60,481	108	,560		
	Total	65,857	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]	Between Groups	3,955	3	1,318	2,560	,059
	Within Groups	55,607	108	,515		
	Total	59,563	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.]	Between Groups	2,035	3	,678	,964	,413
	Within Groups	76,027	108	,704		
	Total	78,063	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.]	Between Groups	6,051	3	2,017	2,593	,056
	Within Groups	84,011	108	,778		
	Total	90,062	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία και αξιολόγηση]	Between Groups	1,653	3	,551	,463	,709
	Within Groups	128,597	108	1,191		
	Total	130,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.]	Between Groups	5,451	3	1,817	2,231	,089
	Within Groups	87,968	108	,815		
	Total	93,420	111			

3β. Εξαρτημένη μεταβλητή: ΕΡΩΤΗΣΗ 18 - Ποια μορφή επιμόρφωσης

προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ανεξάρτητη μεταβλητή: ΗΛΙΚΙΑ

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διά ζώσης]	Between Groups	10,186	3	3,395	2,036	,113
	Within Groups	180,064	108	1,667		
	Total	190,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	9,685	3	3,228	2,695	,050
	Within Groups	129,377	108	1,198		
	Total	139,063	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	3,097	3	1,032	,922	,433
	Within Groups	120,894	108	1,119		
	Total	123,991	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως]	Between Groups	,950	3	,317	,286	,835
	Within Groups	119,469	108	1,106		
	Total	120,420	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Ενδοσχολική]	Between Groups	7,560	3	2,520	1,855	,142
	Within Groups	146,690	108	1,358		
	Total	154,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Κοινότητες μάθησης]	Between Groups	5,508	3	1,836	1,368	,257
	Within Groups	144,983	108	1,342		
	Total	150,491	111			

4β. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 19 - Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΗΛΙΚΙΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διαλέξεις/Εισηγήσεις]	Between Groups	5,031	3	1,677	1,314	,274
	Within Groups	137,826	108	1,276		
	Total	142,857	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Βιωματικά Εργαστήρια]	Between Groups	1,343	3	,448	,545	,653
	Within Groups	88,719	108	,821		
	Total	90,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρουσίαση καλών πρακτικών]	Between Groups	2,672	3	,891	1,567	,202
	Within Groups	61,390	108	,568		
	Total	64,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών]	Between Groups	3,420	3	1,140	2,107	,104
	Within Groups	58,437	108	,541		
	Total	61,857	111			

5β. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 20 - Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΗΛΙΚΙΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μικρή διάρκεια (2 ώρες)]	Between Groups	3,162	3	1,054	,630	,597
	Within Groups	180,802	108	1,674		
	Total	183,964	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μέση διάρκεια (3 ώρες)]	Between Groups	5,096	3	1,699	1,517	,214
	Within Groups	120,966	108	1,120		
	Total	126,062	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)]	Between Groups	,582	3	,194	,122	,947
	Within Groups	172,275	108	1,595		
	Total	172,857	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [> 40 ώρες]	Between Groups	5,879	3	1,960	,903	,442
	Within Groups	234,398	108	2,170		
	Total	240,277	111			

6β. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 21 - Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΗΛΙΚΙΑ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επικαιροποίηση δεξιοτήτων]	Between Groups	1,491	3	,497	,596	,619
	Within Groups	90,000	108	,833		
	Total	91,491	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επαγγελματική εξέλιξη]	Between Groups	1,706	3	,569	,547	,651
	Within Groups	112,258	108	1,039		
	Total	113,964	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Προσωπική ανάπτυξη]	Between Groups	,827	3	,276	,354	,786
	Within Groups	84,030	108	,778		
	Total	84,857	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]	Between Groups	,754	3	,251	,221	,882
	Within Groups	122,925	108	1,138		
	Total	123,679	111			

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών]	Between Groups	1,099	3	,366	,298	,827
	Within Groups	132,865	108	1,230		
	Total	133,964	111			

1γ. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 16 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Εκπαίδευση Ενηλίκων]	Between Groups	,758	3	,253	,239	,869
	Within Groups	114,349	108	1,059		
	Total	115,107	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [2]	Between Groups	,668	3	,223	,225	,879
	Within Groups	107,046	108	,991		
	Total	107,714	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Επαγγελματικός Προσανατολισμός]	Between Groups	5,078	3	1,693	1,423	,240
	Within Groups	128,413	108	1,189		
	Total	133,491	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα Ψυχοπαιδαγωγικής]	Between Groups	1,113	3	,371	,292	,831
	Within Groups	137,137	108	1,270		
	Total	138,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης-Αντιμετώπιση κρίσεων και συγκρούσεων]	Between Groups	4,371	3	1,457	1,201	,313
	Within Groups	131,058	108	1,213		
	Total	135,429	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού]	Between Groups	3,370	3	1,123	,967	,411
	Within Groups	125,406	108	1,161		
	Total	128,777	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Δημοκρατία στην Εκπαίδευση]	Between Groups	1,210	3	,403	,344	,793
	Within Groups	126,469	108	1,171		
	Total	127,679	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαπολιτισμική Εκπαίδευση/Εκπαίδευση στην ετερότητα]	Between Groups	2,008	3	,669	,597	,618
	Within Groups	121,099	108	1,121		
	Total	123,107	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ειδικές Μαθησιακές ανάγκες]	Between Groups	2,528	3	,843	,668	,573
	Within Groups	136,186	108	1,261		
	Total	138,714	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Διαφοροποιημένα διδασκαλία και μάθηση]	Between Groups	1,151	3	,384	,472	,703
	Within Groups	87,840	108	,813		
	Total	88,991	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Σχεδιασμός και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων και ευρωπαϊκών προγραμμάτων]	Between Groups	8,142	3	2,714	3,484	,018
	Within Groups	84,135	108	,779		
	Total	92,277	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Θέματα σύγχρονων, εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης]	Between Groups	2,933	3	,978	,956	,417
	Within Groups	110,495	108	1,023		
	Total	113,429	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Ανάπτυξη σχέσης επικοινωνίας και συνεργασίας με συναδέλφους και ηγεσία Δ.Ι.Ε.Κ.]	Between Groups	1,107	3	,369	,295	,829
	Within Groups	135,312	108	1,253		
	Total	136,420	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης]	Between Groups	5,730	3	1,910	1,357	,260
	Within Groups	152,047	108	1,408		
	Total	157,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες; [Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους]	Between Groups	1,785	3	,595	,473	,702
	Within Groups	135,991	108	1,259		
	Total	137,777	111			

2γ. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 17 - Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στις Ξ.Γ.]	Between Groups	5,083	3	1,694	2,418	,070
	Within Groups	75,693	108	,701		
	Total	80,777	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. σε ενήλικες]	Between Groups	4,660	3	1,553	2,928	,037
	Within Groups	57,304	108	,531		
	Total	61,964	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία Ξ.Γ. για επαγγελματικούς σκοπούς]	Between Groups	6,102	3	2,034	3,676	,014
	Within Groups	59,755	108	,553		
	Total	65,857	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Ειδική ορολογία της ειδικότητας στη γλώσσα διδασκαλίας]	Between Groups	5,245	3	1,748	3,476	,019
	Within Groups	54,317	108	,503		
	Total	59,562	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Εφαρμογή διαθεματικών και βιωματικών πρακτικών στις Ξ.Γ.]	Between Groups	2,682	3	,894	1,281	,285
	Within Groups	75,381	108	,698		
	Total	78,063	111			

Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και των Ψηφιακών Μέσων στη διδακτική πράξη των Ξ.Γ.]	Between Groups	5,394	3	1,798	2,293	,082
	Within Groups	84,669	108	,784		
	Total	90,063	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Διδασκαλία και αξιολόγηση]	Between Groups	3,401	3	1,134	,965	,412
	Within Groups	126,849	108	1,175		
	Total	130,250	111			
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του μαθήματός σας; [Σχεδιασμός και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για τις Ξ.Γ.]	Between Groups	1,179	3	,393	,460	,711
	Within Groups	92,240	108	,854		
	Total	93,420	111			

3γ. Εξαρτημένη μεταβλητή: ΕΡΩΤΗΣΗ 18 - Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διά ζώσης]	Between Groups	7,478	3	2,493	1,473	,226
	Within Groups	182,772	108	1,692		
	Total	190,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	20,274	3	6,758	6,144	,001
	Within Groups	118,789	108	1,100		
	Total	139,063	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση)]	Between Groups	3,824	3	1,275	1,145	,334
	Within Groups	120,168	108	1,113		
	Total	123,991	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως]	Between Groups	,174	3	,058	,052	,984
	Within Groups	120,246	108	1,113		
	Total	120,420	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Ενδοσχολική]	Between Groups	7,764	3	2,588	1,908	,133
	Within Groups	146,486	108	1,356		
	Total	154,250	111			
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Κοινότητες μάθησης]	Between Groups	8,230	3	2,743	2,083	,107
	Within Groups	142,261	108	1,317		
	Total	150,491	111			

4γ. Εξαρτημένη μεταβλητή: ΕΡΩΤΗΣΗ 19 - Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Διαλέξεις/Εισηγήσεις]	Between Groups	6,786	3	2,262	1,795	,152
	Within Groups	136,071	108	1,260		
	Total	142,857	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Βιωματικά Εργαστήρια]	Between Groups	3,403	3	1,134	1,414	,243
	Within Groups	86,660	108	,802		
	Total	90,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρουσίαση καλών πρακτικών]	Between Groups	2,151	3	,717	1,251	,295
	Within Groups	61,911	108	,573		
	Total	64,063	111			
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό; [Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών]	Between Groups	3,589	3	1,196	2,217	,090
	Within Groups	58,268	108	,540		
	Total	61,857	111			

5γ. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 20 - Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς;**

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μικρή διάρκεια (2 ώρες)]	Between Groups	3,121	3	1,040	,621	,603
	Within Groups	180,844	108	1,674		
	Total	183,964	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μέση διάρκεια (3 ώρες)]	Between Groups	1,794	3	,598	,520	,670
	Within Groups	124,269	108	1,151		
	Total	126,062	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [Μεγάλη διάρκεια (21-40 ώρες)]	Between Groups	1,202	3	,401	,252	,860
	Within Groups	171,655	108	1,589		
	Total	172,857	111			
Ποια είναι η προτιμώμενη χρονική διάρκεια επιμόρφωσης για εσάς; [> 40 ώρες]	Between Groups	10,073	3	3,358	1,575	,200
	Within Groups	230,204	108	2,132		
	Total	240,277	111			

βγ. Εξαρτημένη μεταβλητή: **ΕΡΩΤΗΣΗ 21** - Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;

Ανεξάρτητη μεταβλητή: **ΕΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ**

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επικαιροποίηση δεξιοτήτων]	Between Groups	3,366	3	1,122	1,375	,254
	Within Groups	88,125	108	,816		
	Total	91,491	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Επαγγελματική εξέλιξη]	Between Groups	2,538	3	,846	,820	,486
	Within Groups	111,427	108	1,032		
	Total	113,964	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Προσωπική ανάπτυξη]	Between Groups	3,369	3	1,123	1,488	,222
	Within Groups	81,489	108	,755		
	Total	84,857	111			
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αλληλεπίδραση με συναδέλφους]	Between Groups	1,599	3	,533	,471	,703
	Within Groups	122,080	108	1,130		
	Total	123,679	111			

Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα; [Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών]	Between Groups	7,402	3	2,467	2,106	,104
	Within Groups	126,562	108	1,172		
	Total	133,964	111			